https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

NEW NOTES

GROUP-II

INDIA & A.P. HISTORY

CLASS NOTES OF

RC REDDY IAS STUDY CIRCLE

BY

KAREEM

Rs.230

Mobile : 09247289302

REDDY BOOK STALL

UPSC,GROUP-I,GROUP-II,GROUP-IV,DSC,SI & ALL MATERIAL XEROX

AVALIABLE BESIDE RC REDDY IAS STUDY CIRCLE, ASHOK NAGAR ,HYD

https://t.me/shineindiapdfs Website ➔ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

4/10/12

చరిత్ర :

[Study of the past]

గతాన్ని అధ్యయనం చేసేటటువంటి శాస్త్రం.

→ చరిత్రకు దగ్గరగా వున్న ఇంకొక శాస్త్రం పురావస్తుశాస్త్రం [Archaeology].
[Study of the past]

→ ఈ రెండింటి లక్ష్యాలు ఒకటే అయిన అధ్యయన మార్గాలు వేరు.

→ చరిత్ర గతాన్ని సాహిత్యం ద్వారా అధ్యయనం చేస్తుంది. (లేదా) గ్రంథాల ద్వారా అధ్యయనం.

→ గతాన్ని వస్తు అవశేషాల ద్వారా గతాన్ని అధ్యయనం చేసే శాస్త్రం పురావస్తుశాస్త్రం.

→ చరిత్రకారుడికి Laboratory library.

Reference :

ఉన్నత చరిత్ర :
→ B.S.L హనుమంతరావు.

ఆధునిక ఉన్నత చరిత్ర
→ P.రత్నునాథరావు

INDIAN HISTORY
→ K. కృష్ణారెడ్డి [Gr-II guide]
→ NCERT [XI, XII Books]
Telugu అనువాదాలు

ప్రాచీన భారతదేశ చరిత్ర
R.S. Sharma [XI]

మధ్యయుగ భారతదేశ చరిత్ర
Satish chandra [XI]

ఆధునిక భారతదేశ చరిత్ర
బిపన్ చంద్ర [XII]

5/10/12

పురావస్తుశాస్త్ర ఆరంభాలు

→ 1861 లో India లో ఆంగ్లేయ పాలనలలో Archaeology department ప్రారంభం.

→ అలెగ్జాండర్ కన్నింగ్‌హామ్ – మొదటి డైరక్టర్ జనరల్

→ 1904 లో పురావస్తు శాఖను పునరుద్ధరించిన వారు – లార్డ్ కర్జన్.

ఆనాటి Director General జాన్ మార్షల్.

→ 1. వస్తు ఆధారాలు [వస్తు అవశేషాలు]

2. నాణేములు – అధ్యయనం – 'NUMISMATICS'

3. శాసనాలు : [గట్టి ఉపరితలంపై లిఖించబడిన అవిని శాసనం అంటారు]

- ప్రశస్తి
  [రాజు లేక గొప్పవారు గుర్తించి కీర్తిస్తూ రాసుకొనేవి]
- దానశాసనాలు [CPI] : copper plate inscriptions.
  → రాగి రేకులపై వుంటాయి.
  → ఇవి రాజులు ఇతరులకు దానం చేసేటపుడు రాసే శాసనాలు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ శాసనాలు చదివే భాగాన్ని – Epigraphy.

4. కట్టడాలు, శిల్పాలు.

చరిత్రకు ఆధారాలు :—

1. సాహిత్యం
2. గ్రంథాలు [మత గ్రంథాలు,
   1. మత గ్రంథాలు
   2. లౌకిక గ్రంథాలు [Secular Literature]
   3. విదేశీ గ్రంథాలు [చాలా ఉపయోగమయిన సమాచారాన్ని ఇస్తాయి].

ప్రాచీన భారతదేశ చరిత్ర :—

=> ఆది నుండి క్రీ.శ 750 వరకు కాలం.

=> క్రీ.పూ. 14,000,00 లక్షల సంవత్సరాల × మానవుడు భారతదేశం వచ్చారు.

=> ఈ మానవుడు యాయావరులని "ఖాది సభ" లలో ఉపశేషాలు లభించాయి.

=> మానవ జాతి ఆవిర్భావం : ఆఫ్రికా.

1. చారిత్రక పూర్వయుగ సంస్కృతులు [ఆది – 2500 B.C]
2. సింధూ నాగరికత [2500 – 1500 B.C]
3. ఆర్యుల నాగరికత / వైదిక నాగరికత [1500 – 600 BC]
4. మౌర్యుల పూర్వయుగం [600 – 300 B.C]
5. మౌర్యుల యుగము [300 – 200 B.C]
6. మౌర్యుల తదనంతర యుగం [200 B.C – 300 A.D]
7. గుప్తుల యుగం [300 A.D – 550 A.D]
8. గుప్తుల తదనంతర యుగం [550 – 750 A.D]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

26/10/12

చారిత్రక పూర్వయుగం – సంస్కృతులు

[ఆది – 2500 B.C]

Pre History AGE

లిపి లేని కాలము, గ్రంథాలు లేని కాలాన్ని, చరిత్ర తెలియని కాలాన్ని చారిత్రక పూర్వయుగం అంటారు.

సంస్కృతి: [culture]

→ ఇండియా ఉనికి
→ ఇది అందరికి వుంటుంది [ముంచి, చెడు రెండు]
→ సంస్కృతి అనగా జీవన విధానం.

నాగరికత [Civilization]

→ బాగా అభివృద్ధి చెందిన సంస్కృతిని నాగరికత అంటారు
→ ఇది అందరికి వుండదు.

→ సంస్కృతిని నాగరికతగా కావలెంటే :

1. నగరాల అభివృద్ధి
   → జీవనశైలి అత్యుత్తమంగా వుంటుంది.
2. లిపి
   → ప్రపంచ మొత్తము భాషలు కచ్చితంగా లిపి వుండాలి.
3. Science & Technology అభివృద్ధి.
4. జాతీయ, అంతర్జాతీయ వ్యాపారాలు.

Imp

→ ఆది – 2500 B.C వరకు నాగరికత అభివృద్ధి చెందలేదు.

చారిత్రక యుగం: —

లిపి వున్న కాలము, గ్రంథాలున్న కాలము, చరిత్ర అధ్యయనం చేయగలిగే కాలాన్ని చారిత్రక యుగం అని అంటారు.

→ చారిత్రక పూర్వయుగాన్ని పురావస్తుశాస్త్రం ద్వారా అధ్యయనం చేయగలము.

→ భారతదేశ చరిత్రలో మొదటి లోహం యుగం – 3000 B.C నుండి.

Imp → ప్రపంచంలో మానవుడు వాడిన లోహం [మొదట] – రాగి.

→ 2500 B.C కాలంలో కాంస్యం [Cu+Sn]

→ 1000 B.C నుంచి ఇనుము. [మొదటి సారి ఉపయోగించినది – ఆర్యులు]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

1. శిలాయుగం : —

→ మొదట తెలుపు చెలు సంస్కృతులున్నాయి కనుక.

→ శిలాయుగాన్ని 3 భాగాలుగా విభజించారు. [పురావస్తు శాస్త్రవేత్తలు]

① [పేలియోలిథిక్] — పూర్వశిలాయుగం

② — మధ్యశిలాయుగం

③ — నవీనశిలాయుగం

→ ఆది – 10,000 B.C వరకు

→ paleo → old : Lithic : stone.

బయల్పడిన ప్రదేశాలు:—

→ 1862-63 లో ఒక బ్రిటిష్ Archaeologist – రాబర్ట్ బ్రూస్ ఫూటె మద్రాసు సమీపంలో పల్లవరంలో మొదటి పేలియోలిథిక్ సైట్.

4. తామ్రశిలాయుగం.

5. కాంస్యయుగ సంస్కృతి → సింధు ప్రజలు అంత dweloped so not పూర్తిగా చాలక యుగం

6. ఇనుము యుగ సంస్కృతి → ఇది చారిత్రక పూర్వయుగంలోకి రాదు. అందుకని

తర్వాత చెప్పుకుందాం.

ప్రాచీనశిలాయుగం: —

పనిముట్లు:

→ చేతి గొడ్డళ్లు [Hand axes]

→ Blades.

→ Scrappers [గీకుడురాళ్ళు]

→ Cleavers

→ ఈ పనిముట్లను తయారుచేయడానికి క్వార్ట్జైట్ ను ఉపయోగించారు.

చెలు:

→ జీవనోపాధి చెలు.

→ జట్టు [BAND] గా జీవిస్తూ, సంచార జీవితం [Nomadic]

→ ప్రాచీనశిలాయుగం pleistocene యుగానికి చెందినది [అనగా మంచు యుగం].

→ HOMOSAPIEN మానవుడు ప్రాచీనశిలాయుగం చివరలో ఆవిర్భవం.

→ ఆధునిక మానవుడు.

→ లాటిన్ వర్డం [ఆలోచనా శక్తి కలిగిన మానవుడు].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

2. మధ్యశిలాయుగం : — [MESOLITHIC AGE].

→ 10,000 — 5000 B.C.

imp → పశుపోషణ అభివృద్ధి.

→ మనదేశంలో తొలిసారిగా పశుపోషణ బగోర్ [రాజస్థాన్].

రెండవది — ఆదమ్‌గఢ్ [M.P].

→ polocene యుగం ప్రారంభం [మంచు కరిగి నదులు ఏర్పడ్డాయి].

→ ఇపుడు మనం ఉంటున్నది — polocene యుగం.

2. ఇళ్ళ నిర్మాణం

→ India లో మొదటిది — సరైనహార్‌రాయ్ [U.P] లో బయల్పడినది.

3. కుండల తయారి [Hand made pottery].

→ మొదటి సారి — చోపానిమండో [U.P]. లో బయల్పడినది.

4. Tools

→ మొదటి సూక్ష్మశిలలు అని పేరు పెట్టారు [చుల రాళ్ళ ఆయుధాలు]

→ సూక్ష్మశిలాయుగం అని కూడా పిలుస్తారు [మధ్యశిలాయుగం].

imp 5. Rock-paintings.

→ మొదటిది — భీం భేట్కా [M.P].

↳ UNESCO World heritage Centre గా నిర్ణయం.

2012 → తొగ్గిము కనుములు

2011 → జుంతకమంతర్ [జైపూర్] } UNESCO.

↳ ఖగోళశాస్త్రానికి సంబంధించిన ప్రయోగశాల.

3. నవీన శిలాయుగం — [NEOLITHIC AGE]

→ 7000 — 1000 B.C

imp → వ్యవసాయం అభివృద్ధి ముఖ్యలక్షణం.

→ 7000 ల B.C కాలంలో మెహర్‌ఘర్ [Pakisthan] మొదటి నవీన శిలాయుగం ప్రారంభం సారా.

తొలు పండించిన పంటలు: గోధుమలు, బార్లీ, cotton.

imp → ప్రపంచంలో మొదటిసారిగా పత్తి పండించినది ఇదే: మెహర్‌ఘర్.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ కుమ్మరి చక్రం కూడా ఉపయోగించడం.

2. గంగా - మైదాన ప్రాంతాలలో 5000 B.C → కొల్లీవ [O.P]

చాలా ప్రదేశంలో ఫలసాయంగా → పది పండించారు.

→ శిలాజాలు పురావస్తు శాస్త్రంలో వస్తువుల యొక్క వయస్సు నిర్ణయించుటకు – రేడియో కార్బన్ డేటింగ్ [^{14}C]. American professor → అభివృద్ధి చేసాడు.
[only for organic material].

→ Another method: Thermo Luminiscence method [కాలిన వస్తువుల విషయాలను].

3. కాశ్మీర్ లో 2500 B.C లో ప్రారంభం. [బుర్జహోం].

→ గుంతలలో గృహాల నిర్మాణం.
→ నివాస గృహాలను pitdwelling అంటారు.
→ under grounds లో పిల్లలు చొచ్చుకెళ్ళారు.

4. దక్షిణభారతదేశంలో 2000 B.C లో ప్రారంభం.

కర్ణాటక – బుర్జహోం
– మస్కి
– తెక్కలకోట.
– పిక్లిహాల్ etc.

తమిళనాడు → పియాంపల్లి

ఆంధ్ర → రాగి, ఉలువలు, → ఉయ్యూరు ప్రాంతాలు పండించిన పంటలు.

5. ఈశాన్య రాష్ట్రాలు:
→ 1000 B.C లస్సాం, మేఘాలయ ప్రారంభం.

లస్సాం → మెహర్‌లాఘ్
→ దాఖలులి యతిక్.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

తామ్రశిలాయుగం : —

→ [chalkolithic age].

→ 3000 B.C – 700 B.C.

India

→ ఎక్కువగా రాజస్థాన్ లో కనిపిస్తాయి. [ఈ లోయల్లో కూడా ఇనుము యొక్క minus ఉ ఆధారం].

→ ఆహర్

→ గుఘండ్

→ బాంబవతి

→ Malwa లో కూడా కనిపిస్తాయి.

[m.p] ⇒ ఎరాన్

⇒ నవదటోలి

⇒ కాయత

maharashtra: —

→ జోర్వే

→ ఇనాంగావ్

→ చాందోలి

→ దైమాబాద్

→ ఈ కాలంలోనే రంగు చేయబడిన మృణ్మయ పాత్రలు (కాకరంపం [painted pottery]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

సింధూ నాగరికత

→ 2500 B.C – 1750 B.C [acc. to R.S Sharma].

→ ప్రపంచంలో మొదటి నాగరికత [సరస్వతి, సింధునది పొంతన]

→ సమకాలీన నాగరికతలు:

1. మెసపటేమియా నాగరికత [మెసపటేమియా నాగరికత → present ఇరాక్]
   → టైగ్రిస్ నది & యూఫ్రటీస్ నదుల పొంతలలో.

2. ఈజిప్టు నాగరికత: [ఆఫ్రికా]
   → నైలు నదీలోయలో

3. చైనా నాగరికత:
   → హోయాంగ్‌హో నది [China దుఃఖదాయని].

NOTE
→ సింధులిపులకు సుమేరియా నాగరికతలతో మాత్రమే సంబంధాలున్నాయి.

1. సింధూనాగరికత:
   → సింధునది, ఒడ్డులలో: ఈ నాగరికతను కొండ పేర్లతో తూడా పిలుస్తారు.

2. హరప్పా నాగరికత [1921 లో కనుగొనబడింది]
   →

3. తామ్రయుగ నాగరికత.
   → మొదట కాంస్యమును ఉపయోగించారు.

4. చారిత్రక సంధి యుగ నాగరికత: [proto Historic Age].

→ లభ్యమైన కొన్ని ఇన్ఫర్మేషన్ ఆధారంగా చదవలేకపోతున్నాం.

- prehistoric
- to prohistoric
- Historic.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ ప్రాచీన లిపులను అధ్యయనం చేయుటకి — paleography.

→ సింధులిపిని చదవలేకపోవడానికి కారణాలు:

1. చిత్ర లిపి [pictographic]

2. దొరికిన inscription చాలా తక్కువగా, అక్షరాల సంఖ్యలు ఎక్కువ ఉండటం.

Imp → స్టీటైట్‌తో అయిరు చేసిన ముద్రికలు. [1 inch – 1.5 inch వరకు].

(Rare).

→ ఇప్పటివరకు 4000 ముద్రికలు లభ్యం.

Extent [విస్తీర్ణం]:

→ 13,00,000 చ.కి.మీ. మొత్తం విస్తీర్ణం.

→ ప్రపంచంలో అతిపెద్ద నాగరికత.

→ 4 విభిన్న జాతులు కలవు:

1. మంగోలాయిడ్స్
2. ప్రోటో ఆస్ట్రోలాయిడ్స్
3. అల్పినాయిడ్స్
4. మెడిటెర్రయిన్ [అతి సంక్లిష్టులు]

↳ ద్రావిడులు ఉన్నారు. వీరు ద్రావిడ భాషను మాట్లాడడం వలన.

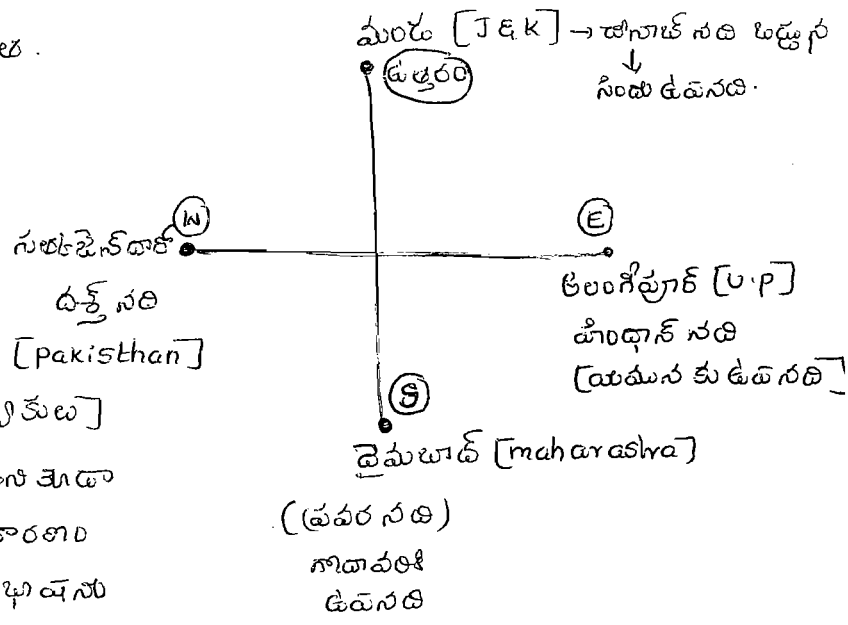

Imp → ప్రథమంగా సింధు నాగరికతను నిర్మించిన జాతి — మెడిటెరినియన్ జాతి.

Hypothesis: నిరూపిత ఆధారం లేకుండా ఒక సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించడం.

→ ఆర్యులు నార్డిక్ జాతికి చెందినవారు. ఆర్యులు ఆర్య భాషను మాట్లాడేవారు. ఉదయపలన చాలా ఆర్యులు ఇరు వేయబడ్డారు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

S.NO	నగరం పేరు	సంవత్సరం	పురావస్తు శాస్త్రవేత్త పేరు	నది	రాష్ట్రం
1.	హరప్పా	1921	దయారాం సహాని	రావి	పంజాబ్ [Pak]
2.	మొహంజదారో [మృతుల దిబ్బ అని అర్థం]	1922	R.D. బెనర్జీ	సింధు	సింధు [Pak]
3.	ధోలవీరా	1931	M.G. మజుందార్	సింధు	సింధు [Pak]
4.	లోథాల్ [మృతుల దిబ్బ] (గుజరాతీ భాషలో)	1955	S.R. Rao	భోగావో	గుజరాత్

దొరికిన ప్రత్యేకతలు:

1. 6 ధాన్యాగారాలు
2. కాంస్యపు కొలబద్ద [scale]
3. సమూహంలో 12 కాంస్యపు దర్పణాలు
4. శవపేటిక [కఫిన్]

1. గొప్ప ధాన్యాగారం [150 మీటర్ల పొడవు 50 అడుగుల వెడల్పు]
2. మహా స్నానవాటిక [39 × 23 × 8 ft]
3. Assembly Hall.
4. పాఠశాల లాంటి నిర్మాణం.
5. కాంస్యపు నాట్యగత్తె విగ్రహం.
6. స్టీటైట్ తో చెక్కిన పురోహితుడి అల బొమ్మ.
7. అల్లినట్టుంటే ఒక వస్త్రం

1. Ink pot
2. Lipsticks
3. పిల్లకి సంబంధించిన ఆధారాలు

1. [రేవు పట్టణం] నౌకాశ్రయం
2. ఓడ బొమ్మ కలిగిన ముద్రికలు
3. 1 పొయ్యి గుండం
4. ద్వికననం [ఒకే సమాధిలో రెండు శవాలు] [(స్త్రీ + పు)]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in
https://t.me/shineindiapdfs
Website ➔ https://ourstudycircle.in
https://t.me/shineindiapdfs

5. తొలి బంగన్	1961	B.B. లాల్	థుగ్గర్ [సరస్వతి ఒక పాయ]	రాజస్థాన్	5. కాంస్యపు కొలబద్ద 6. chess board 1. 7 హోమగుండాలు [జంతువుల, ఎద్దుతల వరుస]. ? 1. భారతదేశంలో పున్న సింధునగరాలలో పెద్దది. 2. stadium 3. Reservoir
6. ధోలవీర	1991	J.P. జోషి	– లేదు –	గుజరాత్	

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs
Website ➡ https://ourstudycircle.in
https://t.me/shineindiapdfs

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

పట్టణనిర్మాణం

Imp → సింధూనాగరికతలు యొక్క విశిష్టలక్షణం.

→ తొలుతలో ఏకైక నగరం చూస్తిదారో.

→ తోలవీర 3 భాగాలుగా విభజించబడింది.

ఎ	మ	ది

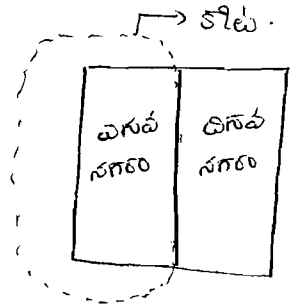

→ గ్రిడ్ విధానం ద్వారా నిర్మించబడినవి.

→ straight line లిప్ల నిర్మాణం.

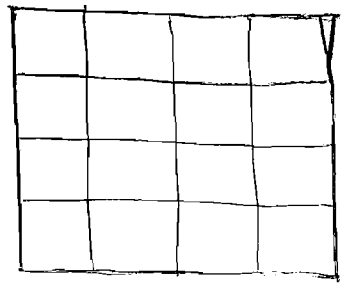

Imp → మనదేశంలో చుంథీఫర్ ప్రాంతం మాత్రమే గ్రిడ్ పద్ధతిన నిర్మించారు.

→ గ్రిడ్ పద్ధతి ద్వారా నిర్మించబడని ఏకైక నగరం బనవాలి [హర్యానా, సరస్వతీనది ఒడ్డున].

→ under ground drinage system.

→ under ground drinage system లేని నగరం బనవాలి.

→ వండబెట్టిన ఇటుకలను వాడారు, ఉయ్యుగా కాల్చిన ఇటుకలను వాడారు [స్నానవాటికలు, భూగర్భమురికి కాలువలు, లోథాల్ లోని రేవు నిర్మాణము]

→ కిటికీలు, తలుపులు ప్రధానవీథికి కాకుండా పెసుకవైపున వుంటాయి.

Imp → ప్రధానవీథికి పై వుండే ఏకైక నగరం – లోథాల్

Socialize **సమాజం** — [పర్యావరణ]

→ కుల వ్యవస్థ లేదు.

→ కాని సంపదలో వ్యత్యాసం వున్నది.

1. శ్రీమంతవర్గం
2. పేదవర్గం.

→ పితృస్వామ్య (పితరం – matriarchal (మాతృస్వామ్య వ్యవస్థ) వుండొచ్చని – (hypothesis) అభిప్రాయం

→ విగ్రహారాధనలను పూజించారు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

పరిపాలన:

D.D కోశాంబి — మతపరమైన రాజ్యం (Theocratic).

⇒ పురోహితులు పాలించేవారు.

R.S శర్మ — లౌకిక పాలన [secular state]

⇒ వర్తకులు పాలించారు

గార్డెన్ చైల్డ్ — ప్రతి నగరంలో municipal పాలన వుంది.

→ సామాజిక, రాజకీయ పరిస్థితులు సరిగా తెలుసుకోలేము.

ఆర్థికవ్యవస్థ —

వ్యవసాయం:

→ వ్యవసాయ ఆర్థిక వ్యవస్థ [Agrarian economy].

→ ప్రధాన పంటలు గోధుమలు, బార్లీ, పత్తి, నువ్వులు, ఆవాలు, పండ్లు, కూరగాయలు.

→ పప్పుధాన్యాలు (pulses), చెరకు ఈ రెండింటిని ఆధ్యులు ప్రోత్సహించారు.

Imp → వరి బయటపడిన 2 ప్రాంతాలు

1. లోథాల్ [గుజరాత్]
2. రంగపూర్ [గుజరాత్] → వరి పొట్టు

→ సింధు ప్రజలు వరిని పండించారు. కాని విస్తారంగా పండించలేదు.

→ నాగలి రకరకాలు ఆధారాలు:

1. బనవాలి [టెరకోట నాగలి బొమ్మ]
2. కాళీబంగన్ → కాల్చిన ఇటుకమట్టి
   → నాగలితో దున్నబడిన భూమి [Furrows]

→ సురానికి సంబంధించిన ఆధారాలు:

1. లోథాల్ [టెరకోటలో చేసిన సురపు బొమ్మ]
2. సరోటడ [సురపు స్థేవిడరం].

NOTE → సురం, నాగలి విస్తారంగా ఉపయోగింపబడలేదు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

పరిశ్రమలు :—

→ వస్త్రపరిశ్రమ → ఉన్ని
→ Cotton → మరికి Silk తెలియదు.

→ ఇటుకల పరిశ్రమ, కుండల పరిశ్రమ. లోహాల పరిశ్రమలు [రాగి, కాంస్యం]

→ సౌకాపరిశ్రమ లోథాల్‌లో మాత్రమే కనిపిస్తుంది.

→ ఆభరణాల పరిశ్రమలు [పూసలు, గవ్వలతో ఆభరణాలు తయారు] 3 పొంతాలలో కనిపిస్తుంది.

1. చాన్హుదారో
2. లోథాల్
3. ధోలవీర

→ వడ్రంగి పరిశ్రమ

వ్యాపార మార్గాలు

→ దేశీయ, అంతర్జాతీయ వ్యాపారాలు [మెసపటేనియ నాగరికతతో వ్యాపారం].

→ వస్తుమార్పిడి ద్వారా, నదుల ద్వారా వ్యాపారం.

→ మెసపటేనియాతో వ్యాపారానికి ఆధారాలు:

1. ముద్రికలు

→ మెసపటేనియా ముద్రికలు స్థూపాకారంలో ఉంటాయి. ఇవి మొహంజోదారోలో దొరికాయి.

2. శాసనాలు

→ మెసపటేనియా శాసనాల్లో భారతదేశంలో వ్యాపారం గురించి ప్రస్తావించారు.

→ మెసపటేనియా లేదు కాబట్టి.

→ 2350 B.C సింధు [Cotton] ను మేలుజాతి నుంచి దిగుమతి చేసుకున్నారు. తిని తగుతున్నారు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ఎగుమతులు

→ పత్తి
→ చౌనేత వస్త్రాలు
→ ఆహార ధాన్యాలు
→ పూసలు, గవ్వలతో చేసిన ఆభరణాలు
→ ఏనుగు దంతాలతో చేసిన వస్తువులు.

దిగుమతులు

→ బంగారం
→ వైఢూర్యాలు
→ రాగి
→ అగరు

NOTE వ్యాపారం ఇలా వస్తుమార్పిడి పద్ధతి ద్వారా జరిగింది [Barter system].

→ విదేశీ వాణిజ్యం ప్రధానంగా లోథాల్ నుంచి కొనసాగింది.

మత విశ్వాసాలు: —

→ మాతృదేవతను పూజించారు [mother Goddess].

→ పశుపతి మహాదేవుడు ను పూజించారు. దీని ఆధారం: మొహంజోదారోలోని ఒక ముద్రికపై 3 తలలు, చుట్టూ జంతువులు వున్న ఆధారాన్ని సూచించారు.

→ 6 చుట్టూ వున్న జంతువులు:
1. పులి
2. ఏనుగు
3. గేదె
4. ఖడ్గమృగం
5. జింకలు.

→ పశుపతి దేవుడే శివుడిగా × పేరొందాడు. [నాటి కాలం శివుడు].
→ జాన్ మార్షల్.

→ లింగా, యోనిలను పూజించారు. రాళ్ళతో చేసిన లింగాలు — మొహంజోదారో
యోని — హరప్పాలో సూచించారు.

→ చెట్లను, విత్తును, పాములను, పావురాన్ని కూడా పూజించారు.

→ ఆయుధాలు బయటపడినవి.

→ జంతుబలులతో కూడిన యజ్ఞయాగాలు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

11/10/12

సింధూనాగరికత అంతంకావడానికి కారణాలు :—

→ సరియైన ఆధారాలు లేవు. కేవలం hypothesis.

మార్టిమర్ వీలర్ :

→ ఆర్యుల దండయాత్రవలన సింధూనాగరికత అంతమయినది.

→ ఇతను 1940 లో Archaeology తండ్రి.

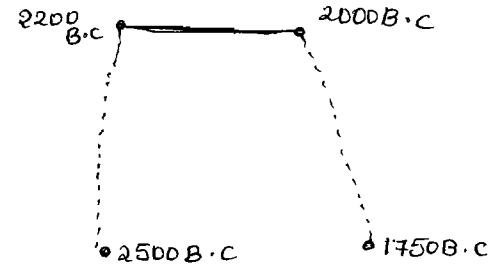

G.F డేల్స్ :—

→ వరదల వల్ల సింధూనాగరికత నాశనం.

Imp → మొహంజోదారో 7 సార్లు వరదలలో ధ్వంసమయి 7 సార్లు పునర్నిర్మించారు.

[ప్రధాన ఆధారం]

రాబర్ట్ రైక్స్ :—

→ భూకంపాల వల్ల ఈ నాగరికత నాశనం అయింది.

డాక్టర్ ఆగర్వాల్ :

→ నదులు ఎండిపోవడం ద్వారా, లేదా నదులు తమ ప్రవాహదిశను మార్చుకోవడం వలన [ఇప్పుడు సింధునది 30km ల దూరంలో ప్రవహిస్తున్నది].

ఫెయిర్ సర్వీస్ :—

→ పర్యావరణ సమతౌల్యం దెబ్బతినడం వలన అంతమయినది.

→ సింధు నాగరికతలో తూనికలు, కొలతలను 16 ఒక యూనిట్‌గా తీసుకున్నారు. ఇది తరువాత కాలంలో కూడా కొనసాగింది.

1 పణం = 16 మషకాలు [మాషకాలు గుంజలు]

1 టంక = 48 జితల్ [ఢిల్లీ సుల్తానుల కాలం]

1 సేరు = 16 చటాకులు [నేడు]

1 తుల = 16 తోలాలు

→ సింధునాగరికత సంస్కృతి ఇంకా కనుగొనబడుతూనే వుంది అని నొక్కి వక్కాణించడమైనది.

→ సింధునాగరికత లిపి – సర్పలిపి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ఆర్యుల / వైదిక నాగరికత

→ 1500 B.C — 600 B.C

→ ఇది రెండవ నాగరికత.

→ ఆర్యులు గొప్ప సాహిత్యాలను రచించారు. కావున దీనిని వైదిక నాగరికత అంటారు.

→ ఇక్కడినుండి చారిత్రక యుగం ప్రారంభం.

→ PGW

P – painted
G – Grey
W – ware నాగరికత ని ఒక archaeologist పేరు పెట్టాడు.

సాహిత్యం:—

→ వేద సాహిత్యాన్ని 8 భాగాలుగా విభజించుకోవచ్చు.

1. వేదాలు
2. బ్రాహ్మణములు
3. అరణ్యకములు
4. ఉపనిషత్తులు

} శ్రుతి సాహిత్యం [శ్రుతి అంటే వినబడినది, వ్రాత సాహిత్యం] దేవుడు → మానవులచేత రాయబడినది

5. వేదాంగములు
6. ఉపవేదములు
7. పురాణాలు
8. ఇతిహాసములు

} స్మృతి సాహిత్యం. మానవుల ద్వారా రాయబడినవి.

1. వేదాలు:—

→ వేదాలు నాలుగు.

1. ఋగ్వేదము:—
   → 1028 శ్లోకాలు
   → ఇవి దేవతలకు సంబంధించిన ప్రార్థనలు
   → అన్నింట ముఖ్యమయినది గాయత్రీమంత్రం. ఇది సావిత్రి దేవత సంబంధించిన ప్రార్థన.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ 10 మండలాలు కలవు.

Imp → 10 వ మండలం పురుషసూక్తము [కులవ్యవస్థను మొదట ప్రస్తావన].

బ్రాహ్మణులు – ముఖం నుండి సృష్టించబడ్డారు.

క్షత్రియులు – భుజాల నుండి

వైశ్యులు – తొడల నుండి

శూద్రులు – పాదాల నుండి

→ కులవ్యవస్థను దైవంతో సృష్టించాడు అని మొదటి సమ్మకం.

2. యజుర్వేదము: —

→ వేదము అనగా జ్ఞానము

→ 2 భాగాలుగా విభజించబడింది

1. శుక్ల యజుర్వేదం [తెలుపు] – poetry
2. కృష్ణ యజుర్వేదం [నలుపు] – గద్యభాగం

Imp → యజ్ఞయాగాల గురించి తెలియజేస్తుంది.

→ యజ్ఞయాగాలను Rituals అంటారు.

→ మానవుడు భక్తుడికి, దైవానికి మధ్య నేరుగా సంబంధం వుండదు.

→ ఇవి ఖర్చుతో కూడుకున్నవి.

→ పశువులను, ఆవులను బలి ఇస్తారు, గోమాంసభక్షణ కూడా వుండేది.

→ యజ్ఞయాగాలకి ఋత్విక్కులను ఆవిర్భవింపజేసింది – భక్తిభావం [దైవానికి ఇవ్వాల్సిన సంబంధం]

→ హింసామార్గం ఆవిర్భవించుట గోవధను నిషేధించారు.

→ భక్తిభావంలో దేవుని వద్దకి, భగవంతునికి surrender కావాలి.

3. సామవేదము: —

→ సంగీతానికి సంబంధించినది.

4. అథర్వణవేదం: —

→ రోగాలు, దుష్టశక్తులను నివారించడానికి కొన్ని మంత్రాలు ఇందులో వుంటాయి.

→ మూఢనమ్మకాలు చాలా ఎక్కువగా ఇందులో వున్నాయి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

2. బ్రాహ్మణాలు: —

→ ఇవి కూడా యజ్ఞ, యాగాలకు సంబంధించినవి.

→ బ్రాహ్మణాలు 7.

1. యితరేయ బ్రాహ్మణం
2. శతపథ బ్రాహ్మణం
3. కౌశతకి బ్రాహ్మణం
4. గోపథ బ్రాహ్మణం

3. అరణ్యకాలు: —

→ 7 బ్రాహ్మణాలకు 7 అరణ్యకాలు అనుబంధాలుగా వున్నాయి.

→ Eg: యితరేయ బ్రాహ్మణ అరణ్యకం.

→ అరణ్యాలలో వున్న మునులకు సంబంధించిన గ్రంథాలు.

4. ఉపనిషత్తులు: —

→ సంఖ్య 108

→ ముఖ్యమయినవి:

1. బృహదారణ్యక ఉపనిషత్తు
2. చాందోగ్య ఉపనిషత్తు
3. ముండకోపనిషత్తు
4. శ్వేతాశ్వతర ఉపనిషత్తు
5. జబలోపనిషత్తు
6. ఈసానోపనిషత్తు

→ ఆత్మ, పరమాత్మ

→ జన్మ, పునర్జన్మ

→ కర్మ, మోక్షం

→ అహింస,

→ భక్తి [యజ్ఞయాగాలను ఖండిస్తాయి]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

12/10/12

వేదాంగాలు : —

→ వేదాంగాలు ఆరు.

1. శిక్ష [phonetics]
   → ఉచ్చారణకు సంబంధించినది.
2. నిరుక్త [Etymology]
   → పద ఉత్పత్తి
3. వ్యాకరణము
4. జ్యోతిష్య [Astrology]
5. ఛందస్సు
6. కల్పవేదము
   → యజ్ఞయాగాలకు సంబంధించినది.

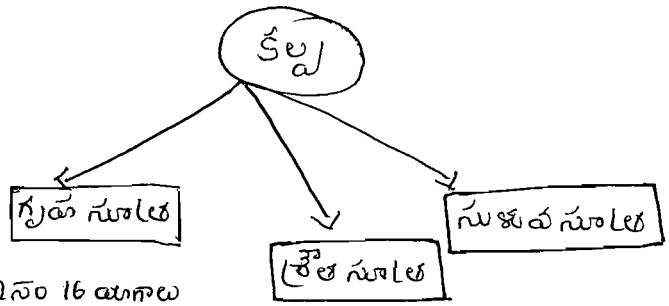

→ మొదేంకినం 16 యాగాలు చెయ్యాలి. వాటికి మొత్తం లభిస్తుంది.

→ షోడశ కర్మలు [16]

→ 11వది ఉపనయనం. ఇది వీటన్నింటికంటే ముఖ్యమయినది

→ బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్యులకు మాత్రమే ఉపనయనం చెప్తారు } ద్విజులు అని అంటారు [ఉపనయన కర్మలో తెలిసిన వారు].

→ స్త్రీలు, శూద్రులు ఉపనయనం చెయ్యకూడదు. } ఏకజులు అని అంటారు.

→ చివరది 16వది — అంత్యేష్టి

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

12/10/22

శ్రౌత సూత్రం :—

→ ఒక రాజు తన రాష్ట్ర సంక్షేమం కోసం చేసేవి.

శ్వేత యాగం :—

→ గుర్రం

→ 600 ఎద్దులు

→ 21 ఆవులు బలి ఇవ్వాలి.

రాజసూయ యాగం :—

→ రెండు సంగీలు కొనసాగుతుంది.

→ రాజుకు ఔషధం ప్రసాదించబడును.

→ రెండు లక్షల ఇరవై వేల గొర్రెలు బలియతిగా.

→ మూడులుడికి ఇవ్వాలి.

యాజపేయ యాగం :—

→ నాలుగో రోజు విందు వస్తుంది.

3. శుల్వ సూత్రము :—

→ యోమసుండాల నిర్మాణానికి సంబంధించినది.

→ Geometrical knowledge తెలిగి వుంటుంది.

6. ఉపవేదాలు :—

→ ఇవి నాలుగు.

1. ఆయుర్వేదం
   → వైద్యానికి సంబంధించినది
2. గాంధర్వవేదం
   → యుద్ధ సంగీతానికి సంబంధించినది
3. ధనుర్వేదం
   → యుద్ధ విద్యలకు సంబంధించినది.
4. శిల్పవేదం
   → శిల్పకళల గురించి

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

7. పురాణాలు:

→ ఇవి 18.

1. వాయు పురాణం
2. విష్ణు
3. మార్కండేయ
4. మత్స్య [మత్స్య]
5. భాగవత మొదలు

→ పురాణాలలో పౌరాణిక గాథలుంటాయి [mythological]

→ పురాణాలు కాలాన్ని 4 యుగాలుగా విభజిస్తుంది.

1. కృత
2. త్రేత
3. ద్వాపర
4. కలియుగం.

పౌరాణిక గాథలు
↓
→ ఇది నమ్మకంపై ఆధారపడుతుంది. కాబట్టి చరిత్రను చదవడానికి పనికిరాదు.

→ పురాణాలు ప్రాచీన రాజుల యొక్క వంశావళి [Geneology] తెలుపుతుంది. ఇది చరిత్ర చదవడానికి బాగా ఉపయోగపడుతుంది.

8. ఇతిహాసాలు: — [Epics]

1. రామాయణం
2. మహాభారతం

1. రామాయణం:

→ దీని కావ్యం అని పేర్కొంటారు. కారణం కొత్త ఒరవడులను సృష్టించింది.

→ రామాయణం 6 కాండలుగా విభజించబడింది. వాటిని కాండములు అంటారు.

→ వాల్మీకి రచించాడు.

2. మహాభారతం: —

→ జయసంహిత అని పేర్కొంటారు. దీనిని వ్యాసుడు రచించాడు.

→ 18 పర్వములు

→ భీష్మపర్వం చాలా ముఖ్యమైనది. దానికి అనుబంధంగా 'భగవద్గీత' రాయబడింది.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

13/10/12

ఆర్యుల జన్మస్థలం :—

1. సప్తసింధు ప్రాంతం [సింధు ఒగా నది సంస్కృతంలో].

→ A.C DAS

→ Dr. Sampoorna Anand

→ Dr. Thriveda

→ ఆర్యులు విదేశీయులు కాదు. భారతీయులే వీరి వాదన.

→ 1. సరస్వతి నది
2. సింధు నది
3. సుట్లేజ్ [సతుడ్రి – పాకిస్థాన్]
4. రావి [పరుష్ణి]
5. చినాబ్ [అసిక్ని]
6. జీలం [వితస్త]
7. బియాస్ [విపస]

} సింధు నది యొక్క ఉపనదులు.

2. టిటెట్ జన్మస్థల సిద్ధాంతం :—

→ దయానంద సరస్వతి

3. ఆర్కిటిక్ :

→ బాలగంగాధర్ తిలక్.

– [Arctic, the home of Aryan's]

4. జర్మనీ :

→ prof. Mc. Donald

→ ఆడాల్ఫ్ హిట్లర్ [నాజీ పార్టీ – 卐]

5. మధ్య ఆసియా :

→ more popular theory

→ max muller [German ఇండాలజిస్ట్]

ఇండాలజీ :

→ ఇండియా సంబంధ అధ్యయనం చేసే శాస్త్రం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ max muller ఋగ్వేదాన్ని ఇంగ్లీషులోకి తర్జుమా చేశాడు.

2. → ఇంకొక పేరుతో Indologist : A.C బావం [Australia].

– The wonder that was India

3. చార్లెస్ విల్కిన్స్ : [charles wilkins]

→ భగవద్గీతను ఇంగ్లీషులోకి తర్జుమా.

imp

4. విలియం జోన్స్: [1784 లో Asiatic society of Bengal ను స్థాపించాడు].

→ కళిదాసు శాకుంతలమును సంస్కృతపండితులు రాశాడు అంగ్లంలో రాశాడు.

→ చార్లెస్ విల్కిన్స్, విలియం జోన్స్ లను Fathers of ఇండాలజీ.

మక్స్ ముల్లర్ సిద్ధాంతము —

→ max muller ప్రతిపాదించాడు ——→ ఆర్యుల యురోపియన్ చెందినవారు.

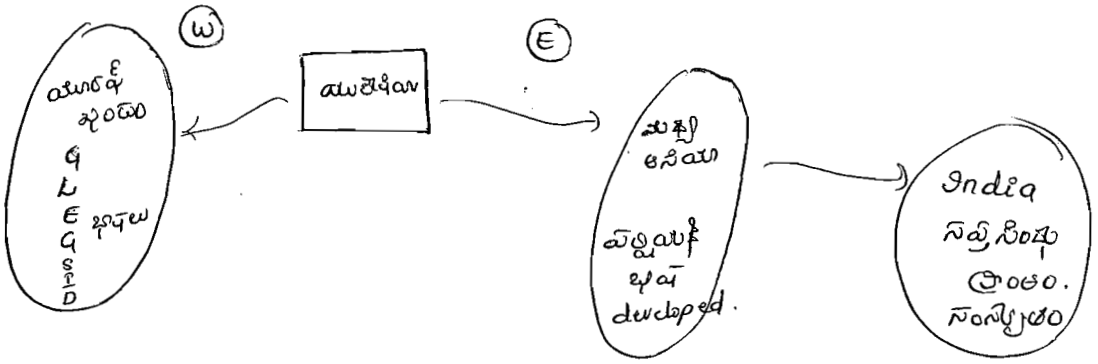

ఫిలాలజీ: —

→ భాషల మక్స్ ముల్లర్ తులనాత్మక పద్ధతి.

→ ఆర్యుల మక్స్ ముల్లర్ నుండి India కి వచ్చారని చెప్పే ఆధారం.

– భగవద్గీత [పురాణాల్లో వుంది] శాసనం

[కొన్ని ఆధారాలు మాత్రమే మిగులుతాయి. వాటిలో పాటు పోవటాలను తీసుకెడుతున్నాయి]

→ ఇంద్రుడు

→ వరుణుడు

→ మిత్ర

ఆర్యుల నాగరికత : —

→ రెండు దశలుగా విభజించారు. → 1500 – 1000 B.C [తొలివైదికనాగరికత]
→ 1000 – 600 B.C [మలివైదికనాగరికత]

తొలివైదిక నాగరికత [ఋగ్వేదనాగరికత అనికూడా పిలుస్తారు]

→ 1500 – 1000 B.C

→ ఇందులో పద్ధతి చెప్పడానికి ఉపయోగపడేది కేవలం – ఋగ్వేదం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

18/10/12

ఆర్థిక వ్యవస్థ —

a) ఋగ్వేదకాలం నాటి :

→ 1500 – 1000 B.C

→ పశుపోషణ ఆర్థిక వ్యవస్థ [Pastoral]

→ వ్యవసాయం చాలా తక్కువ.

→ ఒకే ఒక యుద్ధం గురించి ఋగ్వేదంలో వుంది. దశ – యువ.

→ యుద్ధం దేనికి గోధుమలు, బార్లీ.

→ ముఖ్య వృత్తులు

→ వస్త్ర
→ కుండల
→ ఆభరణాల
→ వడ్రంగి
→ లోహ పరిశ్రమలు.

→ ఆర్య తర్వాత ఉపయోగించిన మొదటి లోహం : ఆయ (రాగి, కాంస్యం)

→ సువర్ణ నిష్క

→ కొంత బరువు గలిగిన బంగారు ఆభరణం కావచ్చు. (equal to నాణెం)

b) మలివేదకాలం —

→ వ్యవసాయ ఆర్థిక వ్యవస్థ.

→ ప్రధాన వృత్తి లోహ (వరి).

→ ఇనుము మొదటిసారిగా యాదుశాఖకి వచ్చింది.

→ ఇనుముతో చేసిన ఆయుధం కృష్ణ ఆయ / శ్యామ ఆయ.

→ ఆర్యుల నగరాల ఏర్పాటు [గంగానది మైదాన ప్రాంతంలో]

→ గంగా-యమునా నదులలో ఏర్పడిన ఆర్య నగరాలు :

→ కౌశాంబి
→ హస్తినాపూర్ [U.P]
→

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

సామాజిక వ్యవస్థ: —

యుగ్మోదకాలం:

→ పితృస్వామిక సమిష్టికుటుంబ వ్యవస్థ. దీనిని యుగ్మోదంలో కులమే ఉన్నాయి.

↓

పితృస్వామిక కుటుంబం అభివృద్ధి.

→ కులవ్యవస్థ ఆవిర్భవించలేదు. కాని వర్గ వ్యవస్థ వున్నది.

1. పురోహిత వర్గం
2. యుద్ధవీరుల వర్గం
3. సామాన్యవర్గం.

→ ఈ వర్గాలలో social mobility కలదు. అనగా ఒక వర్గం నుంచి మరొక వర్గానికి మారవచ్చును.

→ ఉం professional mobility

→ సహపంక్తి భోజనాలు కలవు.

→ Inter class marriages.

→ అంతర్వర్గ వివాహాలు 2 రకాలు

1

- అనులోమ వివాహం
  - H. class male + low class female
- ప్రతిలోమ వివాహం.
  - High class female + low class male.

→ సామాజిక వివక్షత లేదు.

→ లింగ వివక్షత కూడా లేదు.

→ బహుభార్యత్వం, బహుభర్తృత్వం కల్పించబడింది.

- బహుభార్యత్వం (polygyny)
- బహుభర్తృత్వం [polyandry]

→ బాల్యవివాహాలు నిషేధం.

→ పురుషులలో మాటు స్త్రీలకు విద్యావకాశాలు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ఉదాహరణలు: women scholars : [మహిళా మేధావులు].

→ విశ్వావర

→ స్వయంవర

→ లోపముద్ర

→ యోష [ఋషి ని గౌరవించినవారు].

→ నియోగ ని సాంప్రదాయం

→ సంతానం లేని విధవరాలు భర్త సోదరుని వివాహం చేసుకోవడం.

→ సతి ప్రస్తావన ఉగ్వేదంలో వుంది. But ది symbolic.

19/10/12

మలి వైదిక కాలం: —

→ కులవ్యవస్థ ఆవిర్భవం.

→ కులవృత్తులే కాదు వుంది, లింగ విభజనలే also.

→ ఒకులోని వివాహాలు మాత్రమే ఒప్పుకోబడ్డాయి.

→ బాల్యవివాహాలకు ఒప్పుకోలేదు వుంది

→ విధవలు వివాహాన్ని నిషేధించారు. సతీసహగమనం వుంది.

→ బహుభార్యత్వం కలదు.

→ 8 రకాల పద్ధతుల వివాహాలు కలవు:

1. బ్రహ్మ వివాహం
   → పెద్దలు కుదిర్చిన, శాస్త్రాల ప్రకారం వివాహం.
2. దైవ వివాహం:
   → పురోహితులకు మాత్రమే అర్హులు.
   → యజ్ఞం చేసినప్పుడు దక్షిణకు బదులుగా కుమార్తెనిచ్చి వివాహం చేయడం.
3. ఆర్ష వివాహం:
   → వధువు, 1 ఆవును కన్యాశుల్కంగా ఇచ్చే వివాహం.
4. ప్రజాపత్య వివాహం:
   → ఆర్థిక లావాదేవీలు లేకుండా జరిగేది.
5. గాంధర్వ వివాహం:
   → ప్రేమికులకు (రాజు) మాత్రమే
   → marriage at first sight.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

6. అసుర వివాహం :

→ క్రీస్తులతు సంబంధించినది.

→ marriage by purchase

7. రాక్షస వివాహం :

→ అమ్మాయిని బలవంతంగా పెళ్లి పెళ్లి చేసుకోవడం.

→ marriage by capture

8. పైశాచ వివాహం :

→ బలవంతంగా అమ్మాయిని పెళ్లి పెళ్లిచేసుకోవడం.

పరిపాలన – రాజకీయ వ్యవస్థలు :—

ఋగ్వేదకాలం :—

→ ప్రజాస్వామ్య, గణతంత్ర వ్యవస్థ వుంది.

→ ప్రతి జనకు (తెగ) ఒక రాజన్ వుండేవాడు.

→ ప్రతి తెగకు 4 అసెంబ్లీలు వుండేవి.

1. సభ
2. సమితి
3. విధాత
4. గణ

రాజన్ విధులు

→ జన, పశు ల ప్రయోజనాలను కాపాడడమే వారి ప్రధాన విధి.

→ జనవిధాల (రాజ్యాల) విస్తరణలోను. కారణం సంచార జీవితం వుండటమే.

→ యుద్ధాలను ఋగ్వేదంలో గవిష్టి అనే పదం వాడబడింది. [గ అనగా గోవులు]

→ జరిగిన ప్రధాన యుద్ధం దాశరజ్ఞ. ఇది భరత తెగ రాజన్ సుదాస vs పురు తెగ రాజన్ పురుకుత్స ల మధ్య జరిగింది + 9 ఇతర తెగలు.

→ ఈ యుద్ధం పేరుకి (ఎస్తోత్రం రాశినది) ఒడ్డున జరిగింది. భరత తెగవిజయం. సాధించింది.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ భరత తెగ వలన భారత దౌశాంతికి ఈ-పేరు వచ్చింది.

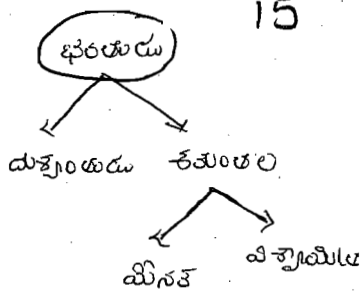

[not accepted].

→ రాజనీతు సహాయం చేసే ఉపకారులు

1. పురోహితుడు
2. సేనాధిపతి
3. గ్రామణి
4. ప్రదేవతి [ప్రశ్నకు బయట్ల ఉపమితి]
5. స్పాస [సూధాచారి]

ఆదాయ మార్గాలు: —

→ పన్నుల వ్యవస్థ లేదు.

→ యుద్ధంలో దొరికిన సంపద ప్రధానమైన ఆదాయం.

→ స్వచ్ఛంద విరాళాలు (బలి).

మిలిటరీ కాలం: —

→ దురదృష్టాలు పెర్పడ్డాయి.

→ నిరంకుశ రాచరిక వ్యవస్థ.

→ రాజు యిథ రాజ్యవిస్తరణే.

→ పన్నుల వ్యవస్థ లేవ్వటం

→ వసూలు చేయబడిన మొత్తం పన్ను "భాగ". [మనదొశంలా].

→ 'భాగ'లో 1/6 వంతు బలి ని చెల్లించాలి.

→ ఉద్యోగులు: [ముఖ్యోద్యోగులనికి ఉదహరణగా]

భాగదుగ (పన్నులు వసూలు చేసే ఉపకారి)

సంగ్రాహిత (కోశాధికారి)

→ ద్వాదశరత్నాలు — మిలిటరీ కాలంలో 12 మంది ఉపకారులు.

మతం:

→ వైదిక మతం

ముఖ్యోద్యోగులు: —

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

30/10/12

→ ప్రకృతి శక్తి ఆరాధన కనిపిస్తుంది.

→ ఋగ్వేదంలో 33 మంది దేవతల ప్రస్తావన వుంది. ఇందరు ప్రకృతి శక్తులు.

→ ప్రధాన త్రివం ఇంద్రుడు (వాతావరణం) మరియు యుద్ధ దేవుడిగా కూడా భావించేవారు.

→ ఇంద్రుడికి గల బిరుదులు: [250 శ్లోకాలు].

→ పురంధర

→ దివేంద్ర

→ శతక్రతు (100 శక్తులు కల)

→ సోమప

అగ్ని:

→ 200 శ్లోకాలున్నాయి

వరుణ నీటి త్రివం

వాయు: గాలని త్రివంగా పూజించేవారు

ద్యౌస్తి ద్యౌర్వాతం ద్రోతకము.

మారుత్ వీరులు

ఉశ్నన్

→ దేవతలు ఇద్దరు

→ medicinal plants కి సంబంధించిన దేవతలు.

ఉషస్సు: ఉషస్ → సూర్యోదయం కాంతి [దేవత]

సావిత్రి: సూర్యకాంతి [Goddess of light].

అదితి: భూమాత

→ విగ్రహారాధన, దేవాలయాలు లేవు

→ పూజావిధులు:

→ ప్రార్థన

→ నైవేద్యాలు

→ సోమ అనే పానీయాన్ని అందించేవారు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ ప్రధానంగా వీరు పశు, ప్రజ లను కోరుకునేవారు.
↳(పిల్లలు)

మలివైదకాలం : —

→ త్రిమూర్తులు ఆవిర్భవించారు.

1. ప్రజాపతి (బ్రహ్మ) (సృష్టికర్త)
2. విష్ణువు (రక్షకుడు)
3. రుద్రుడు (చెడు వినాశకుడు).

→ ఇక్ష్వాకు వైదిక ప్రాధాన్యత తగ్గింది (ఉష్ణమండలానికి తులసిగా మారారు).

పూజా పద్ధతి : —

→ యజ్ఞయాగాది క్రతువులు (ఖర్చుతో కూడుకున్నవి).

→ వరకట్న చింతన (అధ్యాత్మికత పెరిగింది).

4. మౌర్యుల పూర్వయుగం : —

→ 600 B.C — 300 B.C [Pre Mouryan Age]

→ also called బుద్ధుని యుగం.

→ బౌద్ధ మహా జనపదాల యుగం

Imp రాజకీయ పరిస్థితులు —

→ 16 రాజ్యాల గురించి బౌద్ధ గ్రంథం "అంగుత్తర నికాయ" సమాచారమిస్తుంది.

→ పాళీ భాషలో రాయబడింది.

1. మగధ
   → రాజగృహము గిరివ్రజము.
   → తరువాత పాటలీపుత్రానికి మార్చబడినది.
2. కోసల
   → ఏడవ శ్రావస్తి నగరం
3. కాశీ రాజ్యం
   → వారణాసి
4. శూరసేన రాజ్యం

Downloaded at: www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

5. కురు
→ హస్తినాపుర్

→ ఇంకొక రాజధాని ఇంద్రప్రస్థ.

6. వత్స రాజ్యం:
→ కౌశాంబి

7. పాంచాల రాజ్యం
→ అహిచ్ఛత్రము

8. వజ్జి రాజ్యం/ లిచ్ఛవి రాజ్యం
→ వైశాలి

9. మల్ల రాజ్యం
→ పావ నగరం
→ కుశి రెండవది.

} ఇవి రెండు గణతంత్ర రాజ్యాలు.

10. అంగ రాజ్యం
→ చంపా

→ ఈ 10 రాజ్యాలు గంగా-మైదాన ప్రాంతాలలో కలవు.

11. అవంతి రాజ్యం
→ ఉజ్జయిని

12. చేది రాజ్యం
→ సుక్తిమతి

} మధ్య ప్రదేశ్‌లో కలవు.

13. మత్స్య రాజ్యం
→ విరాటనగరం

} రాజస్థాన్

14. గాంధార
→ తక్షశిల

15. కాంభోడ రాజ్యం
→ రాజపురం

16. అస్సక రాజ్యం
→ పోతన

} వాయవ్య భారతదేశంలో కలవు.

[Note: నిజామాబాద్ ఓన్లీడెడ్]
ఎనువ గోవావరి ప్రాంతం
ఉన్న ఏకైక భారతదేశ రాజ్యం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

యూ-1 GMP

మగధ రాజ్యం: —

→ 16 రాజ్యాలు కలసి మగధ రాజ్యంగా ఏర్పడ్డాయి

→ 3 వరుస వరుస వంశాలు పాలించాయి.

1. హర్యంక
2. శిశునాగ
3. నంద వంశం.

హర్యంక వంశం:-

ఎ. బింబిసారుడు: —

→ హర్యంక వంశస్థాపకుడు

→ బహుముఖ వ్యూహాన్ని అనుసరించాడు. అవి.

1. యుద్ధం

Eg: అంగ రాజ్యాన్ని జయించాడు.

2. వైవాహిక సంబంధాలు

Eg: కోసల మహాదేవిని వివాహమాడాడు.

కాశీ రాజ్యాన్ని వరకట్నంగా పొందడమైంది.

3. దౌత్యసంబంధాలు

Eg: అవంతి రాజు మహాసేనుడు మరణిస్తూ ఉండగా పట్టాడు. కం బింబిసారుడు జీవక అనే వైద్యుడ్ని పంపించాడు. కం యుద్ధము తుదగట్టుకున్నాడు.

వెలుగులోకి

బి. అజాతశత్రువు: —

→ వైదేహి వంశకుడు

→ కేవలం యుద్ధాల ద్వారానే రాజ్యవిస్తరణ.

1. కోసల రాజ్యం.
2. వజ్జీ రాజ్యం
3. మల్ల రాజ్యం

} ఓడించిన రాజ్యాలు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

C. ఉదయన

→ సేనాపతి శిశునాగుడు ఇతనిని ఓడించి రాజ్యాన్ని స్థాపించాడు.

→ వర్ధన వంశం ఓడిపోయింది.

2. శిశునాగవంశం

శిశునాగుడు

→ ఓవంతి రాజ్యాన్ని పరిపాలించాడు.

కాలశోకుడు:

→ ఇతని సేనాధిపతి మహాపద్మనందుడు ఇతనిని ఓడించాడు.

3. నందవంశం:—

మహాపద్మనందుడు:—

→ శూద్రుడు [మంగలి మొదటి].

→ ఇతను క్షత్రియాంతకుడు.

→ ఇతడు భారతదేశంలోనున్న 2 రాజ్యాలు తప్ప మిగతావి పరిపాలించాడు.

1. గాంధార
2. కాంభోజ.

→ కురు
→ పాంచాల
→ చేది
→ మత్స్య
→ శూరసేన
→ ఇక్ష్వాకరాజ్యం.

} పరిపాలించిన కొన్ని రాజ్యాలు.

→ దక్షిణాపథాన్ని పరిపాలించిన తొలి చక్రవర్తి.

(imp) → మగధరాజులలోనే గొప్పవాడు.

ధననందుడు:—

→ చంద్రగుప్త మౌర్యుడు ఇతనిని ఓడించాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ 600 B.C తలంలో ఇరానియన్ (పర్షియన్) లు గాంధార, కాంభోజులను ఆక్రమించారు

→ ఇరాన్ ని తలంలో ఒక భాగమైంది.

→ వాయవ్యభారతదేశంలో రాజ్యస్థాపన చేసిన ఇరానియన్లు:

1. సైరస్
2. డేరియస్-I.

→ హెరిడోటస్ [The father of History 5 B.C] వీరి గురించి రాశాడు [ఇరాన్ సామ్రాజ్యం గురించి]

→ ఇతను రాసిన గ్రంథం: Histories.

→ 329 B.C లో అలెగ్జాండర్ దండెత్తి ఆక్రమించుకున్నాడు ఇరాన్ రాజ్యం కుప్పకూలింది.

→ మాసిడోనియాను గ్రీకులు పాలించారు. ఇది ఇంకొక బలమైన రాజ్యం.

→ 334 B.C లో అలెగ్జాండర్ మాసిడోనియాకు రాజు అయినాడు [ప్రపంచ విజేత].

→ Europe
→ Africa
→ Asia
} అలెగ్జాండర్ ఆక్రమించుకున్నాడు.

→ డేరియస్-III ఇరానియన్లలో చివరివాడు.

Imp → తక్షశిలను కింభి అను రాజు పాలిస్తున్నాడు. ఇతను అలెగ్జాండర్‌ను భారతదేశం ఆహ్వానించాడు. [327-325 B.C]

→ కింభికి పోరస్ అనే శత్రువు ఉండేవాడు. ఇతనిని కంట్రోల్ చేయడానికి అలెగ్జాండర్‌ని India లోని పురు ఆహ్వానించాడు.

→ అలెగ్జాండర్ ఇండియాకి ఖైబర్ కనుమల ద్వారా వచ్చాడు.

→ ఇతను చేసిన ప్రధాన యుద్ధం: హైడాస్పస్ (జీలం), పోరస్‌ను ఓడించాడు.

Imp → బియాస్ నదికి వెళ్ళిన తర్వాత ప్రాంతాలన్నింటిని జయించాడు.

→ అలెగ్జాండర్ India పై దండెత్తినప్పుడు మగధలో ధననందుడు.

→ 323 B.C లో బాబిలోనియాలో జ్వరంతో చనిపోయాడు. ఇతనికి వారసులు లేరు. కాబట్టి సేనాధిపతులు రాజ్యపాలన చేశారు.

Europe – మాసిడోనియా కేంద్రంగా.
Africa – Egypt
Asia – సిరియా కేంద్రంగా
↳ సెల్యూకస్ నికేటర్ అనే సేనాపతి పాలించాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ సెల్యుకస్ స్థాపించిన సామ్రాజ్యాన్ని సెల్యూసిడ్ అంటారు.

ఆర్థిక అంశాలు [600–300 B.C]: —

(IMP) → లోహపు నాణేలు మొదటిసారిగా మనదేశంలో ప్రారంభం [600 B.C] — అలా నాణేలు.

వాటిని చరిత్రకారులు punch marked coins అని పేరు పెట్టారు.

→ ఇవి వెండి, రాగి తో తయారుచేయబడినవి.

→ వీ రకమయిన లిపి కాని, ఏ రాజుకు సంబంధించిన విషయాలు కాని వుండవు.

కాని కొన్ని ముద్రలు దానిపై వుండేవి. [సింహాలు, పక్షులు etc].

→ చరిత్ర తెలుసుకోవడానికి ఇవి ఉపయోగపడుతుంది.

→ శ్రేణుల వ్యవస్థ [Guilds] ప్రారంభం. [వర్తక సంఘాలు]. [ఈ రోజుల్లో Banking లా అనుకోండి]

Eg: కోలిక శ్రేణి [బట్టలు నేసేవారు].

కులల శ్రేణి [కుండలు తయారుచేసేవారు]

తంతవ శ్రేణి [నూలు తయారుచేసేవారు].

చారక శ్రేణి [దొంగల సంఘం].

→ గంగా మైదాన ప్రాంతాలలో నగరాల అభివృద్ధి. [120 మహానగరాలున్నట్లు ఈ కాలం నాటి సాహిత్యం చెబుతుంది].

31/10/18

నూతన మతాల ఆవిర్భావం: —

6th B.C కాలంలో 62 రకాల ఉద్యమాలు ప్రారంభం — వైదిక/బ్రాహ్మణ ఉద్యమాలు తో కూడా అంటారు [చాలామంది వ్యతిరేకం].

1. బౌద్ధమతం: —

→ 563 B.C – 486 B.C [బుద్ధుని జీవిత కాలం].

→ శాక్య తెగకు చెందినవాడు. క్షత్రియ కులస్థుడు.

→ తండ్రి: శుద్ధోధన (కపిలవస్తు రాజు) → Nepal లో వుంది.

తల్లి: మహామాయ.

→ బుద్ధుని జీవితంలోని 5 ప్రధాన సంఘటనలను పంచమహాకల్యాణాలు అంటారు.

1. జననం:

→ లుంబినిలో జన్మించాడు. [Nepal]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ జననానికి symbol – తామరపువ్వు.

→ వీరు పేరు సిద్ధార్థుడు.

→ గౌతమి ప్రజావతి మనుషుల్లో ఇతనిని పెంచింది [సన్యాసాన్ని తీసుకున్న తొలి మహిళ – బౌద్ధమతం].

[Budhist None].

2. మహాభినిష్క్రమణ: —

→ బుద్ధుని 29వ ఏట జరిగింది [సన్యాసం].

→ symbol – Horse.

→ బుద్ధునికి ఇష్టమైన గుర్రం – కంటక.

→ సిద్ధార్థుని భార్య యశోధర.

→ కుమారుడు రాహుల్.

3. సంబోధి:

→ బుద్ధుడికి జ్ఞానోదయం కావడం [35వ ఏట]

→ గయలో జరిగింది [Bihar] – నిరంజన్ నది ఒడ్డున 49 రోజుల పాటు ధ్యానం.

→ symbol – బోధివృక్షం.

→ విద్యనుండించిన ఇద్దరు గురువులు:

1. ఆలారకలాము
2. ఉద్దక.

→ జ్ఞానోదయం పొందిన తరువాత వచ్చిన పేర్లు

→ బుద్ధుడు [జ్ఞానాన్ని పొందినవాడు].

→ తథాగతుడు [సత్యాన్ని తెలుసుకున్నవాడు].

4. ధర్మచక్రపరివర్తన —

→ సారనాథ్‌లో జరిగింది (కాశీ) – బుద్ధుడి యొక్క తొలి బోధన [బౌద్ధమత పుణ్యస్థలం].

→ symbol: 8 గీతలు కలిగిన చక్రం. ☸

5. మహాపరినిర్వాణ —

→ కుషినగరంలో మరణించాడు [U.P]

→ symbol: స్తూపము.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

Q: బుద్ధుని జీవితంలోని ఏ సంఘటన ప్రాశాఖ పొర్లియున్నాడు. బోధివృక్షం దగ్గర జరగలేదు?

1. జననం 2. మహాపరినిర్వాణ 3. సంబోధి ✓ 4. ధర్మచక్రపరివర్తన.

స్తూపం: —

→ బుద్ధుని శరీరాలపైన నిర్మించబడిన పవిత్ర కట్టడం.

→ స్తూపాలు 3 రకాలు.

1. ధాతుగర్భ స్తూపాలు:
   → శరీరాలపైన నిర్మించబడినవి.
2. పారిభోజక స్తూపాలు:
   → పవిత్ర గ్రంథాలపై నిర్మించబడినవి.
3. ఉద్దేశిక స్తూపాలు:
   → ఏదో ఒక వస్తువులను నిషేధం చేయడం.

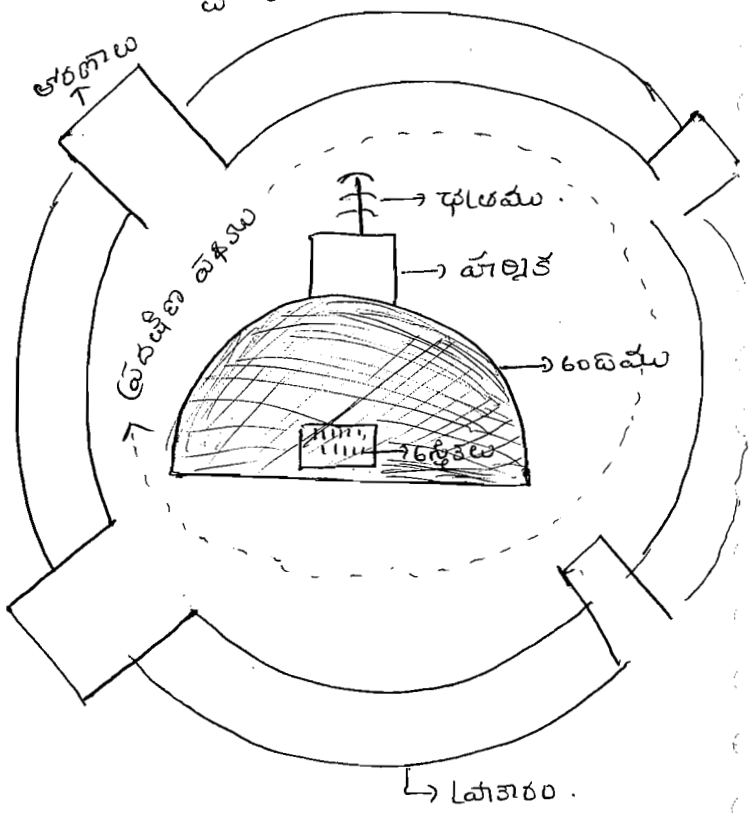

స్తూపం.

బౌద్ధమత కట్టడాలు

→ 3 రకాలు.

- స్తూపాలు
- చైత్యాలు → ప్రార్థనా మందిరాలు
- విహారము / ఆరామము → బౌద్ధ సన్యాసుల యొక్క నివాసము.

బౌద్ధమత వర్గాలు:

→ 2 రకాలు.

- థేరవాదం / బిక్షుణి → సన్యాసులు
- ఉపాసక / ఉపాసిక → సంసార జీవితాన్ని గడుపుతూ సన్యాసి జీవితాన్ని గడిపేవారు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

01/11/12

బౌద్ధమత సిద్ధాంతాలు :—

Q: గౌతమ బుద్ధుని నుండి నుంచి నుంచి వచ్చిన వాక్యం.

a. Jhiest (b) Athiest c. polythiest d. monothiest (e) Agnostic.
(2) (1)
[అజ్ఞేయవాదులు]

1. నాలుగు ఆర్యసత్యములు.
   a. దుఃఖ
   b. కోరికలే దుఃఖానికి కారణం.
   c. దుఃఖాన్ని నివారించవచ్చు [నిరోధ].
   d. మార్గ

2. అష్టాంగ మార్గము.
   a. సరైన వాక్కు
   b. సరైన క్రియలు
   c. దృష్టి [సరియైన మంచి ఆలోచన].
   d. మంచి లక్ష్యం
   e. ప్రయత్నాలు సక్రమంగా వుండాలి.
   f. జీవనోపాధి సక్రమంగా వుండాలి.
   g. సరియైన చైతన్యము
   h. సరియైన ధ్యానము.

→ అష్టాంగ మార్గాలను సూచించే symbol —

3. ప్రత్యుత్ప నముప్పాద సిద్ధాంతం [Cause & effect Relation ship]
   ↳ కార్యకారణ సంబంధ సిద్ధాంతం

4. మధ్యేమార్గము [middle path]

బౌద్ధమత సమాయోశాలు —

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

S.NO.	నగరం	సంగీతం	అధ్యక్షుడు	సమకాలీకులు	ఉద్దేశం/కారణం	ఫలితములు
1	రాజగృహ	483 B.C	రాజు మహాకశ్యప	అజాతశత్రువు	బుద్ధుని బోధనలను గ్రంథస్థం చేయడం	1. బుద్ధుని శిష్యుడు ఆనందుడు సుత్త పీటిక గ్రంథాన్ని రాశాడు. [బుద్ధుని బోధనలు]. 2. ఉపాలి అనే శిష్యుడు వినయ పీఠిక రాశాడు [ప్రవర్తనా నియమావళి].
2.	వైశాలి	383 B.C	సబాకమి	కాలశోకుడు	రెండు బౌద్ధ వర్గాల మధ్య సయోధ్య కోసం	→ బౌద్ధమతం రెండుగా చీలిపోయింది. 1. మహా సాంఘిక 2. స్థవిరవాదులు / థేరవాదులు
3.	పాటలీపుత్రం	250 B.C	మొగలి పుత్ర తిస్స	అశోకుడు	వివిధ అంశాలను చర్చించడానికి.	1. అభిధమ్మ పీఠిక ను రాయబడింది 2. ప్రచారక సంఘాలను ఏర్పాటు చేశారు.
4.	కాశ్మీర్ (కుండలవనం)	క్రీ.శ 1 A.D	వసుమిత్ర ఉపాధ్యక్షుడు: అశ్వఘోష	కనిష్కుడు	బౌద్ధమతంలోని 18 శాఖలను ఏకం చేయడం	→ 18 శాఖలు 2 ప్రధాన శాఖలుగా ఏర్పడ్డాయి. 1. హీనయానము 2. మహాయానము.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in
https://t.me/shineindiapdfs
Website https://ourstudycircle.in
https://t.me/shineindiapdfs

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

హీనయానం

→ మార్పుని వ్యతిరేకించినవారు (Antichangers)

→ పాళీ భాషను కొనసాగించారు

→ విగ్రహారాధనను తిరస్కరించారు. బుద్ధుని యొక్క symbols ని పూజిస్తారు.

→ ప్రతి వ్యక్తి తన మోక్షం కోసం స్వయంగా ప్రయత్నం చేయాలి.

→

మహాయానం

→ కాలానుగుణంగా మార్పులను ఆహ్వానిస్తారు.

→ సంస్కృత భాషను కొనసాగించారు.

→ విగ్రహారాధనను పాటిస్తారు [India లోనే మొదటి సారి].

→ అందరికీ మోక్షం [Salvation to all].

బోధిసత్వ విగ్రహాలను కూడా పూజించేవారు.

↓

[బుద్ధుని యొక్క పూర్వ జన్మలు].

1. పద్మపాణి [పద్మపాణి]
2. వజ్రపాణి
3. మంజుశ్రీ [జ్ఞానవతిగా జన్మించాడు].
4. రత్నసాంభవ
5. పద్మసాంభవ
6. అమితాభ

NOTE

→ Future బుద్ధుడు – మైత్రేయ. [రాబోయే జన్మలను కూడా బోధిసత్వుగా పూజిస్తారు].

→ 5th A.D – వజ్రయాన 6వ మూడవశాఖ ప్రారంభమయింది.

వజ్రయానం:

→ తాంత్రికశక్తులను నమ్మారు
→ క్రింగిత సంప్రదాయం } మోక్షం కోసం మార్గాలు.

→ వజ్రయానం జన్మస్థలం – జ్ఞానవతి.

→ బౌద్ధమత పతనానికి కారణం అయ్యింది [India లో]

Imp → ఆరాలు – బోధిసత్వుల భార్యలు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

బౌద్ధమత ప్రచారకులు :—

→ china [మహాయాన] — కుమారజీవ
— కాశ్యపమాతంగ

→ శ్రీలంక [థేరవాదులు] — మహేంద్ర } తొలుత యిక్కడ కుమారుడు, కుమార్తె.
— సంఘమిత్ర }

→ థేరవాదం తరువాత మహాయానంలో కలసిపోయింది [10 శతాబ్దంలో].

→ నేపాల్ [మహాబుద్ధుడు] మహాయాన — వసుబంధు

→ ఆగ్నేయాసియా దేశాలు & బర్మా — [హీనయాన] — శ్రేష్ఠుడు

⊛ → టిబెట్ [వజ్రయానం] [8th A.D] — పద్మసాంభవ
— శాంతరక్షిత
— అతీశదీపాంకర

జైనమతం :—

→ 24 మంది తీర్థంకరులు కలరు.

→ తీర్థంకర అనగా వంతెనను నిర్మించువాడు

మొదటి తీర్థంకరుడు — వృషభనాథుడు (ఆదినాథుడు).
Symbol — ఎద్దు.

22 వ వాడు — అరిష్టనేమి (నేమినాథ).
Symbol — సముద్రపు గవ్వ

23 వ వాడు — పార్శ్వనాథుడు
Symbol — పాము.

24 వ వాడు — వర్ధమాన మహావీరుడు
Symbol — సింహం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ మొదటి 22 మంది - పౌరాణిక పురుషులు [mythological].

→ 23, 24 తీర్థంకరులు - చారిత్రక పురుషులు.

23 వ తీర్థంకరుడు :— [పార్శ్వనాథుడు]

→ క్రీ.పూ 8 వ శతాబ్దానికి చెందినవాడు.

→ కాశీ రాజుక అశ్వసేనకు జన్మించినాడు.

→ తల్లి - వామలాదేవి.

→ 30 వ ఏట సన్యాసం తీసుకున్నాడు.

→ స్థాపించిన మొదట మతం నిగ్రంథ.

→ ఈ మతం 4 సూత్రాలు

1. అహింస
2. అసత్య
3. అపరిగ్రహ [సంపదను పూజించండి].
4. అనౌర్య [దొంగతనాలు చేయకూడదు].

మహావీరుడు :—

→ 24 వ తీర్థంకరుడు

→ 540 B.C లో కుండగ్రామంలో జన్మించాడు.

→ 468 B.C లో పావలో మరణించాడు [సల్లేఖన వ్రతాన్ని ఆచరించడం ద్వారా].

→ జ్ఞాత్రిక వంశస్థుడు.

→ తండ్రి : సిద్ధార్థ

→ తల్లి : త్రిశాలదేవి.

→ భార్య : యశోద

→ కుమార్తె : ప్రియదర్శి.

→ అల్లుడు : జామాలి [మహావీరుడి మొట్టమొదటి శిష్యుడు].

→ నిగ్రంథ మతంలో చేరాడు. 42 వ ఏట తీర్థంకరుడయ్యాడు.

→ శిష్యులయిన తరువాత

→ కేవలి [కైవల్యజ్ఞానమును పొందినవాడు]

→ జిన [జయించినవాడు / విజేత]

↳ పంచేంద్రియాలను.

(*) ఆగ్రహాన్నుంచి నిగ్రంథ మతానికి జిన ఎలా పేరు వచ్చింది [జైన]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ మోక్షం కోసం 'సల్లేఖన' వ్రతాన్ని పాటించాలి. [6న్యూనీయాలను వదిలివేయాలి]

NOTE జైన మతస్థాపకుడు : 23వ తీర్థంకరుడు.

చారిత్రకంగా — 23వ తీర్థంకరుడు

సాంప్రదాయ పరంగా - RR తీర్థంకరుడు మొదటి

03/11/12 **జైనమత ప్రధాన సిద్ధాంతాలు** :—

1. పంచసూత్రాలు

   1. ఆహింస
   2. ఆసత్య
   3. ఆచౌర్య
   4. ఆకామ
   5. ఆపరిగ్రహం (మహావీరుడు చేర్చాడు).

   } పార్శ్వనాథుడు

2. త్రిరత్నాలు

   1. సమ్యక్ క్రియ
   2. సమ్యక్ జ్ఞానం
   3. సమ్యక్ విశ్వాసం

3. భక్తులు

   1. శ్వేతాంబర [బయట శ్వేతవస్త్రం]
   2. ఆకాశాంబరులు [వీళ్ళు జీవితం ఒక ఆత్మ].

4. సాహిత్యం

   → 14 పూర్వ గ్రంథాలు. వాటికి పూర్వములు అని పేరు.

→ క్రీ.శ 6వ శతాబ్దంలో వల్లభినగరంలో (Gujarath) లో జైనమత సమావేశం జరిగింది. ఛత్రచేడు దేవర్ధి క్షమశ్రమణ.

→ ఈ సభలో 14 పూర్వములను 12 అంగాలుగా రాస్తున్నారు.

→ ప్రాకృత భాషలో రాయబడ్డాయి.

జైనమతంలో చీలికలు :—

→ 300 B.C తరువాత 2 గా చీలిపోయింది.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

జైనమతం

శ్వేతాంబర

→ స్థూలంగా ఆచారం పాటించినవారు స్థూలభద్ర.

→ తెల్లని దుస్తులు ధరిస్తారు

→ 23వ తీర్థంకరుల బోధనలు

దిగంబర

→ భద్రబాహు

→ దుస్తులు ధరించరు.

→ 24వ తీర్థంకరుడి బోధనలు

→ జైనమత చాలకను సంబంధించిన సమాచారం తెలిగిన జైన గ్రంథం – పరిశిష్టపర్వాన్ – హేమచంద్రుడు రచించా

(imp) → తీవ్రమయిన కరువు కాటకాలు విర్పడటం వలన 12,000 మంది భద్రబాహు నాయకత్వంలో శ్రావణబెళగొళకు వలస వెళ్ళడం జరిగింది. వీరు దిగంబరులుగా మారారు.

శ్రావణబెళగొళ
↓
(Karnataka)

→ మహావ్రతులు [సన్యాసులు]
→ వారు మాత్రమే శ్వేతాంబర, దిగంబర Rule ను follow అవుతారు.

→ బోధవ్రత
→ వారు follow కావల్సిన అవసరం లేదు.

→ శ్రావణబెళగొళలో 56.5 అడుగులు కలిగిన ఏకశిలా విగ్రహం గోమటేశ్వర విగ్రహం. (టాయిబలి).

→ గోమటేశ్వరుడు మొదటి తీర్థంకరుడి [వృషభనాథుడు] కుమారుడు.

(imp) → క్రీ.శ 10వ శతాబ్దంలో చాముండిరాయలు అనే ఒక రాజ్యమంత్రి (mysore) ఈ విగ్రహాన్ని నిర్మించాడు.

→ గోమటేశ్వరుడు మొత్తం నగ్నంగా ఉంటాడు.

(imp) → శ్రావణబెళగొళలో 12 సంవత్సరాలకొకసారి జరిగే ఉత్సవం – మహామస్తకాభిషేకము.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ఆజీవిక మతం : —

→ స్థాపించిన వాడు – మక్కలి గోసాల పుత్ర

→ వర్ధమాన మహావీరుడి స్నేహితుడు.

→ ప్రధానమయిన సిద్ధాంతం నియతి. [ఏనగా విధి].

→ 6వ శతాబ్దంలో ఈ మతం ప్రారంభం.
↓
[6 B.C]

→ 2 B.C తర్వాత ఇది కనుమరుగయింది.

భౌతిక/లోకాయత మతం : —

→ స్థాపించిన వారు బృహస్పతి.

→ ప్రధాన సిద్ధాంతాలు :

1. materialism [భౌతికవాదం]

2. నాస్తిక వాదం [Athesim]

→

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

మౌర్యుల యుగం

→ 300 B.C — 200 B.C

→ మొదటి సారిగా భారత ఉపఖండం [ఇండియా, దాని చుట్టు ఉన్న దేశాలు] ను పాలించిన వారు.

→ తమిళనాడు, Kerala [కాలిని నదికి దక్షిణాన ఉన్న ప్రాంతం] ను తప్ప మిగతా భాగం అంతా ఆక్రమించారు.

→ 8 వ శిలాశాసనం, 13 వ శిలాశాసనాలలో మౌర్య సరిహద్దు దక్షిణాన ఉన్న ప్రాంతాన్ని చోళ పాండ్యా, కేరళపుత్ర లు పాలించేవారు అని రాయబడింది.

→ మౌర్యుల పరిపాలనకుసంబంధించిన ఆధారాలు : సాహిత్యం, శాసనాలు, నాణేములు.

1. సాహిత్యం —

05/11/22

రెండు రకాల గ్రంథాలు లభ్యమవుతున్నాయి

- విదేశీ గ్రంథాలు
- స్వదేశీ గ్రంథాలు

(A) → మెగస్తనీస్ రాసిన ఇండికా గ్రంథం [గ్రీకు భాష]

→ సెల్యూకస్ నికేటర్ ఇతనిని రాయబారిగా పంపించాడు [రాయబారిగా]

→ చంద్రగుప్తుని ఆస్థానంలో ఉండేవాడు.

(Imp) → **విదేశీ యాత్రికులు**: [ఈ గ్రంథంలో]

1. భారతదేశంలో బానిస వ్యవస్థ లేదు.
2. భారతీయులకు వడ్డీ వ్యాపారం తెలుసు [తెలియదు]
3. భారతదేశంలో ఏడు కులాలున్నాయి.
4. భారతదేశంలో తరచుగా కరువులు వస్తాయి.

(Imp) NOTE) India లో వడ్డీ వ్యాపారం గురించి మొదటి సారిగా వివరించిన గ్రంథం — శతపథ — బ్రాహ్మణ

[కుసీదిన్ — వడ్డీ వ్యాపారం].

(B) Natural History (లాటిన్).

→ 72 A.D లో ని రాశాడు.

→ ఇతడు కామెడీ రాజు. → మౌర్యుల యొక్క సైనిక బలగాలు గురించి ప్రస్తావించాడు

చుట్టుపక్కల ప్రాంతాలలో [అలెగ్జాండర్ దండయాత్ర ఆక్రమణలు, వాణిజ్య మార్గాలు, వివిధ రకాల ఖనిజాలు

Downloaded at [www.ourstudycircle.in]

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

C. థిప్పు వదన గ్రంథం:

→ టిబెటన్ భాషలో రాయబడిన బౌద్ధ గ్రంథం [తారనాథుడు రాయబడింది] - టిబెటన్ భాషలో

D. శ్రీలంక బౌద్ధ గ్రంథాలు:

1. మహావంశ
2. దీపవంశ
3. కులవంశ
4. వంశతపలాశిని

} పాళీ భాషలో రాయబడినవి.

E. చైనాస్ గ్రంథాలు:

→ ఫాహియాన్ [గుప్తులకాలంలో వచ్చాడు].

→ హ్యూయన్‌త్సాంగ్ [హర్షుడి కాలంలో వచ్చాడు]

→ ఇత్సింగ్ [ఇత్సింగ్] → 7వ శతాబ్దం చివరలో వచ్చాడు.

స్వదేశీ గ్రంథాలు:

1. అర్థశాస్త్రం:

→ కౌటిల్యుడు / చాణక్య / విష్ణుగుప్త [4th B.C].

→ 1905 లో R. శామశాస్త్రికి కౌటిల్యుడి అర్థశాస్త్రం లభించింది. [సంస్కృతం. ఇది గ్రంథం - అడిలో రాయబడింది].

→ మౌర్యుల పరిపాలన గురించి తెలియజేస్తుంది.

→ English లోకి అనువదించాడు.

→ చంద్రగుప్తుని యొక్క ప్రధానమంత్రి గని గమ్మకం.

2. ముద్రారాక్షసం

→ విశాఖదత్తుడు రాశాడు

→ క్రీ.శ 5వ శతాబ్దానికి చెందినవాడు.

→ చాణక్య, చంద్రగుప్తుల సందవంశాన్ని అంతమొందించి మౌర్యరాజ్యాన్ని స్థాపించారని తెలుపుతుంది.

3. హర్షచరిత:

→ 7వ శతాబ్దంలో బాణుడు రచించాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ చారిత్రాధులలో చివరివాడు బృహద్రథ. ఇతని సేనాపతి పుష్యమిత్రశుంగ ఇతని హత్యచేసి సింహాసనం అధిష్టించాడని తెలుపుతుంది.

రాజతరంగిణి :—

→ 12వ శతాబ్దంలో కల్హణుడు రచించాడు.

→ భారతదేశంలో తొలి చరిత్రకారుడు. [శాస్త్రీయంగా రాశాడు].

→ కాశ్మీర చరిత్ర గురించి రాశాడు [కాశ్మీరను పాలించిన రాజుల గురించి].

→ శ్రీనగర్‌ను ఓకితుడు నిర్మించాడని ఈ గ్రంథం చెబుతుంది.

పురాణాలు :—

→ రాజుల వంశావళి (వంశవృక్షం) ని తెలియజేస్తున్నాయి.

(imp) అశోకుని శాసనాలు :—

→ చరిత్రకారులు వాటిని రాజాజ్ఞ [EDICTS] లు అని పేరు పెట్టారు.

→ మొత్తం 181 శాసనాలు 47 ప్రాంతాలలో లభ్యమయ్యాయి.

(imp) → ఆంధ్రలో ఓకితుని శాసనాలు దొరికిన ప్రాంతాలు :

1. ఎర్రగుడి
2. రాజులమందగిరి } కర్నూలు జిల్లా

→ ఓకితుని శాసనాలు ప్రాకృత భాషలో లిఖించబడినవి.

→ ప్రజల భాష : రాజభాష : ప్రాకృతం.

→ 2 రకాల లిపులు ఉపయోగించబడ్డాయి.

1. ఖరోష్ఠి (2 ప్రాంతాలు)
   → కుడి నుండి ఎడమ
2. బ్రాహ్మి (44 ప్రాంతాలు)
   → ఎడమ నుండి కుడివైపు.

→ ఖరోష్ఠి లిపి కేవలం వాయవ్య భారతదేశం [Palisthan] లో మాత్రమే ఉపయోగించబడింది.

(imp) → కాందహార్ (గాంధార) [Afghanisthan] — ద్విభాషా శాసనం

(47) వ శాసనం.

↓

[గ్రీకు, అరమిక్ భాషలను ఉపయోగించాడు]

↓ ↓

గ్రీకులిపి అరమిక్ లిపి

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

గ్రీకు లిపి : ఎడమ నుండి కుడి

ఆరమిక్ : కుడి నుండి ఎడమకు.

Imp **భాషలు** : గ్రీకు, ప్రాకృతం, ఆరమిక్

లిపులు : గ్రీకు, ఆరమిక్, బ్రాహ్మి, ఖరోష్ఠి.

Imp → 1837 లో జేమ్స్ ప్రిన్సెప్ అనే ఐరోపా ఇండాలజిస్ట్ బ్రాహ్మి లిపిని కనుగొన్నాడు

→ నోరిస్ అనే వాడు ఖరోష్ఠి లిపిని కనుగొన్నాడు.

→ దేవనాంప్రియ, పియదస్సి, లాజమగధే [అశోకుని బిరుదులు].

Imp → 1915 లో కర్ణాటకలో మస్కి శాసనం లభించింది. శాసనంలో అశోకుడు అని రాయబడింది. దీని ద్వారానే అశోకుని యొక్క గొప్పతనం తెలిసింది.

→ అశోకుడి పేరున్న శాసనాలు (4)

1. మస్కి
2. యెర్రగుడి
3. ఉడేగోలం

} కర్ణాటక

4. గుజ్జర [మధ్యప్రదేశ్].

06/11/12 అశోకుడి శాసనాలను చరిత్రకారులు 3 రకాలుగా విభజించారు

1. Rock edicts [శిలా శాసనం]
→ కొండపై లేక బండ రాయిపై శాసనం చెక్కారు

Eg:→ 14 శిలా శాసనాలు
[బండ రాయిపై 14 శాసనాలు]
→ 8 ప్రాంతాలలో లభ్యమయ్యాయి.

1. యర్రగుడి
2. ధౌలి
3. సోపార
4. మాస్కి
5. గిర్నార్ (జునాఘడ్)
6. షాబాజ్‌గర్హి
7. కల్సి [డెహ్రాడూన్]
8. ధౌలి [ఒరిస్సా]
9. జౌగఢ [ఒరిస్సా]
10. మన్సేరా [pak]
11. షాబాజ్‌గర్హి [pak]

} ఖరోష్ఠి లిపి

2. స్తంభ శాసనాలు
[Pillar Edicts]
→ రాయి స్తంభాలపై

3. గుహాలయ శాసనం
[Cave Edicts]
→ కొండ గుహలపై శాసనాలు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

(Imp) Eg: ఏ భద్రత శాసనం [West Bengal]

→ భోద్ధమతంద్వి తనిఖీకి గల సమ్మతం. ఇష్టాన్ని తెలియజేస్తుంది.

→ బుద్ధం శరణం గచ్ఛామి

→ ధమ్మం శరణం గచ్ఛామి

→ సంఘం శరణం గచ్ఛామి

2. స్థంభశాసనాలు: —

1. లెహ్రాడ్
2. రాంపూర్వా [బీహార్]
3. ఢిల్లీ-మీరట్
4. ఢిల్లీ - టోప్రా

→ ఇవి శతాబ్దంలో Delhi ని పాలించిన ధిల్లిక్ష్వాయుగ్లక్ వాటిని Delhi కి తరలించాడు.

[Delhi-మీరట్, ఢిల్లీ-టోప్ర].

3. గుహాలయ శాసనం

→ one and only

→ భారభర గుహాలయ శాసనం [బీహార్].

→ బారభర కొండల్లో 4 గుహలను నిర్మించి, ఆజీవికులకు దానం ఇచ్చినట్లుగా ఈ శాసనంలో రాయబడింది.

నాణేములు —

Q: మౌర్యుల చరిత్రకు పెద్దగా ఉపయోగపడిన ఆధారం.

1. స్వదేశీ గ్రంథాలు 2. విదేశీ గ్రంథాలు 3. శాసనాలు (4) నాణేములు.

→ ఇది మౌర్యుల చరిత్ర చదవడానికి పెద్దగా ఉపయోగపడింది.

రాజకీయ పరిస్థితులు: —

1. చంద్రగుప్త మౌర్యుడు:

→ [321 BC – 297 BC]

→ గ్రీకు గ్రంథాలలో ఇతనిని 'శాండ్రకొట్టస్' అన్నారు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ 305 B.C లో సెల్యూకస్ నికేటర్‌తో యుద్ధం చేశాడు. సెల్యూకస్ నికేటర్ → ఓడిపోయి. శాంతి సంధి జరిగింది.

1. కాబుల్
2. కాందహార్
3. బెలూచిస్తాన్

} వాయవ్య ప్రాంతాలను చంద్రగుప్తుడికి ఇచ్చాడు. దానికి ప్రతిఫలంగా సెల్యూకస్ నికేటర్‌కు 500 ఏనుగులను ఇచ్చాడు.

→ సెల్యూకస్ నికేటర్ కుమార్తెను చంద్రగుప్తుడు వివాహమాడాడు.

→ సెల్యూకస్ నికేటర్ మెగస్తనీస్‌ను రాయబారిగా చంద్రగుప్తుడి రాజ్యానికి పంపాడు.

→ శ్రావణ బెల్గొళ లో సల్లేఖన ప్రతం తీసుకొని చనిపోయాడు. ఈ విషయాన్ని "పరిశిష్ట పర్వాణ్" అనే గ్రంథం తెలియజేస్తుంది [జైన మతం].

బిందుసారుడు: —

→ 297 B.C – 272 B.C

→ జీవిత మతస్థుడు

→ 'అమిత్రఘాత' అనే బిరుదు కలదు [శత్రువులను సంహరించేవాడు].

→ గ్రీకు గ్రంథాలలో 'అమిత్రకెటస్' అని రాసుకున్నారు.

→ ఇద్దరు రాయబారులు కలరు:

1. డైమకస్ — సిరియా పాలకుడు ఆంటియోకస్ పంపించాడు.
2. డయనోసియస్ — ఈజిప్టును పాలిస్తున్న గ్రీకు చక్రవర్తి, టాలెమి ఫిలడెల్ఫస్ పంపాడు.

→ "దివ్యావదాన గ్రంథం" ప్రకారం – తక్షశిలలో ఒక ప్రజా తిరుగుబాటు జరిగింది. వీటిని యువరాజు అశోకుడు ఆ తిరుగుబాటును సమర్థవంతంగా అణచివేశాడు.

అశోకుడు: —

→ 268 B.C — 232 B.C.

→ 'మహావంశ' గ్రంథం ప్రకారం అశోకుడు తన 99 మంది సోదరులను చంపి రాజ్యానికి వచ్చాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

(9వ) → 6వ శతాబ్దం తరువాత జరిగిన సంఘటనల కళింగయుద్ధం. దీనిని XIII వ శిలాశాసనం చెబుతుంది.

→ 8 వ రాష్ట్రసంగాల కళింగయుద్ధం జరిగింది.

→ లక్షమంది సైనికులు చనిపోయారు, 1,50,000 మంది బైదీలుగా చిక్కారు.

→ చలించి భేరీఘోషను పూర్తిగా వదిలేసి, ధమ్మఘోషను ఆచరిస్తానని తాయబడినది

→ 6వ శతాబ్దానికి symbol —

[24 చక్రాలుంటాయి].

→ 24 గంటలు ధర్మాన్ని పాటించాలి అనే దానికి 24 గీతలు తెలుపుతాయి.

→ ధర్మ ప్రచారానికి పంపించబడిన 6వ శతాబ్దపు కుటుంబ సభ్యులు:

1. చారుమతి [కుమార్తె] – Nepal

2. యశోధర, సంఘమిత్ర [కుమారుడు, కుమార్తె] – శ్రీలంక

↓

[అనురాధ]అనే పేరు కలదు

3. సోనా, ఉత్తర – బర్మాకు పంపారు.

↓

[సువర్ణభూమి]

→ 6వ శతాబ్దం తన చరిత్రకాలంలో 2 రాష్ట్రాలుగా విభజించారు.

East భాగాన్ని – దశరథుడు [మనవడు].

పశ్చిమ భాగం – కునాల కు ఇవ్వగించారు [కుమారుడు]

→ దశరథుడు చేసిన శాసనం నాగార్జున సహాలయ శాసనం [బిహార్].

3 గుహలను నిర్మించి బౌద్ధులకు దానమిచ్చాడు.

→ కునాల కుమారుడు – సంప్రతి [జైన మతస్థుడు] రెండు రాష్ట్రాలను పాలించాడు.

బృహద్రథుడు: —

→ పుష్యమిత్ర శృంగుడు × 6వ సోనా వంశ స్థాపనని భంగం చేశాడు.

→ మౌర్యుల పాలన భంగమయింది.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

07/11/12

మౌర్యుల పరిపాలన విధానం :—

→ కేంద్రీకృత పరిపాలన [centralised].

(imp) → **అధికారగణము**

1. సమాహర్త – పన్నుల శాఖకు అధిపతి [chief tax collector].
2. సన్నిధాత – Treasury (రాజధానిలో)
3. 34 మంది అధ్యక్షులు : [వీరిని principal secretary లంటారు].

ఓకారధ్యక్షే – గనులు, ఖనిజాలు

కుప్యాధ్యక్షే – అటవీశాఖ

* సీతాధ్యక్షే – వ్యవసాయశాఖ

పణ్యాధ్యక్షే – వ్యాపారవాణిజ్యము

వివీతాధ్యక్షే – పశ్చిక బయళ్ల అధికారి.

పట్టణాధ్యక్షే – రెండు పట్టణాలకు అధిపతి

పౌతవాధ్యక్షే / కుప్యాగారాధ్యక్షే – కొలతలు, తూనికల అధికారి.

అక్షపాల అధ్యక్షే – గణాంకాల శాఖ

లక్షణాధ్యక్షే – నాణెము ముద్రించే టంకాశాల అధికారి.

→ **పరిపాలనా విభాగాలు**

మొత్తం రాష్ట్రం 4 రాష్ట్రాలుగా విభజించబడ్డాయి.

1. ఉత్తరావథం – తక్షశిల [ప్రస్తుతం pak లో ఇస్లామాబాద్].
2. అవంతి పథం – ఉజ్జయిని [m.p]
3. దక్షిణాపథం – సువర్ణగిరి [వరుసది, కర్నూలు]
4. ప్రాచ్యపథం – పాటలి [బీహార్‌లోని పాట్నా]. → present.

↓ East

→ ఈ రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించే Governor – ఆర్యపుత్ర.

→ ప్రతి రాష్ట్రాన్ని ఆహారాలుగా విభజించారు. ప్రతి ఆహారానికి ఇద్దరు అధికారులు.

↓ [జిల్లా]

రజుక – రెవెన్యూ పాలన

ప్రాదేశిక – పోలీసు అధికారి

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ ప్రతి గ్రామానికి గ్రామణి అధ్యక్షుడిగా ఉండేవాడు.

→ మొగస్తనీస్ ప్రకారం పాటలీపుత్రంలో 30 మందితో కూడిన municipal council ఉండేది. ఇది 6 కమిటీలుగా విభజించబడింది. [కౌటిల్యుడి ప్రకారం 5 కమిటీలు]

Eg: జనాభాలెక్కల కమిటీ —

సైనిక పాలన:-

→ 30 మందితో కూడిన council సైనికపాలన నిర్వహిస్తుంది. దీని 6 కమిటీలుగా విభజించబడ్డాయి. ఇందులో 6 విభాగాలుంటాయి.

1. కాల్బలం
2. అశ్వికదళం
3. గజదళం
4. రథబలం
5. నౌకాదళం
6. రవాణాశాఖ

NOTE

→ మౌర్యుల కాలంలో చక్కటి సమన్వయంతో పనిచేసిన సాధికార వ్యవస్థ. ఇండియా గ్రంథంలో వీరిని 'ఓవర్ సీర్స్' అని పిలిచారు.

↳ గ్రీకు [విదేశీయులు].

న్యాయపాలన:-

→ 2 రకాల న్యాయస్థానాలు:

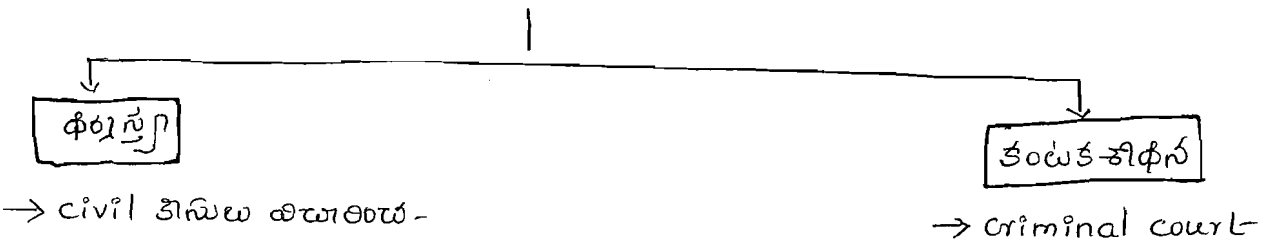

→ ఇండికాలో దొంగతనాలు లేవని, నేరాల సంఖ్య తక్కువని రాయబడింది.

కారణం కఠిన శిక్షాస్మృతి.

→ న్యాయ వ్యవస్థలో విధానాలలో: దివ్యపరీక్షలు [ordeal].

→ ప్రస్తుతం న్యాయ వ్యవస్థలో 'Jury' వ్యవస్థ ఉంది.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

(imp) వాస్తు శిల్ప కళలు : —

→ ఇది మౌర్యులతో ప్రారంభమయింది [History of architecture].

1. ఆశోకుని స్తంభాలు:

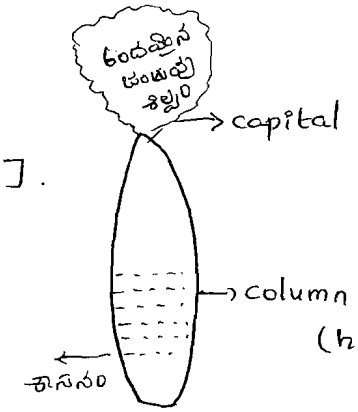

→ ప్రధానంగా 2 భాగాలుంటాయి.

తాంప్రూర్వ : వృషభ శిల్పం [Bull capital].

రుష్యంథై (యింపు) : Horse capital.

సంకిస్స [U.P] : Elephant capital.

లౌరియానందన్‌ఘర్ : Lion capital.

సారనాథ్ :

→ నాలుగు దిక్కులలో గర్జిస్తున్న సింహాలు.

→ సింహాల క్రింద 24 ఆకులు తలగిన ఆశోకుని చక్రం.

→ ఈ చక్రం చుట్టూ 4 చిన్న జంతువులు.

1. వృషభం
2. గుర్రం
3. ఏనుగు
4. సింహాలి

→ చిత్రించిన ఆకురపుళ్ళు

జాతీయ చిహ్నం:

→ ఆకురపుళ్ళును తీసి దాని స్థానంలో సత్యమేవ జయతే అనే వాక్యాన్ని తీసుకున్నారు.

→ సింహం, ఏనుగును తొలగించారు.

→ స్తంభాలు తయారు చేయడానికి వాడిన రాయి:

1. Red sand stone [మథుర ప్రాంతం నుంచి తీసుకున్నారు]
2. గోధుమ రంగు ఇసుక రాయి [చునార్ ప్రాంతం నుంచి].

2. గుహాలయాలు: —

(imp) → మొట్టమొదటి సాంచీలయాలను ఆశోకుడు నిర్మించాడు. 4 సాంచీలయాలను బరబర ప్రాంతంలో నిర్మించి ఆజీవికులకు దానం చేశాడు.

→ ఆశోకుడి మనవడు దశరథుడు నాగార్జున కొండలో 3 సాంచీలయాలను నిర్మించాడు.

→ మొట్టమొదటి సాంచీలయాలలో ఉపయోగించారు.

3. స్తూపాలు:

→ దివ్యావదాన ప్రకారం ఆశోకుడు 84,000 స్తూపాలను నిర్మించాడని చెబుతుంది.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

1. ఉయ్యేశిల
2. సాంచి [m.p]
3. బుద్ధుడి [m.p]
4. అమరావతి } Guntur
5. భట్టిప్రోలు }
6. శాలిగుండ్లపాడు (శీ)తాతుళం).

శిల్పాలు:-

→ భూమి ఏనుగు శిల్పం – ధౌలి [ఒరిస్సా].

→ యక్షుని శిల్పం [మథుర].

→ యక్షిణి శిల్పం – దీదార్‌గంజ్ [పాట్నా].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

మౌర్యుల తదనంతర యుగం

→ 200 B.C — 300 A.D. [post mouryan period].

→ సుప్తుల పూర్వయుగం అని కూడా పిలుస్తారు.

విదేశీరాజ్యాలు:

1. ఇండో-గ్రీకు:

→ యవన అని కూడా పిలుస్తారు [Indian literature పదం]

2. సీథియన్:

→ Indian literature పదం 'శకులు' అని పిలుస్తారు.

3. పార్థియన్స్:

→ పహ్లవులు అని పిలుస్తారు [Indian literature పదం].

4. యూచి / కుషాణులయన్:

→ కుషానులు [Indian literature].

స్వదేశీరాజ్యాలు

North India లో:

1. శుంగ రాజ్యం
2. కణ్వ రాజ్యం

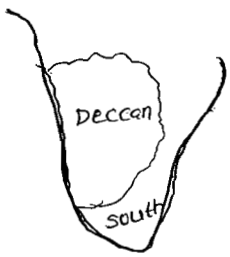

DECCAN లో:

1. శాతవాహనులు

దిగువన:

మహామేఘవర్ణ వంశం

South India:

1. చోళ
2. పాండ్య
3. చేర

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

16/11/22

విదేశీ రాజ్యాలు

1. ఇండో-గ్రీకు

→ ఇండియాలో యవనులు ఏర్పరిచారు.

→ బాక్ట్రియా [ఆఫ్ఘనిస్తాన్‌లోని ఉత్తర ప్రాంతం] నుండి India లోకి వచ్చారు.

→ డెమిట్రియస్ బాయప్రుధ్ధరభదేశాన్ని జయించిన 2వ గ్రీకు రాజు.

ఈ ప్రాంతానికి మినాండర్ను Governor గా నియమించాడు.

→ డెమిట్రియస్ యుద్ధాన్ని చేసాడు. మినాండర్ స్వతంత్ర రాజ్యంగా ప్రకటించుకున్నాడు.

→ క్రీ.పూ 2వ శతాబ్దంలో సాకల రాజధానిగా పాలన [ప్రస్తుతం pak లో]

ప్రాచీన నాణేలలో మొదటి స్వర్ణంగా వీరవబడింది.

→ బౌద్ధమతాన్ని స్వీకరించాడు.

→ ఈయన ఆస్థానంలో నాగసేనుడు అనే బౌద్ధ సన్యాసి.

imp → మిళిందుని ప్రశ్నలు, నాగసేనుడు జవాబులు గ్రంథస్థం చేయబడినవి – మిళిందపన్హో
↓
[పాళి భాషలో]
"నాగసేన బుద్ధ సూత్ర".

imp → మొదటి బంగారు నాణెలు ప్రవేశపెట్టాడు [India లో].

→ రెండు వైపులా ముద్రించబడిన నాణాలు.

→ మిళిందుని నాణాలపై ఉండే బొమ్మలు:

→ దేవతల
→ బుద్ధుని పూర్వ జన్మలు
} చిత్రాలు

ఇష్ట దైవం → ధర్మచక్రం → రెండవ వైపు.

[⊛]

2. సిథియన్స్ —

→ శకులు అని పిలుస్తారు.

→ మిత్ర ఉసియాకు చెందినవారు.

→ 5 స్వతంత్ర రాజ్యాలను స్థాపించారు.

1. కపిస (Afghanisthan) రాజధానిగా
2. తక్షశిల రాజధానిగా
3. మథుర రాజధానిగా ఒక రాజ్యం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ మాండ్సా రాజధానిగా [m.p].

4. గుప్తులు } → ఉజ్జయిని రాజధానిగా.

5. బయకక్షు రాజధానిగా

→ శకులకు క్షోత్రపులు అని కూడా పిలుస్తారు.

→ గొప్పవారు ఉజ్జయినిని పాలించిన కార్దమాక వంశస్థులు.

1. రుద్రదామనుడు — కూడు

→ 130-150 A.D.

(imp) → ఇతని శాసనం జూనాఘడ్‌లో లభించింది. ప్రశస్తి శాసనం.
↓(or)
[గిర్నార్]

→ సంస్కృతంలో వెలువడిన తొలి శాసనం.

→ సుదర్శన తటాకము చరిత్రను చెబుతుంది. దీనిని చంద్రగుప్తమౌర్యులలంగ ఈ తటాకం నిర్మించబడినది. తరువాత పునరుద్ధరణ చేసినది [పుష్యమిత్రుడు] యవనులు చూశాడు. తిరిగి దీనిని మరమ్మత్తు చేశానని చాటుకున్నాడు.

→ పశ్చిమ భారతదేశం చంద్రగుప్తుని విస్తరణతలంలో వుందని ఈ శాసనం తెలుస్తుంది.

క్షేయరాట వంశం —

సమాపాల:

→ A.P History.

పార్థియన్స్ —

→ పహ్లవులు

→ ఇరానీలు ఉత్తరభాగం పార్థియన్.

a. గండోఫెర్నస్ —

→ 19-45 A.D.

→ Jesus christ సమకాలికుడు

→ Jesus శిష్యుడైన సెయింట్ థామస్ సిరియాలుండి వచ్చు గుండోఫెర్నస్ ఆస్థానానికి వచ్చాడు. [India కి వచ్చిన మొదటి christian]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ 1292 లో మార్కోపోలో [ఇటలీ] ఒక యాత్రికుడు china కు వెళుతూ India లో halt చేశాడు.

→ సెయింట్ థామస్ సమాధిని దర్శించుకున్నాను అని రాసుకున్నాడు.

↓

[మద్రాస్‌లో]

కుషాణులు — [యూచీయులు / టూచారియన్లు]

→ మధ్య ఆసియాకు చెందిన china వాసులు [మంగోలాయిడ్స్].

→ 220 B.C లో షీ-హాంగ్-టి china wall ని కట్టాడు. మంగోలాయిడ్స్ తాడికి రక్షణగా

→ రాజధాని :- పురుషపురం [పెషావర్].

: మథుర

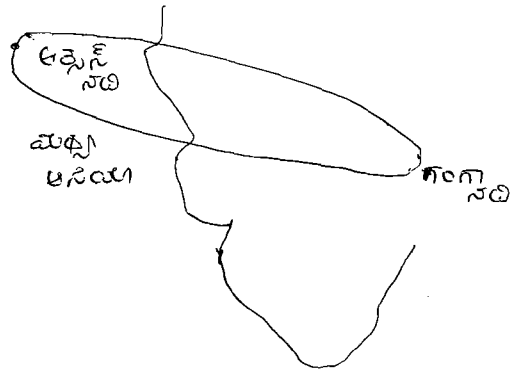

1. కుజులకాడఫిసిస్ —

→ మొదట రాజ్యస్థాపకుడు

2. విమకాడఫిసిస్

→ భారతీయులు బంగారు నాణేలు ముద్రించారు. వాటిని దినార్ అంటారు.

→ మహేశ్వర అను బిరుదు ఒక వైపు, రెండవవైపు త్రిశూలం, నంది.

3. కనిష్కుడు —

→ నాణెములపై బిరుదులు :—

: దేవపుత్ర

: కైసర్

→ మొదటి వైపు : బుద్ధుని ప్రతిమ, కింద శాక్య బుద్ధో అని రాయబడింది.

→ **మహాయాన పండితులు** [ఆస్థానంలో]

1. వసుమిత్ర

→ మహావిభాషశాస్త్ర అనే పుస్తకాన్ని రాశాడు.

2. అశ్వఘోష :

→ దేశంలానే పూల నాటకాలు రాశాడు.

1. సుందరనందన

2. శారీపుత్ర ప్రకరణ

→ కావ్యాలు కూడా రాశాడు

1. బుద్ధచరిత

2. వజ్రసూచి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ ఆస్థానంలో చరితుడు అనే గొప్ప కవియున్నాడు తెలుపు. [చరిత సంధిలో].

స్వాధీశితాప్రులు —

1. శుంగులు —

→ రాజధాని విదిశ [m.p]

→ ఓహ్రులులు.

a. పుష్యమిత్రశుంగుడు: —

→ ఇతను 2 సార్లు యజ్ఞములను ఓడించాడు.

→ బైదిక యుగ పునరుద్ధరణ.

→ 2 అశ్వమేధ యాగాలు అయోధ్యలో నిర్వహించాడు.

పురోహితుడు : పతంజలి.

└→ "మహాభాష్యము" అనే వ్యాకరణ గ్రంథాన్ని రాశాడు.

(Imp) → 5B.C లోనే ఎక్కువ కాలం పాలించిన చక్రవర్తి అనే గ్రంథాన్ని రాశాడు. [అతని వ్యాకరణ గ్రంథం]. దానిపై పతంజలి comment పై మహాభాష్యము అనే వ్యాకరణ గ్రంథం.

→ యవనుడు గ్రంథం శత్రువు నిర్మించిన 84,000 స్తూపాలను నాశనం చేశాడు అని తెలుపుతుంది. [పుష్యమిత్రశుంగుడు].

b. అగ్నిమిత్ర —

→ కాళిదాసుడు రచించిన నాటకం "మాళవికాగ్నిమిత్రము". లో శుంగ రాజు Hero.

c. భాగభద్రుడు —

→ 6 వ రాజు.

→ ఇతని నాణాలు తక్షశిలలో లభించాయి.

→ వచ్చిన గ్రీకు రాయబారి - హీలియోడొరస్ [బెసనగర్ [m.p] లో శాసనం వేశాడు]

↓

భాగవత మతం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

4. **దైవభూతి** —

→ 10 వ రాజు. చివరివాడు.

→ సేనాధిపతి వాసుదేవ కణ్వ ఇతనిని ఓడించి చంపాడు.

2. **కణ్వవంశం**:

1. వాసుదేవ
2. సుశర్మ

→ చివరివాడు

→ విష్ణుపురాణం, వాయుపురాణం ప్రకారం తుది రాజధాని

ఒక ఆంధ్రరాజు పాటలీపుత్రను జయించి సుశర్మను చంపాడు.

→ రాజధాని పాటలీపుత్రం.

→ మొదటి పులిమావి కావచ్చు [జయించిన రాజు].

19/11/12

రుయింద శాసనం – వాస్తు యినయాయుంద్ర
సరింది [మాత్రాలతలం]

3. **మయూరశర్మ వంశం**: —

→ ఓరిస్సాను పాలించినవాడు.

→ చరిత్ర ఆధారం: హాథిగుంప [ఖారవేల ఒక రాజు చేశాడు]
↓
శాసనం [ప్రశస్తి].

→ మొదటి సంగీత తన రాజధాని కళింగ నగరాన్ని పునర్నిర్మించాడు. [వరదల వలన పెద్దదిన్నది]
↓
→ శాతకర్ణి జిల్లాని ముఖనగరి కావచ్చు.

→ రెండవ సంగీత శాతకర్ణిని ఓడించాడు.

→ 5 వ సంగీత నందులు నిర్మించిన పంటకాలువలకు మరమ్మతులు.

→ 8 వ మరియు 12 వ సంగీ పాటలీపుత్రంపై దండయాత్ర. [రెండుసార్లు].

6 కళింగుండు తీర్థంకర విగ్రహాలు తీసుకువచ్చాడు. ఈ. పూర్వకాలుడు కైనుడు.

→ 11 వ సంగీతంలో 3 తమిళరాజ్యాలను ఓడించాడు.

1. చోళ
2. చేర
3. పాండ్య

→ 11 వ సంగీతంలో A.P లోని ఖత్తుండు నగరాన్ని ధ్వంసంచేశాడు. [ప్రస్తుతం: Guntur. పూర్వపు ప్రాంతం]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ చోళ, పాండ్య, చేర రాజ్యాలు రెండవ శతాబ్దం II & XIII శాసనాలలో ప్రస్తావించబడినాయి. [మొదటి]

→ రెండవ శాసనం: హాథిగుంప.

S.NO.	రాజ్యం	ప్రాంతం	రాజధాని	చిహ్నం	గొప్పరాజు.
1.	చోళ	ఉత్తర తమిళనాడు	ఉరయ్యూర్ తరువాత కావేరి పట్టణం	పులి	కరికాల చోళ.
2.	పాండ్య	దక్షిణ తమిళనాడు	మధురై	2 చేపలు	నెడుంజళియన్
3.	చేర (కేరళపుత్ర)	కేరళ	వంజి/కరూర్	విల్లు, బాణం	సెంగుట్టువన్

తమిళసాహిత్యం —

→ తొలి తమిళ సాహిత్యం — సంగం లో వెలుచూసారు.

↓

[తమిళ కవయిత్రి]

ఉన్నది.

Tamil	B.C శతాబ్ది
Kannada	9th A.D
Tel	11th A.D
malayalam	14th A.D

→ పాండ్యుల రాజధాని మధురై లో 3 సంగాలు నిర్వహించబడ్డాయి.

మొదటి సంగం —

→ ఉన్నాడు ఔన్నత్యమహాముని.

→ ఉత్తరాది నుండి దక్షిణాది ఆర్యసంస్కృతిని వ్యాపింపచేసిన తొలి వ్యక్తి.

→ చాలా తుంటి తొక్కుడు పదాలను వాడినట్లు నానుడి. so చారిత్రకత్వం లేదు.

రెండవ సంగం: —

→ వ్యాకరణ గ్రంథాలు కొన్ని:

→ తమిళంలో 6 ఇతిహాసాలు, తొలి గ్రంథం: తొలకప్పియం. [వ్యాకరణ గ్రంథం].

↓ రచయిత

తొలకప్పియర్.

మూడవ సంగం: —

→ సంకీర్ణ ఉత్పత్తి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ 6 నెక గ్రంథాలు రచించబడ్డాయి. అవిలా కొన్ని.

1. తీరు మురుగాయుప్పై [సకిలారి]
2. తిరుమళ్ళువార్ [Bible of Tamil literature]
   → తిరుకురల్ [గ్రంథం].
3. శిలప్పాదికారము
   → ఇళ్లంగో అడిగల్
4. మణిమేగలై
   → సత్తలైసత్తనార్
   ↓ బౌద్ధుడు
5. శివగసింధమని
   → తిరుత్తక్కదేవర్

} ఇతిహాసాలు [Epics]

20/11/12

ఆర్థిక వ్యవస్థ:

Indo-Roman ల మధ్య వ్యాపారం: —

→ 1st B.C లో జూలియస్ సీజర్ Roman సామ్రాజ్యం స్థాపించాడు [Europa].

→ 1st B.C – 5th A.D.

ఎగుమతులు

→ సుగంధ ద్రవ్యాలు [మిరియాలు ముఖ్యంగా] – ప్రధాన భాగం రాష్ట్రం నుంచి.

→ వస్త్రాలు [cotton].

→ మస్లిన్ [పలుచని నూలు వస్త్రం] } చోళులు, శాతవాహన రాజుల నుండి.

→ ముత్యాలు – పాండ్యరాష్ట్రం నుంచి ఎగుమతి.

→ దక్షిణ భారతదేశం నుండి ఎగుమతులు విస్తృతంగా ఉండేవి. ఇవి దీని ద్వారా తెలుస్తుంది.

→ ధ్రువాంత విలాసవంతమైన వస్తువుల ఎగుమతులు ఉండేవి.

→ ప్లినీ – Natural History [72 A.D]
   └ భారత వస్తువుల యొక్క సాక్ష్యాలను సేకరించి

→ 50 కోట్ల బంగారు నాణేలు రోమ్‌నుండి వెళ్లిపోయాయి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ ఉనుములు లేవు [స్వయం సమృద్ధి గల దేశంగా]

పెరిప్లస్ ఆఫ్ ది యరిథ్రియన్ సీ —

→ 60 A.D.

→ ఓజ్జాత నావికుడు రాశారు.

→ ఓలెక్జాండ్రియా నుంచి [ఈజిప్ట్‌లో ఉంది].

పెరిప్లస్ = hand book
యరిథ్రియన్ సీ = ఎర్రసముద్రం.

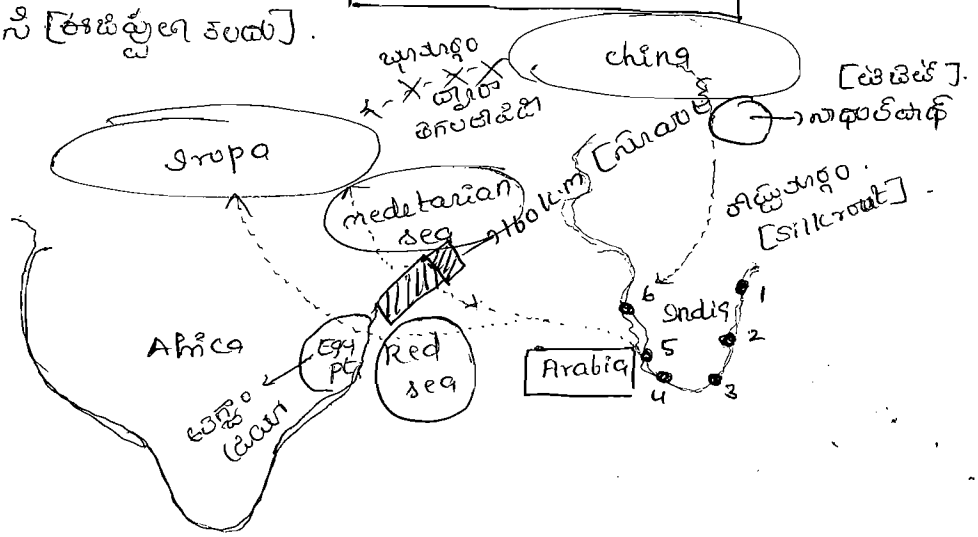

→ భారతదేశానికి — Roman లతో యుద్ధ జరిగిన వాణిజ్య ఉపకరణంగా [ఆధార కుడల ఓలెక్జాండ్రియా.

→ పెరిప్లస్‌లో పేర్కొనబడిన కొన్ని ముఖ్య రేవు పట్టణాలు:

భూమి భాగంలో:

1. గ్యాంగ్ [Bengal] — ఆసలు పేరు గాంగా నది ఒడ్డున ఉంది. so గ్యాంగ్].
2. మసుల / మసోలియా
   - → [మచిలీపట్నం].
   - → ఇక్కడ మస్లిన్ వస్త్రాలు అధికంగా ఉత్పత్తి అయ్యేవి.
   - → Industrial area.
3. పొడుక: [పాండిచ్చేరి].
   - → చోళుల రేవు పట్టణం.

పశ్చిమ భాగంలో:

4. ముజురిస్: [కొచ్చిన్]
5. తిండిస్: [కారంటే] } చోళ రాజ్య రేవు పట్టణాలు.
6. బార్బరికం: [భోచ్]
   - ↳ బలంకేష్యుడు.

→ రాండ్రులు పెద్ద వ్యాపారాలను ఉండేవారు.

Eg: ఆగస్టస్ [August month] 1 A.D.
↳ ఒక నెల పేరు వచ్చింది.
↳ రాండ్రులు ఉండేటప్పుడు పెద్దవాళ్లలను Receive చేసుకొన్నాడు

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ 2 వ బ్యాచ్ టోకెన్ చుట్టివచ్చి Receive చేసుకున్నాడు.

→ యాదవుల ఇంటి బాగా దూరమవడానికి ముఖ్య కారణాలు: —

→ AD 46 లో మేప్పాలస్ అనే నావికుడు ఋతుపవనాలను కనుగొన్నాడు.
[ఇది విస్తీర్ణాభివృద్ధికి ఉపయోగపడింది].

→ సిల్క్ రూట్

→ China → India → Europe. [ముఖ్యంగా సిల్క్ రూట్ ఉపయోగించింది].

మత పరిస్థితులు: —

→ క్రీ.శ. మత పునరుద్ధరణ. [North India లో శుంగులు, South India లో శాతవాహనులు]

→ బౌద్ధమతంలో మార్పులు జరిగాయి.

→ కొత్త మత ఆవిర్భావం: **భాగవత మతం**

→ యజ్ఞ, యాగాదులను ఖండించింది [క్రీ.శ. మతం].

→ భక్తికి ప్రాధాన్యం.

→ ఇందులో 5 రకాల దేవతలను పూజిస్తారు. [పంచదేవతలు]

→ ఈ వీరు గురించి కొందరు విష్ణు వంశం అని తెలుపగా

చెప్పినవారు.

1. వాసుదేవ కృష్ణుడు.
2. సంకర్షణ [బలరాముడు].
3. సాంబ [కృష్ణుడికి, జాంబవతికి జన్మించినవాడు]
4. ప్రద్యుమ్న [కృష్ణుడికి, రుక్మిణికి జన్మించినవాడు]
5. అనిరుద్ధుడు [ప్రద్యుమ్న కుమారుడు].

→ హీలియోడిరస్ [శుంగుల ఆస్థానంలో] భాగవతుడు

తనను తాను నిజమైన భాగవతుడని, కృష్ణుడిని దేవదేవ అని పిలుచుకుంటున్నాడు

21/11/12

సామాజిక పరిస్థితులు: —

→ వర్ణాలకు బదులు (పేరులు) ఏర్పడ్డాయి.

→ జాతులు ఏర్పడడానికి కారణం వర్ణసంకర భావన అని ధర్మశాస్త్రాలు చెబుతున్నాయి.

Gr-I main.
కాయస్థ వర్ణాలు North Indian మరియు [Document available]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ మనుస్మృతి లో వర్ణసంకర' ద్వారా 6 రకాలు ఏర్పడ్డాయని తెలుస్తుంది.

త్రికోణా వర్ణవ్యవస్థ 6 రంగులయింది.

→ జాతి పోర్చుగీసువారు ఇచ్చిన పదం — Caste.

Gr-1

వర్ణం - జాతి/కుల

Gr-1

Gmp

వాస్తు-శిల్పకళలు :—

1. గాంధార శిల్పకళ :
   → కుషానులు.
   → వాయవ్యభారతదేశం [గాంధార]

2. మథుర-శిల్పకళ
   → కుషానులు
   → గంగా, ఖుదాన ప్రాంతాలు.

3. అమరావతి శిల్పకళ :
   → దక్షిణ భారతదేశంలోని గోదావరి,
   → కృష్ణానదులు [అమరావతి].

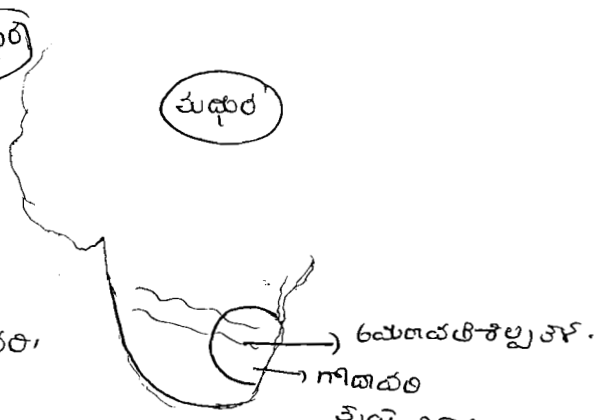

గాంధార శిల్పకళ

1. మిశ్రమ శైలి [hybrid style]
   [భారతీయ + గ్రీకు సాంప్రదాయాల కలయిక] so ఇండో-గ్రీకు శిల్పకళ అని చెప్పవచ్చు.

2. పూర్తిగా బౌద్ధమతానికి సంబంధించినది. [exclusively Bhuddist].

3. నీలిరంగు సాండ్‌స్టోన్‌తో ప్రధానంగా

4. నల్లని రాయిని ఎక్కువగా వాడారు

→ గాంధార శిల్పాలు బయట్నుంచి వచ్చాయి.
ప్రపంచంలో అతిపెద్ద బౌద్ధ విగ్రహం [180 feet]
↓
Afghanisthan.

మథుర-శిల్పకళ

1. పూర్తిగా స్వదేశీయ శిల్పకళ.

2. అన్ని మతాలకు సంబంధించినది. [బుద్ధుడు, ఇతర బౌద్ధ గ్రంథాలు, జైన తీర్థంకరుల విగ్రహాలు, తీర్థంకరుల తల్లి భార్యల విగ్రహాలు]. వైవిధ్యంగా రతివిగ్రహాలు.
   Eg: తలతాని కనిపించని నిలువెత్తు విగ్రహం [మథుర]. 5-7!

3. ఆధ్యాత్మికతకు ప్రాధాన్యతనిచ్చారు.

4. Red sand stone ను వాడారు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ 2000 A.D లో తాలుస్తాం

ఈ విగ్రహాన్ని భుంజం చోశాలు.

గుప్తుల యుగం

→ 300 – 550 A.D.

ఆధారాలు: —

1. Literature
2. శాసనాలు
3. నాణాలు.

1. ఆక్షర ఆధారాలు [Literature] : —

S.NO	కవి పేరు	గ్రంథం	సమాచారము.
1.	కామాంధకుడు	నీతిసారము	గుప్తుల పాలన [రాజనీతి].
(9mP) 2.	వజ్జీకుడు	కౌముది మహోత్సవ	మొదటి చంద్రగుప్తుని వట్టుభ షేక ఉత్సవము.
3.	విశాఖదత్తుడు	దేవి చంద్రగుప్తం	రెండవ చంద్రగుప్తుడి వివాహ [రామదేవిలో].
4.	శూద్రకుడు	మృచ్ఛకటికం	[రాజ్య] చారుదత్తుడు వసంత సేన ఒక వేశ్యల ప్రేమాయణం
5.	బాణుడు	స్వప్నవాసవదత్త	ఒక యువరాణి కల [వాసవదత్త ఒక యువరాణి]
6.	—	పురాణాలు	వంశావళిని
7.	హరిషేణ [349 – 414] రెండవ చంద్రగుప్తుడి కాలంలో	—	ఉన్నత శైలి జీవితం గురించి

2. శాసనాలు : —

→ 42 శాసనాలు లభ్యం

(ప్రశస్తి) దాన శాసనాలు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

సముద్రసప్తపదిశాసనాలు :—

2 ప్రశస్తులు లభ్యం → యలనా [m.p]
→ లేఖాదాత్
(or)
ప్రయాగ ప్రశస్తి.

2 దానశాసనాలు → నలంద CPI → ఒక బౌద్ధులకి గ్రామదానం ఇస్తున్నట్లుగా
→ గయ CPI → గయలోని ఒక బౌద్ధవిహారానికి ఒక గ్రామాన్ని దానం ఇచ్చారు.

→ గ్రామదానంనెుదటం అలసాంగా సప్తలు యాడారు

→ ఏ బౌద్ధవిహారాన్ని శ్రీలంక రాజు మహానామన్ — వర్ణ నిర్మించాడు.

22/11/12

2వచుద్రసప్తపదు — మిహ్రౌలి శాసనం [Delhi].
↓
ఇనువ స్తంభశాసనము [ప్రశస్తి].
→ 23 శ్లోకాల యత్న
→ 6 ట్యూన్ల బరువు
→ 1500 సంవత్సరాలుగా తుప్పుపట్టకుండా

సంధిసప్తపది శాసనాలు :—

భితరి [m.p]
→ ప్రశస్తి.
→ తన శత్రువులలో యుద్ధాలు యుద్ధాలు గని వేశాన్నారు.
↓
[మధ్యాసియా వారు]

యుద్ధాలు
1. ఉత్తరమున
2. యమీరకుల

జునాఘడ్
→ ప్రశస్తి
→ సుదర్శనతటాకానికి మరమ్మతులు చేయించాను.

భూమిసప్తపదు :—

(imp)

→ యలనా శాసనం [SIGA.D లో]
→ ప్రశస్తి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ సతీని ప్రస్తావిస్తున్న మొదటి శాసనం.

Q: ఈ క్రింది వాటిలో మొదటిసారిగా సతీని ప్రస్తావించినది?

1. మహాభారతం (B) ఋగ్వేదం 3. సముద్రగుప్తుని ఎరన్-శాసనం 4. భానుగుప్తుని - ఎరన్-శాసనం.

నాణాలు: —

→ ప్రధానంగా బంగారు నాణాలు, రాగి నాణాలను ముద్రించారు.

→ బంగారు నాణెం — దినార్ → [కుషానులు నాణెలను కూడా ఇదే పేరు]

→ రాగి నాణెం — రూపయ.

మొదటి చంద్రగుప్తుడు: —

→ నాణెలపై ఇతని భార్య కుమారదేవి బొమ్మ ఉండేది.

↳ ఇది ఒకప్రధానమైన విషయం.

సముద్రగుప్తుడు:

→ వీణను వాయిస్తున్న సముద్రగుప్తుడు.

→ ఆనాణెంపై కవిరాజు అని ఉంటుంది.

→ పులిని వేటాడుతున్న సముద్రగుప్తుడు - వ్యాఘ్రపరాక్రమ అని ఉంటుంది.

→ అశ్వమేధ యాగం చేస్తూ కాని నాణెలపైన : అశ్వమేధపరాక్రమ.

→ గొడ్డలి పట్టుకుని యుద్ధభూమిలో సముద్రగుప్తుడు - పరశు కృతాంత అని ఉంటుంది.

→ మొత్తం బంగారు నాణాలు.

రెండవ చంద్రగుప్తుడు: —

→ రాగి నాణాలను మొదటిసారిగా ముద్రించినవాడు [సప్తలగ]

→ చాహమానుల వద్దలు సముద్రపు గవ్వలు నాణాలుగా వాడుతున్నారని సమాచారం ఉన్నది

కుమారగుప్తుడు:

→ అశ్వమేధ యాగం చేస్తూ - అశ్వమేధ మహేంద్ర అని ఉంటుంది.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

రాజకీయ చరిత్ర :—

1. శ్రీగుప్తుడు :—

→ గుప్తవంశాన్ని స్థాపించినవాడు మహారాజ శ్రీగుప్త.

సామంతరాజు : మహారాజు కంటె బలము

స్వతంత్రరాజు : రాజాధిరాజు

→ బహుశా కుషానులకు సామంతరాజు అయి వుండవచ్చు.

→ ఇత్సింగ్ [7th c] ప్రకారం మృగశిఖవనం'లో ఒక బౌద్ధ విహారాన్ని నిర్మించాడు అని రాశాడు.

2. ఘటోత్కచుడు గుప్త :—

→ మహారాజు కంటె బలము. కం సామంత రాజు.

3. మొదటి చంద్రగుప్తుడు :—

→ మహారాజాధిరాజు కంటె బలమును తీసుకున్నాడు. కం స్వతంత్ర రాజు.

(imp) ### 4. సముద్రగుప్తుడు :—

→ V.A. స్మిత్ ఇతని 'Indian Nepolian' అని పిలుస్తున్నాడు.

→ భారతదేశం మొత్తం పై ఆధిపత్యం.

→ అలహాబాద్ శాసనం ద్వారా ఇతని విజయాలు తెలుస్తున్నాయి.

→ ఈ శాసనాన్ని హరిసేనుడు రాశాడు. ఇతడు సంధివిగ్రహిక' పదవిలో వున్నాడు.

↓

తెవి మం.

ఒకేకాని స్తంభశాసనం పైన ఇది కూడా వేయబడింది.

→ 8 ఆర్యావర్త రాజ్యాలు జయించాడు [North India].

→ 9 గణరాజ్యాలను జయించాడు.

→ 18 అటవిక రాజ్యాలు [గిరిజన]

→ 5 ప్రత్యంత రాజ్యాలు [సరిహద్దు రాజ్యాలు]

→ 12 దక్షిణ రాజ్యాలు [350 A.D ప్రాంతంలో].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

5. రెండవ చంద్రగుప్తుడు: —

→ శకులను ఓడించి ఉజ్జయినిని ఆక్రమించుకున్నాడు.

→ శకులకు 3వ చివరివాడు: రుద్రసింహ.

→ శకారి: శకులను ఓడించినవాడు } బిరుదుగా తీసుకున్నారు.
విక్రమాదిత్య: [అందరు].

→ నవరత్నాలు అనే కవులు ఉన్నారని సాంప్రదాయం ఉంది.

1. కాళిదాసు – 3 నాటకాలు [నాటకత్రయం] రాశాడు.
   a. అభిజ్ఞానశాకుంతలము
   b. మాళవికాగ్నిమిత్రము
   c. విక్రమ ఊర్వశి

   కావ్యాలు
   a. శృంగారము
   b. కుమారసంభవము
   c. రఘువంశము.
   d. ఋతుసంహారము.

2. విష్ణుశర్మ:
   a. పంచతంత్రకథలు

3. అమరసింహ:
   → అమరకోశము [Dictionary].

4. వరరుచి:
   → పాణిని వ్యాకరణ [వ్యాకరణగ్రంథం].

28/11/12

5. శుశ్రుతుడు:
   → శుశ్రుత సంహిత అనే వుస్తకం
   → surgery కి సంబంధించిన గ్రంథం.

6. ధన్వంతరి:
   → medical dictionary [నఘంటు].

7. ఆర్యభట్ట:
   1. → సూర్యసిద్ధాంతము [సూర్యుడు తంత్రంగా] → ఖగోళశాస్త్రం.
   → భూభ్రమణం, భూపరిభ్రమణం [SAD]
   సంబంధం తెలుపుతుంది.
   2. [గణితం] [గణితంలో ఒక].

Downloaded from www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ '0' ను ఉపయోగించాడు.

→ దశాంశ పద్ధతిని వినియోగించాడు.

8. వరాహమిహిరుడు :—

1. → బృహత్సంహిత అనే గ్రంథాన్ని రాశాడు.

→ Encyclopedia [సర్వజ్ఞ].

2. పంచసిద్ధాంతిక

9. ఆర్యభట్టుడు :—

1. భారత సిద్ధాంతకర్త

→ Indian Newton [భూభ్రమణాన్ని తెలిపాడు].

6. కుమారగుప్తుడు :—

→ ఆరు వేదాల పండితులను ఏర్పరిచాడు.

→ నలంద విశ్వవిద్యాలయాన్ని స్థాపించాడు [మహాయాన]

→ సర్వాంతర్ధానం.

యూనివర్సిటీలో ప్రవేశం : 8500 students
1500 బోధకులు ఉన్నారని
వినికిడి. [విదేశాల నుంచి].

7. బాలాదిత్యుడు :—

→ శివభక్తుడు.

→ 550 A.D లో సామ్రాజ్యం ఏర్పరిచాడు.

గుప్తుల - పరిపాలన :—

1. ముఖ్యమైన ఉద్యోగవర్గం [Beuracracy] :

a. సంధివిగ్రహిక — విదేశాంగ మంత్రి

b. మహాబలాధికృత — సేనాధిపతి

c. భాండాగారాధికృత — కోశాధికారి

d. మహాప్రతిహార — ద్వారపాలకుడి స్థానం.

e. మహాపీలుపతి (or) కట్టుక — గజాధిపతి.

f. మహాదండనాయక — chief justice.

g. శౌల్కిక & హారణిక — పన్నులు వసూలు చేసే స్థానం.

h. దండపాశాధికారణి — police స్థానం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

1. కుటీర పరిశ్రమలు — ఉన్నతాధికారులు.

2. పరిపాలన - విభాగాలు :—

→ మొత్తం రాష్ట్రాన్ని కొన్ని భూక్తి లుగా విభజించారు.

→ Governor → ఉపాంత అని పిలుస్తారు.

→ భూక్తి లను విషయాలుగా విభజించారు.

→ విషయపతి - జిల్లా అధిపతి.

→ గ్రామము → గ్రామాల అధిపతి.

యాస్తు - శిల్పకళలు :—

బౌద్ధ → బౌద్ధాలయాలు, హిందూ ఆలయాలు రెండింటిని నిర్మించారు.

→ అనేక బౌద్ధ సంఘాలయాలను నిర్మించారు.

Eg : టూగ్ [m.p] — (9)

ఉజ్జయినీ [మహాకాళి] → (31) ఇండియా కొన్ని సప్తపురాలలో ఒకటి.

→ కుటీరాలు కొన్ని గ్రుహ్యాలయాలు, విహారాలు.

→ సారనాథ్ కేంద్రంగా సారనాథ్ శిల్పకళను అభివృద్ధి చేసారు [బౌద్ధమతానికి చెందినది].

హిందూ ఆలయాలు :—

→ గుహాలయాలు, నిర్మిత ఆలయాలు నిర్మించారు.

గుహాలయాలు

→ ఉదయగిరి [m.p] — (20)

→ దక్షిణాదిలో మొదటి హిందూ గుహాలయాలు.

నిర్మిత ఆలయాలు

→ ఉత్తరభారత దేశంలోని తొలి నిర్మిత ఆలయాలు

1. కంకాళి దేవి ఆలయం [ఝాన్సీ అనే గ్రామం] → m.p
2. విష్ణు ఆలయం, వరాహాలయం } అనే [m.p].
3. పార్వతి మహా దేవాలయం - నాచనకుఠార [m.p]
4. దశావతారాలయము - దియోఘర్ [U.P].
5. ఇత శిథిల ఆలయము - భితార్గాన్ [కాన్పూర్] [U.P].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

నిర్మాణ ఆలయాల శైలి :—

→ భారతదేశంలో ముఖ్యంగా 3 శైలులు కనిపిస్తాయి. [హిందూ దేవాలయాలు].

శిఖర/నాగర [North India]

→ ఇప్పటికి North India లో ఇదే శైలి ప్రముఖం.

→ గుప్తులు ప్రారంభించారు.

ద్రావిడ శైలి [South India]

→ పల్లవులు ప్రారంభించారు.

Deccan

→ మిశ్రమ శైలి [శిఖర + ద్రావిడ శైలి]

→ చాళుక్యులు ప్రారంభించారు [7A.D లో ప్రారంభం].

శిల్పకళ — [Sculptures]

1. చిత్రలేఖనం:

→ ఉపయోగం

→ వివిధ గుహల యొక్క చిత్రణ

→ 20 రకాలు.

2. కావేరీ బుద్ధుడు :—

→ 7½ రకాలు : లేపాక్షి బుద్ధుడు

→ సుల్తాన్‌గంజ్ [ప్రస్తుతం బర్మింగ్‌హామ్ మ్యూజియంలో ఉంది].
సుల్తాన్‌గంజ్ కాపర్ బుద్ధ.

26/11/12

3. శిలాచిత్రాలు :—

→ UNESCO చే నిర్మించబడినవి.

→ mural paintings [గోడ చిత్రాలు] / శిల్పాలు కూడా చూస్తాయి [ఇవి బౌద్ధులకు సంబంధించినవి]

→ శిలాచిత్రాలకు ముఖ్యత : ఆదిమ తత్వం. [ఆదిమకాలం].

→ భీంబేట్కాలో మొత్తం 31 గుహాలయాలు
↳ బౌద్ధ గ్రంథాలు.
→ పాళీ భాష.

పాశుపత వర్ణాలు
31 గుహాలయాలు
నిర్మించబడినవి.
50% ఇతరులు + 50% క్రైస్తవులు.

→ శిలాచిత్రాలు ఎవరు నిర్మించారో తెలియదు. [క్రీ.పూ 28.C — 8th A.D వరకు ఈ శిల్పాలు నిర్మించబడినవి]

→ 31 గుహాలయాలుగా వీటిని గుర్తించడం జరిగింది.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

గుప్తుల తదనంతర యుగం

→ 550 – 750 A.D

* → **ఉత్తర భారతదేశంలో నిలిచిన రాజ్యాలు:—**

1. పుష్యభూతి రాజ్యం
   → స్థానేశ్వరి [హర్యానా]
   ↳ రాజధాని.
2. మౌఖరి రాజ్యం
   → కనౌజ్ [U.P]
3. మైత్రక రాజ్యం
   → వల్లభి [గుజరాత్]
4. కామరూప రాజ్యం [అస్సాం]
   → ప్రాగ్జ్యోతిష్పురం [గౌహతి]
5. గౌడ రాజ్యం [Bengal]
   → కర్ణసువర్ణ [ ]
   → గౌడ శశాంకుడు ముఖ్యరాజు
   → బౌద్ధమతాన్ని వ్యతిరేకించినవాడు.
   → భీతభుక్తిని ధ్వంసం చేసిన రాజు.
   → శైవమతస్థుడు.
   NOTE → శశాంకుని భార్య తస్సరంపేత భీతభుక్తిని ధ్వంసం చేసి [మాయరక్షం] చేసింది 6వ సమ్రాట్.
6. దెకన్ రాజ్యం.
   → బాదామి రాజధానిగా చాళుక్యులు పరిపాలించారు.

* **చిన్న భారతదేశం:—**
   → కంచి రాజధానిగా పల్లవులు పరిపాలించారు.

1. పుష్యభూతి రాజ్యం:—

→ హర్షవర్ధనుడు పుష్యభూతి ఈ వంశ స్థాపకుడు.
→ గుప్తులకు సామంతరాజు.

హర్షవర్ధనుడు:—

→ మహారాజాధిరాజు 6వ అయ్యడు
→ స్థానేశ్వరి రాజ

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

హర్షవర్ధనుడు: —

→ 606 – 647 A.D

→ పుష్యభూతి వర్ధనుడి కుమారుడు.

బిరుదులు —

1. శిలాదిత్య
2. రాజపుత్ర

విజయాలు: —

→ మాళవ రాష్ట్రాంను యుద్ధంలో రాజధానిని శశాంకుడికు మార్చాడు.

→ గౌడరాష్ట్రం

→ కామరూప రాష్ట్రం

→ వాతాపి, ఓరిస్సా

→ మిత్ర రాష్ట్రం

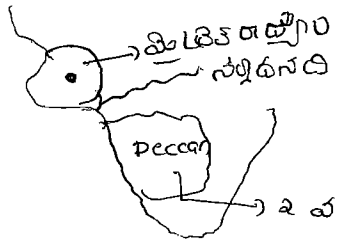

→ 2 వ పులకేశి చేతిలో చిత్తుగా ఓడిపోయాడు.

ఈ విషయాన్ని 2 వ పులకేశి ఐహోల్ శాసనంలో చెప్పుకున్నాడు.

→ యుద్ధం అయిన నర్మదా నది boundary గా నిర్ణయించబడినది.

హర్షవర్ధనుడు – సామ్రాజ్యం: —

→ స్వయంగా నాటకాలు రాశాడు.

1. రత్నావళి
2. ప్రియదర్శి
3. నాగానందము

→ ఆస్థానకవి బాణుడు:

ఇతని రచనలు:

1. హర్షచరిత
2. కాదంబరి
3. హర్ష శతకము

ప్రజాసంక్షేమ కార్యక్రమాలు —

→ ప్రజాసంక్షేమ / శ్రేయ రాష్ట్రంను స్థాపించినవారు: [సామాన్య ప్రజల సంక్షేమం]

1. శశాంకుడు
2. హర్షవర్ధనుడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ చెట్లు నాటించడం ప్రధానంగా బౌద్ధ మిశనలు.

→ కనుంగల కితనాటి "మహాబుద్ధి పరిషత్" ను నిర్వహించేవాడు.

↳ ఇది ప్రయాగలో జరుగుతుంది

↓

[ప్రస్తుతం అలహాబాద్]

దాని ఉద్దేశం: పేదలకు మిశ్రం సంపదను దానం చేసేవాడు.

→ క్రీ.శ 643 లో తనిజ్ మహాసభను ఏర్పాటు చేశాడు.

↳ సర్వమత సమ్మేళన సభ.

→ **ఫాహియాన్**: చైనా. [2వ china యాత్రికుడు]

మొదటివాడు: ఫాహియాన్.

NOTE

→ 650 – 750 A.D వరకు చాలా బౌద్ధ నాణేకి ఆధారాలు లేవు.

→ హ్యూయన్‌త్సాంగ్ ఇత్సింగ్ లని యాత్రికుడు వచ్చాడు అనుకూల వచ్చాడు.

→ China గ్రంథం ప్రకారం ధర్మపాల లని సోదరుడి ఒకరు చేతిపురించుకున్నాడు.

China నుంచి wang యువాన్ – థి. లని సోదరుడి ధర్మపాలను ఓడించారు China కి తీసుకుని వెళ్ళాడు.

→ 700 A.D తరువాత తనిజ్‌ను 'శీలాదిత్య' లని రాజు పరిపాలించేవాడు.

1. ఫాహియాన్
2. హ్యూయన్‌త్సాంగ్
3. యాంగ్ - యువాన్ థి [సోదరుడు]
4. ఇత్సింగ్.

→ యాత్రా చిహ్నాలు బౌద్ధ సన్యాసులే

→ ఇతను రాసిన సంస్కృత గ్రంథాలు:

1. రామాభ్యుదయం

→ ఇతని ఆస్థానంలోని కవులు 2.

భవభూతి

→ ఉత్తర రామచరిత

→ మాలతీమాధవం

→ మహావీరచరిత

బాణభట్ట

→ హర్షచరిత లని గ్రంథం

[హర్షుని జీవిత]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

2. దక్కన్ రాష్ట్రం:

→ ఊదాయి చాళుక్యులు / వాతాపి చాళుక్యులు.
↓
[వ్యవస్థాపకులు]

→ ఊదాయి రాజధానిగా [తర్ణాటక].

→ 543–755 A.D.

పులకేశి —

→ రాష్ట్రస్థాపకుడు

→ శ్రీకృష్ణయుగం చోళుడు.

2వ పులకేశి: —

→ పులకేశి మనవడు.

→ 609–642

→ ఇతనికి ఉపయాలు" పరమేశ్వర" శాసనంలో చెప్పబడినాయి. రవికీర్తి' ఎనో ఖగోళ ఈ శాసనాన్ని రాశాడు [జైన గుడిలపై].
జ్యోతిష్యాలయ.

ముఖ్యమైన రాష్ట్రాలు —

1. కదంబ రాష్ట్రం
→ బనవాసి రాజధానిగా కదంబులు పాలించారు.

2. గాంగ

3. మౌర్యులు [కొంకణులు]
↓
Bombay, Goa యొక్క తీర ప్రాంతం.
→ తరచి మౌర్యులతో సంఘర్షణలోకి.

Imp
→ యిలనుంచి ఈ పులకేశి "అజంతా" గుహలను నిర్మించాడు [UNESCO చే నిర్మించబడ్డాయి].

Imp
→ చివరి చక్రవర్తి త్రిపుర' సామంతుడు ఇతడు చేయు.

చివరి సామంతుడుగా
పాలించి.
[Bombay నుండి 12km]

4. ఓరుగల్లు నిర్మించాడు.

విష్ణుకుండలానులు. [కొండపల్లి రాజధాని]
↓ వేంగీపాలన
రాజమహేంద్రులు [పిఠాపురం రాజధాని]
↓
యాదవులు.

NOTE

Downloaded at: www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ హర్షవర్ధనుడిని ఓడించాడు.

Q:- సరైనశ్రేణి ఎదీశ్వర' ఓని పోలో శాసనం యివరిని కొత్తస్తుంది.

1. 2వ పులకేశి 2. మొదటి పులకేశి (3) హర్షవర్ధనుడు 4. మధ్యకరవర్మన

→ పులకేశి బిరుదులు: [2వ]

1. దక్షిణాపథ పృథ్వీస్వామి.

→ 2 సార్లు వల్లభులపై దండయాత్ర:

మొదటిది: [630 A.D]

→ పుల్లలూరు యుద్ధం → మొదటి మహేంద్రవర్మను ఓడించాడు

రెండవది: [642 A.D]

→ మణిమంగల యుద్ధం → 2వ పులకేశి, మొదటినరసింహ వర్మ చోళులను ఓడించాడు

→ కం మొదటినరసింహ వర్మకు "వాతాపికొండ" ఓని బిరుదును పొందాడు.

→ దీనిని చూశక్సా రాష్ట్రం 12 వేళ్ళపాటు వల్లభుల ఆధీనంలోకి వచ్చింది.

మొదటి విజయయాత్ర —

→ 2వ పులకేశి తమ్ముడు, వల్లభులనుండి అతి రాష్ట్రాన్ని తిరిగి చొవట్టాడు.

→ వల్లభులపై దాడిచేసి మహేంద్రవర్మ ←ని చంపాడు

↓

[కంచిపై]

రెండవ విజయయాత్ర —

→ 3 సార్లు కంచిని స్వాధీనం చోశాడు.

రెండవకొత్త వర్మ —

→ 755 A.D

→ దంతివర్మ ఓని Governor ఇతనిని అణచడం చోశాడు.

రాష్ట్రకూటులు —

→ దంతివర్మ స్థాపించాడు.

→ వీళ్లంతా రాజధానిగా వరిపాలన.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

దేవాలయాలు :—

→ భారతదేశంలో 4 రకాలయాలను భారతులు నిర్మించారు.

* జైన దేవాలయం
* బౌద్ధ దేవాలయాలు
* హిందూ దేవాలయాలు

నిర్మల దేవాలయాలు :—

→ దేవాలు 70 దేవాలయాలు [Town of temple].

1. దుర్గాలయం
2. యూసీమల్లా
3. మీనాక్షి క్రీనాలయం [దేవాలో శాసనం తిని గీయబడ్డ].
4. లాడ్‌ఖాన్ దేవాలయం.
5. పట్టదకల్‌లో
   → ముఖ్యమైన దేవాలయం విరూపాక్ష / లోకేశ్వరాలయం [శివుడి].

NOTE → ఇది తెలుగులో క్రైస్తవాలయానికి copy.

→ ఈ దేవాలయాన్ని "ఇవ విక్రమాదిత్యుడు" భార్య "లోకమహాదేవి"కోసం నిర్మించాడు.

ఆంధ్రులు : దేవాలయాలు :—

→ అంధ్రుల నాటి దేవాలయాలు [mBNR]

→ కాయాలు → నవనందీశ్వరాలయాలు

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

30/11/12

శాతవాహనులతో పూర్వపు రాజ్యాలు :—

A. తెలంగాణ రాజ్యాలు :—

1. అస్సక రాజ్యం —

(or)

అస్సక

→ ఆంధ్రదేశంలో మొట్టమొదటి రాజ్యం.

→ చారిత్రక ఆధారాలు లేవు. కేవలం పురాణేతర ఆధారాలు.

A. విష్ణుపురాణాల్లో :—

→ ఇద్దరు ఇక్ష్వాకు రాజులు కొనల మొదటి నుండి పాలనలో ఉన్నట్లు తెలుస్తుంది.

→ గోదావరి తీరంలో 2 రాజ్యాలు స్థాపన.

1. అస్సక : రాజధాని పోతన ┐ భోగవర్ధన్ (ఆధునికం). ┐ అస్సకులు, మూలకులు
2. మూలక : ప్రతిష్ఠానపురము ┘ ┘ ఇద్దరు రాజులు.

↳ ప్రస్తుత పైఠాన్

[మహారాష్ట్రలోని ఔరంగాబాద్ జిల్లా].

B. జైనగ్రంథాలు :—

→ అస్సక రాజ్యాన్ని పులిమాయి, మరియు గౌతమీపుత్రుడు పాలించాడు.

[Acc. to జైనుల గ్రంథాలు].

C. → బౌద్ధ గ్రంథాలు :—

1. విమానవత్థు గ్రంథం :—

ఖుద్దుని శిష్యుడు మహాకాత్యాయనుడు అస్సక రాజును బౌద్ధులుగా భావించాడు.

2. సుత్తనిపట్ట :—

పోతనను చంపిన 'బావరి' అనే బ్రాహ్మణుడు తన 16 మంది శిష్యులను బుద్ధుడిని తెలవడానికి పంపాడు. వీరు సంభాషణ పాటు బౌద్ధులుగా స్వీకరించారు.

→ బావరి ఇక్ష్వాకుల తుల సరిపోలు.

(Imp) 3. చుల్ల కళింగ జాతకము :—

→ దండ పురాణాన్ని పాలిస్తున్న కళింగ (దంతపు) రాజు అస్సక రాజు చేతిలో ఓడిపోయాడు. [రాజధాని దంతపురం]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

D. పాణిని: —

→ వ్యాకరణ గ్రంథరచయిత

→ ది-భాతరదేశంలో వున్న రాష్ట్రం, కాబుల్ రాష్ట్రం పున్నయని ఈ గ్రంథంలో చెప్పబడింది.

→ సుమారు 350 B.C కాలంలో వున్న రాష్ట్రాన్ని మగధరాజు ధననందుడు.

→ 17వ శతాబ్దంలో 'లామతారనాథ్' అనే బౌద్ధసన్యాసి [టిబెట్] భారతీను సందర్శించాడు.

→ 'History of Tibet' అనే గ్రంథ రచయిత.

→ ఇండియా మార్కోపోలో అనేవాడు రెండు సముద్రాల మధ్య వున్న కొన్ని ప్రాంతాన్ని ధననందుడు అని రాయబడింది.

2. సుబక రాష్ట్రం: —

→ కరీంనగర్ జిల్లాలో పెద్దబంకూర్, ధూళికట్ట ప్రాంతాలలో నాణెం లభ్యం.

→ ఈ నాణాలపై శీలకసుడు అనే రాజు పాలించాడని తెలుస్తుంది.

→ **ధూళికట్టలో** → గొడవలి వృత్త-శాతవాహన నాణెం
→ శాతవాహన కాలం నాటి ఒక విహారం, ఒక స్తూపం
→ నాగముచులిందుని శిల్పం
} బయల్పడినవి.

→ 50 శాతవాహన కాలంలో ధూళికట్ట ఒక బౌద్ధ క్షేత్రం.

3. కోటిలింగాల రాష్ట్రం: —

→ కరీంనగర్

→ ఇక్కడ లభ్యమైన రాగి నాణాలు: యజ్ఞశ్రీ శాతకర్ణి అనే రాజు పేర్లు వున్నాయి
యజ్ఞశ్రీ సమగోప

(imp) → శాతవాహనుల నాణాలు తొలి లభ్యం. [శాతవాహనుల తొలి రాజు శ్రీముఖుడి నాణాలు]

[7 రాగి నాణెలు + 1 potin నాణెం లభ్యం]
↳ [ప్రశ్నమలహారం]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

కోస్తా-ఆంధ్ర రాష్ట్రాలు :—

1. సాతవాహన రాష్ట్రం :—

→ Guntur జిల్లా.

→ రాజధాని ధాన్యకటకం

↳ కృష్ణానదికి ఉత్తర దిశలో ఉన్న కొండ మీద ఏర్పడింది.

→ 1st c B.C — 1st c A.D.

→ జైన మతస్థులు, మహామేఘవాహన వంశస్థులు [శాసనాలలో చెప్పబడినాయి].

→ సాతవాహన వంశానికి సంబంధించిన రాజులు :

1. శ్రీముఖ

→ ఇతని శాసనం నాసిక్ లో [ప్రస్తుత మహారాష్ట్ర] లో ఉంది.

→ మహామేఘవాహన, కళింగాధిపతి [బిరుదులు]

2. మహాసాతవాహన :—

→ ఇతని శాసనం పొట్నూరు [నెల్లూరు జిల్లా] లో ఉన్నది.

3. కృష్ణసాతవాహన
4. శివసాతవాహన

} వీరి నాణాలు అమరావతిలో లభ్యం

5. శివస్కందసాతవాహన → నాణాలు, శాసనం అమరావతిలో దొరికాయి.

⇒ పులోమావి — II (24 వ రాజు) — సాతవాహన రాజధాని ప్రతిష్ఠానపురం నుండి ధాన్యకటకానికి మార్చాడు.

2. భట్టిప్రోలు రాష్ట్రం :—

→ Guntur జిల్లా

Imp → భట్టిప్రోలు స్థూపం : బుద్ధుని ధర్మచక్ర ప్రవర్తన ముద్రలు ఉన్న చిత్రిత ఆంధ్ర స్థూపం ఉన్న చరిత్ర - కారుల అభిప్రాయం.

→ క్రీ.పూ 3 వ శతాబ్దానికి చెందిన

→ భట్టిప్రోలు శాసనం "కుబేరక" అనే రాజుపేరును ప్రస్తావించినది.

Imp → మూడు చదవగలుగుతున్న భారతదేశంలో మాత్రమే ఉన్న లిపి 'బ్రాహ్మీ లిపి'.
2. భట్టిప్రోలు శాసనం.

3. విష్ణుకుండినులు :—

→ Guntur జిల్లాలో

→ జైన క్షేత్రం. [జైన విద్యాకేంద్రాలు వెలసినది]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ ఇకపై లభ్యమయిన ప్రాచీన శాసనంలో పోయిన ఏ రాజును గురించి చెబుతుంది.

రాయలసీమ - రాజ్యాలు :—

వేంగిపురం :—

→ కృష్ణా జిల్లా

→ ప్రాచీన నివాస స్థానాలు లభ్యం. వీటిపై ఈ ప్రాంతాన్ని పాలించిన రాజులు.

1. మహారథ శాఖ
2. మహారథ శివస్కంద
3. శివమహాదేవి
4. శివస్కందవర్మ.

→ ఈ రాజుల కాలంలో IN చాలా చాలా శాసనాలు నిర్మించబడ్డాయి. దాదాపుగా మిడ్డి మిడతల హిందూ దేవాలయాలు. [2nd c A.D].

→ శాతవాహనకాలంనాటి, తొలినాణేలు బయటపడినాయి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

శాలివాహనుల యుగం

→ 3 ప్రాంతాలను విశదీకరిస్తే పాలించిన మొదటి యాదు శాతవాహనులు

2. తాతలీయులు [తన్యడిగులు].

3. కుతుబ్‌షాహీలు [ఇరాన్]

→ తెల్లటి, మహారాష్ట్ర తూర్పు భాగం ఇలా తప్పులు భాగం.

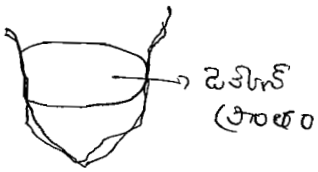

ఆధారాలు: —

1. విదేశీ గ్రంథాలు: —

a. ప్లినీ [Natural History].

→ రోమన్ సామ్రాజ్యం ఎగుమతి సంబంధం.

→ 30 కోటలు తెలిగిన నగరాలున్నాయి, 1 లక్ష తాయధలు, 2 వేల శ్రేష్ఠధళం, వెయ్యి గుర్రధళం, 6ని ప్లినీ గ్రంథంలో తెలపబడ్డాయి.

→ కోటలు తెలిగిన నగరాలు:

1. మూళకట్టు
2. కోటిలింగాల
3. పిలేశ్వరం [నల్లగొండ జిల్లా]
4. వీరపురం
5. శాలంకాయనకోట [తాయ్‌లు జిల్లా]
6. ధాన్యకటకం
7. నాగార్జునకొండ.

} ముఖ్యకోటలు.

2. పెరిప్లస్ ఆఫ్ ది ఎరిత్రియన్ సీ] —

→ శాతవాహనుల తాలంలో జరిగిన రోమన్ వ్యాపారం గురించి.

3. Geugraphy: (2nd c A.D)

→ టాలెమీ

→ శాతవాహనుల తాలం నాటి సౌతాయనం, రెండు రాజ్యాల గురించి.

2. స్వదేశీ గ్రంథాలు: —

a. పురాణాలు: —

→ వంశావళి

b. బౌద్ధ జైన గ్రంథాలు

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ఇ. జైన గ్రంథాలు

ఈ. ఇతరత్రాకిత గ్రంథాలు.

3. శాసనాలు:—

→ 26 శాసనాలు లభ్యం [ప్రాకృత భాష, బ్రాహ్మీ లిపి].

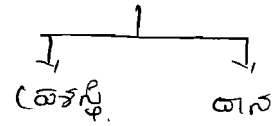

4. నాణాలు

→ రాగి, సీసం, పొటిన్ లనే లోహాలతో నాణాలు.

→ ఈయన సాధ్యమైనం నుండి వచ్చిన 'దీనార్' లు as it is గా used.

→ Bilingual Inscriptions

[తెలుగు భాషకు తొలి ఇది లనే చరిత్రకారుల అభిప్రాయం].

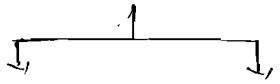

→ నాగార్జునకొండలో టంకశాల బయటపడింది.

5. తవ్వకాలు:—

→ పెద్దబంతూరు [కరీంనగర్] ప్రాంతంలో తవ్వకాల్లో 32 మంచినాటి బావులు బయల్పడినవి [ఇది పెద్ద నగరం అని తెలుస్తుంది].

→ వరుస వరుస వృత్తాలతో నిర్మించిన, ఒకేరకం ప్రాంతం బయల్పడినది.

[ఇది పెద్దబంతూరు పాలకాయితంగా అభివృద్ధి చెందిన నగరం అని తెలుపుతుంది].

1/12/12

వివాదాలు —

1. → శాతవాహనులు B.C.E యనుమంతులంటే ప్రతిరూప ఆధారాలు.

→ R.G శర్మ ప్రతిరూప ప్రతిపాదన.

→ వసిష్ఠపుత్ర పులుమావి (100 B.C) ఆస్థాన సంస్కృతిని, పురాణశాసనాల ప్రచారం చేసిన 2 వ వ్యక్తి.

Imp * మొదటి యాడు: అనస్సూయ.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

గ్రంథాలు: —

1. గృహసూత్రం
2. శ్రౌతసూత్రం } యజ్ఞయాగాల గురించి.
3. ధర్మసూత్ర స్మృతి.

→ ఆంధ్రీయులు గా ప్రఖ్యాతిగాంచారు.

→ 3వ వ్యక్తి : బోధాయనుడు, మహాత్మ్యంగా స్థిరపడి ఉల్లంఘించరాని ప్రమాణం.

* బోధాయన స్మృతి.

తగ: —

2. వీరు 'యజ్ఞ శర్మ' అని - సోమదేవుని 'కథాసరిత్సాగరం' లో పేర్కొనబడింది
↳ [11th C. A.D, కాశ్మీర్]

→ 'తల్పవిధి' అనే జైన గ్రంథం — జినప్రభసూరి, శాఖాహారులు — నాగభట్ట.

→ శాతకర్ణి బోధ్యులలాంటి మాట్లాడిన 8 నాణాల బాలుడు —
సియుకి ప్రకారం — ఉదయవ్రజుడు
మహావంశం ప్రకారం — నాగభట్ట
(శ్రీలంక బోధ గ్రంథం)

కులం: —

→ నాసిక్ శాసనం ద్వారా — బ్రాహ్మణులు అని తెలుస్తుంది.

[ఇలాగే గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి 'ఏకబ్రాహ్మణ' అని పేర్కొనబడింది. ఇలాని తల్లి బ్రాహ్మణి]

→ పురాణాల ప్రకారం వివిధ (కులసంకీర్ణులు).

→ జైన గ్రంథాల ప్రకారం — యజ్ఞకులం

[కూడలి తండ్రి + బ్రాహ్మణ తల్లి].

దస్తస్థలం —

→ ఆంధ్రులని వ్యతిరేకిస్తున్న వారు: —

1. R.G. భండార్కర్
2. V.A స్మిత్ [భారతదేశ చరిత్రలను, రాశారు]
3. G.V Rao
4. ఫ్లీట్ (ఫ్లీట్)

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ భారతదేశానికి రావుండా, Indian History రాసిన వ్యక్తి 6 volume లుగా రాసినవాడు. J.S మిల్.

→ ఏ యాతిక ఆధారం పురాణాలు. కారణం పురాణాలుగా శాతవాహన నెలో వదం కనిపించుట. మరి అంధ్రభృత్యులు' నెలి వుంది.

* → కర్నాటకకి ఎవరు పరిచయం చేశారు :—

I. V.N. సుబ్బారావు.

→ కర్ణాటకలోని బళ్ళారి ప్రాంతం నుండి దొరికినవి.

ఆధారం: బళ్ళారికి శాతవాహన ఆధారమం గా ప్రాముఖ్యత.

→ అంధ్రులు లేదు అంధ్రభృత్యులు వారు నెలి చెప్పాడు.

Imp → అంధ్రులు మరియు అంధ్రభృత్యులకి నెలి చెప్పిన తాయి.

మయూరవర్మ: —

→ యాసుదేవ విష్ణు యిరసి
→ విదర్భ జన్మస్థలం.

→ P.T శ్రీనివాస అయ్యంగార్
→ Dr. పుసల్కర్.
→ K. Gopalachari

} నాసిక్ జన్మస్థలం నెలి పేర్కొంటున్నారు.

→ Actual గా అంధ్రులు: మరి రాష్ట్రస్థావన నాసిక్ లనుంచి ప్రారంభం.

రాజధానులు —

Imp **a. కొండాపూర్:** —

→ వరంగల్ జిల్లా
→ జైనగ్రంథాల ప్రకారం శాతవాహనుల మొదటియుయుడు శాతవాహనుడు' ఇక్కడినుంచే పరిపాలించాడు.
→ జైన బసది నిర్మించాడు
→ దానికి బలం చేకూరుస్తూ 'శాతవాహనుడు' నెలో నాలెం ఇక్కడ లభ్యం.

b. ప్రతిష్ఠానపురం: —

→ గోదావరి తీరం

c. ధాన్యకటకం

→ present 6యోధ్యపురి

d. శ్రీశైలం

→ Krishna జిల్లాలోని చిన్న గ్రామం. (ఘంటసాల మండలం).

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

(d)

→ మత్స్యయుగ కాలంలో "యజ్ఞవిష్ణు ఆలయం"ను శ్రీకృష్ణదేవరాయలు సందర్శించాడు.

(శాసనం చెబుతుంది) — శాతకర్ణులు.

(e) చరిత్రపూర్వ కాలం: —

→ [ప్రస్తుతం దీన్ని follow అవుతున్నా]

→ మత్స్య పురాణం ఆధారంగా 225 B.C – 225 A.D — 30 మంది రాజులు చరిత్రలించు

→ వాయు పురాణం ఆధారంగా 28 BC – 225 A.D — 17 మంది రాజులు.

1. → శ్రీముఖ: — (సిముఖ):

→ పురాణాలలో ఇతని పేర్లు:

మత్స్య పురాణం: సిసుక

వాయు పురాణం: సింధుక

విష్ణు పురాణం: బలిపుచ్ఛక

(imp) → ఇతని యొక్క 8 నాణెలు కోటిలింగాలలో లభ్యమయ్యాయి.

→ జైన గ్రంథాల ప్రకారం ఒక ప్రజోపయోగపు రాజుగా ఇతను చరిత్రలో.

2. కృష్ణ (కన్హ): —

→ శ్రీముఖుడి సోదరుడు.

→ ఇతని నాణాలు నాసిక్ (మహారాష్ట్ర)లో లభ్యం.

→ నాసిక్ శాసనంలో లభ్యమయిన ఒక శాసనం. ప్రకారం "మహామత్తర" ఒక బౌద్ధసంఘాలయాన్ని నిర్మించాడు. [కన్హ యొక్క మంత్రి]

3. మొదటి శాతకర్ణి: —

→ పురాణాల ప్రకారం కృష్ణుడి తమ్ముడు.

→ శాసనాల ప్రకారం శ్రీముఖుడి తమ్ముడు.

→ నానాఘాట్ శాసనం (ప్రశస్తి)

→ ఇతని భార్య నాగానిక చేసింది.

→ ఇతని ప్రకారం జయించిన ప్రాంతాలు:

1. విదర్భ
2. మాళ్వా } m.p
3. కోసల

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

విషయాలు

1. చరిత్ర విధానాలు
2. రాజకీయ చరిత్ర.
* 2 శ్రుతిస్మృతి యుగాలు, 1 రాజసూయ యుగం, 20 ఇతర యుగాలు.

Imp → శ్రుతిస్మృతి యుగం చెప్పిన్న నాటి పూనా వద్ద లభ్యం.

→ పాఠ్యాంశాలు దానం చేయడం:
- → యోగి గోవులు, శ్వేతలు, పేదలకు ఇచ్చాడు.
- → 13 గ్రామాలను దానంగా ఇచ్చాడు.

Imp [India లో మొదటిసారిగా భూదానం చేసిన రాజు].

↓ కాల.

భూదాన ఉద్యమంలో ఇవి ప్రభావితులుగా వుంటారు.

→ నానాఘాట్‌లోని ఒక పాత సాతవాహనుల 6 శిల్పాలు లభించాయి.

1. శాతకర్ణి
2. శ్రీముఖుడు
3. భార్య నాగానిక
4. నాగానిక తండ్రి [మహారథి త్రణకైరో].
5. పొడశ్రీ
6. శతశ్రీ

4. పూర్ణోత్సంగ —

→ ఖారవేలుడు ఇతనిని ఓడించాడు.

6 రెండవ శాతకర్ణి —

→ సాంచి శాసనం ప్రకారం – విదిశ'ను జయించాడు [శుంగుల నుంచి].

→ ఖారవేలుడి భయాన్ని తొలగించడాన్ని తెలుపుతుంది.

13. కుంతలశాతకర్ణి —

→ ఇతని ఆస్థానంలో గల కవులు:

1. గుణాడ్యుడు:

→ బృహత్కథ రచయిత.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ పైశాచి భాషలలో రాయబడింది.

2. శర్వవర్మ —

→ సంస్కృత కవి.

→ 'కాతంత్ర వ్యాకరణము' అనే గ్రంథం రాశాడు.

* భాషలు రెండు రకాలు
1. ప్రాకృతం
2. సంస్కృతం

ప్రాకృతం రెండు రకాలు
1. మాగధి (బౌద్ధుల శాసనాలు)
2. అర్ధమాగధి (జైన గ్రంథాలు)
3. మహారాష్ట్రి ప్రాకృతం [శాతవాహన శాసనాలు] (2)
(OK)
4. పైశాచి ప్రాకృతం (✓) (1)

గుణాఢ్యుడు శాతవాహనుడికి, శర్వవర్మకు మధ్య వివాదం తొలగడానికి 'బృహత్కథా' అనే గ్రంథం రాయబడింది.

→ వ్యాయామ్యాసంగ్ అత్త ఆంధ్రదాసు కోతమీరతు సులభ వ్యాకరణ గ్రంథం సంస్కృతంలో రాయబడింది అని చెప్పుతున్నాడు.

ఉదా 10th - 11th c A.D కాలంలో సంస్కృత గ్రంథాలు : ఉ: భారతదేశంలో బ్రహ్మలిపి ప్రధానంగా

1. హరిసేనుడు
   — బృహత్కథాశ్లోకము
2. క్షేమేంద్ర
   — బృహత్కథామంజరి
3. సోమదేవుడు
   — కథాసరిత్సాగరము.

} 11th c A.D లో కాశ్మీరులు.

కథాసరిత్సాగరం : —

→ భారత సంస్కృత సాహిత్యములో కథాలతు ఎలా విస్తరించిందో చెప్పబడింది.

→ కౌండిన్య అనే బ్రాహ్మణుడు, కాంభిడియ రాజుగారికి వివాహం చేసుకొని రాజయ్యాడు.

→ వాత్స్యాయనుడు కామసూత్రలలో, శుంగశాతవాహన శృంగారకథలు అని భార్య మలయవతిని చూపించి వేరొనబడింది.

ప్రపంచంలో పెద్ద హిందూ దేవాలయం (12th c) కంబోడియాలో → సూర్యుడ్ని —II నిర్మించాడు. కాంబిడియా దేశం.
UNESCO చే నిర్మింపబడ్డ.

ప్రపంచంలో ఆకర్షణీయమైన బౌద్ధస్తూపం — బారాబుదూర్ స్తూపం ఇండోనేషియా

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

15. మొదటి పులోమావి —

→ పురాణాలు

→ వాయుపురాణం ప్రకారం ముంజేత్రి సుశర్మను చంపాడు.

→ పుట్టాలు కుమారుడి లేక శాతవాహనుల నాణేలు లభ్యం.

→ మత్స్యపురాణం యొక్క వంశవృక్షం ఇతని వంశ వివరాలు లభ్యమవుతున్నాయి.

17. హాలుడు —

→ కవులు పండితులను [పురాణాల ప్రకారం].

→ తెలుగు
→ కవివత్సల } బిరుదులు కలవు.

→ ప్రాకృతంలో "గాథాసప్తశతి" అనే గ్రంథాన్ని రాశాడు.

→ ఇది 700 శ్లోకాల సమాహారంలో కూడినది.

→ లీలావతి అనే ప్రాకృత గ్రంథం

→ తురూహాలుడు రాశాడు. ఇతను కూడా హాలుడు అనే వ్యవహరిస్తారు.

→ సప్తశతీ ప్రాంతంలో శ్రీలంక రాకుమారిని వివాహమాడాడు అని చెబుతుంది

→ సప్తశతీ ప్రస్తుత ప్రాచీనతమం కావచ్చు.

→ కామసూత్రలు

→ వాత్సాయనుడు "కామసూత్రం" అనే గ్రంథం } హాలుడి సంబంధ ప్రస్తావన వుంది.

→ కామసూత్రలు యువస్త్రీ కళలు (64) సంబంధ తెలపబడింది.

→ దేవయుంగళ' కామసూత్ర' కి వ్యాఖ్యానాలు రాశాడు.

23. గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి —

→ తల్లిపేరు గౌతమి బాలశ్రీ.

→ తల్లిపేరును తీసుకొనే సాంప్రదాయం — మాతృసంజ్ఞ (metronymics).

→ గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి ప్రారంభించాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ నాసిక్‌లో (4) శాసనాలు లభ్యం

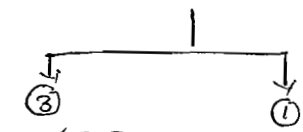

→ తల్లి G.B + పులోమావి-II
యాగాలను
పోషులను దానాలు ఇస్తున్నారు.

ప్రశస్తి:—

→ తల్లి G.B పోషించి.

→ తన మనవడు ⑲ పులోమావి 19 వ రాజ్య సంవత్సరంలో పోషి G.P.S సంరక్షించి పోషించి
②.

→ ముఖ్యమైన రాజ్యాలు:—

1. విదర్భ (మహారాష్ట్ర)
2. రుషిక (కృష్ణానది పరీవాహక ప్రాంతం)
3. మూలక (మహారాష్ట్రలోని గోదావరి ప్రాంతం)
4. తోర (మాళ్వా (m.p))
5. వెంగాంత (కొంకణ ప్రాంతం).
6. కుకుర (రాజస్థాన్)
7. అపరాంత (కొల్హాపూర్‌లోని బనవాసి)
8. అస్సక (బీదర్, నిజామాబాద్)
9. సేలగిరి (నాగార్జునకొండ).
సై
10. సిరిపర్వత (శ్రీశైలం).

విజయాలు:—

1. పితృదూషణ
2. క్షేత్రియదర్పమాన మర్థన
3. వీరుకుల వర్థన
4. నిరవశిత చతుర్వర్ణ సంకర (పలు పలు వర్ణాల మధ్య సంకరాన్ని ఏర్పరిచాడు)
5. రాజరాజు
6. రాజసూయ
7. ఏక ఆకరముద్రతో భీత వాహన (ముద్ర సహాయంతో భయపెట్టి)
8. ఆగమనిలయ

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

9. శకయవనయష్లవ ముఖ్య

10. చేయరాటవంశ నిర్వాశేషకార.

[G.P.S పరిపాలనకాలంలో చేయరాట వంశం రాయ సమాప్తం]

→ నాసిక్‌లోని 'జోగల్‌థంబి' (పాంతంలో) 10,000 మ్రగా వెండినాణాలు లభ్యమయ్యాయి. వాటిపై 'నహపాణుడి' పేరు, దాని యొద G.S.P పేరు తిరగి ముద్రించడం జరిగింది.

→ G.P.S బౌనకటుకం 6వ శతాబ్ది నిర్మించాడు.

04/12/22

24. యాసిస్టు ప్రుథ ప్రుళామయి —
(రెండవ పులామాయి).

→ బిరుదులు:
- → నవనగరస్వామి
- → రు

→ యుద్ధమనుడి చాతిలి ఓడిపోయాడు.

→ నది రాష్ట్రాన్ని జయించి రాజధానిని ప్రతిష్ఠానపురం నుండి థాన్యకటుకానికి మార్చాడు.

→ ఇతని 8 శాసనాలు లభ్యం. నాసిక్‌లో 4, కార్లేలో 2, ఒయిరవతిలో 1 థరణికోట 1.

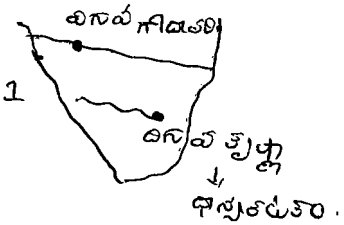

25. యాసిస్టు ప్రుథశివశ్రీ శాతకర్ణి —

→ కన్హేరి (మహారాష్ట్ర) శాసనం ప్రకారం ఇతను రుద్రదమనిక్‌ను వియాహం చేసుకున్నాడు.

→ జునాఘడ్ శాసనంలో శివశ్రీని దక్షిణాపథపతి గా పిలుస్తున్నారు.

27. యజ్ఞశ్రీ శాతకర్ణి —

→ G.P.Y.S.S.K.

→ శాసనాలు:
1. నాసిక్
2. కన్హేరి
3. [illegible]

Downloaded pf : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ ఓడలామ్ కలిగిన potin నాణాలు నుంటూరు జిల్లా చేబ్రోలులో దొరికాయి.

imp → బాలుడు కొలనిని శ్రీనముత్రాథయితో 6ని యార్షభలభలో వేలయాడు.

→ నాగార్జునకొండలో "మహాచైత్య విహారము" ను నిర్మించాడు.

↳ దీని సంబంధ మహాయాన్ కరంభస్థుల భవనం 6ని, 1500 గదులు 6ని చెప్పాడు.

→ లామాఆరనాథ్:

→ మహాచైత్యవిహారమునకు ఆచార్యనాగార్జునుడు ప్రాకారాలు నిర్మించాడు.

imp ఆచార్యనాగార్జునుడు: —

→ రెండవ బుద్ధుడు 6ని వీలుస్తారు. [మొదటి బుద్ధుడు]

→ ఇండియన్ ఐన్‌స్టీన్.

→ మహాయానంలో 2 శాఖలు ప్రారంభించాడు.

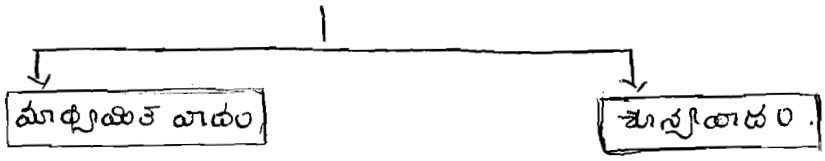

→ 24 గ్రంథాలను తానుని ఆతనాథ్ చెబుతున్నాడు [సంస్కృతంలో రచించాడు].

1. మాధ్యమిక కారిక / మూలమాధ్యమిక సూత్ర. [NOTE: మహాయాన గ్రంథాలన్నీ సంస్కృతంలో]
2. శూన్య సప్తతి
3. ప్రజ్ఞాపారమిత
4. ఆరోగ్యమంజరి [medicine].
5. రసరత్నాకరము
6. రత్నావళి రాజపరిక్ష. [సంస్కృతం గుర్తించు].

imp 7. సుహృల్లేఖ

imp → భారతదేశంలో మొత్తం విద్యార్థి సుహృల్లేఖస్తుతంత్రం చదివాడు 6ని ఇత్సింగ్ చెబుతున్నాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ముఖ్యమైన: —

→ రాజతరంగిణి గ్రంథంలో ఇతను కనిష్కుడి ఆస్థానంలో ప్రాముఖ్యమని తెలుపుతుంది.

→ వ్యాయామశాల : విద్యార్థులని మత బోధనలకు పంపించుటలో దృష్టిసారించాడని.

→ అంతఃపురసూత్ర లేక గ్రంథంలో : దక్షిణాదిన "తొడతో" లేక బాంధవంలో

[బౌద్ధగ్రంథం : మైత్రేయనాథుడు] మత బోధనలకు పంపించాడు.

→ కథాసరిత్సాగరం & ఆరణాధ్ } శాతవాహనుల తాలంనాటి యాడు లని చెబుతున్నారు.

→ కథాసరిత్సాగరం ప్రకారం మత శాతవాహన యువరాజు నాగార్జునుడిని చంపించాడు.

→ ఇతని తరువాత లేని శిష్యుడు ఆర్యదేవుడు లేక కాణదేవ లయ్యాడు.

ఇతని గ్రంథాలు: —

1. మాధ్యమిక బోధనలు
2. చిత్త శుద్ధి ప్రకరణ
3. చతుఃశతక-శాస్త్ర తాత్పర్య.

→ కథాసరిత్సాగరం ప్రకారం ఆర్యదేవుడిని తుడా మత శాతవాహన యువరాజే చంపాడు.

28. విదుష శాతకర్ణి: —

→ ఇతని శాసనం నాగార్జునకొండలో లభ్యమయింది.

29. యజ్ఞశ్రీ శాతకర్ణి: —

→ ఇతని శాసనం కొడవలి [Guntur జిల్లా] లో లభ్యం.

పులోమావి - III: —

→ చివరివాడు.

→ ఇతని శాసనం వ్యాకథోని బాంధవంలో లభ్యం. [కొల్హాపూర్ జిల్లా]

↳ బళ్ళారి బాంధవం.

→ శాతవాహన ఉపరాష్ట్రపతి మహా సేనాపతి భంధునాథుడు Governor గా నియమించబడ్డాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ యుగ పురాణం చరిత్ర : క్రైవర్ణీయులు ఇలాని రంగమించారు.

↓

[ఇక్ష్వాకులు]

→ ఈ రాష్ట్రం రంగమిన తర్వాత ఇనెక స్వతంత్ర రాష్ట్రాలు ఏర్పడ్డ.

1. ఇక్ష్వాకులు —

→ విజయపురిని పాలించారు. [నాగార్జునకొండ].

2. పుగీయరాష్ట్రం:

→ రంగాల చారిత్రం

3. హీరణ్యాక్ష:

→ కర్నూలు, కడప చారిత్రం

4. పుర రాష్ట్రం:

→ నాసిక్ రాజధాని

5. పుర రాష్ట్రం:

→ కొల్హాపూర్ [మహారాష్ట్ర]

6. చూటు రాష్ట్రం:

→ బనవాసి రాజధానిగా [కర్ణాటక]

శాతవాహనులంటే – చరిత్రాలను విధానం —

→ R.S Sharma భిన్నాభిప్రాయం: —

⇒ మౌర్యులను Governor / సామంతులుగా వున్నవారే శాతవాహన స్వతంత్రాన్ని ప్రకటించుకున్నారు.

→ అనగా వీరు మౌర్యుల చరిత్రను విధానాన్ని కొనసాగించారు.

→ శాతవాహన రాష్ట్రం

↓

రాజవిషయము

సామంతరాష్ట్రాలు.

సామంత రాజుల బిరుదులు —

1. రాజా
2. మహాభోజ
3. మహారథ

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ముఖ్యమైన అధికారులు —

పారగిత — కోశాధికారి

మహానాయక — మిలిటరీ అధిపతి.

రజుక — న్యాయమూర్తి

రజ్జుగాహక — భూమి సర్వే చేసే అధికారి

ప్రతీహార — ద్వారపాలకుడు.

మహాతలవర — రాజు అంగరక్షకుడు.

రాజవిట — ఆస్థాన వైద్యుడు.

ఉపరిక — గూఢచారి.

పట్టకిపాల — దానశాసనాలు రాసే అధికారి.

దానశాసనాలలో తెలియజేసే విషయాలు: —

→ సర్వతోభద్రయుక్త

ప్రధాన పన్నులు:

→ రాజభాగము / బలియము

↓

భూమిశిస్తు.

→ కరుకార [వృత్తిపన్ను].

పరిపాలనా విభాగాలు —

→ ఆహారాలుగా [రాష్ట్రము] విభజించారు.

→ 1. శతమాహన ఆహారము [బళ్ళారి ప్రాంతం]

2. గోవర్ధన ఆహారము [నాసిక్].

3. మేమలాహారము [మహారాష్ట్రలోని పూనా ప్రాంతం]

4. సౌవారతాహారము [మహారాష్ట్రలోనిది]

5. కర్పూరచూరతాహారము [గుజరాత్ ప్రాంతం].

→ Governors లుగా రాష్ట్రాలను:

1. యుక్త / మహాముక్తర [డిస్ట్రిక్ట్ IAS లాగా]

2. మహాసేనాపతిని

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ గ్రామాలు :—

→ గ్రామాధికారి — గ్రామణి, గామిత, గౌల్మిక → [సుల్కము commander] → రెజిమెంట్.

Imp → వీరి ముఖ్యవిధులలో సంగమసభ్యులు పాలనకేసం వుండేవి.

↓

వ్యాపార సంఘాలు. [శ్రేణి / నిగమ / పుగ] శార్థవాహ → దూరప్రాంతాలకు వెళ్ళి వ్యాపారం చేసేవారు

05/12/17

సామాజిక – ఆర్థిక పరిస్థితులు :—

→ ఉత్తమ సమాజం [ఆర్య + వైదిక సంస్కృతి].

సామాజిక వర్ణవ్యవస్థ :

→ వర్ణ వ్యవస్థ కలదు [చతుర్వర్ణ వ్యవస్థ]

a. బ్రాహ్మణులు → బౌద్ధ - [జాతక కథల ప్రకారం] → వీరికి ఉన్నతమైన గుర్తులను చెప్పబడ్డారు.

→ వీరికి వ్యవసాయం నిషేధం.

→ వీరికి జీవనం [కులాలు] వున్నట్లుగా చెప్పబడింది.

జీవనం
- గాథినవ్యశేఖ
- కామసూత్ర.

Imp **కులాలు** —

గాంధిక – సుగంధ వస్తువులు తయారుచేసేవారు.

తంతిక – నూనెలను తయారుచేసేవారు

కులల (కులాలిక) – కుండల తయారీ

కమార – కమ్మరి పనిచేసేవాడు [black smith]

సువర్ణకార – కంసాలి

మూలకార – పూలు అమ్మేవారు.

వర్ధకి (or) వర్ధకార – వడ్రంగి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ దుస్సత – చెవులు పట్టేవారు

యార్థత – వడంగి

నపిత – మంగలి.

రడుత – చాకలి.

సొంథత – కల్లుగీసేవారు.

కుశిలవ – Actors.

కోలిత – బట్టలునేసేవారు.

మహిళల పరిస్థితి :—

→ గౌరవించడం.

→ మహిళలు శాసనాలు వేయడం.

Q: శాతవాహనుల యొక్క సామాజిక చరిత్రను రూపొందించడానికి ఉపయోగపడే ఆధారాలు

1. బౌద్ధ జైనగ్రంథాలు 2. గాథాసప్తశతి 3. కామసూత్రాలు (4). ప్రేవన్న.

Q: ఈ కింది వాటిలో శాతవాహనులకు సంబంధించి సరియైనది.

1. మహిళలు రాచరికాన్ని బలపర్చారు. 2. మాతృస్వామిక పద్ధతి

3. కులవివక్షత (4) వీరి సామాజిక దురాచారాలు ఈ సమాజంలో కనిపిస్తాయి.

దురాచారాలు :—

→ బహుభార్యత్వం

→ బాల్యవివాహాలు

→ సతి

→ విధంతు వివాహాలపై నిషేధం

→ పునర్వివాహం చేసుకొనే విధంతువును – పునర్భు. [ధర్మం రాజ్యపరిపాలన స్థాయిని ఈమెకు ఇచ్చారు].

→ ప్రత్యేక సాంప్రదాయ వ్యవహారం

→ వివాహిత పురుషుడు ఆలనాటి గ్రామాధికారిని గదాపాణి.

→ 50% గణికలు [క్షత్రియ] – [స్వేచ్ఛ ఎక్కువగా కలిగిన స్త్రీలు]

50% వేశ్యలు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ఆర్థిక వ్యవస్థలు :—

వ్యవసాయం :—

→ గాఢానవ్యశక్తి ప్రధాన పంటలు :

→ వరి [శాశ్వత/శ్వాయక]
పొడాలలగ [రబీ]

→ జొన్నలు
→ సుళ్ళులు
→ కొబ్బరి
→ మామిడి
→ cotton
→ చమలపాకులు
→ చెరకు [చెల్లంలయాగక్తి .

సాంప్రదాయక సాధనాలు —

→ పాసయాగాతి — Irrigation ఉపకారి .

1. లడగ [చెరువులు]
2. ఉపాదన [బావులు]
3. రహట్టగడియ [నాటిని బావినుండి ఆడి సాధనం] .

→ రెండు రకాల కృషి పద్ధతులు

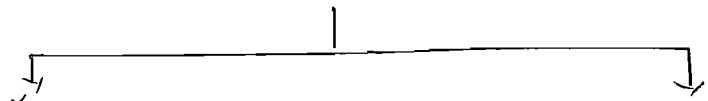

హోలమడు
→ సస్యకాయ/అన్యకాయ కృషులు

గాయపతి/సంసాధన్
→ పెట్టుబడి ధారుడు .

→ మనుస్మృతి ప్రకారం :—
నకిలీ విత్తనాలు అమ్మినవాడికి రంగాధీన శిక్ష వుండేదని చెప్పబడింది

పరిశ్రమలు :—

→ 18 రకాల పరిశ్రమలు ప్రస్తావించబడ్డాయి .

1. చోనాత పదార్థాలు
2. oil industry
3. కుండల పరిశ్రమ
4. వడ్రంగి
5. లోహపరిశ్రమలు .

→ 18 పరిశ్రమలను శ్రేణులన్నాయి [కులాలు] .

Downloaded at www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

Eg: ಒಡಯಾಂಡಿತ ಶ್ರೇಣಿ — ಗಾಲಿ ಚಲ್ಲುವಂಥ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದರು.

Imp → ಶ್ರೇಣಿಯ ಸಂಖ್ಯೆ ನಾಸಿಕ್ ಶಾಸನಂಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ 6ನೇ ಭಾಷ್ಯಣವು ೨,೦೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಳವ ಶ್ರೇಣಿಗೆ deposite ಆ ಇಸ್ಕೊಂಡಿದ್ದು 6ನೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. [12% ವಡ್ಡಿ].

→ ಆ ವಡ್ಡಿಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಭಾಷ್ಯಣಗಳಿಂದ, ಶಾಯಣಗಳಿಂದ ದಾನ ಇಸ್ಕೊಳ್ಳಲಿ.

[ಬೌದ್ಧರು, ಜೈನರು]
etc.

ಭಾಷ್ಯಣಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು.

→ ಯಂತ್ರಗಳಿಂದ 6ನೆ ತೂಕ ಬಂದಿದೆ.

→ ವ್ಯವಹಾರದ್ದು ಎಂದೆ ನಾಸಿಕ್ ಶಾಸನಂಗಳಲ್ಲಿ 7000 ಕಿರ್ಷಣ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಂಡಿದ್ದನೆಂದು [ಭೂಮಿಕೆ unit]

ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ, 6ನೆ ಭಾಷ್ಯಣಗಳಿಂದ ದಾನಂಗಳಾ ಇಚ್ಛಿದನೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ವ್ಯಾಪಾರ ವಾಣಿಜ್ಯಗಳು: —

→ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ರೋಮನ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳು.

→ post mouryan period ನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಚಾರ [ಶಾತವಾಹನರು].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

రెవు పట్టణాలు :—

1. టూటియ — Geography
2. పెరిప్లస్ ఆఫ్ ది ఎరిథ్రయన్ } గ్రంథాల ఆధారం

1. శ్రీపర్వతం [Krishna]
2. యాలేశ్వరం [Krishna]
3. మోటుపల్లి [prakasham]
4. గోపాలపట్నం [విశాఖ జిల్లా]

} ఉత్తర తీరంలో గలవి.

5. పులిచెరువు [నెల్లూరు]
6. కన్నానూర్ [అనంతపూర్]
7. సోపాట్ [అనంతపూర్]

} పశ్చిమ తీరంలో

రోమన్ నాణాలు బయల్పడిన ప్రదేశాలు :—

1. Nalgonda
   a. పిలేశ్వరం
   b. అకినపల్లి (1531 నాణాలు).
2. కరీంనగర్
   a. పెద్దబంగారు
   b. కోటిలింగాల
3. కేరళ
   a. నందాల
   b. వీరాపురం
4. శ్రీకాకుళం
   a. దుమ్ముడు
   b. క్రొత్తపాడు
5. విశాఖ
   a. బావికొండ
   b. తొట్లకొండ
6. నెల్లూరు.
   a. పిసుకొండ
   b. నాగార్జునకొండ [Gold chain + locket గా గలదు].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ రామన్ బంగారు నాణాలను - దినార్లు అంటారు.

రామన్ స్థావరాలు: —

1. థాన్యకటకం
2. నాగార్జునకొండ.

మతవ్యవస్థ: —

1. వైదిక: —

→ రాజుల మతము.

2. శైవము: —

→ గాథాసప్తశతి శివప్రార్థనలతో ప్రారంభమవుతుంది. ఇనగా ఇక్కడ శివమతం ఉండి.

(Imp) → గుడియల్లం [చిత్తూరు జిల్లా] లో శాతవాహనకాలం నాటి ఏకముఖ శివలింగం బయల్పడినది. [భారతదేశంలోనే ఇలా శివలింగం].

(Imp) → ఏలూరులో దినాయతుని శిల్పం [A.P లో మొదటిది] లభ్యం.

3. భాగవత మతము: —

→ post mourya period.

→ నానాఘాట్ శాసనం:

→ ఇంద్రుని ప్రార్థనలతో ప్రారంభమవుతుంది.

→ వాసుదేవ, సంకర్షణ లను పేర్కొని తనవిస్తున్నాయి.

→ గాథసప్తశతిలో కృష్ణుడి శృంగార లీలలు చెప్పబడినాయి [ఇలా గ్రంథం కృష్ణుడిని శృంగార పురుషుడిగా].

(Imp) 4. జైన-బౌద్ధమతాలు: —

జైనం: —

→ జైనమతం శాతవాహనుల కాలం ప్రారంభం నుండి ఉంది.

→ కల్పసూత్రం లో గ్రంథం × శాతవల్లియిల్ 52 మంది మంత్రులు 52 బసదులు నిర్మించారని [జినవిభూతి ← సూరి] చెబుతుంది. రాశారు.

→ శాతవాహనుల కాలంలో బలమైన జైన శాఖ దిగంబర మతం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

జైనులు → 1. శ్వేతాంబరులు [సంసార జీవితం గడిపేవారు]
2. దిగంబరులు [సన్యాసాన్ని తీసుకునే మునులు].

→ కొండకుందాచార్యుడు 1st B.C – 1st C.A.D. ఇతను పేరు చివర్లనుండి.
కొండకుందా గ్రామంలో జన్మించాడు [అనంతపూర్ లో కొనకొండ్ల గ్రామం].

→ దిగంబర జైనులు ఇతను 2 శాఖలను ప్రారంభించాడు.

1. బలాత్కార శాఖగణం
2. వక్రగచ్ఛము / సరస్వతి గచ్ఛము.

ఇతడు → 24 గ్రంథాలను ప్రాకృతంలో రాశాడు.

1. సమయసారము
2. ప్రవచనసారము
3. పంచాస్తికాయసారము
} సారత్రయము.

4. దశభక్తి
5. మూలాచార

→ ఇతని శిష్యులు

1. ఇంద్రనంది [శ్రీజ్వాలమాలిని అనే గ్రంథాన్ని రాశాడు].
↓
ఇంద్రుని తన సుముద్రగాని కొండకుందగాయంలో
నివసిస్తున్నారని చెప్పబడింది.

2. సింహనంది :
పేరూరులో వక్రగచ్ఛాశ్రమాన్ని స్థాపించాడు
↓
[కడప జిల్లా]

3. సామంతభద్ర :
→ అయిశనాడులో జైనమత ప్రచారం.

→ ప్రముఖ జైన కొండలు

1. వడ్డేమానుకొండ [Gunter D]
2. గుంటుపల్లి [ప.గో]
↓
మొదట జైనక్షేత్రంగా వుంటూ తరువాత బౌద్ధక్షేత్రంగా

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

3. కొలనుపాక [నల్లగొండు]

→ A.P లో ఉన్న ఏకైక జైనక్షేత్రం.

4. కొనకొండ్ల [ప్రకాశం జిల్లా]

5. వేదురు [కడప], సిద్ధవటం, రామవులపాడు

↓

[నల్లేకన కొండ్రుగుంట
మీసం]

(Imp) **బౌద్ధమతం:** →

→ 300 B.C – 300 A.D మధ్యలో A.P లో బౌద్ధమత స్వర్ణయుగం [ఉచ్ఛస్థితి]

→ ప్రధానంగా శాతవాహన, ఇక్ష్వాకుల కాలం.

→ 300 A.D – 600 A.D క్రమంగా క్షీణించింది.

→ 600 A.D తరువాత పూర్తిగా అంతరించిపోయింది.

→ హ్యుయాన్‌త్సాంగ్ [I.A.D] లో 18 శాఖలనుంచి సమాచారం ఇస్తున్నాడు.

ఈ 18 శాఖలలో 9 శాఖలు A.P లో చాలా బలంగా ఉన్నాయి.

1. మహాసాంఘికులు
   → అమరావతి, శాలంకాయనులు (శిలాశాసనాలు)
2. చైత్యులు
   → అమరావతి [ప్రధానకేంద్రం]
   → అమరావతి స్థూపం ఉంది.
   → పూజ, దాన ప్రతిపత్తి concept ని తెచ్చారు.

(Imp) 3. సిద్ధార్థిక
   → గుడివాడ, ధూళికట్ట

4. ధాన్యకటీయ
   → నాగార్జునకొండ,

5. రాజగిరిక
   → అమరావతి, అల్లూరు [krishna]

6. ఉత్తరశైల
   → బావికొండ, కొట్టకొండ, జగ్గయ్యపేట.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

7. పూర్వశైల
→ ధాన్యకటక [ధాన్యకటకి పూర్వశైలయనే పిలవబడుతూ వుండేది]

8. అపరశైల
→ నాగార్జునకొండ

NOTE : శైల బౌద్ధశాఖలు A.P లో ఉన్నవించుచున్నవి.

9. మహీశాసక
→ నాగార్జునకొండ [హీనయానానికి చెందిన ఏకైక శాఖ].
యగళాని మహాయానం.

NOTE → ఈ A.P లో బలమైన బౌద్ధ శాఖ మహాయానం.

→ మహావంశం గ్రంథం ప్రకారం ఉంథపాంథం భౌద్ధానికి ప్రధాన కేంద్రం.
తిస్సయుద్ధగాయని ధన్య శ్రీలంకలు శాలంకలు "స్వర్ణమొలక" స్తూపాన్ని నిర్మించిన

బౌద్ధ క్షేత్రాలు

ధాన్యకటకంలోశ్రీపర్వతానికి 8, 000 మంది బౌద్ధసన్యాసులు ఉన్నట్లు చూస్తాము

1. తెనిగిర [NLG] } Nalgonda
2. గాజులబండ
3. గుండికొండ

4. నేలకొండపల్లి [బుద్ధుడి యొక్క కాంస్య విగ్రహం, పాలరాయి స్తూపం బయల్పడినవి].
5. యాజిత్పల్లి [కరీంనగర్].
6. ధరాపూర్ [కడప]
7. జోలకర్రగుడెం [వ.గో].
↳ 12 స్తూపాలు బయల్పడినవి.

యాసుశిల్పకళలు : —

→ శాతవాహనులు " ధాన్యకటక శిల్పకళా శైలి "ని ధవలంబించారు.

→ బౌద్ధ నిర్మాణాలు ఎక్కువగా చెదిపోవు కారణం ధృఢమైన రాతి కట్టడాల నిర్మాణం.
జైన
ప్రాచుర్యంలోకి రాలేదు.

స్తూపాలు : —

1. ధాన్యకటక :

→ శాతవాహన కాలం – 4th C A.D దాని పరిధి ఒక రకంగా ధృవీకరించారు.

→ ఈ ధాన్యకటకం 435 ధాన్యాల చుట్టుకొలత
162 " వ్యాసం
70 " ఎత్తు

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

Imp → ఇటువంటిలో నిర్మించబడి, వైన ఆయతచతురస్రము లాంటివుంచబడినవి.

↓

[బుద్ధుని జాతక విశేషాలు చెక్కబడటం వంటి పాలరాయి ఫలకాలు]

→ ఆయతచతురస్రముపై కనిపించేది – పూర్ణకుంభము

↓

[పరిపూర్ణ యోగికి symbol]

బౌద్ధులకు ఉన్నంత ప్రాముఖ్యం.

→ A.P లోని స్థూపాలలో తోరణాలు వుండవు. [కొని ఉత్తరభారతంలోని ఇతర ప్రాంతాలలో వుంటాయి].

→ 4 దిక్కులలో ఆయతస్తంభాలు [20 వరకు] వుంటాయి.

↳ బుద్ధుడి యొక్క పంచమహాకార్యాల సంబంధ చెక్కబడినవి.

→ 18th c. A.Pలో శాస్త్రవేత్తలు [పృవాతలు] వచ్చినారు. వారిలో కొందరు [ఆంగ్లేయులు]. [1798]

Imp 1. మెకంజీ

→ [Survey of India మొదటి Director General]

→ 1800 సంగల పూర్వపు అలనాటి పరిస్థితులు వివరించిన వ్యక్తి.

→ క్రైస్తవులకు భద్రపరిచి మనకు అందించాడు.

↓

[గ్రామాధికారులు రాసిన స్థానికచరిత్రలు]

మొదటిగుంటలో

2. రాబర్ట్ సీవెల్ :—

→ 'The forgotten Empire' అనే గ్రంథం విజయనగర సామ్రాజ్యంపై గ్రంథం రాశాడు.

3. వెజ్జాండర్ లీ.

చిత్రాలు:—

→ సహాలయ చిత్రాలు [మహారాష్ట్రలో లభ్యం].

→ ముఖ్యమయినవి:

→ కాళ్లే చిత్రము [India లో పెద్దది, ముఖ్యమయినది].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in 00 రుసుల లాభం.

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

అజంతా:

→ 9, 10 శతాబ్దాలు శాతవాహనుల కాలంనాటి చిత్రాలు.

→ ఇందులో గల main painting శైలగృహ చిత్రకళ [10-cave].

→ నాసిక్, నానాఘాట్‌లలో కూడా గుహాలయ చిత్రాలు కలవు.

విహారాలు: —

1. గుంటుపల్లి
2. భట్టిప్రోలు [krishna]
3. శంకరం [విశాఖ]
4. గుమ్మడిదుర్రు [విశాఖ].

శిల్పకళ: —

→ ప్రధానంగా ఆయాగపటాలలో కనిపిస్తుంది.

→ కాలచక్రాలు: పెద్ద-శిల్పాలలో గల అందమైన చక్ర శిల్పాలు

→ వస్త్రధారణ: ముఖకవళికలు స్పష్టంగా చిత్రించారు.

→ శిల్పాలు, కట్టడాలు ధనవంతి కొండంగా నిర్మించబడ్డాయి.

11/2/12

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

11/12/12

శాతవాహన తదనంతర యుగం

→ 225 – 624 A.D.

* **ఇక్ష్వాకులు:** —

→ 225 – 300 A.D

→ రాజధాని: విజయపురి [ప్రస్తుతం నాగార్జున కొండ].

→ 1926 లో A.R సరస్వతి అనే పురాతత్వ-శాస్త్రవేత్త – తవ్వకాలు – నాగార్జునకొండ.

→ Extensive గా తవ్వకాలు: 1956-

→ మిళ్ళు పురాణాల్లో – ఇక్ష్వాకులను – శ్రీపర్వతీయులు అని సంభోధించారు.

విజయపురి – శ్రీపర్వతం.

→ సంభోధనలు అని కూడా పిలవడం జరిగింది.

unending History ↑

↳ palaeolithic period – 1956 వీరకు

చరిత్రలో ఏదో ఒక ప్రాధాన్యతను తెలిగి వుంది.

శ్రీశైలం కు sagar

ప్రాపర్వత ప్రాంతం present

నల్లమల ప్రాంతం.

ప్రధాన – ఆధారాలు: —

1. పురాణాలు:

2. దాన-శాసనాలు
: నాగార్జునకొండలో దాదాపు 8౦ శాసనాలు లభ్యం.

3. నాణాలు:
దింగిలు 277 ఇష్వాకు నాణాలు [సీసపు] లభ్యం.

→ నాణాలు, శాసనాలు ద్వారా 4 గురు రాజులున్నట్లు తెలుస్తుంది. [acc. కు పురాణాలు – 7].

1. వాశిష్ఠీపుత్ర శ్రీశాంతమూల: —

→ మొదటి శాంతమూలుడు.

→ ఇతనికి సంబంధించి 2 శాసనాలు.

1. రెంటల శాసనం. } ప్రాకృత భాష
2. దాచేపల్లి / కేశనపల్లి శాసనం } ప్రాముఖ్యత లభించింది.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ ఇతను మిత శ్రేష్ఠియుగాం, రాజదేయయుగాలు చోశాడు [కం క్షిప్తకామిక ఆదరణ]

→ విద్యాపతియైన [శత్రుడు], మహాసేనుడు [సుబంధ్వాస్థాయి] లను పూజించాడు.

→ ఉత్తరాది ఛాయాలుల ద్వారా ప్రతిష్ఠ మత ప్రచారం.

బిరుదులు:—

1. గోశతసహస్ర. [లక్ష గోవులను దానం ఇచ్చినవాడు ఛాయాలులను].
2. హేలశతసహస్ర

→ ఇతని సోదరి శంఖజ్ఞానిధి ని పుగియా రాజకిచ్చి వివాహం చోశాడు
↓ → బంగాలు పాలించారు.
[సర్వధనిక]

→ నాగార్జునకొండలోని మహాచైత్య విహారాన్ని ఈయన పునర్నిర్మించాడు.

2. మాఠరీపుత్ర [శివశ్రీ పురుషదత్తుడు] —

→ మొదటి పురుషదత్తుడు.

→ శ్రీపర్వతాధిపతి అనే బిరుదు.

→ శత్ రాజుమార్తెను వివాహం. [యథాథర భట్టారికా]
↓
[ఉజ్జయిని]

→ ఈయనపాటు ముగ్గురు మేనత్త మేనమార్తెలను వివాహమాడాడు.

→ బౌద్ధాయన స్మృతి లో
→ ఆర్యోత్తరులలో మేనత్త మేనమార్తెను పెళ్లిచేసుకునే సంప్రదాయం కనిపిస్తుంది. కం మాత్ర అల్పము కాదని తెలుస్తుంది.

(imp)
→ ఇతను శైవ మతాన్ని వదలి బౌద్ధమతాన్ని స్వీకరించాడు. [శాతవాహన, ఇక్ష్వాకులలో విశేషం].

→ మిత శిల్పం: కాలము శివలింగాన్ని ఎత్తుకొనున్న లభ్యం. ఇది బహుశా పురుషదత్తుడే అని కొందరు చరిత్రకారుల అభిప్రాయం.

→ మిగిలిందరు ముద్రల మీద శ్రీ శత్ వంశం ప్రధానంగా చెప్పుకొని చెక్కారు. కాని పురుషదత్తుడు కాదని కొందరి అభిప్రాయం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ "ఉపాసక భూతశ్రేసిరి" 6వ మహాళ శాసనం వేసింది.

: సింహళ సన్యాసులసహాయం ఒక విహారాన్ని ఈమె నిర్మించిందని తెలియజేస్తుంది. [హీనయానంతో సంబంధించినది].

3. యాసిస్టి పుత్ర యజ్ఞశ్రీ శాతకర్ణి :—

→ రెండవ శాతకర్ణులలో.

→ సంస్కృత శాసనాలు [A.P లో మొదటిసారిగా] ప్రారంభం. అవి. ప్రాకృత్.

→ శైవ, వైష్ణవ ఆలయాలు నిర్మించబడ్డాయి [మొదటి భూమిక్ హిందూ ఆలయాలు].

→ 6 ఆలయ పుర స్త్రీలు 6 రకాల విహారాలు నిర్మించారు.

India లో first-జనాభా

1. ఇళాని భార్య మహాదేవి
   — బయట శాతియ వెళ్ళులసహాయం ఒక విహారం.

2. వశిస్టి భట్టిదేవి [అల్ల] } యజ్ఞశాసక విహారం.
3. కొండబలసిరి [సోదరి] }

→ **హిందూ దేవాలయాలు:** —

ఎలసిరి [సోనాని] — సర్వదేవ ఆలయాన్ని నిర్మించాడు
(or)
సువర్ణదేవాలయం. [శివాలయం]

యువరాజు వీరపురుషదత్తుడు — పుష్ప భద్రస్వామి ఆలయం [శివాలయం].

(Imp) ఉష్ణభుజస్వామి ఆలయం [వైష్ణవ ఏకైక ఆలయం]
— ఇక్ష్వాకు రాజు సోనాయిక వాసుదేవుడు నిర్మించాడు.

ఇక్ష్వాకులు — శైవమతం
వాసుదేవుడు — వైష్ణవం } మరి యిద్దరు రాజులు, మత వైరం ఉండేది.

→ ఈ ఆలయ ప్రారంభోత్సవానికి చాలా మంది రాజులు వచ్చారు [ఆనాశాసనంలో]

1. ఇక్ష్వాకు రాజు — వసుసేనుడు.
2. యవన రాజు — సాంచ యవుని
3. శక రాజు — యజ్ఞశ్రీ మనుడు.
4. పహ్లవ రాజు — శివలానంద శాతకర్ణి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

4. తుదపురుషదత్తుడు :—

→ రెండవ పురుషదత్తుడు. → [memorial pillar]

imp → నాగార్జునకొండలో ఇతని స్తూప శాసనం లభ్యం.

↳ తన తల్లి సమాధి పై వేశాడు.

→ ఇతనిని గురించి చెప్పే మూడు 300 A.D లో ఇక్ష్వాకు రాజ్యాన్ని వల్లభరాజు పరిపాలించుచున్న [కొంచి రాజు] దుర్గాచార్య మరియు చంద్రవల్లి శాసనం తెలుపుతుంది.

* 2. పల్లవులు :—

→ రాజధాని : కంచి.

→ 250 – 550 A.D.

→ మూల పల్లవులు / ప్రాచీన పల్లవులు.

→ 20 కి పైగా దానశాసనాలు లభ్యం

1. ప్రాకృతం
2. సంస్కృతం.

టాయిన్‌బీ [British చరిత్రకారుడు]

→ ఎవరం దండెత్తడానికి వచ్చిన పల్లవులు.

↓

[పార్థియన్లు].

K.P. జైస్వాల్ :

→ మయూరశర్మను పాలించిన కాకుత్స వంశం వారు.

→ కారణం కాకుత్సులు, పల్లవులు ఇరాన్ పాలకులు గనుక ఇరానియన్లు

→ ఇద్దరిది : భరద్వాజగోత్రం

→ ఒకేరకమయిన యజ్ఞయాగాలు.

కృష్ణస్వామి అయ్యర్ : శ్రీనివాస అయ్యంగార్ } తొలినాడు చెందిన అంధ్రులు తెలుగు చెందినవారని

↓

సంస్కృతం – మాండ } ఇవన్నీ ఒకే భాష
ప్రాకృతం – పల్లవ } అనడానికి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ వల్లభుల ఆంధ్రులు:

1. N. వెంకట రమణయ్య
2. R. Gopalan
3. మహాలింగం

→ వల్లభ వంశ భాగాలు ఆంధ్రులు' చూలా ప్రస్తావ్యలు. కానుక వారు ఆంధ్రులను పాలి ఉన్నారాయం.

12/12/12

వీరకూర్చవర్మ: —

→ సింహవర్మ వంశ పేరు మాత్రమే కలదు.

→ ఇతని శాసనం 'యంచల్లులో' లభ్యం. [ఇప్పటికి రాష్ట్రాన్ని ఆకర్షించడం].

శివస్కందవర్మ: —

1. ప్రాదవోలు శాసనం [Guntur]
2. హీరహడగళ్లి శాసనం [Karnataka లోని బళ్ళారి] } ప్రాకృత

→ ఈ ఆధారంగా

a. శ్రీకృష్ణ, రాజసూయ యాగం చేశాడు.

b. 'శ్రీ మహారాజాధిరాజ' వంశ బిరుదు.

9mp c. 'మయూరశర్మ' వంశ మూలపురుషుడు తొలుత స్వతంత్ర రాష్ట్ర స్థాపన [కర్ణాటకలో]

↓

కదంబ రాష్ట్రం.

↓

బనవాసి రాజధానిగా పాలన.

9mp

→ మయూరశర్మ — 18 కృష్ణ యాగాలు చేశాడు. [ఏ రాజు చేయలేదు].

→ బృహత్ఫలాయన రాష్ట్రాన్ని జయించాడు. [శివస్కంద వర్మ].

విష్ణుగోపుడు: —

→ 350 A.D.

→ సముద్రగుప్తుడు 'కంచి' పై దండెత్తాడు. [దలయ యుద్ధ శాసనం].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ నామధేయప్రదమ [లవాబుది శాసనం] దయింపబడిన దక్షిణాది రాష్ట్రాలు.

1. కోసల రాష్ట్రం [ఔంస్] — మహేంద్ర [రాజు]

2. వింధ్యటవి [ఆటవిక జాతులు] — ధీమనుడు
↳ Skim.

3. పెదతాష్ట్ర [శృంగవరపుకోట] → కుబేరుడు
↓
విజయనగరంలో

4. కొత్తూర [రాయి] — స్వామిదత్త.
↓
East Godavari

5. పిష్టపురము [పీఠాపురము] — మహేంద్రుడు.
↓
తూ.గో

6. పొంగిరాష్ట్రము [పెదపొగి] — వ్యాఘ్రరాజ.
↓
ప.గో.జి

7. పాలక [పులిచాటి] — ఉగ్రసేనుడు.
పాంతం

(Imp) * 8. కంచి [పల్లవరాష్ట్రం] — విష్ణుగోపుడు.

→ లవాబుది శాసనంలో రాయబడిన పదాలు:

గ్రహణ, మోక్ష, అనుగ్రహ. [దక్షిణాది రాష్ట్రాలను మాత్రమే].

అనగా సామంత రాష్ట్రాలుగా చూసుకోవడం.

(Imp) → విశాఖ జిల్లాలో శంకరం పొంథం దగ్గర చంద్రనప్రది నాణెం లభ్యము.

శిలోచన పల్లవుడు:—

→ మొకుంటి కడువెట్టి అనే బిరుదు కలదు.
↳ ఉడుపులను నరికించినవాడు అని అర్థం [కోడుల్ల ఇది తప్పుడు]

→ 12వ శతాబ్దానికి చెందిన చేబ్రోలు శాసనం. పొడినవాడు కాకతీయుల సేనాని రుయ్యప్పసేనాని.

→ దానిలో శిలోచన పల్లవుడు కడువెట్టేశ్వర లలయాన్ని నిర్మించాడు అని పేర్కొనబడింది.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

కల్యాణ వైఫల్యములు :—

→ శిలాచనా యల్లపుడు 6నెల తొత్త, ప్రైన ఉలయాలను త్యాగం

→ దుష్టుడి ప్రాణాల త్యాగ, ప్రతిక, హింస యుత ప్రచారం.

కడుపు వైఫల్యములు :—

→ కరకాళ చోళుడు దండించాడు. కానీ అనవట్టి సామ్రాజ్యంలో శిలాచనా యల్లపుడిని కూలబడిగా చనిపోయించాడు.

→ చరిత్రకారుల భిన్నాభిప్రాయం ప్రకారం:

నాగార్జునకొండలోని యజ్ఞాలను వీరు త్యాగం చేశాడు.

సంవత్సర – 5 :—

→ యల్లపులలో చనిపోయాడు.

→ బయట్టల్లవ సంవత్సరాన్ని 550 A.D లో భంగం చేశాడు.

↓

ఆలయల్లపులను.

*** 3. బ్రహ్మల్లరాయులు :—**

→ 4th A.D.

→ కోడూరు రాజధాని.

→ కొండముది ఆదిత్యశాసనం. [A.P లో first ఆదిత్యశాసనం].

↳ ప్రాకృత భాష.

→ దయవర్మ ఈ శాసనాన్ని వెలువరించాడు. [ఎలమర్రు సంగరం],

పాండురు 6నెల గ్రామాన్ని '8' యుండి ప్రాంతాలుగా "బ్రహ్మదేయము"గా

↓

ఇస్తున్నట్లుగా చెప్పుకొన్నాడు

అగ్రహారము.

→ శివుడి భక్తుడిగా చెప్పుకున్నాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

*4. శాలంకాయన రాజ్యము :—

→ 4th – 5 వ శతాబ్దాలలో గోదావరి ప్రాంతాన్ని పాలించారు.

→ రాజధాని చిహ్నం – నంది.

శాలంకాయన – నంది.

→ రాజధాని : వేంగి.

→ దాన శాసనాలు : సంస్కృతం, ప్రాకృతం

↓

10 శాసనాలు :

→ వీరిలో 4 రాగి నాణాలు దొరికాయి.

→ వీటిపై విష్ణు బొమ్మ వుంటుంది.

→ ఈ శాసనంలో ఈయన విశ్వాయిధుని సంతతి గా చెప్పుకున్నారు.

(SMP) → 'ప్రప్పత్తి భట్టారక పాదభక్త' గా పేరుచుతున్నారు.

→ కుల దైవం – చిత్రరథ స్వామి [సూర్యుడు].

1. హస్తివర్మ :—

→ ఓలమూడి శాసనంలో పేర్కొన బడిన శాలంకాయన రాజ్యాధి తాడు.

→ సముద్ర సప్తమి చోళులు ఓడించాడు.

→ ఇతని పెదతండ్రి శాసనం :

↓

వేంగి → ఇతని పేరు త్రివర్మ గా వుంటుంది.

2. నంది వర్మ – I :

→ విజిత క్షర్మ ప్రథానస్య' గా బిరుదు కలదు.

↳ గా మహాలక్ష్మి దానం చేశాడు.

3. విజయ దేవ వర్మ :—

→ ఇతని రెండు శాసనం ప్రకారం :

: శత్రుక్షితీశ్వరుగా చేశాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

4. విజయనంది వర్మ —

→ ఇతని నుండియే శాసనం ప్రారంభం

→ బౌద్ధ విహారాన్ని నిర్మించాడు.

→ పరమభాగవత' అని బిరుదు కలదు.

* 5. ఆనందగోత్రికులు: —

→ 4th A.D – 5th A.D

→ క్రీస్తు పూర్వం మొట్టమొదట Guntur జిల్లాను పాలించారు.

(imp) → రాజధాని: కంధారపురం [చేజెర్ల – Guntur]

↓

నేటికి ప్రసిద్ధమయినటువంటి ప్రాచీన హిందూ దేవాలయం – కపోతేశ్వర ఆలయం. [A.P లో].

→ మిగిలిన ఆనందగోత్రీకులు నిర్మించారనే వాదన కలదు.

బిరుదులు:

→ త్రికూటవర్ధనాధీశులు.

↓

కోటప్పకొండ ప్రాంతం.

→ కృష్ణవేణి వరప్రసాదులు.

→ కపోతేశ్వరులు.

చేజెర్ల శాసనం: —

→ త్రికూటాధీశ్వరుడు కంధారరాజు అని పేర్కొనబడింది.

గోరంట్ల శాసనం:

→ ధర్మవర్మ అనే రాజు ప్రస్తావన వుంది.

మట్టిపాడు శాసనం

→ రామోదర వర్మ అనే రాజు ప్రస్తావించబడ్డాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

* 6. విష్ణుకుండినులు :—

→ 5th – 7th A.D

→ వీరి సంబంధాంచి : 9 శాసనాలు
సామంతులవి : 7 శాసనాలు } అన్నీ సంస్కృత శాసనాలే.

→ శివభక్తులమని చెప్పుకున్నారు.
↓
శైవులయిఉండొచ్చు maybe.

→ రాజధాని: కొనరనట్టు [తరంభం]
↳ రంగారెడ్డి.

→ వాకాటకులకు సామంతులుగా [పారంభంలో] కొనరనట్టును పాలించారు.
గుణగ కోస్తాంధ్ర ను పరిపాలించారు.

→ 6వ రాజు నాటికి రాజధాని ——→ పెండుర్రు కు రాజధాని మార్పు.
↓
ప.గో.జి.

→ మహేంద్రభట్టు [పతాపం: 6వ రాజు] ——→ వెల్పూరు.

→ కొనరనట్టులో సరమేధ యజ్ఞాలు చేశారు.

a. ఇంద్రవర్మ —

→ వంశస్థాపకుడు

b. మాధవవర్మ – I :

→ 6వ నేత వితథ పుత్ర 6వ బిరుదు కలదు.
↳ పుత్ర పరిషత్ న్యాయం.

c. గోవిందవర్మ : —

→ యుద్ధభూమి [NLG] శాసనం:
a. 2 గ్రామాలను గోవిందభట్టు విహారానికి దానం చేస్తున్నాడు.
b. దానిని తన భార్య "మహాదేవి" ఇంద్రపురంలో నిర్మించింది

(Imp) ### d. రెండవ మాధవవర్మ – II : —

→ రాజధాని 6వ రాజు నుండి పెండుర్రుకు మార్పు.

(Imp) → 11 సోమ యాగాలు, 1 హిరణ్యగర్భ యాగము, 1000 ఇతర యాగాలు.
↓
[A.P లో అత్యధికంగా చేసిన రాజు]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

చిరుతలు: —

1. దొంగతనం
2. పరమ క్రూరులు
3. పరమేష్ఠి

(Imp) → పల్లవుల శాసనం ప్రకారం:

→ ఇతను దంతిముఖస్వామి ఆలయాన్ని నిర్మించాడు.

↓

[వినాయకుడు]

↓

ముందటి ప్రస్తావన వినాయకుడి గురించి.

→ ఘన్నరు [యుద్ధతాప్త] శాసనం ప్రకారం:

యాత్రికులను చంపి యువరాణిని పెళ్ళిచేసుకున్నాడు.

→ శాలంకాయన రాజ్యాన్ని బంధం చేసి పొంగిని ఓడించుతున్నాడు.

విక్రమేంద్రవర్మ – II: —

→ ఇతని శాసనంలు: ఉసానపురంలోని బౌద్ధవిహారాలకు దానం ఇచ్చాడు..

↓

వి.గో.జి.

విక్రమేంద్రవర్మ – III: —

→ యువరాజు.

→ 616 A.D లో రెండవ పులకేసి ఇతనిని ఓడించాడు.

↓

రెండవ పులకేసి పోసిన మార్పులు [ప్రాకారం అల్లా] శాసనం తెలియజేస్తుంది.

*** 7. రణదుర్జయ రాజ్యం:** —

→ రాజధాని: పిస్టపురం [యూ.గో.జి]:

→ గొప్పరాజు: పృథ్వీమహారాజు: ఇతని శాసనాలు రెండుగా దొరికాయి.

1. చిరజ
2. తాండివాడ శాసనాలు. } ఈ శాసనాలు,

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ రాయకక్ష్మణుడు గోవిందరాజు ని తిరుచిరాపల్లి కి పంపించాడు.

→ రెండవ పులకేశి రణదుర్జయుని జయించి పుస్తగిరం [యుద్ధ-శాసనం].

తన సోదరుడు కుబ్జవిష్ణువర్ధనుడిని Governor గా నియమించాడు.

↳ వెంగి రాజధానిగా పరిపాలన.

→ ఇతను వెంగి రాజ్యం గా తరువాత పూర్వం రాజ్యాన్ని విస్తరించుకున్నాడు.

13/12/22

ఉత్తరకోస్తాంధ్ర భాగాలను శ్రీకళింగ రాజ్యాలుగా పరిగణిస్తారు.

1. సింహపుర రాజ్యం :—

→ ఉత్తరకళింగ రాజ్యం / సింహపుర రాజ్యం

→ రాజధాని సింహపురం (శ్రీకాకుళం).

→ పల్లవులు ని పిలుచుకున్నారు.

శాసనాలు —

1. సింహపురం
2. చెకుర్తి
3. చూపట్ల

2. మధుకళింగ —

→ మాతరుడు వశిష్ఠ వంశం పాలించినది.

→ రాజధాని: దెవరాష్ట్రం [శుంగవరపుకోట, విజయనగరం].

→ వశిష్ఠుడు పాలించాడు

శాసనాలు :

→ శుంగవరపుకోట
→ శ్రీపురము

} మాన-శాసనాలు - వశిష్ఠుడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

3. దక్షిణ కళింగ :—

→ మాతర వంశం

→ రాజధాని పిష్టపురం [పీఠాపురం]

→ శాసనాలు : పీఠాపురం

: కళింగాధిపతులు 6గురు ఉన్నారు.

4. తూర్పు గాంగులు :—

→ గాంగ వంశం. [original గా ఒరిస్సాను పాలించారు].

→ ప్రారంభంలో రాజధాని [5th A.D – 15th A.D]

: దంతపురం పాలన.

[SKLM లోని దంతవరపుకోట]

→ గరువాల కళింగనగరి మార్పు.

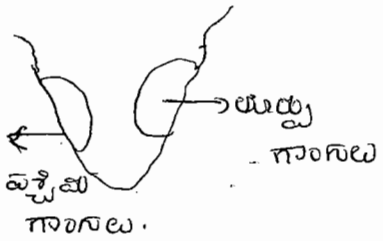

ఫ్లీట్ ప్రకారం → British చరిత్రకారుడు

కళింగనగరి ఇప్పటి కళింగపట్నం [SKLM]

రాళ్లబండి సుబ్బారావు

→ నేటి ముఖలింగం [SKLM]

(imp) **దేవాలయాలు :—**

ఆంధ్రలో :

ముఖలింగంలో :

1. మధుకేశ్వరాలయం.
2. భీమేశ్వరాలయం
3. సోమేశ్వరాలయం
4. మహేంద్రగిరి
5. గోకర్ణేశ్వరాలయం

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

(Imp) 6. కరనపెల్లి [సూర్యదేవాలయం]

↳ A.P లో వున్న ఏకైక సూర్యదేవాలయ

⇒ శాసనం ప్రకారం 672 A.D లో — దొమ్మెండువర్మ

చరిత్ర —

1. గంగవంశం పూర్వగాంగ

a. జగన్నాథాలయం [పూరి]

b. లింగరాజాలయం [భువనేశ్వర్].

2. నరసింహ

a. సూర్యదేవాలయం [konark] — 13th A.D.

↓

India లో famous.

దీనికి 'Black pagoda' అని పేరు కలదు.

[నల్లటి రాయి, రథాకారంలో నిర్మించారు].

రేనాటి చోడులు: —

→ రాయలసీమ 6–9 శతాబ్దంలో

→ తరతరాల చరిత్ర ఆధారములని చెప్పుకొన్నారు.

→ రేనాడును పరిపాలించారు.

రాజధాని: చిప్పిలి [కడప లోని పెద్ద చావిలి].

శాసనాలు:

రేనాడు — 7000 ని పుంటుంది [అనగా 7000 గ్రామాలు — రాజ్యం]

పృథుంజయుడు: —

(Imp) → 575 A.D లో కళమళ్ళ శాసనం [కడప]

↳ తెలుగు లిపి మొదటి శాసనం.

2. వీరపుడి శాసనం: [కడప]

→ 2 వ తెలుగు శాసనం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

పరిపాలనా విధానం :—

1. మౌర్యుల శాసనం [పల్లవులు] :—

→ శతసేంధ వర్మ పోషకుడు

→ పల్లవుల కాలం నాటి అధికారులు పేర్కొనబడింది.

a. దౌశాధికత — రాష్ట్రానికి Governor

b. రథిక — జిల్లా అధికారి.

c. మహత్తర — గ్రామాధికారి [కొన్ని గ్రామాలకు]

d. గాయభోజక — పన్నులు వసూలు చేసే గ్రామాధికారి.

2. వివిధ శాసనం :—

→ రెండవ సింహవర్మ [పల్లవులు]

→ పన్నుల గురించి ప్రస్తావన.

a. అర్థిక — భూమిశిస్తు [50%]

b. లోహకార — ఇ

c. చర్మకార

d. నపిత [Barber]

e. కంబళకార [Blankets]

f. రజ్జు ఘటిహార [Ropes]

g. తంతువాయ [బట్టలు నేసేవారు]

} వృత్తిపన్ను.

శిలంకాయనులు :—

a. భోజక — పన్నుల అధికారి [గ్రామాలలో]

b. మూలకార భోజక — పన్నుల వ్యవస్థకు అధిపతి.

c. వల్లభ — అశ్వదళాధిపతి.

d. మహత్తర — గ్రామాధికారి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➔ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

పరిపాలనా - విభాగాలు :—

1. బృహత్పలాయనులు :—

రాష్ట్రాలను → ఆహారంగా divide

↓

ద్వితీయ

వ్యాపారులు

2. శాలంకాయనులు :—

రాష్ట్రాలను — విషయ

↓

విషయపతి

3. ఇక్ష్వాకులు :—

రాష్ట్రము → రాష్ట్రము

↓

మహాదండనాయక.

4. విష్ణుకుండినులు :—

రాష్ట్రము → రాష్ట్రము

↓

మహాత్తర

మతము :—

→ క్రైస్తవులు తనిపించబడ్డారు [అనయాళ్లు తొలగు].

→ హిందూమత అవిర్భవం. [బౌద్ధ + శైవ + భాగవత మతం].

↓

హిందూ.

↓ ↓

శైవ వైష్ణవ శాఖలు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

యూనిట్

భౌద్ధమతం :—

→ 300 B.C — 300 AD కాలంలో ధ్యాంశ ప్రముఖులు, కలిగిన యుగం.

↓

[శాతవాహనులు + ఇక్ష్వాకుల కాలం]

→ 300 A.D — 600 A.D వరకు క్రమంగా క్షీణించింది.

→ 600 — 700 A.D కాలంలో A.P లో బౌద్ధమతం కనిపించడంలేదు.

→ శాతవాహనుల తరువాత కాలంలో ప్రముఖ బౌద్ధ యాత్రికులు A.P లో సందర్శించారు. వారు.

హీనయానం :—

: శుద్ధోదనుడు

: 5వ శతాబ్దంలో నివసించాడు

: జన్మస్థలం : నెమలిపురం [Gantur].

: ఇండియాలోనే హీనయానంలో గొప్పవాడు.

: త్రిపర్ణకంలోని సంగీతియాలలో పాల్గొన్నాడు

గ్రంథాలు :

: విసుద్ధిమగ్గ [థేరవాదంపై వ్యాఖ్యానం].

: ధాతుకథా ప్రకరణ
: కథావత్తు ప్రకరణ
: సమ్మోహవినోదిని.

} పాళీ భాషలో

మహాయానం :—

→ రెండు శాఖలు కలదు

1

a. మాధ్యమిక వాదం

b. విజ్ఞానవాదం / యోగాచారవాదం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

a. మాధ్యమిక వాదం :-

బుద్ధపాలితుడు

: 5th – 6th A.D

: దంతపురం Native place.

: ప్రాసంగిక మాధ్యమిక వాదాన్ని followed.

గ్రంథాలు :—

: మాధ్యమిక వృత్తి

భావవివేకుడు

: 5th – 6th A.D

: మలైగిరి Native
↳ Guntur ప్రాంతం.

: స్వాతంత్ర్య విహారంలో జీవించాడు
— హ్యూయాన్త్సాంగ్.

: స్వాతంత్ర్య మాధ్యమిక వాదం.

గ్రంథాలు :—

: ప్రజ్ఞాప్రదీప

: ప్రజ్ఞాలంకారశాస్త్ర

: తర్కజ్వాల.

: కరతల రత్న

హీనయానం – పాళీ
మహాయానం – బౌద్ధ సంస్కృతం
జైన – ప్రాకృతం

b. యోగాకార వాదం :—

మైత్రేయనాథ

: ఉపోద్ఘాతం

: లంకావతార సూత్ర 6వ గ్రంథం.

దిగ్నాగుడు

: వెంచలో జన్మించాడు.

: వైంగ విహారంలో జీవించాడు
— హ్యూయాన్త్సాంగ్.

: తర్కశాస్త్రపితామహుడు [Logic].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

గ్రంథాలు —

: ప్రమాణ సముచ్చయ.

: న్యాయప్రవేశ

: వాదుచక్రత్థమీరు

: ఆలంబనపరిక్ష

: ప్రమ్ష్ణాపాయిత మీండిఱార్థ.

ధర్మకీర్తి:

→ 7వ A.D

: నలంద విశ్వవిద్యాలయానికి V.C గా పనిచేశాడు.

[తథత]

గ్రంథాలు —

: ప్రమాణవినిచ్చయ.

: న్యాయబిందు.

: వాదన్యాయం

: 'KANT OF INDIA' [Germany తత్వవేత్త – ఇమ్మాన్యుయల్ కాంట్]

వేదయానం: —

సిద్ధనాగార్జునుడు

: 600 A.D లో శ్రీపర్వత ప్రాంతంలో జీవించాడు.

యాస్తు – శిల్పకళలు —

→ ముఖ్యత్రినవి: ఇష్టోత్తుల మొదు పొలాలయాలు. [శైల శిలయటం తొలు].

: పుష్ప భద్రస్వామి ఆలయం

: సర్వతోభాలయము.

: నాడుగొశ్వరాలయము

: జీవస్వామి ఆలయం

: భూతగ్రహాలయం

: యలంపుర స్వామి ఆలయం. [శత్రుడు]

} శిలాలయాలు

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: పట్టిసీమ వీరభద్ర ఆలయం [పశ్చిమ విష్ణు ఆలయం].

: వీరభద్ర దేవాలయం

: లక్ష్మీగౌరి శిల్పాలు [సంతాన ప్రాప్తికోసం మహిళలు పూజించేవారు].

పాండు సభాలయాల నిర్మాణం:

: యిగ్నేశ్వరపురం [విజయవాడ].
→ 5 శివసభాలయాలు.

: ఉండవల్లి [Guntur D]
→ 5 గుహల సమూహ శయనస్థాయి సభాలయము

} ఉమాశివ విష్ణుతో పాటు నిర్మించి పుండవచ్చు

: భైరవకొండ [Nellore D]
→ 8 శివ సభాలయాలు. [ఉమాశివ కొన్ని చిత్రాలు నిర్మించి పుండవచ్చు].

: చెజర్లలోని కపోతేశ్వరాలయం.
↳ నెలకి పూజలందుకొంటున్న పురాతన
→ ఉమాశివ ఆనందమూర్తులు నిర్మించి పుండొచ్చు

బౌద్ధకట్టడాలు: —

→ అనేక స్థూపాలు, విహారాలు నిర్మించబడ్డాయి.

→ గుంటూరు స్థూపాలు: అమరావతి స్థూపం: దాదాపు 80 విహారాల సముదాయం.

: శాతవాహనుల పునర్నిర్మాణం "మహాచైత్యవిహారాన్ని".

: అమరావతి శిల్పకళ ఎక్కువగా అభివృద్ధి చెందింది.

అమరావతి శిల్పకళ: —

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ విష్ణుకుండినుల కాలంలో గోవిందవర్మ విజయం గురించి [అనుభార్థ].

Gr-I Q: 2012.

1. శాతవాహనుల సాహిత్య రూపాలు
(or) [same Answer]
2. శాతవాహన తదనంతర యుగం నాటి సాహిత్య, మత, సాంస్కృతిక పరిస్థితులు

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

మధ్యయుగ భారత దేశ చరిత్ర

→ 8th A.D — 18th A.D.

1. ఆది మధ్యయుగము.
2. ఢిల్లీ సుల్తానుల యుగము
3. ప్రాంతీయ రాజ్యాల యుగము
4. మొఘల్ యుగము
5. మరాఠా యుగము.

1. ఆదిమధ్యయుగము :—

→ 750 A.D — 1200 A.D.

ఉత్తరభారత దేశం :—

→ 36 రాజపుత రాజ్యాలు ఉన్నాయి. [36 వంశాలు].

చరిత్రకారుల ప్రకారం వారు హూణులు [యిషు లిత వారు].

తూర్పు భారత దేశం :—

→ Bihar & Bengal

→ పాలావంశం, సేన వంశం [100 సం॥]
[30 సం॥].

దక్కన్

1. రాష్ట్రకూటులు. [అరబ్బు యాత్రికులను బంధం చేసి]
2. కళ్యాణి చాళుక్యులు.

దక్షిణ భారత దేశం

1. చోళులు [350 సం॥] → [బృహత్ ఈశ్వరులను బంధం చేసి

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

NORTH INDIA :—

1. రాజపుట్లులు :—

a. గుర్జరప్రతీహారులు [Ghurjara prathiharulu].

→ తర్వాత్ రాజధానిగా
↓
[ఘాటి].

b. మహీపాలుడు

→ సుతేమాన్ ఒనె రంజ్ యుగపురుషుడు సందర్శించాడు.

c. మహేంద్రపాలుడు: [10th A.D]

→ రాజశేఖర ఒనె సంస్కృత కవి

గ్రంథాలు

1. కర్పూరమంజరి
2. కావ్యమీమాంస
3. భువనకోశము
4. హరవిలాసము
5. విద్ధసాలభంజిక.

d. రాజ్యపాలుడు —

→ 1018 లో ఇతని రాజధాని కనౌజ్ మహ్మద్ గజని దండయాత్ర.

e. చాందేలులు —

రాజధానులు

- mahoba [U.P]
- ఖజురహో [M.P] [UNESCO]

India పై దండెత్తిన ముస్లింలు.

1. మహ్మద్ బిన్ ఖాసిం [712]
2. M. ఘజని [1018] — సంవత్
   (1000–1027) – 17 సార్లు
3. M. ఘోరి [1150] — రాజ్పుత్ కాండ్
   (1175 – 1206)

(6 times)

→ బుందేల్‌ఖండ్‌ను పాలించారు.

→ 11th c A.Dలో ధృఢ దేవాలయాల నిర్మాణం.

→ శిఖరశైలిలో నిర్మించిన దేవాలయాలు ఖజురహో యొక్క ముఖ్యమైన కాన్స్.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

1. కందరాయ దొడ్డాలయం.
2. లక్ష్మణ దొడ్డాలయం
3. విశ్వనాథ
4. దొడ్డ బసదాంబ
5. చతుర్ముఖ శివాలయం.
6. చిలనాథ

} కామన్ theme.

*.

→ జైన ఆలయాలు

a. ఆదినాథాలయం
b. పార్శ్వనాథాలయం

} కామన్ theme

*.

రాజులు :—

గంగ

1. గంగ

*. విద్యార్థిరుడు [గజసేన రెండు సార్లు యుద్ధంలో ఓడించిన యోధుడు
→ గంగ త్రిమూర్తి.

→ ఫాండ్య రాజ్యాన్ని పాలించేవారు.

18/12/12

3. పరమార రాజ్యం :—

→ రాజధాని : ధార్.

→ భద్ర ప్రదేశాన్ని పాలించారు.

a. భోజుడు :—

→ తండ్రి వద్ద విద్య నేర్చి బిరుదు పొందు.

గ్రంథాలు : దాదాపు 84 గ్రంథాలు రాశాడు.

1. ఆయుర్వేద సర్వస్వం [తత్వ శాస్త్రం].
2. తత్వ ప్రకాశ [శైవ మతం].
3. యుక్తి కల్పతరు [రాజనీతి].
4. రాజ మృగాంక [యోగా].
5. సమరాంగణ సూత్రధార [వాస్తు శిల్పశాస్త్రం]
6. కూర్మశతక [నీతి].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ m.p లో భోజ్‌పూర్ ఒకే నగరం, ఇందులో భోజశాల ఒకే సంస్కృత విద్యాలయాన్ని నిర్మించాడు.

↓

[సరస్వతీదేవి మందిరం తూడా ఇందులో నిర్మించాడు].

→ భోజశాలకు మరో పేరు — సరస్వతీ కంఠాభరణ మహావిద్యాలయ.

4. సోలంకి రాజ్యం :—

→ 10 – 13th c

→ గుజరాత్‌ను అన్హిల్‌వార రాజధానిగా పాలన.

(imp) **మౌంట్ ఆబు :** / దిల్వార దేవాలయాలు

→ జైన దేవాలయాలు [India లోనే famous].

→ సోలంకి మంత్రులు నిర్మించారు.

a. విమలశాహ ఆలయం.
b. వస్తుపాల ఆలయం
c. తేజపాల

} mount-Abu groups.

a. మొదటి భీముడు :—

(imp) → 1020 లో ఘజని సోమనాథ్‌పై దాడిచేశాడు.

b. జయసింహసిద్ధరాజు :—

& కుమారపాల [సంగ].

→ వీరి ఆస్థానంలో హేమచంద్ర ఒకే జైనకవి.

→ కలికాలసర్వజ్ఞ ఒకే బిరుదును హేమచంద్ర తీసుకున్నాడు.

గ్రంథాలు :—

: వశిష్ఠ పర్వాన్
: కుమారపాల చరిత
: సోమనాథ చరిత
: ద్వ్యాశ్రయ చాంపా మరో
: త్రిశష్టిశలాకా పురుష

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ 24 తీర్థంకరుల తర్వాత 11 మంది గణాధరులు :

↓

మొదటి వాడు సుధర్మ.

→ 11 మంది గణాధరుల తర్వాత 63 మంది శలక పురుషులు :

↓

[జైనమునులు].

తీర్థంకర
↓
గణాధర
↓
శలక

c. రెండవ భీమేడు : —

→ 1178 m. లో ఘోరి దండెత్తి వచ్చాడు.

→ mount Abu యుద్ధంలో ఘోరి ఓడిపోయాడు. [II భ్రాతుడు / -II మూలరాజు (or)]

5. చౌహాన్ వంశం : —

→ 6 శాఖలు రాజధానిగా. [6 శాఖల పేరు actual name]

6 శాఖలకు సామంతుడు.

a. విగ్రహరాజ - IV : —

→ సంస్కృతంలో హరికేళి నాటకాన్ని రాశాడు.

b. పృథ్వీరాజ్ - III : [1179-92].

→ ఆస్థానంలో చాంద్ బర్దాయి 6 వ కవి.

→ పృథ్వీరాజరాసో 6 వ గ్రంథాన్ని రాశాడు.

↓

Hindi లో రాయబడిన తొలి గ్రంథం [13th c చివరికాలం].

→ 1191 } → మొదటి తరైన్ యుద్ధం
1192 } → రెండవ తరైన్ యుద్ధం. } ఘోరి ఓడిపోయాడు [మొదటి యుద్ధం-]

(తరైన్)

(Imp) → రెండవ యుద్ధంలో గెలిచి ఆగ్రాఢిల్లీకి "కుతుబుద్దీన్ ఐబక్"ను Governor గా నియమించాడు. [ముస్లిం పాలనకు నాంది India లో].

→ చౌహాన్ వంశం అంతమయింది.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

6. గహద్వాల వంశం :—

→ తనిజ్ రాజధాని.

జయచంద్రుడు

→ ఇతని ఆస్థానంలో శ్రీహర్ష 6నె సంస్కృత కవి కలడు.

: నైషధచరిత 6నె గ్రంథాన్ని రాశాడు.

↓

[శృంగార నైషధము — శ్రీనాథుడు
based on నైషధచరిత]

(gmf) → 1194 లో ఘోరీ ఇతనిని 6ంచం చేశాడు.

EAST INDIA :—

[Bihar, Bengal].

* పాలవంశం

: 750 – 1095

: వజ్రయాన మతాన్ని ఆదరించింది. [బౌద్ధమతాన్ని ఆదరించిన చివరి వంశం].

ధర్మపాల

: బీహార్ లో బౌద్ధ విశ్వవిద్యాలయాలు నిర్మించాడు

: విక్రమశిల
: సోమపుర
: ఉద్దండపురి
} బీహార్ వజ్రయానానికి చెందిన universities.

: వల్లభి [గుజరాత్] – జైనమత university.

దేవపాల

: నలందలో 'ఆ' plate inscription లభ్యం

: నలంద పూర్వ బౌద్ధ విహారాన్ని 5 గ్రామాల దానంగా ఇస్తున్నాడు.

1. ధర్మపాల
2. నాగార్జున
3. నలంద
4. విక్రమశిల

[క్రమము]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: ఈ విజయాన్ని పురస్కరించుకొని ఇంద్రోత్సవం రాజు నిర్వహించాడు.

యశోపాల: —

→ రాజేంద్రచోళుడు ఇతనిని ఓడించి 'గంగైకొండ' అనే బిరుదును తీసుకున్నాడు.

కొండ = విజేత

→ గంగై-కొండ చోళపురం అనే నగరాన్ని కూడా నిర్మించాడు.

రామపాల

: సంధ్యాకరనంది అనే కవి ఆస్థానంలో వాడు.

: గ్రంథం: రామచరిత

మదనపాల

: దయగలవాడు.

: 1098 లో విజయసేనుడు అనే సేనాని ఇతనిని ఓడించాడు.

సేనవంశం

లక్ష్మణసేన:

: ఆస్థానంలో పంచరత్నాలు అనబడే కవులు.

: ధోయి ముఖ్యుడు: జయదేవుడు: [పద్మముఖ పత్తేవ మురారి]

: గ్రంథం: గీతగోవిందం.

: 1194 లో ఘోరి 'భక్తియార్ ఖిల్జీ' అనే సేనాని ఉండెత్తి, యుద్ధం వాకుండా జయించాడు. [లక్నౌతి]

↳ రాజధాని.

: భక్తియార్ ఖిల్జీ: బౌద్ధవిశ్వవిద్యాలయాలు [మొనాస్టరీలు] అన్నింటిని ధ్వంసం చేశాడు.

: బౌద్ధమతం పూర్తిగా అంతమయింది.

: లక్ష్మణసేనుడు బెంగాల్‌ను వదలుచున చివరి హిందూ రాజు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

19/12/12

పెకర్ణ రాజ్యం :—

రాష్ట్రకూట వంశం (753 – 973)

: ఈ రాజ్యస్థాపకుడు దంతిదుర్గుడు.

: ఎల్లరా రాజధానిగా.

దంతిదుర్గుడు

: ఎల్లరాలో 2 నిర్మాణాలు నిర్మించాడు

1. దశావతారాలయం
2. రాధాకృష్ణ [శివాలయం].

imp

మొదటి కృష్ణుడు

↳ ఎల్లరా.

: కైలాసనాథ ఆలయం [ప్రపంచంలోనే పెద్ద నిర్మాణ]
↳ UNESCO

[2 వ నరసింహరాజు నిర్మించిన కైలాసనాథ ఆలయానికి
↓ (డల్లపులు) copy].
[తంచి]
↓
[Structural దేవాలయం]

అమోఘవర్షుడు

: 814 – 878

: మాన్యఖేటం అనే నగరాన్ని నిర్మించి రాజధానిగా మార్చాడు.
[ఎల్లరా నుండి].

: సుతేమాన్ [రచయిత] ప్రకారం ప్రపంచంలో 4 గురు గొప్పచక్రవర్తులలో ఒకడు.

: స్వయంగా కవి, కవిపోషకుడు
'కవిరాజ' — బిరుదు.

గ్రంథాలు

imp

: 1. కవిరాజమార్గము [కన్నడంలో రాయబడిన తొలి గ్రంథం]
[ప్రాకృతభాషపై]

2. రత్నమాలిక [సంస్కృతము]
→ జైనమతంపై రాశాడు

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

: తుంగభద్రానదిలో జల సమాధి అయి సల్లేకన వలన్

ఆచరించాడు. [జైనుడు].

కవులు

1. జినసేన
   : ఆదిపురాణం

(Imp) 2. మహావీరాచార్య
   : గణితసారసంగ్రహము.

3. శాకటాయన
   : అమోఘవృత్తి [వ్యాకరణ గ్రంథం].

క్వశ్చన్ – III

: 914లో అక్కోల యుద్ధంలో యుద్ధంతో చాళుక్యుల్ని ఓడించాడు.

↓

(మయిళనాడు)

: తుంబోవూరు కొండ ఒక బిరుదు

: రామేశ్వరంలో విజయస్తంభాన్ని నాటాడు.

కరక్ట్

: చాళుక్యులు

: ఇతని సామంతుడు తైలప ఇతనిని ఓడించాడు.

క్వశ్చన్ లోచూపుకున్నులు : –

విక్రమాదిత్య – VI

: ఆస్థానంలోని కవులు

a. బిల్హణ [కాశ్మీరుడు]
   – విక్రమాంకదేవచరిత ఒక గ్రంథం.

(Imp) b. విజ్ఞానేశ్వరుడు
   – మితాక్షర ఒక ధర్మశాస్త్రాన్ని రాశాడు.
   ↳ యాజ్ఞవల్క్యస్మృతి ఆధారంగా రాశాడు
   ↳ (A.P)
   → ఇస్లాం హిందూ వారసత్వ చట్టాలు based on మితాక్షర. [Except బెంగాల్, ఆస్సాం]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ బెంగాల్, ఒస్సంలో పయాభాగ చట్టం అమలులో వుంది.

↳ మనుస్మృతి ఆధారంగా

→ జీమూతవాహనుడు – దయభాగ'ను రాశాడు.

→ రెండింటిలో ప్రధాన భేదం:

Acc. టు పయాభాగ – తండ్రి జీవించి వున్నం- తవరకు ఆస్తి వారసులకు సంక్రమించదు.

Acc టు మితాక్షర: పిల్లవాడు పుట్టినప్పటి నుండి వాటా.

సాక్ష్యాధారం – III

: సర్వజ్ఞ్ఞ అనే బిరుదు.

: మానస ఉల్లాస అనే గ్రంథం రాశాడు

(or)

విద్యలయేశ్వర చింతామణి.

సాక్ష్యాధారం – IV

: చివరివాడు

: సాయంతరాజు పుల్లమీరు [యాదవరాజు] ఇతనిని ఓడించి చంపాడు.

: పొయశాల రాజధానిగా స్వతంత్ర రాజ్యం.

: ఈ వంశానికి చివరివారిని ఉపయోగించుకుని అంధ్రుల కాకతీయులు స్వతంత్ర రాజ్యస్థాపన జరిగింది.

SOUTH INDIA:

చోళులు

: 850 – 1175.

: తంజావూరు రాజధాని.

: విజయాలయ – వీరి స్థాపకుడు [పల్లవులకు సామంతుడు].

ఆదిత్యచోళ:

: పల్లవులను ఓడించి స్వతంత్ర రాజ్యం

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

పరాంతక

: మొదటి కొండు 6వ బిరుదు.

రాజరాజు – I

: 985 – 1014.

: 6వ పేరు : ఉయమోలవర్ని.

: చోళమార్తాండు
: జయంగొండ
: రాజకేసరి
: మొదటి చోళదేవ
} బిరుదులు

విజయాలు

: లక్షాదీవులను [12,000] జయించాడు.

: మాల్దీవులు

(Imp) : ఉత్తర శ్రీలంక [మహీంద – 5 ను ఓడించి, రాజధాని అనురాధపురంను ధ్వంసంచేశాడు].

↓

మొదటిచోళమండలం 6వ పేరు ఇచ్చాడు.

రాజేంద్ర – I

: 1014 – 1044.

: పండితచోళ
: మొదికొండచోళ
: ఉత్తమచోళ
: గంగైకొండ
} బిరుదులు.

: ఇండినేషియా రాజధాని కడారంను జయించాడు.

↓

[కడారంకొండ – బిరుదు – తీసుకున్నాడు]

(Imp) : చేరా శ్రీలంకను జయించి మహీంద – 5 ను బందీగా వంశాచేరు తీసుకువచ్చాడు. [L.T.T.E కి స్ఫూర్తి ఇదే].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

కులుత్తుంగుడు – I [1070 – 1122]

: చోళ రాజు [not చోళుడు].

: చోళ రాజు మరియు విజయుడి, చోళ, చాళుక్య రాజ్యాలను కలిపి 'తెలుగు చోళ' అనే పేరుతో పరిపాలన.

: సుంగం తవిర్త – అనే బిరుదు

↓

[అనేక పన్నులను రద్దు చేసినవాడు]

: 1077 లో 72 మందితో కూడిన రాయబృందాన్ని China కు పంపించాడు.

: శ్రీలంక చోళులలో కలిసిపోయింది.

Imp : కంబోడియా రాజు సూర్యవర్మ – II తో చోళ సంబంధాలు.

↓

Angkor Wat వైష్ణవ దేవాలయం

12th c

[ప్రపంచంలోనే పెద్ద హిందూ దేవాలయం].

కులుత్తుంగుడు – III

: పరిపాలన.

: ఇతని తరువాత 2 రాజ్యాల ఆధిక్యత [South India].

1. పాండ్యులు
   – మధురై రాజధాని
2. హోయసాల రాజ్యం.
   – ద్వారసముద్రం రాజధాని.
   [బల్లాలని చేలబాడు].
   (ప్రారంభం).

హోయసలులు నిర్మించిన ఆలయాలు :–

a. హోయసలేశ్వరాలయం.
   [ద్వారసముద్రం]
b. చెన్నకేశవాలయం [బేలూరు].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

20/12/12

పరిపాలన – చోళులు:

ముఖ్య మండలి: ఉదంకుట్టన్

: మండలం [రాష్ట్రం]
↓
వలనాడు [జిల్లా]
↓
నాడు
↓
గ్రామం

గ్రామపాలన

: గ్రామ పరిపాలనకు నాంది. [స్థానిక పాలన].

: గణతంత్ర గ్రామాలు.

శాసనాలు

: ఉత్తరమేరూర్ లో పొందరంలో 2 శాసనాలు లభ్యం.

: పొందర్ పరాంతక చోళుడు వేశారు. [919, 921].

: గ్రామ పాలనకు రెండ అసెంబ్లీ-

: కొన్ని గ్రామాలలో అసెంబ్లీని 'సభ' అనేవారు.
↳ తెలుగు గ్రామాలలో ఈ పేరు.
[ఉత్తరమేరూర్].
↓
సభలో సభ్యులు తెలుగు
పూర్వులు.

: కొన్ని గ్రామాలలో "నగర" అనే పేరు
↳ వ్యాపార, వాణిజ్యం ప్రధానంగా గల గ్రామాలు.
→ సభ్యత్వం: తెలుగు వర్తకులు.

: యోగ్య గ్రామాలు: ఉర్ [వ్యవసాయ గ్రామాలు]
సభ్యులు: భూస్వాములు.

→ గ్రామ సభలో పనిచేయటకు [సభ్యత్వం పొందటకు] కొన్ని అర్హతలు తప్పనిసరి.
↳ అసెంబ్లీ ఉద్యోగంలో పనిచేసే

: కొన్ని పదవులు 'వంశపారంపర్యం' అంటారు.

: సభ్యులు 6-12 మంది. [సభ్యులను వంశపారంపర్యం అంటారు]

: ఎన్నుకొనే పద్ధతి: కుండవలి అనే పద్ధతి. [Lottery]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ధర్మములు - సంస్థలు

: 2 వ శాసనంలో ప్రస్తావన.

: 35-70 సం॥ల వయస్సు

: స్థిరనివాసి

: ధర్మశాస్త్రాలు తెలిసి వుండాలి.

: నేరాలు చేసి వుండకూడదు.

చోళులు: సమాజం - ఆర్థికవ్యవస్థ

: 2 వర్గాలు

: ఈ వర్గాల మధ్య పరస్పర దాడులు చోటుచేసుకొన్నాయి.

: శ్రేణులు:

(వర్తక సంఘాలు)

→ వివిధ వృత్తుల వర్తక సంఘాలు

1. నానాదేశి

→ బయట నుండి వచ్చిన శాసనం ప్రకారం "నానాదేశి విన్నగార" అలయం [విష్ణు ఆలయం] బయట నిర్మించారు.

2. మణిగ్రామ

→ సయాం [థాయిలాండ్] లో లభ్యమయిన శాసనంలో ప్రస్తావన.

3. ఐయ్యావోలు

4. వీరవలంజియార్

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

సాయిల్రూం

: చయిళ సాహిత్యాంను ఆదరించారు.

కంబన్

: చయిళ రామాయణాంను రాశాడు [12th C].

జయంగొండార్ :—

: కళింగ

: కళింగత్తు యిరవి

సెక్కిలార్

: పెరియా పురాణం

Unit-I

యాస్తు – శిల్పకళలు

a. దేవాలయాలు :—

: ఉదయశైలని శిఖర స్థాయికి. [చిల్లపులు ఆరంభించాయి].

: చయిళ కంశస్తు విమానం

: చయిళ కంశస్తుల నిర్మాణాలు.

: మంటపము.

Imp

బృహదీశ్వరాలయం

– తంజావూరు
– రాజరాజేశ్వరాలయం
– 1010లో రాజరాజు – I నిర్మించాడు.
– UNESCO గుర్తింపు.
– విమానం యొత్తు 180 అడుగులు, 13 కంశస్తులు.
[Tallest Temple in India].

బృహదీశ్వరాలయం

– గంగైకొండచోళపురం.
– రాజేంద్రుడు – I నిర్మించాడు.

ఐరావతేశ్వరాలయం

– దరసురాంలో
– రాజేంద్రుడు – II

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలు

: లడఖ్
: దాద్రా నగర్ హవేలీ

కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలు

: శ్రీనివాస నల్లారి
:

బాలసుబ్రహ్మణ్యం – తిరుపతి

నిశుంబసుధని – తంజావూరు
– విజయాలయ – I

నటరాజ విగ్రహం

: ధ్యాన శిల్పం
: కాంస్యంతో చేసినది.
: శివుడికి 4 చేతులుంటాయి.
: తంజావూరు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ఇస్లాం – చరిత్ర

→ స్థాపకుడు మహ్మద్ ప్రవక్త మక్కాలో జన్మించాడు. [571 A.D].

→ 632 A.D మదీనాలో మరణించాడు.

→ ప్రవక్త ఖురేషీ తెగ గిరిజన తెగకు చెందినవాడు.

→ ఉన్నతమయిన నాగరికతను కలిగియున్నాడు.

→ 5 సూత్రాలను బోధించాడు:

1. కల్మా
2. నమాజ్
3. రోజా [రంజాన్ మాసం – ఖురాన్ అవతరించింది]
4. జకాత్ [సంపాదనలో 2.5% పేదలకు దానం]
5. హజ్ [మక్కా తీర్థ యాత్ర]

మక్కాలో కాబా లో బహు విగ్రహారాధన వుండేది.

మహ్మద్ – విశ్వాసం → రబిక్ తెలిగినవాడు

కాఫిర్ – అవిశ్వాసులు

21/12/12

→ 622 A.D లో ప్రవక్త మదీనాకు వలస పోయాడు.

[వలసను రబిక్ భాషలో – హీజ్రా]

→ ముస్లిం calender ఈ సంఘటనను ఆధారంగా తీసుకుంటుంది]

imp

CALENDERS IN INDIA:

AD = Anno dominy
AH = Anno Hijra

606 AD – హర్షశకం

319 – 320 A.D – గుప్తులశకం [చంద్రగుప్తుడి పట్టాభిషేకం]

78 A.D – శకయుగం [Gradent తెలియదు].

→ Indian Govt. ఈ calender ని follow అవుతుంది.
(ఫలితం లాయబోయిలకు)

57 B.C – [విక్రమ శకం]

3102 B.C – [కలియుగం].

→ హిజ్రా 10 వ సంవత్సరం [632 A.D] లో ప్రవక్త మరణించాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ ఆవర్తన పట్టికలో మొత్తం రాష్ట్రాలు ఉండేవి [ఆవర్తనలో రాష్ట్రాభివృద్ధి, యుద్ధాభివృద్ధి].

→ ఆయన మరణానంతరం ఫలితాలు [కారణము] –

→ రెండు రకాలు

1. యుద్ధకాలం [తక్కువ] (2) శాంతికాలం [ఎక్కువ].

: పూర్తి ఆవర్తన – మొదటి ఫలితం.

: రాష్ట్రాలలో etc.

→ రెండు రకాల యుద్ధాలు యేవి గాను, శాంతియుత యుద్ధాలు సున్నాలు గాను విడిపోయారు. [పరస్పరం వాడుట].

పూర్తి.

→ India లో 3% యేవి, 97% సున్నాలు వచ్చాయి.

↓

[Hyd & Lucknow లో more]

↓

b/c యుద్ధ సంబంధిత యేవి రాష్ట్రాల పాలన పూర్తిగా.

↓

ఇంగ్లీషువాళ్ళు రెండు కూడా వెలుస్తారు.

→ 100% యేవి రాష్ట్రాలు పూర్తి కావడం – ఇంగ్లీష్.

→ ఉదాహరణ [పునరావృత పట్టిక].

– రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం జరిగితే రాష్ట్రాల చర్చ

– పుట్టి పెరిగిన ప్రాంతం.

Imp – ఫలితం ఇచ్చే రెండవది – యుద్ధం.

Imp → India లో యుద్ధం ప్రభావం రాష్ట్రాలు : —

1. ఇల్బర్ట్ బిల్.
2. యుద్ధానంతర యుగం
3. పరిశీలనా యుగం [2 సార్లు] (పూర్తి రాష్ట్రం)

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

మహ్మద్ బిన్ ఖాసిం :—

→ 712 A.D లో ఇండియాపై దండెత్తి సింధ్ ప్రాంతాన్ని ఆక్రమించాడు.

→ India ను దోచుకోవాలని మొదటి ముస్లిమ్ [రాజు] – అరబ్

→ సింధ్‌ను 'దాహిర్' అనే [రాజ్పుత్] వంశం పాలన – దాహిర్ → ఓడిపోయాడు.

→ ఖలీఫాకు దండబడిన ఆభరణాలు 'సింధ్' ప్రాంతంలో – దొంగిలించబడ్డాయి.

↓ (అలంతనుండి) ↓ (దేబాల్ వద్ద) కొల్లగొట్టబడ్డాయి

→ 5వ ఖాసింను దండి దాహిర్‌ను ఓడించాడు. 712 A.D లో [రాజ్పుత] బాడ్ యుద్ధం"లో దాహిర్ ఓడిపోయాడు.

→ జిజియా పన్నును వేసిన మొదటి రాజు – ఖాసిం [India].

↳ ముస్లిమేతరులపై వేసే పన్ను.

(imp) → తొలి ఫ్లాట్ అనే [బిరుదు] పొందినవాడు – "ఓరజ్ఞుల సింధూ దండయాత్ర ఫలితాలన్ని విజయం". [Great victory without Results]

→ చచ్‌నామా అనే గ్రంథం – ఖాసిం గురించి మొత్తం సమాచారాన్నిస్తుంది.

↓ అరబిక్ [భాషలో రాశాడు]

మహ్మద్ ఘజ్నీ: —

→ 1000 — 1027

→ 17 సార్లు India పై దండయాత్ర.

→ సుల్తాన్, మహ్మద్.

మొదటి దాడి

: 1000 సం॥లో 'జయపాలుడు' [హిందుషాహీ వంశం] – యుద్ధ ↓ రాజ్పుతులలో. భారతదేశం.

: ఓడి, ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు.

1008

: రాజ్పుత్ర కూటమి – నాయకుడు – ఆనందపాలుడు.

'వైహింద్ యుద్ధం' – కూటమి – ఓటమి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

1025

→ 16 వ దాడి

→ సోమనాథాలయాన్ని ధ్వంసం చేసి సంపద - దోచివేత.

ఆస్థాన కవులు —

ధీరదోయి

: ఫిరదౌసీ 6వ గ్రంథాన్ని రాశాయ [పర్షియన్ భాషలో].

: HOMER OF THE EAST.

↓

[ప్రపంచంలో మూల ఇతిహాసాలు రాసిన గీతు వ్యక్తి]

1. ఇలియడ్
2. ఒడిస్సీ.

} ప్రపంచంలోనే మూల ఇతిహాసాలు [గీతు].

imp

అల్‌బెరుని

: 1018 - 1030 [India లో].

: First ముస్లిం ఇండాలజిస్ట్.

: బ్రహ్మగుప్తసంయోగాన్ని 6రుక్ భాషలో అనువాదం.

: తహకిక్ - ఇ - హింద్ (or) కితాబ్ - ఉల్ హింద్

[ఇండియా గురించి].

[11వ శతాబ్దానికి దర్పణం 6ని ఈ పుస్తకాన్ని వీలుస్తారు].

imp : మొదని English లో రాసిన వాడు - E.C. SACHAU

↓

[అలబెరునీస్ ఇండియా]

మహ్మద్ ఘోరి

22/12/12

: 1175 - 1206. [అసలు పేరు మయిజుద్దీన్ మహ్మద్]

: 1178 - మౌంట్ ఆబు యుద్ధం [ఘోరి ఓటమి].

: 1191 → మొదటి తరైన్ [ఓటమి]

: 1192 → రెండవ తరైన [గెలుపొందాడు]

పృథ్వీరాజ్ చౌహాన్ 6వ Governor గా నియమించి.

1194 → చాందావార్ యుద్ధం → గహద్వాలా రాజ్యాన్ని గెలిచాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ 1206 లో యుద్ధ చెలయబడ్డాడు.

→ తరణాంతరం కుతుబుద్దీన్ ఐబక్ ఢిల్లీ సుల్తానుల్ స్థాపన చేశాడు.

2. ఢిల్లీ సుల్తానులు

సల్తనత్ - సుల్తానేట్

→ 1206 – 1526 A.D.

→ 5 వంశాలు పాలించాయి.

1. బానిస వంశం
   1206 – 1290 A.D [84Y]
2. ఖిల్జీ వంశం
   1290 – 1320 A.D. [30Y]
3. తుగ్లక్ వంశం
   1320 – 1414 A.D [94Y]
4. సయ్యద్ వంశం
   1414 – 1451 A.D [37Y]
5. లోడి వంశం
   1451 – 1526 A.D [75Y]

3 > 1 > 5 > 4 > 2

HISTORY OF DELHI :—

→ ఢిల్లీని పురాణాలలో ఇంద్రప్రస్థ అని ఇంద్రుడిచే నిర్మించబడింది అని చెప్పబడింది. [మహాభారతం]

→ తరువాత 8th c A.D లో తోమర వంశం – రాజపుత్రులు ఈ స్థానంలో పాలనా కాలాన్ని నిర్మించి ఢిల్లికపురం అని పేరు పెట్టారు.

→ Delhikapuram చుట్టూ India ని పాలించిన ముస్లిం రాజులు ఈ చుట్టూ 7 నగరాలు నిర్మించారు. → 7 నగరాలు + ఢిల్లికపురం → నేటి Delhi.

1. మెహ్రౌలి – కుతుబుద్దీన్ ఐబక్.
2. సిరి – అల్లా ఉద్దీన్ ఖిల్జీ
3. తుగ్లకాబాద్ – ఘియాసుద్దీన్ తుగ్లక్.
4. జహాపన – మహ్మద్ బిన్ తుగ్లక్
5. ఫిరోజాబాద్ – ఫిరోజ్ షా తుగ్లక్

→ Delhi సుల్తానులు 6 గురు పేరు జ్ఞాపకం

6. దీన్‌పన – హుమయూన్
7. షాజహానాబాద్ – షాజహాన్

మొగల్ చక్రవర్తులు

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

1. బానిస వంశం

a. కుతుబుద్దిన్ ఐబక్

: 1206 – 1210 A.D.
: లాహోర్ రాజధానిగా
: సుల్తాన్ అనే బిరుదును తీసుకోలేదు.
: మాలిక్ } బిరుదులు.
: లక్ష్మణ్ }
: ఇండియాలో మొదటి ముస్లిమని నిశ్చయించుకున్నాడు.

ఆస్థానంలోని – చరిత్రకారులు

హసన్ నిజామి :
: తాజుల్ మాథిక్ అనే గ్రంథం.
: చౌగాన్ [Horse polo] ఆడుతూ మరణించాడు.
↓
కుతుబుద్దిన్ ఐబక్.

b. ఇల్‌టుట్‌మిష్.

: 1211–36
: కుతుబుద్దిన్ ఐబక్ యొక్క బానిస. ఆయనకు Governor గా నియమించబడ్డాడు. [ఆల్లుడు also].
: టర్కీస్ కు more importance, ఫుట్నీలు → ఉన్నత్రాజులను సరఫు-ఉన్నాడు.
↓
[ముస్లిం యేతరుల స్వీకరించిన నాణాలు]
: రాజధానిని Delhi కి మార్చాడు.
: కొత్త నాణాలు ముద్రించాడు.

a. టంకా [వెండి] } 1:48
b. జిటల్ [రాగి] }

లాడలు – ఫ్లస్‌లు
యోగ్యతాధారం – టర్కీస్‌లు

1 టంకా = 48 జిటల్

: ఇక్తా వ్యవస్థను ప్రవేశపెట్టాడు. [ఆదాయాలను జీతభత్యాలు, సగభాగంలా తెలుగు రాయంలా చెల్లించడం].
: 40 మంది ఇక్తేదార్లు సంఘంగా ఏర్పడి – చహల్‌గని గా
(or)
చాలీస.
: చహల్‌గాని : దీనికి తరువాత రాజులు మార్పు చేయలేదు.
[original].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

చంఘీజ్‌ఖాన్

: అసలు పేరు - ఉన్ - సేరాజ్

: తతార్ తెగ - వి - నాసేరి అనే గ్రంథం.

: చాలా గొప్ప పాలనా తెలివితేటలున్నవాడు.

→ 1221 లో తన పెద్దకొడుకు ద్వారా చెంఘీజ్‌ఖాన్ దాడిని ఆపాడు.

(లేదా)

(తెముచిన్) → మంగోల తెగకు చెందినవాడు.

↓

[china — రష్యా వరకు రాజ్యవిస్తరణ — పెకింగ్ రాజధాని]

↓

13th c.

→ చెంఘీజ్‌ఖాన్ మత్స్యకన్యలాంటి పిల్లని [జలాలుద్దీన్ మంగబార్ని] ని ఓడించాడు

↓

ఇల్‌టుట్‌మిష్‌కు శరణు

↓

తరుగుదల

↓

చెంఘీజ్‌ఖాన్ అడుగు తగిలాడు

→ చెంఘీజ్‌ఖాన్ - నాల్గవ మరణస్థుడు.

రజియ

: 1236-40

: India ను పాలించిన ఏకైక ముస్లిం యువతి.

: రజియాతాలంలో యల్తుమిష్ మొదటి జలాలుద్దీన్ యాఖుత్ → ప్రధానులు. ఇచ్చుండి.

(తబసీనియా)

: అందర్లూ పాత్రలు పరమ్మారు.

: నాణెం చాలే చట్టాలను "ఫుల్నా" అని అంటారు.

బాల్బన్

: 1266-86

: బానిసవంశంలో గొప్పవాడు.

: ఇల్‌టుట్‌మిష్ బానిస.

: సుల్తాన్ పదవిని పెంచాడు.

చర్యలు

: రాజు ప్రధానంశమని భావించాడు.

: జిల్లిల్లాహీ అనే బిరుదు. [జిల్ - నీడ: ఇలాహీ - దేవుడు]

: ఇరాన్ దర్బార్‌లోని 3 సాంప్రదాయాలు ప్రవేశపెట్టాడు.

1. సీజ్డ [సాష్టాంగనమస్కారం].

2. పైబోస [కాలు ముద్దాడాలి].

3. నౌరోజ్ [కొత్త సంవత్సరం రోజు ఏడాది చరిత్రవర్తికి కానుకలు సమర్పించాలి.].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

(imp) → బుఖారాను ఓడించాడు.

→ దిర్హం అనే బంగారు నాణాన్ని ప్రవేశపెట్టాడు.

→ యిల్ఖీలు అనే దాని దొంగలను ఓడించాడు.

→ బెంగాల్ Governor తుగ్రిల్‌ఖాన్ తిరుగుబాటును అణచివేశాడు.

(imp) → కొత్త సైనిక శాఖ - దీవాన్ ఎ అరిజ్ [ఇంతకు ముందు ఆర్థికశాఖ చూసేది].

→ ఆర్థికశాఖ - దీవాన్ ఏ ఖైరాత్.

ఖైకుబాద్

: 1286-90

: బాల్బన్ మనవడు.

: పసిప్రాయంలో పాధ్యతలు తీసుకున్నాడు.

: దీవాన్ ఎ అరిజ్ సేనాని జలాలుద్దీన్ ఖిల్జీ ఇతనిని ఓడించడంతో బానిసవంశం అంతమయింది.

2. ఖిల్జీ వంశం

(23/12/12)

: స్థాపకుడు జలాలుద్దీన్ ఖిల్జీ [1290-96].

జల్లాలుద్దీన్ ఖిల్జీ

: 'కారా' కు Governor గా

: తన మామ జలాలుద్దీన్ ఖిల్జీని చంపి రాజ్యాన్ని చేపట్టాడు.

: 1296-1316 [ఖిల్జీ విప్లవం].

↓

విప్లవాత్మక సంస్కరణలు చేపట్టాడు.

: ఢిల్లీ సుల్తానులలో గొప్పవాడు.

& సైనిక విజయాలు.

సైనిక విజయాలు

NORTH INDIA :

: గుజరాత్ [రాజు: కరణ్‌సింగ్‌ను ఓడించిన ఇతని భార్య కమలాదేవిని పెళ్లిచేసుకున్నాడు].

: రణతంభోర్ [రాజస్థాన్‌లోని చిన్న రాష్ట్రం].

↓

రాజు: హమ్మీరదేవ.

: మేవార్ → రాజధాని: చిత్తోడ్.

↳ రాణారతన్‌సింగ్ [రాజు].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ పద్మావతి అనే గ్రంథం మాలిక్ ముహమ్మద్ జైసీ అనేవాడు రాశాడు.
↳ రతన్‌సేన్ ధార్మా [హిందీలో 2 వ గ్రంథం].

→ 30 పేల ముందిల [మహిళల] పద్మావతిని తెలిసే జౌహర్ ఏర్పించింది.
[acc. to పద్మావతి గ్రంథం].

→ సయానా, జులాక్ అనే రాజస్థాన్‌లో చున్న రాజులను.

SOUTH INDIA

: దక్షిణాదిపై దండెత్తిన మొదటి ముస్లిం : ఆల్లా ఉద్దిన్ ఖిల్జీ.
↓
[ఢిల్లీపెట్టిన].
: తన సేనాని మాలిక్‌కాఫుర్‌ను పంపించాడు [converted muslim].
: ఇతనిక హజార్‌దినారి అనే పేరు కలదు. మాలకాఫుర్ జయించిన రాజ్యాలు

	రాజ్యం పేరు	సంవత్సరం	ప్రాంతం	రాజధాని	రాజు
1.	యాదవ రాజ్యం	1308	మహారాష్ట్ర	దౌలగిరి	రామచంద్ర దేవ
2.	కాకతీయ రాజ్యం	1309	A.P	వరంగల్	2 వ ప్రతాపరుద్రుడు
3.	హోయసాల	1310	కర్ణాటక	ద్వారసముద్రం	వీరబల్లాల - III.
4.	పాండ్యరాజ్యం	1311	తమిళనాడు	మధురై	వీరపాండ్య.
→	యాదవ రాజ్యం	1315	మహారాష్ట్ర	దౌలగిరి.	శంకరదేవుడు

NOTE
→ యాదవ రాజ్యాన్ని Delhi లో విలీనం చేయడం జరిగింది.

→ ఈ రాజ్యాలను జయించిన ఖిల్జీ సికందర్ - ఇ - సాని అనే బిరుదును తీసుకున్నాడు
[అలెగ్జాండర్ - II అని అర్థం].

సంస్కరణలు

: పరిపాలనను పూర్తిగా లౌకిక సాంప్రదాయంలో కొనసాగించాడు.
: మతాన్ని పూర్తిగా వ్యతిరేకించినవాడు.
: మురుగుల సలహాదారున్ని ఉంచుకోలేదు.
: ప్రతిభ ఆధారంగా ఉద్యోగాలు

మార్కులు : $\frac{1}{2}$

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

Imp → ఇవ్వా వ్యవస్థను రద్దు చేశాడు.

→ రెండున్నా సంస్కరణలు చేపట్టడు. ముంయగా

మీత Revenue శాఖా ప్రారంభం – దివాని ముస్తక్ రాజ్.

→ Govt, కైయితు మట్టీ వారథ

↓

Tax farming వ్యవస్థ.

→ దివాని యోన్ లనే Tax collector ల నియామితం.

1 లుయుయులు
2. ఖ్షిన్లు
3. షేక్ జాద [converted] Hindus ద్వా
4. యాబ్సి
సయాజులు ప్రజల స్థానం.

సైనిక సంస్కరణలు

: రాజ ఆధీనంలో సైన్యం [standing army/ సిద్ధ సైన్యం].

: దాగ్
→ గుర్రాలపై ముద్రలు వేయడం.

: ఛెర/హులియా
→ సైనికుల యొక్క హాజరు పట్టిక.

మార్కెట్ సంస్కరణలు

: ధరల నియంత్రణ [ధరలు Govt decide చేస్తుంది].

: ప్రత్యేక మార్కెట్ : సరైఉల్

: మార్కెటింగ్ అధికారి : షహన.

: మార్కెట్ సంస్కరణలు ప్రధానంగా దృష్టి పెట్టింది సైనికులపైనే.

ఆదిల్ = justice

24/12/12

ముబారక్ ఖిల్జీ

: 1316 – 20 [1316-20]

: ఇతని కాలంలో ప్రధాని : ఖుస్రుఖాన్ అధికారం చేలాయించాడు.

↓

[converted హిందు]

: దివ్యత్వం మట్టీ Homosexual.

: తన ఫలాన్ని లను ప్రోత్సహించుకున్నాడు. [పిత్రత].

: ఖుస్రుఖాన్ హత్య చేసి పద్దగాలం.

ఖుస్రుఖాన్

: ఘియాజుద్దీన్ తుగ్లక్ ఇతనిని ఓడించి చేశాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➔ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

3. తుగ్లక్ వంశం

ఘియాజుద్దిన్

: ఇతని అసలు పేరు మహ్మద్ జునాఖాన్ [మహ్మద్ బిన్ తుగ్లక్].

: 1320 – 25.

: జునాఖాన్ దక్షిణాది రాష్ట్రాలను ఓడించి [విజయం] చేశాడు.

1. తెలంగాణ
2. పాండ్యా

Q: తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఓడించిన సుల్తాన్ ?

1. మహ్మద్ బిన్ తుగ్లక్ (2) ఘియాజుద్దిన్

మహ్మద్ బిన్ తుగ్లక్

: 1325 – 51 [1325 – 51].

a. : ఇబన్ బటూత [మొరాకో] – యాత్రికుడు.

: 8 ఏళ్లపాటు Delhi లో ఖాజీ గా పనిచేశాడు. ఖాజీ = న్యాయమూర్తి

: తరువాత రాయబారిగా china కు వెళ్ళాడు.

: కితాబ్ – ఉల్ – రెహ్లా అనే గ్రంథాన్ని → అరబిక్ → ఇబన్ బటూత.

b. జియాఉద్దిన్ బరాని

: తారీఖ్ – ఎ – ఫిరోజ్‌షాహీ అనే గ్రంథం.

సంస్కరణలు

1327 : రాజధానిని Delhi నుండి దౌలతాబాద్ కి మార్పు.

2 years. దౌలతాబాద్ నుండి తిరిగి Delhi కి మార్పు.

: Token నాణాలను ముద్రించాడు. [కృత్రిమ విలువ కలిగిన నాణాలు]

: Govt నాణాలు ఎంత ఉంత స్థానంలో రాగి రూపాలను ముద్రించి ప్రజలకు ఉచితంగా వెండి విలువను చెల్లించాడు.

: 1260లో కుబ్లాఖాన్ china లో paper currency ని successful గా ప్రవేశపెట్టాడు.

: 1290's లో గైఖతూ [ఇరానీలు] implement చేశాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: గంగా - యమునా ఎంతర్వేదిలో పన్నుల వసూలు. [1/3 వ్యవస్థ].

a) భూమి
→ ఇంటిపన్ను

b) చరి
→ వస్తువులమీద వేసే పన్ను.

→ తీవ్రమయిన తిరుగుబాటు not succeeded.

సంస్కరణలు

: భూమిశిస్తు వసూలు [మొదటిసారి first]
: వ్యవసాయశాఖను ఏర్పరిచాడు [దివాని కోసం].
: రైతులకు 'తక్కువ' రుణాలు ఇవ్వడం [crop loans].

ఫిరోజ్ షా తుగ్లక్

: 1351 - 88
: ఆస్థాన చరిత్రకారుడు బరణీ.
: తారీఖ్ - ఎ - ఫిరోజ్‌షాహీ అనే గ్రంథం రాశాడు.

MERITS

: భూమి ఏతరం పన్నుల వసూలు.

a. ఖరాజ్ [భూమి శిస్తు] - 1/10
b. వక్ఫ్ [మత పన్ను] - 1/10
c. జకాత్ [2.5%] only from ముస్లిం - పేదలకు పంపిణీ.
d. జిజియా - ఏతరులమీద జిజియా విధించిన తొలి ముస్లిం రాజు.

: భూమి ఏతరం యుద్ధంలో దొరికిన సంపద

share
↓ రాజు (ఖుమ్స్) 1/5 th [20%]
↓ సైనికులు ధనము (4/5) th [80%]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

సంక్షేమకార్యక్రమాలు

: దివ్యాంగుల కొరకు ఒక సంక్షేమ శాఖ ఏర్పాటు చేసిన మొదటి పాలకుడు.

: దివ్యాంగ బండెగాయి – మానసిక సంక్షేమం కోసం. [1,80,000 మంది]

: ఉచిత వైద్యాన్ని అందించడం [Govt Hospitals].

: ఒక dam ని నిర్మాణం.

: Drip irrigation ను ప్రవేశపెట్టాడు.

: వృద్ధాప్య పింఛను

: Employment bureau ఏర్పాటు.

: ఆటల పెంపకం – ప్రోత్సాహం.

సామ్రాజ్యము

: స్వయ చరిత్ర రాసుకున్నాడు [First in India].

"ఫుతుహాత్ – ఇ – ఫిరోజ్‌షాహీ"

: సంస్కృతం ⟶ పర్షియన్‌లో ఒక గ్రంథాలు తర్జుమా

నగరాలు

1. ఫిరోజాబాద్
2. జౌన్‌పూర్ [U.P]
3. హిస్సార్ [హర్యానా] లను నిర్మించాడు.

DEMERITS

: పురాతనమైన జగన్నాథ ఆలయాన్ని ధ్వంసం, బాహ్యనుడి సజీవదహనం

: అసమర్థ పాలన

: ఇక్తా పద్ధతి పునరుద్ధరణ, వంశపారంపర్యం చేశాడు.

: Delhi సామ్రాజ్యం పూర్తిగా విచ్ఛిన్నం, ఒక స్వతంత్రరాజ్యాల ఏర్పాటు.

నాసిరుద్దీన్ మహ్మద్ తుగ్లక్

: చివరి వాడు.

: 1398 లో తైమూర్ ఇండియాపై దండెత్తి వచ్చాడు [సంపదకొరకు]

(మంగోలు నాయకుడు)

Volga నది

సింధు

[తైమూర్]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: మంగోలు 6వ దండయాత్ర నుండి మొగల్ 6వ దండయాత్ర వచ్చింది.

: నాసిరుద్దీన్ మరణానంతరం సయ్యద్ ఖిజిర్‌ఖాన్ [6వశతి] పాలించాడు.

4. సయ్యద్ వంశం

ఘల్లఉద్దీన్ ఖిలంఫా

: చివరివాడు.

: బాహులాల్‌లోధీ ఇతనిని 6వది చేసి యున్నగలం

↓

[6వశతి].

↓

ఆఫ్ఘన్‌జాతి

5. లోధీవంశం

సికందర్‌లోడి

: 1506లో ఆగ్రాను నిర్మించి రాజధానిని Delhi ⟶ ఆగ్రా.

ఇబ్రహీంలోధీ

: చివరివాడు

: 1526లో బాబర్ [తైమూర్ మునిమనవడు] దండెత్తి వచ్చాడు

మొదటి పానిపట్టు యుద్ధం [యుద్ధం].

: ఇబ్రహీంలోధీ దీనం [యుద్ధ భూమిలో మరణించిన చివరి సుల్తాన్].

Gr-1

మత ఉద్యమాలు

1. భక్తి ఉద్యమం

: 11th c లో దక్షిణాన ప్రారంభం ⟶ 13th c యావత్తూ

↓

15th c North India.

లక్షణాలు

1. యజ్ఞయాగాలను తిరస్కరించారు.

మోక్షానికి భక్తి ఒకటే మార్గం.

Gr-1

భక్తి ఉద్యమ స్థూపచం లక్షణాలు

2. సామాజిక మతవివక్షలను తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు.

[భగవంతుడు ఒందరివాడు].

3. భక్త ఉద్యమకారులు 2 రకాలు

→ సగుణ భక్తి

→ నిర్గుణ భక్తి

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

భక్తి

సగుణ

→ దైవుడికి human character

→ విగ్రహారాధన

నిర్గుణ

→ మానవుడి ఆలోచనలు చాలా humble not to compare with god

→ దైవుడు – మానవరూపం – తిరస్కరణ.

→ భగవంతుడు నిరాకారుడు.

→ North India లో more.

Eg: కబీర్ [కారణ్ మార్క్స్ of India].

4. ప్రాంతీయ భాషలను భక్తి ఉద్యమకారులు వాడుకున్నారు.

ఆదిశంకరాచార్యులు

: 8 – 9th c కాలంలో

: భక్తి ఉద్యమానికి పునాది వేశాడు.

: కేరళలో కలడి లో జన్మించి, కేదారనాథ్ [ఉత్తరాంచల్] లో మరణించారు. [32 సం॥ వయస్సులో].

: not భక్తి ఉద్యమకారుడు

: 'స్మార్త' అనే హిందూ మత శాఖను ప్రారంభించాడు.

followers ను: స్మార్తులు.

: 'పంచాయతన' ను పూజించేవాడు [విష్ణువు + శివుడు].

: భారత దేశంలో నలుమూలల్లో 4 మఠాల స్థాపన.

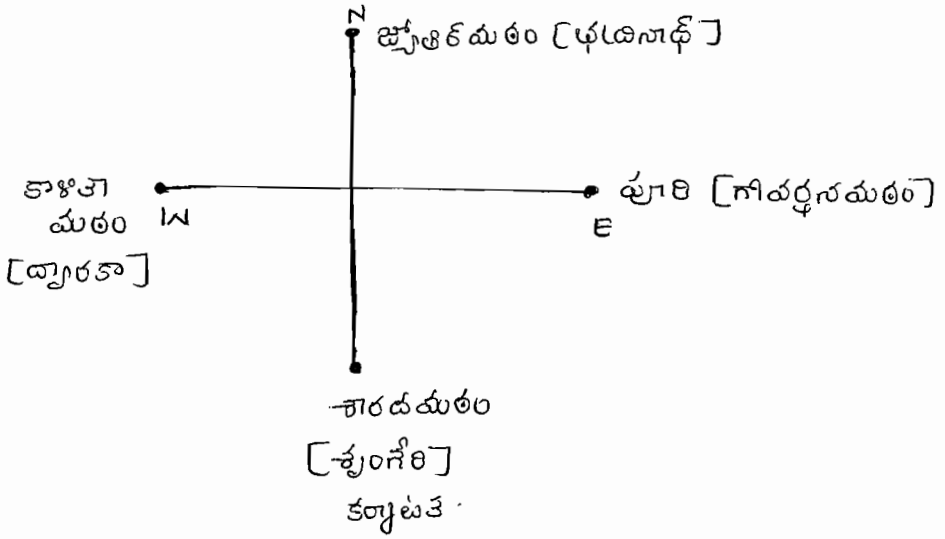

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: వైదాంతి

→ వైదాంతులలంగ 6 శాఖలు ప్రారంభం. వాటిని షడ్దర్శనములు అని అంటారు.

1. సాంఖ్య – కపిల
2. యోగ – పతంజలి
3. న్యాయ – గౌతమ
4. వైశేషిక – కణదఋషి
5. మీమాంస – జయమిని (or) పూర్వ మీమాంస

షడ్దర్శనములు

6. ఉత్తరమీమాంస (or) వైదాంతము → శంకర ప్రచారణ, గొప్పది.

– బాదరాయణ → బ్రహ్మసూత్రాలు అనే గ్రంథంలగ రాశాడు

→ వైదాంతములగ శంకరాచార్యులు చెప్పిన వైదాంతమును అద్వైతము అని అంటారు.

→ మాయ సిద్ధాంతం
: ప్రపంచమంతా ఒక భ్రమ / శంకరాచార్యుడి తుర్యాయంలో వికాశమిస్తుంది.

→ ప్రచ్ఛన్న బుద్ధుడు [Crypto budha].

→ మోక్షము జ్ఞాన మార్గం ద్వారా లభిస్తుంది.

28/12/12

SOUTH INDIA

రామానుజాచార్యులు

→ 11th century.

→ శ్రీరంగం [T.N] లోని వైష్ణవాలయానికి ధర్మకర్త.

→ శ్రీవైష్ణవము అనే కొత్త-శాఖ ప్రారంభం

→ విశిష్టాద్వైతము ను చెప్పాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

మధ్వాచార్య

: 13th C
: ఉడిపి [కర్ణాటక]
: ద్వైత సిద్ధాంతమును చెబుతున్నారు

నింబార్క

: 14th C
: తెలుగువాడు
: ద్వైతా – అద్వైతము / భేద-అభేద

వల్లభాచార్య

: 15th – 16th C
: కాశీలోని ఒక తెలుగుకుటుంబంలో జన్మించాడు.
: శుద్ధాద్వైతము.
:

మహానుభావ

: 13th – 17th C.

జ్ఞానదేవుడు

: మొదటి భక్తి ఉద్యమకారుడు.
: 13th C
: జ్ఞానేశ్వరి [మరాఠీలో మొదటి గ్రంథం]
(or)
భావార్థదీపిక

నామదేవుడు

: 14th C
: నిర్గుణ భక్తి ఉద్యమకారుడు.

ఏకనాథ్

: 16th C
: మరాఠీలో రెండో భక్తిసాహిత్యం – 'అభంగాలు' రాశాడు.
: భావార్థ రామాయణం' అనే గ్రంథం రాశాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

తుకారాం & సమర్థరామదాసు

→ తుకారం 'వారకారి' భక్తికి [తీర్థయాత్రల ద్వారా మోక్షం].

→ రామదాసు 'ధారకారి' భక్తికి చెందినవాడు [తీర్థయాత్రలకు no importance].

→ విఠోబ → పాండురంగ } విష్ణువు యొక్క రూపం.
→ విఠల

రామదాసు

: శివాజీకి మతగురువు.

: మరాఠీలో 'దాసబోధ' అనే గ్రంథాన్ని రాశాడు.

NORTH INDIA

: 15th C

రామానంద

: 15th C

: ప్రయాగ [అలహాబాద్].

: 12 మంది శిష్యులు - వైష్ణవులు [అన్ని కులాల వారు ఉన్నారు].

1. పీపా – యువరాజు
2. కబీర్ – మధ్యస్థాయి కులంవాడు [సాలెవాడు]
3. రవిదాస – చర్మకార కులం [చెప్పులకుట్టేవాడు].
(or)
రాయ్‌దాస

[2, 3 నిర్గుణ భక్తి ఉద్యమకారులు].

కబీర్

: 15th C – 16th C

: నిర్గుణ భక్తి ఉద్యమకారుడు [Carl marc's of India].

: విగ్రహారాధన, తీర్థయాత్రలను ఖండించాడు.

: ఉపవాసాలను ఖండించాడు.

: సామాజిక దురాచారాలను ఖండించాడు. [సతి, పరదా]

: రామ్, రహీమ్ ఒక్కరే.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: ఇతని సమాధి మాధుర్ [U.P] లో కలదు.

గురునానక్

: నిర్గుణ భక్తి ప్రబోధకుడు
: కబీర్‌కు సమకాలికుడు.
: తల్వాండి [పంజాబ్] లో జన్మించి, కర్తార్‌పూర్ లో మరణించాడు.
ఇవి ప్రస్తుతం PAK లో ఉన్నాయి.
: విశ్వానికి దైవుడు ఒక్కడే [Unity of God & Being].
: గురు కా లంగర్ అనే కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాడు [సామూహిక వంటశాలలు]
: సిక్కుమత స్థాపకుడిగా భావిస్తారు.

సిక్కుమతం

: సిక్కుమత స్థాపకుడు గురునానక్
: 10 మంది గురువులు : మొగలా వారందరు శిష్యులు [సిక్కు].
: వంశపారంపర్యంగా గురువులు

సిక్కు అనే పదం నుండి సిక్కు వచ్చింది

2. గురు అంగద్
3. అమర్‌దాస్
4 రామ్‌దాస్

: అక్బర్ ఇతనికి స్వర్ణదేవాలయ భూభాగాన్ని తాలుకాగా ఇచ్చాడు.

5. అర్జున్‌దేవ్

: ఇతనికాలంలో స్వర్ణదేవాలయం నిర్మించబడింది.
: ఈ దేవాలయం అనేక పేరు హరమందిర్ సాహిబ్
: ఇతనికాలంలో ఆదిగ్రంథ్ రాయబడింది
: మరి అనేక పేరు గురుగ్రంథ్ సాహెబ్ [పంజాబీ భాష గురుముఖి లిపి]
: ఇతను సుఖమణి అనే గ్రంథాన్ని పంజాబీలో రాశాడు.
: జహంగీర్ ఇతనికి మరణశిక్ష విధించాడు [యువరాజు ఖుస్రూ కి సహాయం చేసినందుకు

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

6. హరగోవింద్

: తిరుగుబాటు చేసినందుకు ఔరంగజేబ్ 10 ఏళ్ల జైలు శిక్ష విధించాడు

: 6త్ సిక్ గురువు

7. హరరాయ్

8. హరకిషన్

: 8 ఏళ్ల వయసులో చనిపోయిన గురువు.

9. తేజ్‌బహదూర్

: సిక్కు గురువు 6నెం బిడ్డ కాదు.

: 1675 లో ఔరంగజేబు ఇతనిని మరణశిక్ష విధించాడు.

10. గురుగోవింద్‌సింగ్

: 1699లో 'ఖల్సా'ను స్థాపించాడు. [పీక మతం లాంటిది]

: ఖల్సా లో 5 సూత్రాలు కలవు.

: ఖల్సా లో మొత్తం సిక్కు యువకుడు సభ్యుడే.

: వాటిని 5 K's అంటారు [సూత్రాలను]

1. కేశము
2. కంగ [దువ్వెన]
3. కడ [కడియం]
4. కృపాణము
5. కచ్ఛ [underwear ని తీసుకోవాలి].

: 1708 లో చనిపోకు ముందు గురయ్యాడు [నాందేడ్‌లో].

ఇతని సమాధి నాందేడ్ లో కలదు. [సిక్కుల మొదటి స్థలం].

సూరదాస్

: 15th – 16th C.

: సూర్‌సాగర్ – కృష్ణుడి జీవిత చరిత్ర. } అందరిలో

సూర్‌సుతావళి

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

మాధవాచార్య

: 15^{th}c – 16^{th}c

: రాజకుటుంబానికి చెందిన వ్యక్తులపై

: కృష్ణుని భక్తిగా రచన

తులసీదాస్

: 16th – 17^{th}c

: రామచరితమానస్ } – హిందీలో రామాయణం

: కవితావళి } గ్రంథాలు

: వినయపత్రిక }

చైతన్య

: 15th–16^{th}c

: బెంగాల్

: పూరీలోని జగన్నాథ భక్తుడు.

శంకరదాస

: 15th–16^{th}c.

: ఒస్సాంలో కృష్ణభక్తి ప్రచారం

: రామాయణంలో పాటు } లను 'ఒస్సాయి' భాషలో రాసాడు.

: భాగవతపురాణం }

: ఈ కాలంలో ఒస్సాను 'భోయి' వంశం పరిపాలిస్తున్నది. [12th–19^{th}c]

: సుహుంగ్‌ముంగ్ అనే భోయిరాజు – కృష్ణభక్తులన్ని తీసుకుని స్వర్ణరాయలగా దేవభాషకున్నాడు.

నరసింగమెహతా

: 15^{th}c

: గుజరాతి: కృష్ణభక్తి ప్రచారం

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

వీరశైవం

: శైవభక్తిలో ముఖ్యమయినది.

: కర్ణాటకలో

31/12/12

సూఫీ ఉద్యమాలు : —

→ ఇస్లామిక్ భక్తి ఉద్యమం.

→ India లో 13th c లో North India లో ప్రారంభం.

→ 16th c – South India.

* పీర్ - మురీద్ [గురువు – శిష్యుడు].

* కాన్ఖా – గురువులు, శిష్యులలో నివసించే గృహం [గురుకులం వంటిది].

* వక్ఫ్ భూములు – కాన్ఖా నిర్వహణకు ఇవ్వబడిన భూమి.

  దొవదొయిమ్ము – దొరలయొక్క నిర్వహణలు [హిందూ].

* ఇనాం/సయుర్గల్ భూములు – మత పెద్దకు ఇవ్వబడిన భూమి.

  ఔగాహరము/లవ్వదొయిమ్ము – ప్రాయోజకుడికి ఇవ్వబడిన భూమి.

* ఇక్తా/జాగీర్ – అధికారులకు ఇవ్వబడిన భూములు.

* ఖిలసు భూములు – రాజుగారి ఆధీనంలో వున్న భూములు.

*** ఫన** [కలయిక]

– భక్తుడు భగవంతుడిలో ఆధ్యాత్మికంగా మిళనం కావడం.

సమ

: సూఫీల యొక్క ఆధ్యాత్మిక సంగీత నృత్యాలు.

దర్గా

: సూఫీ సన్యాసుల యొక్క దిగ్గాలు సమాధులు.

ఉర్స్

: సూఫీ సన్యాసి వర్ధంతి రోజున చేసే ఉత్సవం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ 16th c వరకు 14 రకాల సూఫీ ఉప్పుమాలు [సిక్సిల] తనువిస్తాయి 16

1. చిస్తీ
2. నఖ్షబంది
3. ఖాదిరి
4. సుహ్రావర్ది
5. కుబ్రవియ

చిస్తీ సిక్సిల

: షేక్ మొయినుద్దీన్ చిస్తీ స్థాపకుడు [ఇరాక్ నుండి వలస వచ్చి 1192లో అజ్మీర్‌లో స్థిరపడ్డాడు].

: ఖాజా గరీబున్ నవాజ్ అని పిలవబడ్డాడు.

చిస్తీ ముఖ్య సన్యాసులు:

a. కుతుబుద్దీన్ భక్తియార్ కాకి:

→ కుతుబ్‌మినార్ అనే పేరు ఇతని పేరు మీదనే పెట్టారు.

b. హజరత్ నిజాముద్దీన్:

→ Delhi ఇతని దర్గా కలదు.

c. బాబా ఫరీద్:

→ పంజాబ్‌లోని ఒకోధన్ [pak] ప్రాంతంలో ఇతని దర్గా కలదు.

→ సిక్కులు ఎక్కువగా ఆరాధిస్తారు. ఇతని బోధనలను ఆదిగ్రంథ్‌లో రాసుకున్నారు.

→ కబీర్ బోధనలు కూడా ఆదిగ్రంథ్‌లో కలవు.

d. షేక్ నూరుద్దీన్ ఋషి:

→ కాశ్మీర్‌లో చిస్తీ ఉప్పుమాన్ని తీసుకెళ్లారు.

→ చరారె షరీఫ్ [కాశ్మీర్]లో ఇతని దర్గా కలదు.

e. షేక్ సలీమ్ చిస్తీ:

→ ఫతేపూర్ సిక్రి ఇతని దర్గాను ఛేర్ నిర్మించాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

f. మహమ్మద్ గేసుదరాజ్ :

: దక్షిణాదికి వచ్చిన మొదటి సూఫీ సన్యాసి.

: గుల్బర్గాలో స్థిరపడ్డాడు.

: 15th c.

: ఖాజా బందే నవాజ్ ని పిలవబడ్డాడు.

: ఉర్దూలో మొదటి గ్రంథం రాసిన వ్యక్తి.

'మిరాజ్-ఉల్-ఆషిఖీన్'

: ఉర్దు 14th c లో south indiaలో ప్రారంభం

[పర్షియన్ + Indian languages]

↓

ఉర్దూ

↓

18th c North India.

ఢిల్లీసుల్తానులకాలంలో లలిత కళలు :—

I. వాస్తు శిల్పకళలు

: ఇండో-పర్షియన్ శైలి [మిశ్రమ].

↳(సంయోజన)

: గుమ్మటము [Dome] కనిపిస్తుంది

: పై కప్పు flatగా వుండుట [Dome].

: pillars వుండవు. Arches వుంటాయి.

కట్టడాలు

1. మసీదులు

a. ఖువాతుల్ ఇస్లాం [Delhi] } కుతుబుద్దీన్ ఐబక్ నిర్మించాడు.

b. ఢైదినీక జోప్రా

↳ ఎజ్మీర్ [రాజస్థాన్]

→ ఇవి భారతదేశంలో నిర్మించబడిన తొలి మసీదులు.

[ఇవి రెండు కూడా ముందుగా హిందూ దేవాలయాలు]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

c. జమాయత్ ఖాన మసీదు

→ ఢిల్లా పుత్తిన్ ఖిల్జీ నిర్మించాడు. [Delhi].

→ Indiaలో మొదటి ఇస్లాం సాంప్రదాయంలోకి నిర్మించబడిన మసీదు.

d. బారగుంబజ్ మసీదు:

→ సికందర్ లోధీ [Delhi].

2. మినార్లు

(a) కుతుబ్‌మినార్ [మెహౌలీ].

: 71.4 m ఎత్తు

: 5 అంతస్తుల నిర్మాణం.

: మొదటి అంతస్తు : మొబ్బ్ } Red sandstone.
2, 3, 4 : ఇల్తుత్‌మిష్ }

5 : ఫిరోజ్‌షా తుగ్లక్ [మార్బల్]

3. మహల్

: ఫిరోజ్‌షా తుగ్లక్ నిర్మించినవి [Delhi].

1. ఫిరోజ్‌షాకోట్ల
2. హౌజ్‌ఖాస్.

[మొసలి విడిది]

4. దర్వాజ

a. ఖైరుల్ దర్వాజ

: ఢిల్లా పుత్తిన్ ఖిల్జీ

: కుతుబ్‌మినార్‌కు ద్వారం

→ కుతుబ్‌మినార్ ప్రవేశానికి ఖైరుల్‌ను ఖిల్జీ నిర్మించాడు.

5. మఖ్‌బర

: సమాధులు.

: సికందర్‌లోధీ సమాధి ఢిల్లీలో గొప్పది [Delhi]

: ఎష్టభుజాకారం

: ఒక ఎత్తయిన వేదికపై నిర్మించబడింది.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

9. సంగీతము

: Delhi సుల్తానుతాలంలో – హిందుస్థాని సంగీతం – మిశ్రమ.
↓
: పర్షి-అరబిక్ సాంప్రదాయం చాలా ప్రభావం [హిందు + పర్షియన్ + అరబిక్ సాంప్రదాయం]
తెలదు.

అమీర్ ఖుస్రు

: బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి

: బాల్బన్ నుంచి ఘియాసుద్దిన్ తుగ్లక్ వరకు 8 మంది సుల్తానులలో సంగీత విద్వాంసుడు.

: ఖవ్వలీ సిద్ధాంతకర్త మరియు ప్రయోక్త.

: రెండు సంగీత గ్రంథాలను రచించాడు.

a. ఖజుల
b. సితార్ [వీణ + తంబుర]
↓ ↓
హిందూ పర్షియన్

→ పాడబడిన పదితలగిన చాలా లాంటి వాద్యం.

: 18 రాగాలను కనుగొన్నాడు.

1. ఖయ్యాలి
2. గోర
3. సనమ్
4. ఏమన్
5. ఖయాల్

: ఖోతేహింద్ నకు బిరుదును ఇల్లతుత్మిష్ ఖిల్జీ ఇవ్వడిచ్చాడు.

గ్రంథాలు:

→ ఖజైన్-ఉల్-ఫుల [అల్లావుద్దిన్ సైనిక విజయాలు].
→ ఐష్ట-ఉల్-ఫుల [జలాలుద్దిన్ ఖిల్జీ విజయాలు].
→ తుగ్లక్-నామా [ఘియాజుద్దిన్ తుగ్లక్ గురించి]
→ ఆషిఖా
→ లైలా, మజ్ను } ప్రేమ కావ్యాలు.
→ షిరిన్ ఖుస్రు

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

3. ప్రాంతీయ రాజ్యాలు

→ 1325 - 1550 A.D.

1325 లో ఆంధ్రలో 3 రాజ్యాలు
- → ముసునూరి నాయక రాజ్యం [రెకపల్లి నుంచి పాలన] → ఖమ్మం
- → వెల్మనాయకులు [రాచకొండ] → భోగవల్లి
- → రెడ్డి రాజులు [కొండవీడు రాజధాని - Guntur]

Nalgonda Dt.

→ Delhi సుల్తానుల పతనం ఆంధ్రలో ప్రారంభమయింది.

→ 1334 తమిళనాడులో తుగ్లక్ Governor "మధురై సుల్తానేట్" అనే స్వతంత్రరాజ్యాన్ని స్థాపించాడు.

→ 1336 కర్ణాటకలో విజయనగర సామ్రాజ్య స్థాపన.

→ 1347 బహమని సామ్రాజ్య స్థాపన
↓
గుల్బర్గ రాజధానిగా.

NORTH INDIA

(22/01/13)

యాయుక్ వంశం
: కాశ్మీర్‌ను పాలించారు

జైనుల్ ఆబిదీన్
: 1420 - 1470
: కాశ్మీరీశయ్య ఠక్బర్ → చరిత్రకారులు [Secularism].
: బుడాషా → ప్రజలు
: పండితులకు ఉన్నత ఉద్యోగాలు ఇవ్వడం.
: జిజియా పన్నును రద్దుచేశాడు.
: అనేక హిందూ దేవాలయాల నిర్మాణం.
: రాజతరంగిణి, మహాభారతం } పర్షియన్ భాషలోకి అనువదించబడినాయి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: జోనరాజు, శ్రీవర } తమ్ముడు రాజతరంగిణిని కొనసాగించారు.

: ఉలక్ సరస్సు మట్టిలో దిబ్బ కృత్రిమమని వీళ్ళు

↓

జైనులంకె.

a) మసీదు

b) భవంతిని నిర్మించాడు.

షాహ్మీ వంశం

: జౌన్‌పూర్ రాజధానిగా [U.P]

హుస్సేన్ షా షాహ్మీ

: 1450 – 1505.

: యోయిస్థాని సంగీతంలో విద్వాంసుడు.

: బంగాల నవాబుగా కనుగొన్నాడు.

: జౌన్‌పూర్‌లో 'అతల దేవి' మసీదును నిర్మించాడు.

↓

(ఇంతకుముందు ఒక దేవాలయం)

ఇలియాస్ షాహీ వంశం

: బెంగాల్‌ను పాలించారు.

: పండువ, గౌర్ } రాజధానులు

: పండువలో ఆదీన మసీదును నిర్మించారు

↓

[400 స్తంభాలు – ప్రార్థనలు]

: గౌర్‌లో మసీదులు:

a) ఛోటా సోనా మసీదు

b) బడా సోనా మసీదు

గిల్లా ఉద్దీన్ హుసేన్ షా:

: వైష్ణవ భక్తి ఉద్యమకారుడు చైతన్యుడిని ఆదరించాడు.

: కృష్ణుడి అవతారంగా – ప్రజలు ఇతనిని భావించేవారు.

కవులు

: కాశీరాం

: మహాభారతాన్ని బెంగాలీలో

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

క్రిస్తీవస రేజా : బెంగాలాలో రామాయణ రచియిం.

మల్లాక్ బసు : బెంగాలాలో భాగవతమ.

: శ్రీకృష్ణవిజయం గ్రంథ రచయిత

మాళవ సుల్తానులు

: మండు రాజధానిగా [m.p]

బాజ్‌బహదూర్

: కవి, సంగీత విద్వాంసుడు

: శ్రీకృష్ణభక్తుడు

గుజరాత్ సుల్తానులు

: ఏహ్మదాబాద్ రాజధానిగా

మహ్మద్ షా బొగర:

: బొఘర అనగా రెండు కోటలు కలిగినవాడు.

a. గిర్నార్

b. చంపనీర్

: ఆస్థానంలో ఉదయించిన ఒక కవి రాజవినోదయశోవ్యాసమును రాశాడు.

రాజపుత రాష్ట్రాలు:

a) మేవార్ – రాజధాని చిత్తోడ్ – రాణకుంభ [ముఖ్య రాజు]
– గీతగోవిందం పై వ్యాఖ్యానం రాశాడు [జయదేవుడు].
– 32 కోటలు నిర్మించాడు.
– చిత్తోడ్‌లో ఒక కీర్తి స్తంభాన్ని నిర్మించాడు.
– శిశోడియా వంశానికి చెందిన వాడు.

b) మార్వార్ – రాజధాని

ఇతర రాజులు

a) రాణా సంగ్రామ్ సింగ్

b) రాణా ప్రతాప్ సింగ్

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

మార్వార్ రాష్ట్రం :

: రాథోర్ వంశం

: రాజధాని జోధ్‌పూర్

: రాథోర్ మూలాల్ని "జోధాబాయి" ఓచ్చర్ వివాహం చేసాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

మొఘల్ సామ్రాజ్యం

→ తైమూర్ వారసులు. [volga నది ~ సింధు నది] దాడుం.

→ చుపతికెలంలో మహా సామ్రాజ్యాన్ని విభజించు వారసులకు స్వచ్ఛాడు

తైమూర్

a) సమర్ఖండ్
b) హేరట్
c) కాబూల్
d) ఫర్గానా [కిర్గిస్థాన్ – మధ్య ఆసియా]
↳ బాబర్ జన్మస్థలం.

ఫర్గానా → సమర్ఖండ్ → కాబుల్ → India

→ బాబర్ ఫర్గానాను కోల్పోయి కాబూల్ కు రాజు అయ్యాడు

→ భారతదేశం నుండి ఆక్రమించిన భారతీయ రాజులు

a) రాణా సంగ్రామ్ సింగ్
b) దౌలత్ ఖాన్ లోడి [పంజాబ్ Governor] } ఇబ్రహీం లోడి వ్యతిరేకులు.

చరిత్ర:

I → 1526 – 1707
↓ ↓
బాబర్ ఔరంగజేబు

→ బాబర్ ఇండియాలో రాజ్యస్థాపకుడు.

II → 1707 – 1857 → 8 మంది మొఘల్ చక్రవర్తులు పాలించారు.

బాబర్

: 1526 – 30

: బాబర్ అసలు పేరు

→ అసలు పేరు జహీరుద్దీన్ మహ్మద్.

: ఆత్మకథలు గొప్ప స్వీయ చరిత్ర – బాబర్
[prince among the autobiographers]

: తుజుక్ – ఇ – బాబరి – స్వీయచరిత్ర → ఫర్గానా, కాబుల్, ఇండియా 6ను 3 భాగాలు.
↓ ↓
జ్ఞాపకాలు. (or) బాబర్ నామా. టర్కీష్ భాషలో

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➔ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: బాబర్ MTS. మొదటి టెమిరిడ్స్ మొగల్ అంగ్లంలో అనువాదం చేసింది.

: ఇతని తలంలో ఆత్మకథ ఒక తొలి మొగల్ వర్షియన్ భాషలో

: తదుపరి – వర్షియన్.

యుద్ధాలు

1526 – పానిపట్టు – I [ఢిల్లీనాలో]

→ ఇబ్రహీంలోడిని ఓడించి – మొఘల్ రాజ్య స్థాపన.

1527 – ఖానువా యుద్ధం – ☆

కణ్వా యుద్ధం [R.P] – బాబర్‌ను ప్రతిపాదించాడు.

– రాణా సంగ్రామ్‌సింగ్‌ను ఓడించాడు.

→ వాస్తవ మొఘల్ సామ్రాజ్య స్థాపన ఈ యుద్ధం ద్వారానే జరిగింది.

1528 – చందేరి యుద్ధం: [M.P]

– రాజపుత్ మేదినీరాయ్‌ని ఓడించాడు.

1529 – గోగ్రా యుద్ధం [Bengal]

– నసరత్‌షాను ఓడించాడు [ఇలియాస్‌షాహీ వంశం]

1530 –

– తొలిక్ వెళ్ళుతూ మార్గమధ్యంలో చనిపోయాడు.

– ఇతని సమాధి కాబూల్‌లో కలదు.

హుమాయున్

: బాబర్ తుమారుడు.

: 1530 – 40.

: షేర్‌షా చేతిలో 1540లో ఓడిపోయి తిరిగి 1555లో తిరిగి వస్తాడు.

: 1555 – 56

: హుమాయున్ ఒకడా దృష్టవంతుడు.

: అసలు పేరు నాసిరుద్దీన్ మహ్మద్.

: ఇతని సోదరి 'గుల్బదన్ బేగం'

– హుమాయున్ నామా ఒక గ్రంథం.

– తర్వాత హుమాయున్ చనిపోతాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: శేరిడియా మహారాణి 'కర్ణావతి' హుమాయూన్‌కు రాఖీ పంపితే →
తిరస్కరణ. ↓
మేవార్ రాణి.

→ షేర్షా 3 యుద్ధాలు చేశాడు:

1538 – చునార్ యుద్ధం
– షేర్షాను బీహార్, బెంగాల్ పాలకుడిగా గుర్తించాడు.

1539 – చౌసా యుద్ధం
– షేర్షా చేతిలో బీహార్ ఓటమి పాలయ్యాడు.

1540 – కనౌజ్ / బిల్గ్రామ్ యుద్ధం.
– హుమాయూన్ ఓడిపోయి, రాజ్యాన్ని కోల్పోయి
ఆఫ్ఘనిస్తాన్‌లో మొఘల్ వంశం ఉంది.

→ ఢిల్లీ సుల్తానేట్‌ను పాలించిన రాజా ప్రతాప్ హుమాయూన్‌కు ఆశ్రయం.
↓
రాజస్థాన్.

→ ఈ కాలంలోనే హుమాయూన్ భార్య హమీదా బానూ బేగం [1542] లో
అక్బర్‌కు జన్మనిచ్చింది.

→ 1543-55 వరకు ఇరాన్‌ను పాలిస్తున్న వంశం సఫవిడ్ – షాతమస్ప్
ఆశ్రయం ఇచ్చాడు.

→ 1555లో సికిందర్ సూర్ [షేర్షా సూర్ వంశం] షేర్షా తర్వాత రాజ్యాన్నేయగా – బలహీనుడ
ఈ కాలంలో హుమాయూన్ దాడి.

→ షరతు: కాందహార్‌ను ఇరాన్ రాజుకు ఇవ్వాలి. [సైన్య సహాయం]

→ 1555లో సర్హింద్ యుద్ధం:

హుమాయూన్ vs సికిందర్ సూర్
↓ తిరిగి రాజ్యస్థాపన ↓ ఓటమి.

→ కాందహార్‌ను షాతమస్ప్‌కు ఇచ్చాడు.

→ Delhiలో తన గ్రంథాలయ మెట్లపైనుండి జారిపడి చనిపోయాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

అక్బర్

: 1556 – 1605.

: 14 ఏళ్లకి రాజ్యానికి వచ్చాడు.

: గొప్పవాడు – అక్బర్

: అసలు పేరు – జలాలుద్దీన్ మహ్మద్.

చరిత్రకారులు

1. అబుల్ ఫజల్

a. అక్బర్‌నామా

b. మరొక పుస్తకం – [ఐతిహాసం]

→ 2 వ ఐతిహాసంలో ఉత్తమ గ్రంథం

→ మొదటిది : 'రాజశాస్త్రం' – కౌటిల్యుడు.

Q: ప్రభుత్వం గురించి అక్బర్‌కాలంలో తెలియజేస్తున్న గ్రంథం.

Ans: మరొక పుస్తకం.

2. అబ్దుల్ ఖాదిర్ బదౌని

a. ముంతకాబ్ – ఉల్ – తవారిక్

3. నిజాముద్దీన్ అహ్మద్

: తబాఖత్ – ఎ – అక్బరి

(imp) → అక్బర్‌కు సంరక్షకుడు – బైరాంఖాన్

– తర్వాత్ [పంజాబ్] నాయకులు బిర్ బీరుబాబును బంధించి, ఇతడిని దర్బార్‌కు తీసుకురమ్మన్నాడు.

→ Delhi. ఆగ్రాలను 'హేమరాజ్' ఆక్రమించుకున్నాడు [హుమాయున్ మరణానంతరం]

↓

విక్రమజిత్ అని బిరుదును తీసుకున్నాడు

→ హేము బాదర్‌లోని బనియా కుటుంబానికి చెందినవాడు.

→ హేము చేసిన యుద్ధాలలో (22) గెలిచాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

1556 – పానిపట్ – I

అక్బర్ vs హేము

↓

ఓటమి.

→ 1561 – 95 – ఆదిల్ షా ఉత్తరభారతదేశం మొత్తాన్ని జయించాడు.

→ 1561 – మాళ్వా [m.P]

1564 – ఘరతలంగ రాష్ట్రం [m.P]

(or) └ దుర్గావతి ఓటమి మేరకు పాలస్తుంది.

గోండ్వానా

1573 – గుజరాత్

– మొఘల రాజధానిని ఫతేపూర్ సిక్రీ నిర్మించాడు. [విజయానికి సూచనగా]

↓

విజయం.

1574-76 – బీహార్, బెంగాల్

– 1576 లో 'హల్దిఘాట్' యుద్ధంలో – రాణా ప్రతాప్ సింగ్‌ను ఓడించాడు [శిశోడియా వంశం]

– యుద్ధం చేసిన ఏకైక రాష్ట్రం

శిశోడియా రాజులు only.

1586 : కాశ్మీర్

కాబుల్

బెలూచిస్తాన్

1591 : సింధ్

1592 : ఒరిస్సా

1595 : కాందహార్.

→ అతిపిన్నవయస్సులో రాష్ట్రాలను చేసిన ఏకైక రాజు – అక్బర్.

↓

(34 yrs)

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

SOUTH INDIA

1. ఖాందేశ్ [M.P]
2. వర్హద్‌నగర్ [మహారాష్ట్ర]
3. బీజాపూర్ [కర్ణాటక]
4. గోల్కొండ [A.P]

} బహమనీ సామ్రాజ్యం నుండి విచ్ఛిన్నమయిన రాజ్యం.

→ మొదటగా 1595 – 1600 మధ్యకాలంలో మొదటగా వర్హద్‌నగర్ పై రెండు సార్లు యుద్ధం. కాని మొఘల్ సామ్రాజ్యంలో విలీనం కాలేదు.
చాంద్ VS చాంద్‌బీబీ [వంశం].

వర్చేరకు ఇవ్వబడిన ప్రాంతాలు:
a) వర్హద్‌నగర్ సీటి.
b) బీరార్ [విదర్భ – ప్రాంతం]
c) బాలాఘాట్

→ 1601 లో ఖాందేశ్‌ను జయించాడు.
↳ రెండు రాజధానులు
a. బుర్హాన్‌పూర్ [M.P]
b. అసీర్‌ఘర్
} రాజధానులు.

అక్బర్ – మతవిధానాలు

→ సూఫీ సిద్ధాంతం 'సుల్ – ఎ – కుల్' ద్వారా పాలన
↳ సర్వమాన సామరస్యం / అందరికి శాంతి.

సంస్కరణలు

: 1562 లో బలవంతపు మతమార్పిడిల నిషేధం.
: 1563 లో తీర్థయాత్రల పన్ను రద్దు [హిందువులు].
: 1564 లో జిజియా పన్ను రద్దు.
: కొత్త హిందూ దేవాలయాలు, church ల నిర్మాణం.
: హిందూ భార్యలకు పూర్తి మత స్వేచ్ఛ.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

1. కంబర్ తాలుమార్తె – హరిబాయి
[మొదటి తరపు భార్య]
వివాహం.
→ మరియు జమాన అనే పేరు కూడా కలదు.
↓
జహంగీర్ తల్లి

2. జోధాబాయి
[మార్వార్ తాలుమార్తె].

→ 1575 లో ఇబాదత్ ఖాన [ఫతేపూర్ సిక్రీ] ప్రార్థనామందిరాన్ని నిర్మించాడు.
↳ every Thursday ఇస్లాంపై చర్చలు.
[1575–1578]

→ చెక్ నిరుడే రాసుయి. ఈ చర్చల ద్వారా ఇస్లాం మతంపై పూర్తి అవగాహన వచ్చింది.

→ 1578–82 వరకు ఇన్ని మతాలపై చర్చలకు ఇబాదత్ ఖాన ప్రారంభం.

హిందూమత ప్రతినిధులు:
a) పురుషోత్తం
b) దేవి

జైనమతము:
a) హీరవిజయసూరి
b) ----------

పార్శీమతము [జొరాస్ట్రియన్]
: దస్తూర్ మెహర్జి రానా

క్రైస్తవమతము:
a) అంటోని మాన్సిరెట్టి
b) రుడాల్ఫ్ క్వాయిలా
} పోర్చుగీసు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

03/01/12

తౌహీద్ - ఎ - ఇలాహీ / దీన్ - ఇ - ఇలాహీ :

→ అన్ని మతాల సారాంశంతో కూడినది. [ఏకాన సూత్రం].

సిద్ధాంతాలు

: ఒక్కడే, సూర్యుడిని పూజించాలి.
: ఆడంబరాన్ని సెలవ్రదినంగా వంగలించడం.
: పూర్తిగా శాఖాహారాన్ని పాటించాలి.
: Birthdays గొప్పగా జరుపుకోవాలి.
: ఒకరినొకరు ఆల్లాహో అక్బర్ అని పలుకరించుకోవాలి. [Greetings].

→ Not succeeded due to ఆంతరీయుల సంతుచితత్వం.
: దీన్ - ఇ - ఇలాహీలో చేరిన సభ్యుల సంఖ్య 17 only.
ఇందులో ఏకైక హిందూ మహేష్‌దాస్.
↓
[రాజబీర్బల్ అనే బిరుదును ఇచ్చాడు]

: "దీని - ఇ - ఇలాహీ ఎక్కువ మాత్రమేనని ఒక నిదర్శనం"
V. A. Smith.

జహంగీర్

: 1605 - 1627
: ఆరవ మొఘల్ సులాం.
: జహంగీర్ అనగా : ప్రపంచమును జయించినవాడు.
: యూజుక్ - ఇ - జహంగీర్ అనే స్వీయచరిత్రను రాసుకున్నాడు.

→ యువరాజు ఖుస్రు తిరుగుబాటు : (ఓపెన్ బుక్)
→ ఖుస్రూ తండ్రిపై మరణశిక్ష [ఇలాంటి ఉదాహరణ
→ ఓపెన్ ఫుజుక్‌ను పట్టుకొచ్చాడు. చెప్పుకోవడానికి]

*→ 1601 లో యువరాజు సలాం, ఒక్కటే పై తిరుగుబాటు.

→ ఓపెన్ ఫుజుల్ పై తిరుగుబాటును ఆణచివేయడానికి అలహాబాద్‌కు

పంపబడ్డాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

9mP : జహంగీర్ 12 రాజ్ఞులను పొందాడు. [ఏడు సంవత్సరాలు]

1. మత్స్యపురం, పాగాకు నిషేధం.
   ↳ పొర్చుగీసు వారు పాగాకును జహంగీర్ కాలంలోనే ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది.
2. రాజకీయ ఖైదీలను విడుదల చేయడం.
3. ఆడుగురు రాణులలో మాంసాహారాన్ని నిషేధించాడు.
4. ఎనిమిది యన్నుల రద్దు.
5. న్యాయగంటు ఏర్పాటు.
6. పేదలకు ప్రభుత్వ భూమిశాలల ఏర్పాటు.

: ఇతని కాలంలో ఇద్దరు ఆంగ్లేయ రాయబారులు వచ్చారు. వారిలో ఒక చరిత్రకారిణి జేమ్స్ రాజు-I.

1. కెప్టెన్ హాకిన్స్ [1608-11] - ఇతడు ఒకటి మరియు జహంగీర్ ఇతనికిచ్చి సత్కరించారు.
2. సర్ థామస్ రో [1615-19].

→ మీరు ఈస్టిండియా కంపెనీకి దున్నుల రాయబారి, వ్యాపార ఒప్పందం చేసుకొని రావడం జరిగింది.

నూర్జహాన్

: జహంగీర్ భార్య - 1611లో వివాహం

: ఒకటి పేరు - మెహరున్నీసా.

: నూర్జహాన్ ఒకటి - ప్రపంచ పెద్ద / ప్రపంచ అందగత్తె.

: నూర్జహాన్ అసలు భర్త - షేర్ అఫ్ఘన్.

మొదటి - లాడ్లీ బేగం.

: తండ్రి బేగం ఒకటి పేరుని తీసుకుని. దానిని నాణాలపై వేయించాడు.
↓
[చరిత్రలో]

: ఇలా మొదట్లో [అండర్] ని ప్రధానిని చేసింది.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

షాజహాన్

: 1627 – 58

: మొఘల్ చిత్రకళ.

: నెల పేరు ఖుర్రం.

1633 : ఢిల్లీనగర్ ను యమునా Delhi గా విస్తరించాడు.

1636 : గోల్కొండ, బీజాపూర్ లు సామంతరాజ్యాలు అయ్యాయి.

షాజహాన్ చరిత్రలోని ముఖ్య యుద్ధాలు :

1. థారసీకో – పెద్ద కుమారుడు.
– గొప్ప వేదాంతి.
– భగవద్గీతను పర్షియన్ భాషలోకి అనువాదం.
– 52 ఉపనిషత్తులను పర్షియన్ భాషలోకి అనువదించాడు.
– వీటికి "సీక్-ఇ-అక్బరి" అని పేరు పెట్టాడు.
– హత్యగావించబడ్డాడు.

గ్రంథాలు

→ మజ్మ-ఉల్-బహరయిన్ అనే గ్రంథాన్ని రాశాడు.
↓
[సాగరసంగమం అని అర్థం]
[హిందూ + ఇస్లాం]

2. ఔరంగజేబు

: Deccan కి Governor గా పనిచేసినవాడు.

1658 లో థారాసికోతో 2 యుద్ధాలు :

a) ధర్మాత్
b) సమూగర్ } ఇండోర్లో విజయం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

3. మురాద్

: గుజరాత్ మాజీ్నాతు Governor

4. షాసుజ

: Bengal Governor.

షాజహాన్ – చరిత్ర

: 6ఖుల్ యఖీద్ లాహోరి
– పాదుషా 6నె గ్రంథం
నామా

దౌరంగజేబు

→ ఇతనిక మూడవది లేని పిత్రక మొఘల్ రాజు.
→ ఇతని ధోరణ నామం : ఆలంగిర్
↓
విశ్వాయిజేత 6ని అర్థం

చరిత్రకారులు

i. ఈశ్వరదాస్ [officer]
– పుణ్యయత్ – ఇ – ఆలంగిరి – 6నె గ్రంథం.

→ దౌరంగజేబు సమాధి మహారాష్ట్రలోని ఖులదాబాద్ లో తలయు.
→ 33 1/2 రూపాయలకు ఉద్యోగాలు.

2. మహ్మద్ కాజిమ్ :
→ ఆలంగిర్ నామా

3. మహ్మద్ సాఖీ :
→ మాసిరి ఆలంగిరి.

4. భీమ్‌సేన్ :
→ నుస్ఖ – ఇ – దిల్‌కుషా

5. కాఫీఖాన్ :
→ కితాబ్ – ఉల్ – లుబాబ్
→ చరిత్రను రహస్యంగా రాశాడు.

NOTE
→ చరిత్రను నిషేధించారు కాబట్టి [illegible]

Downloaded at – www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

రాజకీయ చరిత్ర

: 50 సం॥ చరిత్రలను 6 నెలల్లో ముగించాలి.

: మొదటి 25 సం॥లు Delhiలో ప్రారంభమై ముగుస్తాయి

రెండవ 25 సం॥లు దక్షిణ భారతదేశంలో.

NORTH INDIA

a. జాట్లు

→ నాయకుడు – గోక్ల

– రాజారాం } ఆగ్రా పరిసరాలలోని

– చూరమన్ } జాట్లు.

b. సిక్కులు

c. రాజపుత్రులు

– నాయకుడు దుర్గాదాస్.

d. బుందేల

→ present బుందేల్‌ఖండ్

→ నాయకుడు – ఛత్రసాల్.

e. మరాఠా

→ మథుర ప్రాంతానికి చెందిన రైతులు.

SOUTH INDIA

→ 1685లో ఔరంగజేబు దక్షిణ భారతదేశానికి రావడం జరిగింది. ఔరంగాబాద్‌లో స్థిరపడ్డాడు.

[ముస్లిం రాజ్యాలు చివరగా పతనమైనవి]

1. బీజాపూర్ [1686] – జయించాడు
2. గోల్కొండ [1687] – జయించాడు.
3. మరాఠా [శివాజీ].

: మరాఠాలతో రాజ్యం తొలిసారిగా ఎదుర్కొబడ్డాడు.

:

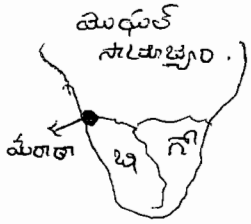

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

మత విధానాలు

: యెుషల్ చరిత్రవత్తులలో వివిధ సిద్ధాంత యాది.

- Puritanical [పరిశుద్ధ కార్యక్రమాలు]
- Bigotny [మతోన్మాదం].

→ సిద్ధాంతపై కల్పన ను ముద్రించడం నిషేధం.

→ 'జంగీకాదర్శన్' సంబంధమైన రద్దు. [రాజ్యవ్యతిరేకసంస్థలు].

→ తులాభార సంబంధమైన రద్దు.

→ నృత్యకారులు, painters, musicianలను తొలగించారు.

→ 'యుయాలసిల్' ను కథకులను తొలగించడం.

↓

ఇస్లాంలోని నైతిక యువతల ప్రచారం కొరకు.

BIGOTNY

: 1679 లో జిజియా పన్నును విధించాడు.

: అనేక దేవాలయాల ధ్వంసం.

: ముస్లిం వర్తకులకు పన్నుల మినహాయింపు.

సూర్ వంశం

: షేర్షా సూర్ వంశానికి చెందినవాడు.

: 1540–55

: భారత్‌ను పాలించిన రెండవ రిప్లన్‌లు.

: షేర్షా అసలు పేరు ఫరీద్.

: బాహర్‌లోని ససారం [ఒక జమీందార్ కుటుంబంలో జన్మించాడు

జయించినవి : బాహర్ → బెంగాల్ → Delhi, ఆగ్రా [కనోజ్ యుద్ధం]

: 1540–45 షేర్షా పాలన. ప్రయోగంలో 'కలింజర్' [Southindia] కోట ముట్టడిలో ఫిరంగి పేలి మరణించాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ఇస్లాం షా సూర్ :

: 1545-53

సికిందర్ సూర్

: 1553-55

→ షేర్ షా అసలుపేరు 'ఫరీద్ ఖాన్ సేర్వాని'

→ ఆఫ్ఘన్ - ఎ - షేర్షాహీ.

→ పరిపాలనా విధానాలు :

→ తన రాజ్యాన్ని 47 సర్కార్ [జిల్లా] లుగా విభజించాడు.

→ సర్కార్‌కు 3 అధికారులు :

1. ముఖ్య మున్సిఫ్ :
   → రెవిన్యూపాలన [collector లాంటి]
2. ముఖ్య షిక్దార్ :
   → పోలీసుపాలన [SP].
3. పౌజ్దార్
   → జిల్లా ఫౌజానాధికారి.

→ సర్కార్‌ను పరగణాలుగా [తాలుకా] విభజించాడు.

1. మున్సిఫ్
2. షిక్దార్
3. ఫౌజానాదార్.

→ గ్రామాధికారులు :

1. పట్వారి

* → షేర్షా రెవెన్యూ పాలనలో పట్టా విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టాడు.
  [మొదటి చూపవచ్చు.] └→ [భూయజమాని రైతులకు యాజమాన్య హక్కు]
→ న్యాయసేవ' అనే పదమును తీసుకున్నాడు.
* → 'రుపయ' అనే ఫొండినాణాన్ని ప్రవేశపెట్టాడు.

→ అనేక రహదారుల ఆద్యుడు. రహదారులపై 'సరై' [విశ్రాంతి-భవనం] లను నిర్మించాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

కట్టడాలు

: Delhi లో 'పురానా ఖిలా' ను నిర్మించాడు

: సమాధి ససారం' లో సొరస్సు మధ్యలో నిర్మించుకొన్నాడు.

మొఘలుల పరిపాలన:

దజోర్ / దివాన్ — ప్రధానమంత్రి & ఆర్థికమంత్రి.

మీర్ భక్షి — సేనాపతి.

సదర్-ఉస్-సదర్ — మతాధిపతి.

ఖాజి-ఉల్-ఖుజత్ — న్యాయశాఖాధిపతి.

మీర్-ఇ-సామాన్ — రాజకుటుంబాలకు కావలసిన వస్తువులను

చూసించే department.

మీర్-ఇ-తతీష్ — ఫిరంగి దళానికి ఛీఫ్.

మీర్-ఇ-మాల్ — కోశాధికారి.

మీర్-ఇ-బందర్ — రేవు పట్టణాలకు ఛీఫ్.

కుథీయ నాయిస్ — గూఢాచారి.

పరిపాలనా విధానాలు:

: మొత్తం రాష్ట్రాన్ని సుభ'లుగా విభజన.

↳ ఛార్జ్ ప్రధాన [15]

షాజహాన్ [19]

పొరంగజేబు [21].

: సుబేదార్ — Governor

: పరిపాలనలో మొఘల్‌కు

మార్గదర్శకుడు షేర్షా.

సుభ
↓
సర్కార్
↓
పరగణాలు
↓
గ్రామాలు.

రెవెన్యూ పాలన

→ 1582లో ఛార్జ్ ప్రధాని 'తోడరమల్'

జబ్తి / బంగిలుస్తి / దయిసా దస్తూర్ లను

మొదట రెవెన్యూ విధానం ప్రవేశపెట్టాడు

→ ఈ విధానంలో భూమిని 4 రకాలుగా వర్గీకరించారు.

[based on ఒక పంటకు మరొక పంటకు

మధ్యగల వ్యవధానం]

జబ్తి : భూమిని కొలచి

శిస్తు విధించడం

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

04/11/13

1. పోలజ్ భూములు
   → Gap వుండదు.

2. పరైట్
   → 1-2 సం॥ లంతరాయం.

3. చుచుక్
   → 3-4 సం॥ లంతరాయం

4. బుంజుక్
   → లంతరాయం 5 సం॥ కంటే ఎక్కువ.

మస్నబ్ దారియ్యూవస్థ

: 6వ్ క్ లవొశపెట్టారు.

: లాత 6థకాల ఓత హోదా [మస్నబ్] ఇవ్వడం జరిగింది.

: లాత ఉద్యోగికి 2 Rank లు :

a. జుత్ Rank :
   → వ్యక్తిగత హోదా.
   → Status నిర్ణయించబడును.

b. సవార్ Rank :
   → లాత 6థకారికి ఎంత సైన్యం కెటాయించాలి 6నో దానిని నిర్ణయిస్తుంది.
   →

Unit-I లలితకళలు :—

చిత్రలేఖనం

: 3 రకాల paintings ఉదంచారు.

1. mural [కుడ్యచిత్రాలు]
2. Miniature [లఘుచిత్రాలు]
3. Illustrated [వర్ణనాచిత్రాలు].
   → 6వ్ క్ కాలంలో పాటికి ఎక్కువ ఉదరణ.
   → 12 paintings.

Eg : హంజునామ [ఇరాన్ ఇతిహాసం] కంధార్య 6వ్ క్ కాలంలో paintings రూపంలో వొయబడింది. [Illustrated] – 12 volumes.

→ present డుప్లింగ్ మ్యూజియంలో కెలదు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

Eg : 2. రజ్మ్‌నామ - పర్షియన్ భాషలో రాయబడిన మహాభారతం.

ముఖ్య చిత్రకారులు

1. యూమయూన్ :

: 2 ఇరానియన్ చిత్రకారులు.

a. తబ్బుత్‌సమద్

b. సయ్యద్ అలి తబ్రేజి.

2. అక్బర్ :

: Acc to తబుల్‌ఫజల్ 17 మంది master painters.

1. దశ్వంత్
2. కేశవలాల్
3. మాధవ
4. ముకుంద్
5. ఫరూక్‌బెగ్
6. .....

3. జహంగీర్ :

: చిత్రలేఖనం ఇతనికాలంలో బాగా అభివృద్ధి చెందింది.

1. ఉస్తాద్ మన్సూర్ [మొఘల్ paintersలలో గొప్పవాడు].
   → ఇతనికి యేనిమల్స్ అంటే అమితమైన ఇష్టం
   → జంతువులు, పక్షుల బొమ్మలు గీయడంలో expert.
2. తబుల్ హసన్
3. గోవర్ధన్
4. మనోహర్
5. బిషన్‌దాస్
6. మధు

4. షాజహాన్ :

1. కళ్యాణ్‌దాస్
2. తనూప్ చిత్ర్
3. మహ్మద్ నాథిర్ సమర్కండి

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

వాస్తు శిల్పకళలు

: ఇండో-పర్షియన్ శైలి ఉద్భవ శిఖరాలకు చెందింది.

బాబర్:

: సాధారణ 4 మసీదులను నిర్మించాడు.

1. ఆగ్రా
2. పానిపట్
3. సంభాల్
4. అయోధ్య

హుమాయున్:

: హుమాయున్ సమాధి [Delhi]

: UNESCO చే నిర్మింపు

: మొఘల్ వాస్తుశిల్పకళలకు ఇది ప్రారంభం.

: నిర్మించినది హాజీ బాను బేగం [భార్య]

1. సమర్ఖండ్‌లోని తైమూర్ సమాధిని పోలి వుంటుంది.
2. ఔషధుజాకారం
3. ఒక ఎత్తయిన వేదికపై నిర్మించబడింది. [middle of the garden]
4. ఎరుపు ఇసుక రాయిలో నిర్మించబడింది.
5. గుమ్మటం పాలరాయి – double dome.

అక్బర్:

→ 3 కోటలు నిర్మించాడు.

1. అలహాబాద్
2. లాహోర్
3. ఎర్రకోట [ఆగ్రా].

→ ఈ సమాధిని తానే సికంద్ర [ఆగ్రా] లో నిర్మించుకున్నాడు.

→ దానిలో 4 అందమైన పాలరాతి మినార్లున్నాయి.

→ 1572 లో ఫతేపూర్ సిక్రిని నిర్మించాడు. 14 ఏళ్లపాటు రాజధానిగా వుంది. 1586 లో ఈ నగరాన్ని ఖాళీచేశారు.

Downloaded from www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ఫతేపూర్ సిక్రీలో :

→

1. జామా మసీదు
2. జామా మసీదు ఆవరణలోనే షేక్ సలీం చిస్తీ సమాధి.
   [పూర్తిగా పాలరాతిలో]
3. బులంద్ దర్వాజా [1806లోనల ఎత్తు, 90 పెడల్లు]
   [UNESCO గుర్తింపు]
4. దివాన్ ఏ ఆమ్, దివాని ఖాస్ లనే భవనాలు.
   ↓ [public] ↓ [private]
5. జోధాబాయి palace
6. సుల్తానా palace
7. మరియమ్ "
8. బీర్బల్ "
9. పంచమహల్ [5 అంతస్తుల బౌద్ధవిహారాన్ని పోలి వుంటుంది]

జహంగీర్ :

: ఇతని టూర్లో మూర్ఖపోన్ 2 సమాధులు నిర్మించాడు.

1. షాదర [లాహోర్]
   → జహంగీర్ సమాధి.
2. ఇతిమత్‌ఫ్ఫౌల [నూర్జహాన్ తండ్రి] – ఆగ్రా.
   → అజీమహల్ తర్వాత కొన్నది.
   1. పూర్తిగా పాలరాతిలో నిర్మించిన తొలి యిస్లామిక్ సమాధి.
   2. అలసాతిగా పేర్కొదగ్గ కనిపించును
      ↓
      [యమునా నదిపై ఫిర్దూస్ తోట పాలరాతి గోడలో కొడగడం [మొదటి].]

షాజహాన్ :

: వాస్తుశిల్పం ఇతనికాలంలో శిఖరస్థాయికి.

ఆగ్రా :

a) ఆగ్రా కోటలో నిర్మించిన కట్టడాలు.

1. దివాని ఆమ్
2. దివాని ఖాస్
3. మోతీ మసీద్

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

6. Tajmahal :

: 1631 – 53

: ఇస్లామిక్ శైలి.

: రెండు సమ్మేళనాలు.

: ఎత్తయిన వేదిక, ఉద్యానవనంలో నిర్మించబడింది

: ఇందులో 4 మినార్లు ఉన్నాయి.

: పేర్షియా

: పాలరాయి, వెలుపల్లు సమానంగా ఉంటాయి.

: Chief Architect

: ఉస్తాద్ ఈసా.

DELHI :

: ఎర్రకోట

: షాజహాన్ నిర్మించిన రాజధాని Delhi. [ఎర్రకోట నిర్మించిన తరువాత]

: ఎర్రకోటలో భవనాలు :

a) దివాని ఆమ్

b) దివాని ఖాస్

→ మయూర సింహాసనం.

→ గోడలపై పర్షియన్ భాషలో ఒక పద్యాన్ని [ఖోకిఖురు రచించిన] చెక్కించాడు.

"భూమి పైన స్వర్గం ఉంటే అది ఇదే, అది ఇదే".

c) ఖాస్ మహల్

d) షీష్ మహల్

e) జామా మసీదు.

: Indiaలో పెద్ద మసీదుల్లో ఒకటి.

ఔరంగజేబు :

: ఇస్లాం సాంప్రదాయాన్ని పాటించడం వల్ల వాస్తుశిల్పకళలు దెబ్బతిన్నాయి.

1. పాచక మఖ్బరా [భార్య సమాధి].

→ ఔరంగాబాద్ [మహారాష్ట్ర]

→ Tajmahal copy

→ సాధారణ రాయి.

→ పెళుసుగా లేదు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

2. బడౌషాహీ మసీదు

3. Delhi చరిత్రపుట్లో మొఘలమసీదు.

సంగీతము:

: రామ్ తానుపాండే (గ్వాలియర్)

↳ తక్బర్ ఇతనికి 'తాన్‌సేన్' బిరుదు ఇచ్చాడు.

→ హిందుస్తాని సంగీతం.

→ కల్పించిన రాగాలు:

1. దర్బారీ
2. సారంగ్
3. మల్హార్
4. మెహెండ్
5. మియాకీతోడీ.

→ తుదివరకు 6గురు సంగీత పరిశోధనల్ని కొనుగొన్నాడు.

→ సంగీతంపై 2 గ్రంథాలు:

a. సంగీతసారము
b. రాగమాల

సాహిత్యము:

→ 3 వర్గాలుగా

- చారిత్రక/కావ్యపరిచయ గ్రంథాలు
- అనువాదాలు (Sanskrit → Persian)
- సంస్కృత సాహిత్యం

తర్వాతకాలంలో:

1. మహాభారతం – రజ్మ్‌నామా (Group of poets)
2. రామాయణం – బదౌనీ
3. అథర్వణవేదం – ఇటుయోం సర్క్లింది.
4. భాగవతపురాణం – తోడర్‌మల్
5. రాజతరంగిణి – ఫాబాది
6. లీలావతి – ఓమర్ ఫైజీ.

→ 12th C పెహవగిలో గణిత, ఖగోళ శాస్త్రవేత్త – భాస్కరాచార్యుడు

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

1. సిద్ధాంత శిరోమణి

2. లీలావతి.

సంస్కృత సాహిత్యం :

1. పద్మశంతెరుడు :

– రత్నేక్షాయే శృంగారదర్పణం

2. జగన్నాథపండిట్:

→ షాజహాన్ తాలంగా North India లో settled. Actual గా తెలుగువాడు.

a. రసగంగాధర

b. గంగాలాహరి

విదేశీయాత్రికులు :

1. థామస్ రోయ్:

→ భారతదౌత్యాన్ని సందర్శించిన తొలి ఆంగ్లేయుడు.

→ భారతదేశంలో పేదరికం గురించి చెబుతున్నాడు.

2. బెర్నియర్:

→ France నుంచి వచ్చిన doctor.

షాజహాన్ తాలంగా వచ్చి సైన్యంలో పనిచేశాడు.

→ భారతీయులు ఒనాగరికులు, తటిత పేదలు.

→ India లో మధ్యతరగతి లేదు.

3. టావెర్నియర్:

→ France నుంచి వచ్చిన యాత్రికుల వ్యాపారి.

షాజహాన్, ఔరంగజేబు తాలంలో – 6 సార్లు వచ్చాడు.

→ మయూర సింహాసనం గురించి రాశాడు.

4. పీటర్ మండి:

→ షాజహాన్ తాలం – ఆంగ్లేయుడు.

→ యేమం, రైతుల తిరుగుబాటు గురించి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

5. నికొలాయి మనుచ్చి :

→ షాజహానీతాలం

→ ఇటలీ doctor

→ భారతీకి భీరంగిదళంలో చేరిచోశాడు.

→ బాహోర్‌లో విద్యుత్తు చోపట్టి ఇతడి మరణించాడు.

'Storio DOR mogore' — ఒక గ్రంథం

→ 17వ శతాబ్దానికి చర్చిలం.

→ ఇటాలియన్ భాషలో రాయబడింది.

05/1/13

మరాఠాలు :

→ 14th c లో బహమనుల తర్వాత వీరికి ఉన్నత ఉద్యోగాలు ఇవ్వడం జరిగింది.

→ మరాఠాలు ఆశ్వికోదోనులు. వీరి ప్రస్తావన మహాభారతంలో కలదు.

→ కురుక్షేత్రయుద్ధంలో కౌరవుల తరపున పోరాడారు.

→ మరాఠాలను ఏకంచోసే వారికి రాజకీయ భవిష్యత్ శివాజి తెల్పినాడు.

శివాజీ :

→ భోంస్లే కుటుంబానికి చెందినవాడు.

→ శివాజి తాతగారు మాలోజి భోంస్లే నైనుడిగా అహ్మద్‌నగర్‌లో

→ తండ్రి షాజి భోంస్లే అహ్మద్‌నగర్‌కు ప్రధాని.

ఇతనికి సేవలకు 'పూనాజాగీర్'ను ఇచ్చారు.

→ మహారాష్ట్రలోని 1627లో శివనేరిలో జన్మించాడు.

తల్లి – జిజియాబాయి.

శివాజి గురువులు :

1. సమర్థ రామదాస్ [మత సంబంధం]

2. దాదాజి కొండదేవ్ [పరిపాలన, యుద్ధవిద్యలు]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

దుయింధన రాజ్యాలు:

→ బీజాపూర్ సుంది.

1. కళ్యాణ్
2. తోరణ – రాయ్‌ఘడ్ 6నొ ఒక కోటను నిర్మించాడు.
3. కొండన
4. జావలి – ప్రతాప్‌ఘడ్ 6నొ కోట

→ 1659 బీజాపూర్ సుల్తాన్, అఫ్జల్‌ఖాన్ 6నొ సేనాని. శివాజిని చంపడానికి పంపిస్తే, శివాజి మాట్లాడుచూసి ప్రతాప్‌ఘడ్‌లో సమాధి చేశాడు.

→ మొఘల్ రాజ్యాలపై దాడిచేసి దోచుకున్నాడు.

సూరత్‌పై 2 సార్లు 1664, 1670 } మొఘలుల ఆర్థికరాజధాని.

→ ఔరంగజేబు జయసింగ్ షయస్తా ఖాన్‌ను శివాజిపై యుద్ధానికి పంపించాడు.

→ 1665 లో రాజా జైసింగ్‌ను పంపించగా శివాజిని ఓడించి 1665లో పురంధర్ సంధి చేసుకున్నాడు. [పూనాపై దాడి].

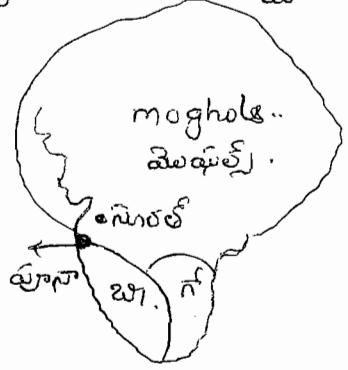

సంధి ముఖ్యాంశాలు:

→ శివాజి 35 కోటల్లో 23 కోటల్ని మొఘల్స్‌కి అప్పజెప్పాలి.

→ యువరాజు శంభూజీ 5000/5000 మన్సబ్‌దారుగా పనిచేయాలి.

→ ఔరంగజేబు దర్బారును సందర్శించాలి.

→ ఈ ఒప్పందం ప్రకారం 1666 లో శివాజి, ఔరంగజేబును ఆగ్రాలో కలుసుకొన్నాడు.

→ 1670లో శివాజి తిరిగి సూరత్‌పై దాడి – దోపిడీ.

→ 1674 శివాజి "ఛత్రపతి" 6నొ బిరుదుతో పట్టాభిషేకం చేసుకున్నాడు. [తన జీవితం చివర్లో].

→ పట్టాభిషేకం చేసుకున్న తర్వాత రాజధానిని రాయ్‌ఘడ్‌కు మార్చాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ 1676 లో తర్ణాటక [బళ్ళారి, జింజిగి, వెలూరు] అయిశనాయులలను కొన్ని ప్రాంతాలను జయించాడు.

→ 1680 లో శివాజి మరణించాడు.

వారసులు:

1. శంభాజి:
   : 1680–89
   : 1681 లో యువరాజు కవ్వకు ఆశయమిచ్చాడు. దీనికి గాను మొరంగజేబు ఔరంగజేబు వద్దకు వచ్చాడు.
   : 1689 లో సంగమేశ్వర యుద్ధంలో మొరంగజేబు శంభాజి చంపబడ్డాడు.
   : ఇతని వైశ్రీ తుమారుడు సాయును బందీగా Delhi వంపించాడు.

2. రాజారాం:
   : శంభాజి సోదరుడు
   : 1689–1700.
   : తరచుగా స్థావరాలను మార్చేవాడు.
   : రాజధానిని రాయ్‌ఘర్ → జింజి → సతారకు మార్చాడు [రెండో భాగం].

3. తారాబాయి:
   : రాజారాం భార్య
   : 1700–07
   : ఈయేళ పోరాడుతూ 1707 లో ఔరంగజేబు మరణించాడు.

4. సాయు:
   : 1707–49
   : చివరి వాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

శివాజీ పరిపాలన :

మంత్రిమండలి :

→ ఎనిమిది ప్రధానులు ఉంటారు.

1. పేష్వా – ప్రధానమంత్రి
2. అమాత్య – ఆర్థిక, గణాంక శాఖ
3. మంత్రి – Home శాఖ
4. సుమంత్ – విదేశాంగ శాఖ
5. సచీవ్ – ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు చూసే శాఖ.
6. సర్‌నౌబత్ – సేనాపతి
7. పండిత్‌రావ్ – మత శాఖాధిపతి
8. న్యాయాధీశ్ – న్యాయ శాఖాధిపతి
9. ప్రతినిధి – రాజ్యం విస్తరణ చూశాయ.

పరిపాలన - విభాగాలు :

రాష్ట్రాన్ని → ప్రాంతాలు → పరగణా → గ్రామం

ప్రాంతాలు ↓ ముఖ్యదేశాధికారి

పరగణా ↓ పరగణాదార్ [జిల్లా]

గ్రామం ↓ పాటిల్

→ గ్రామాధికారి సహాయకుడిగా తులత్తి. [Account maintainance]

రెవెన్యూ పాలన :

: 40% భూమి శిస్తుని విధించాడు.

: 2 కొత్త పన్నులను ప్రవేశపెట్టాడు.

1. చౌత్ [1/4]

→ పక్క రాజ్యాల నుంచి వసూలు.

2. సర్దేశ్‌ముఖ్ [1/10]

→ పరంపరాగతంగా [దొరతనాలను] ప్రజలు పన్నులు చెల్లించేవారు దానిని రద్దుచేసి. ఇక నేరుగా తానే చెల్లించాలి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

సైనిక వ్యవస్థ :

సైనికులు.

- బార్గీస్ → శాశ్వత సైన్యం
- సిల్లాదార్ → తాత్కాలిక సైనికులు.

→ శివాజీ యొక్క సైనికులు "కొలబా" [present mumbai] వద్ద వేలదు.

→ కొలబా కొండపై దుర్గ ప్రాంతంలో పెద్ద పెద్ద రాళ్లను పేర్చి గోడలు నిర్మించి.

↓

ఆ గోడలను కోట అని పిలిచేవారు.

శివాజీ బిరుదులు :

→ హైందవ ధర్మోద్ధారక

→ హిందూ స్వరాజ్య సంస్థాపకుడు

[భారతదేశాన్ని పరాయి పాలన నుండి విముక్తి చేసినవాడు]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

మధ్యయుగ ఆంధ్రుల చరిత్ర

[7th c – 17th c]

1. వేంగి చాళుక్యుల యుగం
2. సామంత రాజ్యాలు
3. కాకతీయుల యుగం
4. రెడ్డినాయక యుగం
5. విజయనగర సామ్రాజ్య యుగం
6. బహమని-కుతుబ్‌షాహీల యుగం.

1. వేంగి చాళుక్యుల యుగం :

: 624 – 1075 A.D.

psycosomatic → mental and physical
ఆలోచనలకు, physical activities కి సంబంధం ఉండడం

ఉనికిస్థలం :

టాయిలైస్ :

→ టలిటీష్‌వాడు

→ చాళుక్యులు సెల్యూసిడ్ వంశం వారు.

V.A. Smith :

→ గుర్జర జాతివారు. [6th c లో ఈ ఇలులలోపాటు మధ్య ఆసియా నుండి India కి వచ్చారు].

B.C సర్కార్ :

→ కన్నడిగులు.

దుర్గాప్రసాద్ దీక్షిత్ :

→ మహారాష్ట్ర.

ఆంధ్రచరిత్రకారులు :—

→ రాయలసీమ వారు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

కవులు :

బిల్హణుడు – విక్రమాంకదేవచరిత

– క్రీ.వ. స్పష్టంచేసిన చారిత్రక వారసులు.

ఆంధ్రులు గని ఆంధ్రదేశాన్ని ఆంధ్రదేశరాజులుగా కారణాలు :–

1. రణస్థిపురి-శాసనం – విమలాదిత్య

– ఈ వంశ మూలపురుషుడు మొదటివాడు

ఆగ్రహారం [కడప] లో జన్మించాడు.

2. నాగార్జునకొండ-శాసనం – ఇక్ష్వాకులతో తగాదా.

– చులికి రెమ్మణక సామంతులు [ఇక్ష్వా

హారిత్ర [కడప, తర్వాత] గు

పాలిస్తున్నారు.

రాజ్యస్థాపన :–

రెండవ పులకేశి 616 లో ఉత్తరాపథ

రణదుర్జయ రాజులను జయించాడు.

→ మాడ్డూరు శాసనం ద్వారా తెలుస్తుంది.

→ కొప్పరం [విశాఖ జిల్లా] శాసనం – పులకేశి తన సోదరుడైన బిట్టి యంటి

యువరాజు కుబ్జవిష్ణువర్ధనుడిని Governor గా నియమించాడు.

→ చీపురుపల్లి శాసనం – కుబ్జవిష్ణువర్ధనుడిని

– మహారాజు మహారాజోత్తరాజ

– స్వతంత్రంగా పరిపాలిస్తున్నాడు

[624]

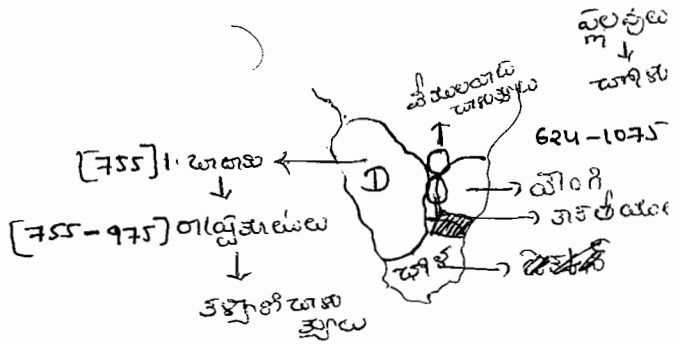

[పేరులవాడు, తెలుగుచోడులు – రాష్ట్రకూటుల యొక్క సామంతులు].

▨ – చాళుక్యకోట్లాలు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

07/1/13

రాజకీయ చరిత్ర :

: 624 – 750 .

: దాన శాసనాల ద్వారా సమాచారం

: రాజభాష సంస్కృతం .

1. కుబ్జవిష్ణువర్ధనుడు :

: 624 – 642

: పులకేసి I
: సత్యాసిద్ధి
: ముకరధ్వజుడు
: పరమభాగవత

} బిరుదులు .

→ ముఖేన కొండు CPI మహారం ఇతను భార్య విష్ణుస్వామిని కుబ్జయుడుగా నెరుంబు బసతిని యేర్పాటుచేసింది [నిర్మించింది] . ఇది కవయిత్రుల విద్యులకోసం నిర్మించబడింది .

2. జయసింహవల్లభ :

: 642 – 673 .

: ఇతను విష్ణుర్ల శాసనం పోశాడు . [ఇతి అంటే తెలుగులో -శాసనం] .

: పల్లవులను ఓడించి బాయకాట్టులు [పాటలు] రాయించాడు

↓

సెల్లారు [పాట] .

: బిరుదులకు [బాహ్యులను చంపించి యాంత్రములో మహారం చేయించాడు .

3. మొదటి విజయాదిత్యుడు : –

: 753 – 72 .

: అంటే రాజ్య కూటు దాడి ఇతనికాలంలో జరిగింది .
[మొదటి కృష్ణుడు] .

బిరుదులు :

1. సమస్త భువనాశ్రయ
2. పరమభట్టారక
3. త్రిభువనాంకుశ
4. నాల్గవ శి

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

4. 4వ విష్ణువర్ధనుడు :

: 772 – 808

: రాష్ట్రకూటరాజు ధ్రువ ఆదేశాలతో వేములవాడ రాజు

ఱెండోసారి – I దండెత్తి వచ్చాడు.

: అనుచుమూర్తిను శీలమహాదేవిని పృథుడికిచ్చి వివాహం చేసాడు.

5. విజయాదిత్య – II :

: 808 – 847.

బిరుదులు:

1. చాళుక్యరామ
2. విక్రమ పృథివి
3. నరేంద్రమృగరాజ

: సాయుధ శాసనాల ప్రకారం 108 యుద్ధాలు చేసి

108 శివాలయాలను నిర్మించాడు.

→ ఈ ఆలయాల పేరు నరేంద్రమృగేశ్వరాలయం.

6. విజయాదిత్య – III :

(or) గుణగ విజయాదిత్యుడు.

: 849 – 892

: పొంగి చాళుక్యుల్లో గొప్పవాడు.

: ఇతనికి 4 బిరుదులు సేనాపతులుగా వుండేవి.

1. కడియరాజు
2. పండరంగ [కడియరాజు తమ్ముడు]
3. రాజాదిత్య
4. వినయాదిత్యశర్మ [సంధివిగ్రహకుడు]

సైనిక విజయాలు:

1. నోలంబ యుల్లపులను ఓడించాడు.

[రాజు మంగి] → రాయలసీమ పాంతం.

→ సేనాని వినయాదిత్యశర్మ మరణించాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: కళింగ రాజైన దేవేంద్రవర్మను ఓడించి. యుద్ధ గజాలను తీసుకున్నాడు.

: పెదుల వాడ రాజు బద్దెగను ఓడించాడు - "చుక్కకూటపురం" ను ధ్వంసం చేశాడు.

: పల్లవులను ఓడించి బిరుదులను పొందాడు. [పండురంగడు]

: పండురంగడును కందుకూరుకు సామంతరాజుగా నియమించాడు.
↳ [ప్రతాపం].

: కందుకూరులో పండురంగడు ఒక కోటను, మల్లేశ్వరాలయమును నిర్మించాడు.

(ఇంకా) : 849 లో పండురంగడు ఒక్కంతి శాసనం [ప్రతాపం] ను వేశాడు.
↳ దాన శాసనం.

ఒక్కంతి శాసనం [ప్రతాపం]: ధర్మవర్మంతిని సూర్యదేవాలయానికి కందుకూరి పన్నులను ఇచ్చే ఒక్కని స్థానంగా ఇచ్చాడు.

: తెలుగులో వెలువడిన తొలి దత్త శాసనం.

విజయయాత్ర - III) బిరుదులు:

→ త్రిపుర మల్లమల్లేశ్వర
→ పరచక్రకామ
→ రణరంగశూరత
→ విక్రమ తపళి
→ సమధిగత
→ పంచమహాశబ్ద.

→ రాజ్యపాలన రాజు తిమ్మరాజుకి సామంతుడయ్యాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

6. భీముడు - I :

: 892 - 922.

: 2 సార్లు రాష్ట్రకూటుల దాడి.

1. : వేములవాడ రాజు బద్దెగ ఇతని బంధుగా చెప్పుకున్నాడు. తన ఆస్థానంలో పాలకోయాడు "విక్రమార్జునవిజయం" అనే గ్రంథం చెబుతూ

2. గుండయ్య రాష్ట్రకూటుడు సేనాధిపతి దాడి.

↳ కాకతీయుల తొలి చారిత్రక వ్యక్తి.

యువరాజు ఇంమడ్డిగండ VS తండ్రి గుండయ్య.

[వెలువంగర్ యుద్ధం]

↓

ఓడి - లొంగిపోలు.

→ గుండయ్య కుమారుడు ఎలియ రాష్ట్రకూటుడుని. కొరవి సీమ [ఖానాపూర్ - కొండ - వరంగల్ ప్రాంతం] కు సామంతుడిగా చేశారు.

→ పేరాపురం శాసనం [ప్రకారం 360 యుద్ధాలు చేసి 360 శిలాశాసనాలను నిర్మించాడు.

→ ఈయన నిర్మించిన దేవాలయాలు ప్రసిద్ధమయినవి.

→ ఓరుగల్లు శాసనం [ఓ.గ - ఓరుగల్లు] ఇతని ఆస్థానంలో 'చల్లవ్వ' అనే musician [గాయకురాలు] కి 'గాంధర్వ విద్యావిశారద' అనే బిరుదునిచ్చాడు. ఓరుగల్లు గ్రామాన్ని ఆగ్రహారంగా ఇచ్చాడు.

7. అమ్మరాజు - I :

: 922 - 928.

: రాజమహేంద్ర అనే బిరుదు

: రాజమహేంద్రవరము [రాజమండ్రి] ను నిర్మించాడు.

8. అమ్మరాజు - II :

: 945 - 70.

: కవి గాయక వేశ్యలకు అనే బిరుదు కలదు.

: ఇతని కాలంలో దానార్ణవ రాష్ట్రకూటుల దుష్టులు

అమ్మరాజు - II ను ఓడించాడు. రాష్ట్రాన్ని పాలించాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: రాష్ట్రకూటుల పీటభ్రష్టత్వం దానార్ణవకు సాహాయం చేయడానికి కాకర్ల్ గుండన [కాకతీయ రాజు] రావడం జరిగింది.

దానార్ణవ:

: 970–73.

: ఇతను చేసిన యుద్ధాల్లో శాసనం కాకతీయుల చరిత్ర తెలుసుకోవడానికి చాలా ముఖ్యమయినది.

: కళ్యాణిని పాలించే జటుచోడ భీమ వెలనాటి రాజధానిగా దానార్ణవుడిని యుద్ధాలు చేసే యోగిని ఆక్రమించుకున్నాడు

జటుచోడ భీమ :—

: 973 – 999/1002.

: చోడ రాజు.

: కంచిలోని త్రైలోక్యనాథ దేవాలయంపై భీముని శాసనం కలదు.

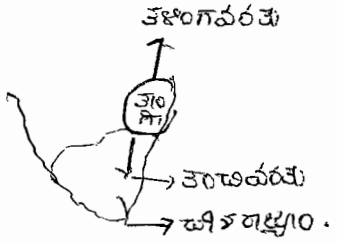

: దానార్ణవుడికి 2 కుమారులు: పాలకొల్లు చోడుల

1. శక్తి వర్మ
2. విక్రమాదిత్య

దగ్గర దాకున్నారు. [రాజరాజు–I ఆశ్రయం ఇస్తాడు.

: రాజరాజు–I సహాకారంతో జటుచోడ భీముడిని ఓడించి సింహాసనం.

శక్తివర్మ :

: 1003 – 1011

: చాళుక్య చంద్ర 6వ తేదీలో బంగారు నాణాలు విడుదలయ్యాయి.

[వ్యాపార సంబంధాలు]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

విమలాదిత్య :

: 1011 – 18.

: జైనమతాన్ని స్వీకరించిన పశ్చిమ చాళుక్య రాజు.

: రామతీర్థం [విజయనగరం] లో ఒక జైన సభలో నిర్వహించాడు.

వాటిని తనసుతుడు సిద్ధాంతదేవుడికి ఇచ్చాడు.

: రాజరాజ – I కుమార్తె కుందవిని వివాహం చేసుకున్నాడు.

: వారసత్వ యుద్ధం [6 సం॥ పాటు].

రాజరాజనరేంద్ర – VII vs విజయాదిత్య.

↓

కుందవి కుమారుడు

→ రాజుల మద్దతు → కళ్యాణి చాళుక్యుల మద్దతు.

→ విజయాదిత్యుడిని ఓడించి రాజరాజనరేంద్ర వాస్తవంలో

రాజరాజనరేంద్ర – VII :

: 1022 – 61

: 'కమ్మింగి' లను రాజేంద్రచోళుని కుమార్తెను వివాహం

: విజయాదిత్య 11 పిల్లలకు రక్షణాధికారం పొందాడు.

:

ఆస్థానంలో కవులు :

1. సైన్యయ్య :

1. ఆదికవి
2. వాగమశాసనుడు } బిరుదులు.
3. విద్యాధైర

→ విద్యాధరాలంగా మన్ననలు పొందేవాడు

రచనలు :

1. అంధ్రశబ్దచింతామణి [సంస్కృతం].

→ వ్యాకరణ గ్రంథం.

2. మహాభారతంలో 2½ పర్వాలను తెలుగులోకి అనువదించాడు. [1051]

a. ఆదిపర్వం

b. సభాపర్వం → తెలుగులో తొలి కావ్యం

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

రెండున్నర పర్వాలలో సగభాగం.

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ నకొండుని చేతిత మీరు తెలుగులో రాయమంచాడని.

→ ఇతర తెలుగు గ్రంథాలు:

a. ఇంద్రవిజయం
b. చాటుపద్యాల్లో కొంత.
} not available.

→ నకొండుని తెలుగు శాసనాలన్నీ ఇలానే రాశాడు.

2. నారాయణభట్టు:

: రత్నధాత్రికి సేతర – బిరుదు

: నందంపూడి గ్రామాన్ని గ్రహారంగా
→ నందంపూడి-శాసనం.

: ఆంధ్రమహాభారతం రాయడంలో నన్నయకు సహాయకారిగా.

3. పాల్కురికి మల్లన్న:

: సకలకవిశేఖరుడు
: సుకవి
} బిరుదులు.

: నవఖండకావ్యాలను గ్రహారంగా పొందాడు.

: 'గణితసారసంగ్రహం'ను తెలుగులోకి రాశాడు.

↓

[మహావీరాచార్యుడు – సంస్కృతం] – రాష్ట్రకూటులు. కాలం.

రాజేంద్ర – II:

: 1061 – 63

: రాజరాజ నరేంద్ర తొమ్మిదవ.

: మధురాంతకి ఒకే భార్య రాజసుందరి వివాహం.

: కులోత్తుంగ చోళ – I ఒకే కూతురు అమ్మంగాదేవిని పాండ్యరాజు జయింత పెళ్లాడాడు. చివరగా వెంగి రాజ్యాన్ని విజయ – ఆదిత్య – VII కి ఇచ్చి చేశాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

విజయాదిత్య – VII
: 1063 – 75
: ఇతని తర్వాత వెంగి రాజ్యం చోళ రాజ్యంలో విలీనం.

పరిపాలనా విధానం:

1. దానార్ణవుడి యొక్క మాంగల్లు శాసనం ప్రకారం:
" ఏడు తీర్థాలు [18 మంది ఏడుగురు]

a. మంత్రి
b. పురోహిత
c. సేనాపతి
d. యువరాజు
e. సమాహర్త [Tax collector]
f. సన్నిధాత [Treasurer]
g. దుర్గపాల [కోటకు incharge]
h. దండపాల [police]
i. ధర్మాధ్యక్ష [న్యాయ]
j. ప్రతీహార [Palace guard] – ద్వారపాలకుడు

2. రాజరాజ నరేంద్రుడి నందంపూడి శాసనం:
→ పంచ ప్రధానుల గురించి
a. మంత్రి
b. పురోహిత
c. సేనాపతి
d. ప్రతీహార
e. యువరాజు.

3. రెండవ కుమారుడు మచిలిపట్నం శాసనం:
→ ద్వాదశ స్థానాధిపతుల గురించి ప్రస్తావన.

→ ఇలా శాసనాల్లో సప్తాంగాలు గురించి ప్రస్తావన వస్తుంది.
→ కౌటిల్యుడి అర్థశాస్త్రం detailed గా వుంది.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

1. స్వామి
2. మంత్రి
3. కోశము
4. దుర్గము
5. బలము
6. జనపథము (భూభాగం)
7. మిత్ర.

పరిపాలనా విభాగాలు:

విషయ
↓
నాడు
↓
గ్రామము.

→ భీమ-I మచిలీపట్నం శాసనం ప్రకారం పంచపర 6నే తెయిటే గ్రామ-పాలనకు పూంపొది.

రెవెన్యూపాలన:—

భూమిశిస్తును 2 పేర్లతో పిలిచేవారు.

1. కరము
2. సిద్ధాయ.

ఇవి కాక ఇతర పన్నులు:

1. వ్యాగతాద పన్ను (రాజుకుర్చులకు).
2. సంధి విగ్రహిత
3. పరిహాల పన్ను → సైనిక అర్హతకు
4. పుల్లరి పన్ను → పశువుల మేతపై
5. విష్టి సుంకం
6. బాణాదాయం
7. కల్లసకరం.

ఆర్థిక పరిస్థితులు:—

వ్యవసాయం:

→ భూమిని కిలపడానికి ఉపయోగించిన గడలు.

1. రాజురాజవాల.
2. రాజమానవాల

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

3. ఉష్ణమండల భూములు

4. సుస్థిరత్వాతర భూములు

→ భూమిని యూనిట్లలుగా కాలవడానికి.

1. ఖండిత
2. చూము
3. పుట్టి
4. కుంచము.

→ నీటి ఆవిరుల తెలిగిన భూమిక నాయ. నేల / పాణియ ఒనో పడం.

→ కేతీయ నేల - black soil.

→ ప్రాచీన వ్యాపారం సంబంధి పెంతల వ్యాపార జరిగేది.

→ వివిధ వాణిజ్యాన్ని శ్రేణులు ఏర్పడేవి.

1. నానాధీక పెకరాడు -
2. కయ్యాలు పెకరాడు
3. వీర పలంజిగ.
4. నకరము.
5. లలికి [నూనె వ్యాపారం].
6. చట్టిరమేలు [చట్టిరమేలు].

→ బర్మా
థాయిలాండ్
శ్రీలంక
china
ఆగ్నేయాసియా దేశాలతో వ్యాపారం కొనసాగించారు.

ముఖ్య రేవుపట్టణాలు:

1. కులోత్తుంగచోళపట్టణం [విశాఖ].
2. చోళమాండ్రపురం [ఫుంటూరు].
3. గండగోపాలపురం [నెల్లూరు - కృష్ణపట్నం].
4. దేశియకొండపట్టణం [మోటుపల్లి].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

నాణాలు :—

గద్వాణము — బంగారు నాణాలు.

వెండినాణాలు — మాడు

రాగినాణాలు — కాసు

రూకలు
పద్మిత
శూన్యం } ఈం రాగినాణాలు.

దొండుపాడు [NLG] } 14,435 రాగినాణాలు లభ్యం.
పలమంచి [తెలుగు]

సాంఘిక పరిస్థితులు :—

కులవ్యవస్థ :

1. బ్రాహ్మణుల ఆధిక్యం బాగా తగ్గింది. [వారణం యజ్ఞాలు తగ్గడం]

2. బ్రాహ్మణులలో 2 వర్గాలు ఏర్పడ్డాయి.

1. వైదిక :
→ తమ వృత్తిలో కాససాగారు.

2. నియోగ :
→ ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల్లో చేరారు.
వృత్తిని వదిలేశారు.

→ రసెత కొత్త జాతుల ఆవిర్భావం — శూద్ర వర్ణం నుండే ఆవిర్భవించాయని పండితుల ఏకాభిప్రాయం.

→ వైశ్యులు బాగా పలుకుబడి ఉండి యితర ప్రధాన కులం వెలుకొండలోని [వెలమ]

యాసమా తన్వాతాలయం యాతి తులజైవం.

మహిళల పరిస్థితి :

: పురుషాధిక్యత

: సామాజిక దురాచారాలు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

మతపరిస్థితులు :—

1. బౌద్ధం :

→ పూర్తిగా యుద్ధాలపట్ల కుంటుపడిపోయింది.

→ 641 లో హ్యుయాన్‌త్సాంగ్

- కుబ్జవిష్ణువర్ధనుడు [ఆంధ్ర]
- యశోవర్మ [NI]
- పులకేశి-II [డెక్కన్]
- ధ. భాగలదేశం – నరసింహగుప్త-I

→ ధాన్యకటకం 16కి.మ చుట్టుకొలత

20 విహారాలు కాని బౌద్ధుల సంఖ్య 1000 మాత్రమే

6ని చెబుతున్నాడు.

2. జైనమతం :

: ఈ కాలంలో పునరుద్ధరించబడింది.

: కుళోత్తుంగ చోళుడు మొనుగోయిలా ఒక జైన విసథని నిర్మించాడు.

: దిగంబర్లు వైథయత్తు [తమిళం] రాజరాజ నరేంద్రుడు క్రీస్తులగా చేసినప్పుడు, తెలంగాణా ప్రాంతానికి వలస వచ్చారు.

(Imp) : కుర్క్యాల శాసనం [కరీంనగర్ జిల్లా – యంపతెయి [జైనుడు] యోగి నుండి వేములవాడకు వలసవచ్చి స్థిరపడ్డాడు 6ని చెబుతుంది.

హిందూమతంలోని శాఖలు :

1. శైవం

→ 6 శివాది

08/1/13

→ శైవమతానికి ఆదిలింగనకి 2 రాజులు మాత్రమే.

1. రాజరాజ నరేంద్ర
2. కుబ్జవిష్ణువర్ధనుడు

→ శైవమతంలో 6 శివాది శాఖలు ముఖ్యంగా తెలిపిస్తాయి.

వీటికి మూలం పాశుపత మతశాఖ.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

క్రీ.శ 2nd c A.D లో లకులీసు ప్రారంభించాడు. [పాశుపత శాఖను].

ఇతడు వ్యాఖ్యానించిన గ్రంథాన్ని కూడా రాశాడు.

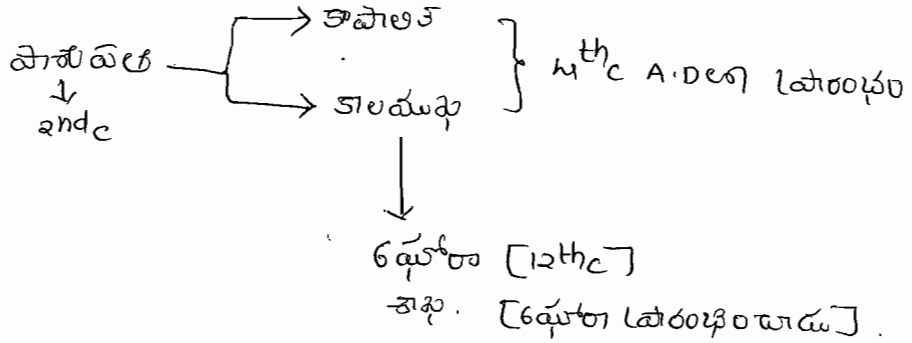

→ 6వ్ రాజు-II పాలించాడు, ఈడి కాలం శాసనాలు ముఖ్యమయిన శైవ శాఖల ప్రస్తావన.

1. పాశుపతం
2. కాలముఖము
3. .

→ పాశుపత కేంద్రాలు:

1. లంఫ్రాక్ [mBNR]
2. శైలం
3. ఈడి కొండ
4. ముదగుంది [కర్నూలు]
5. పాములయారం
6. పరశ్వారం

కాలముఖ కేంద్రాలు:

1. లంఫ్రాక్
2. ఖజరహో
3. శైలం
4. వ్యాఖ్యానములు.

వైష్ణవము:

: కూడా ఒక ప్రధాన మతం

1. ఘోటకం
→ నరసింహ పీఠం
2. సింహాచలం
→ నరసింహ పీఠం

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

3. చాళుక్యులు [Chalukyas].
→ భూవన్యాయ కాలయం.

4. వేంగీపురం
→ కుంభ మాతృవన్యాయ శిలయం.

5. తిరుమల:

→ ప్రభుత్వంలో తిరుమల సుమారు 300 సార్లు ప్రస్తావించబడింది.
→ ఈ సామ్రాజ్యంలో తిరుమలని వెంగడయ అని ప్రస్తావించారు
→ 9th c కు చెందిన శాసనం ప్రకారం తొండైమాన్ అనే రాజులు పరిపాలించినట్లు చెబుతుంది.

→ అనేక గ్రామదేవతలను పూజించారు.

→ విరగల్ పూజ:

→ వీరశిలలను పూజించేవారు. [యుద్ధంలో చనిపోయిన వారి స్మారకార్థం వుంచే శిల].

→ కులదైవం — కౌశిక అనే దేవత.

కుమారిలభట్టుడు: —

→ పూర్వమీమాంస భక్తుడు.
→ 'పంచాయతన' అనే కొత్త పూజావిధానాన్ని ప్రవేశపెట్టాడు.

1. శివుడు
2. విష్ణువు
3. గణపతి
4. దుర్గాదేవి
5. ఆదిత్య

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

వాస్తు-శిల్పకళలు: —

→ ద్రావిడ శైలి

వంశానుచరిత్రలు:

: భీమ-I నిర్మించాడు.

1. ద్రాక్షారామం [తూ.గో]
   → భీమేశ్వరాలయం నిర్మించబడింది.
2. భీమారామం [తూ.గో] - సామర్లకోట
   → కుమారభీమేశ్వరాలయం.
3. సోమారామము [ప.గో] - సనుపల్లి.
   → సోమేశ్వరాలయం.
4. క్షీరారామం [ప.గో] - పాలకొల్లు
   → క్షీరారామలింగేశ్వరాలయం
5. అమరారామము [అమరావతి] - Guntur dt.
   → అమరేశ్వరాలయం

గుణగవిజయాదిత్యుడు: —

: నిర్మించిన ఆలయాలు అకుర్వాలు [తూ.గో] లో నిర్మించాడు.

1. గొలింగేశ్వరాలయం [వినాయకుడి శిల్పం కనిపిస్తుంది]
2. విజయేశ్వరాలయం
3. ఆంచన గుడి
4. రాజరాజేశ్వరాలయం
5. చంద్రశేఖరాలయం.

→ ఇవన్నీ 4th c కి చెందిన ఉదాహరణలు మాయలుపట్నాయి.

దానార్ణవ:

: భీమారామంలో రాజనారాయణాలయాన్ని నిర్మించాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➔ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

రాజరాజ నరేంద్రుడు:

: రాజమండ్రిలో

1. కోటిలింగాలయ ఆలయం.
2. వెలుగోపాలస్వామి ఆలయం
3. మారండేయాలయం

బౌద్ధ చాళుక్యులు ఆంధ్రలో నిర్మించిన ఆలయాలు: —

1. నవబుద్ధేశ్వరాలయం — ఓలంపూర్ [NBNR]
   - గొప్ప శైవక్షేత్రం
   - తుంగభద్రానది.

   a. బాలబుద్ధేశ్వర
   b. వీరబుద్ధేశ్వర
   c. కుమార "
   d. స్వర్గ "
   e. విశ్వ "
   f. అరబ్ "
   g. గయబ్ "
   h. ఉద్ధ "
   i. ఆరక బుద్ధేశ్వర [తులపాయిండి]

→ నగర శైలిలో నిర్మించారు.

→ జోగులాంబ ఆలయం — ఓలంపూర్. [ద్రావిడ శైలి].
- తులపాతో ఇటీవల తవ్వగా నిర్మించారు.
- India లోని 18 శక్తి పీఠాల్లో ఒకటి.

→ 4 శక్తి పీఠాలు ఆంధ్రలో వున్నాయి.

1. జోగులాంబ
2. భ్రమరాంబ [శ్రీశైలం]
3. మాణిక్యాంబ [దాక్షారామం]
4. పురూహూతికాంబ [పీఠాపురం].

→ శ్రీలంకలో వున్న శక్తి పీఠం — లంకాతిలక

యోగి చాళుక్యుల — కళింగ ని ప్రారంభించారు. [తులభైవం]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

2. సంగమేశ్వరాలయం — కూడలి సంగం
→ శ్రీశైలంకి 5 km.
— కృష్ణ, తుంగభద్ర సంగమ ప్రాంతం.
— ప్రస్తుతం శ్రీశైలంలోకి వుంది. [shift చేశారు].

3. నవనందీశ్వరాలయాలు:
→ కర్నూలు జిల్లా నంద్యాల చుట్టు వున్న 9 శివాలయాలు.

1. మహానందీశ్వరాలయం — మహానంది.
2. శివనందీశ్వరాలయం — పచ్చల కాలువ
3. సూర్యనందీశ్వరాలయం — సూర్యనంది
4. విష్ణునందీశ్వరాలయం — విష్ణునంది
5. బ్రహ్మనందీశ్వరాలయం — బ్రహ్మనంది.

4. పంచలింగేశ్వరాలయం:

1. పంచలింగాల — కర్నూలు dt.
2. సిద్ధేశ్వరాలయం — సిద్ధేశ్వరం [కర్నూలు]
3.

5. కర్నూలులో 2 శివాలయాలు నిర్మించారు. [కర్నూలు].

1. భీమలింగేశ్వర
2. రామలింగేశ్వర.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

2. సామంత రాజ్యాలు

[7th c – 12th c]

కోస్తాంధ్ర రాజ్యాలు:

1. వెలనాటి చోడులు :–

: Guntur ప్రాంతం

: 6000 వెలనాడు అని కూడా పిలుచారు.

: చుందవోలు రాజధాని.

(లేదా)

ధేనుకపురం.

: వీరంగి చాళుక్యులకు సామంతులు.

a. గొంక – I :

: మహామండలేశ్వర
: చాళుక్యరాజ్య మూలస్తంభ } బిరుదులు.

b. గొంక – II

: కాకతీయ రాజు ప్రోల – II ను దండెత్తి వచ్చాడు.

: 1157 లో దాయాదుల యుద్ధంలో యువరాజు రెండవ రాజేంద్ర ప్రోల – II ని చంపి, పడించాడు.

c. రాజేంద్ర – II :

: తెలుగు కవి మంచన ఇతని ఆస్థానంలో

: కొయూరవంశచరిత్ర అనే గ్రంథం – మంచన [తెలుగు]

సుందరమంత్రికి అంకితం.

: ఇది చెంపు కావ్యం. [పద్యం + గద్యం].

: వీరశైవ చంపటిక అనే సంస్కృత గ్రంథానికి అనువాదం.

↓

[రాజశేఖరుడు]

: వల్నాటి యుద్ధం జరిగింది.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➔ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

d. రెండవ పృథ్వీశ్వరుడు :—

: చివరివాడు.

: గణపతి దొరువు 1210 లో ఇతనిని ఓడించాడు.

తెలుగువాడు జయించాడు.

e. నెల్లూరు/తెలుగు చోడులు :—

: తెలుగు సామ్రాజ్యానికి ఎనలేని సేవ చేశారు.

: విక్రమసింహపురం రాజధాని.

: కట్టాలో చాళుక్యులకు సామంతులు. తరువాత తైలపీయులకు.

a. విజ్జన :

: వంశస్థాపకుడు.

b. చోళతిక్కడు :

: గణపతి దొరువుడికి, పృథ్వీశ్వరుడిని ఓడించడానికి సహాయం.

: పృథ్వీశ్వర శిరఖండుక లకొడా విసిరిన — బిరుదు.

c. రెండవ మనుమసిద్ధి :—

: తిక్కనకు ఇలనిలస్థానంలాని యాడు. [నెల్లూరు].

తిక్కనకు బిరుదులు :

1. కవి యాగ్నింధన
2. ఉభయకవియిత

→ మహాభారతంలో 15 పర్వాలను రచించు యాతియాయడికి ఓడించియిచ్చాడు.

→ రామాయణంలోని ఉత్తరకాండాన్ని తెలుగులో సర్వాచనోత్తర రామాయణంగా రచియించాడు.

→ ఇలని తాయాయలు రచనాన్ని, బిరుదాన్ని ఇతడిని రాజధ్వజాన్ని చేశాడు.

→ ఓరుగల్లుకు వచ్చి గణపతి దొరువు సహాయాన్ని తిరుగు తిక్కన. దీని ద్వారా మనమసిద్ధి తిరిగి రాజ్యాన్ని చేపట్టాడు.

→ తైలపీయులకు సామంతుడయ్యాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: కృష్ణవట్నంలో సెక్రటేరియట్‌ను నిర్మించాడు.

: 1260లో పండ్యులతో యుద్ధం: తనకంటే రాజైన కాటమరాజును ఓడించాడు. పల్లవ విజయం యుద్ధానికి దారితీసింది. సేనాపతి ఖడ్గతిక్కన మరణించాడు.

: 1263లో ముత్తుకూరు యుద్ధం:

: గణపతిరాజు + మనుమసిద్ధి Vs జటవర్మ సుందర పాండ్య [మధురై]

: కాకతీయ సైన్యం ఓటమి: మనుమసిద్ధి మరణించాడు.

: సుందర పాండ్య నెల్లూరు విజయోత్సవం చేసుకున్నాడు.

: సుందర పాండ్య చోళ, వరంగల్ ఈ కొత్తనాణాలను ముద్రించాడు.

↓ పాండ్య Symbol. ↓ కాకతీయుల Symbol

3. పల్నాడు హైహయ రాష్ట్రం: —

: రాయధాని గురజాల

: పలనాటి చరిత్రకు సామంతులు.

పల్నాడు యుద్ధం

: 1176-82లో జరిగిందని భావన

: Guntur జిల్లాలోని కారంపూడి వద్ద

ఆధారం:

: జనశ్రుతులు. ఆధారంగా 2 గ్రంథాలు రాయబడ్డాయి.

1. పల్నాటి వీరచరితం [13th c]
   — శ్రీనాథుడు
2. పల్నాటి వీరభాగవతము [19th c]
   — ములగ వీరభద్రకవి.

హైహయ రాష్ట్రం

నరడాల	యాదవ్లు
→ నలగామరాజు	మల్లదేవ్రడు
→ రెడ్డినాగమ్మ [మంత్రి] — శైవమతస్థురాలు.	→ బ్రహ్మనాయుడు [మంత్రి] వేలనాటుల
→ వీరభద్రుడు	→ కైవ్లవుడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: బ్రహ్మనాయుడు మాచర్లలో చెన్నకేశవాలయాన్ని నిర్మించాడు.

: బ్రహ్మనాయుడు వీరవైష్ణవం 6వ మతశాఖను ప్రారంభించాడు.

main concept : కులరహిత సమాజం.

: దళితులకు దేవాలయ ప్రవేశం తెల్పించాడు.

: కన్నమదాసు 6వ దళితుడిని దత్తత తీసుకున్నాడు.

: చాపకూడు [సహపంక్తిభోజనం].

: రెంటచింతల వద్ద జరిగిన కోడిపందెంలో – బ్రహ్మనాయుడు ఓడిపోయి వనవాసానికి వెళ్లాడు.

↓

[మండపి, వీరమెడపి ప్రాంతాల వనవాసం – 10yrs]

: లెలాజు తాయబాబి, నాగమ్మ లక్ష్మాన్ని తీసుకొని ఇవ్వడానికి బిజ్జలకొలువు.

: రెడ్డి నాగమ్మకు మద్దతు ఇచ్చిన రాజులు :

a. కాకతీయులరాజు రుద్రదేవ

b. కోటరాజులు

c. హోయసాలులు

: యుద్ధంలో బాలచంద్రుడు [బ్రహ్మనాయుడి కుమారుడు] చనిపోయాడు.

4. కొనిదేన చూడుట :—

: ప్రారంభంలో తక్కెళ్ల చాళుక్యులకు సామంతులు తరువాత కాకతీయులకు.

a. నన్నెచోడుడు :

: తెలుగులో కుమారసంభవం'ను రాశాడు.

: కవిరాజ శిఖామణి — బిరుదు. [తెలుగు సాహిత్యంలో మొదటి తెలుగు కవి రాజు].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➔ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

5. అల్లకూరు చోడులు :

: నెల్లూరు – చోడులు ఒని తుడా ఒంటి

బుద్ధిని :

: కాకతీయులతు సామంతుడు

: సుమతీ శతకం

నీతిశాస్త్ర ముక్తావళి } రచనలు.

6. నిడుదవోలు చాళుక్యులు :—

: వెన్నెయగోదావరి

వీరభద్రుడు :

: గణపతిదేవుడి సామంతుడు.

: తన కుమార్తె రుద్రమదేవినిచ్చి వివాహం.

: కొలనుపాకను రాజధానిగా చేసుకున్నాడు

7. యలమంచి చాళుక్యులు :

8. కొండపడమటి → Counter of నాడెండ్ల రాజధాని

9. కోటరాజులు → ధరణికోట రాజధాని

} రుద్రదేవుడు వీరులు కాకతీయులకు సామంతులుగా చేశాడు.

రాయలసీమ రాజ్యాలు :

బాణవంశం :

: పరమపురం [హేంగపురం] రాజధానిగా.

: పెన్నా ప్రాంతాన్ని పాలించారు.

: పల్లవులు → బాణాయి చాళుక్యులు → రాష్ట్రకూటుల

↓

చోళులకు సామంతులు

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

2. నొలంబు యల్లవ్వులు :

: మేమావతి రాజధాని. [మెంజేరు - మనంతపూర్]

: తెల్లటికలోని కొన్ని ప్రాంతాలు.

: మేమావతి ఘటిక చాలా సువసిద్ధమయినది.

: డైనమోలాస్టులు - డైనమోల ఆదరణ.

: చోళులకు సామంతులు.

3. వైదుంబులు :—

: రెండవ శతాబ్దం నుండి పాలించారు.

: చిప్పలి → పొత్తపిపి కి రాజధాని మార్పు

↓

కడప dt.

: 60 ఎంగల్ శాసనాలు లభ్యం.

: కళ్యాణి చాళుక్యులకు సామంతులు.

తెలంగాణ రాష్ట్రాలు :—

1. వెలమలవాడు చాళుక్యులు :

: వెలమలవాడ ఆధిపత్య లెంబులవాటిక గని పేరు.

: 8 - 10th c

: రాష్ట్రకూటుల సామంతులు.

a. వినయాదిత్య యుద్ధమల్లుడు :—

: రాష్ట్రకూటుల దగ్గర సేనాధిపతి.

: promotion ఇచ్చి "నయాదులపే' వెలనాటి సామంతుడిగా

: రాజధాని : నిందూరు - భూదన్.

b. రెండవ కొసరి - II :

: రాజధానిని భూదన్ → వెలమలవాడకు మార్పు

: కొల్లిపర శాసనం ప్రకారం రాష్ట్రకూటుల ఆధిపత్యంలో

వెంగి, తెలంగలను జయించాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

c. బుద్ధిగ – I :

: పోములయాడులో బుద్ధిగేశ్వరాలయాన్ని నిర్మించాడు.

: 42 యుద్ధాలలో విజయం.

: A/c చరిత్రాధార్యన విజయం ప్రకారం భీమ – I చుట్టించి చుండిగ వచ్చుతుంటే, తను తప్పించుకొని పారిపోయాడు.

d. రెండవ – II :

: వంశంలో గొప్పవాడు.

: 10th c [930-941]

: పోములయాడులో నగర్జేశ్వరాలయం నిర్మించాడు.

: సుఖసిద్ధ జైన కన్నడ కవి : పంప

: పంపకవి సోదరుడు జినవల్లభుడు పోసినకుర్కెల్ శాసనం ప్రకారం తన కుటుంబం పోంగి పుంచి వచ్చి స్థిరపడిందని తెలుస్తుంది.

: పంపకవిని ధర్మపురి గ్రామాన్ని ఓగాహారంగా

: ధర్మపురిలో జినవల్లభుడు ఒక జైనాలయం, ప్రతిష్ఠపనతిలక అనే తటాకాన్ని నిర్మించాడు.

యు-II

పంపకవి – గ్రంథాలు : —

: ఆది పురాణం (ఋషభనాథుడి కథంతి) } కన్నడం
2. పంపభారతం / విక్రమార్జున విజయం }

కన్నడ త్రయం :—

1. పంప [ఆదికవి] } జైనులు
2. పొన్న
3. రన్న

→ కన్నడంలో ఆది గ్రంథం → రచియించినవాడు రాశాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

పొన్నకవి:

1. శాంతిపురాణం [శాంతి నాథుడిపై]

2. .....

రన్నకవి:

: 6 జినతనాథ పురాణం.

నరహరి [కవి]:

: రామాయణం [కన్నడం]

: కన్నడ వాల్మీకి.

యూ-1

ప్రాంతీయ భాషలు
ఏర్పడ్డాయి

e. బుద్ధిగ - IV:

: పొయసులవాడుగా సుధాయ జైనాలయాన్ని నిర్మించాడు.

f. అరికేసరి - III:

: ప్రసిద్ధ సంస్కృత జైన కవి, సోమదేవ సూరి.

: అకలంకచంద్రవర్తి
తవికులగురు
శాంత్యాదిచలసింహ
} సూరి బిరుదులు.

గ్రంథాలు: —

1. యశస్తిలక
2. నీతివాక్యామృత
3. యశోధర మహారాజ చరిత.
4. యుక్తిచింతామణి సూత్ర.
5. శాంత్యాదేశనిధిత్వ.

→ కవికి సుధాయ జైనాలయాన్ని అరికేసరి - III తాలుకగా ఇచ్చాడు.

[వర్తని శాసనం తెలుపుతుంది]

↓

మహారాష్ట్ర.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

వెలమలయాడు భీమకవి :—

15th c లో శ్రీనాథుడు వెలమలయాడు భీమకవి గురించి ప్రస్తావించాడు

1. కవిజనాశ్రయము
2. శలభఖండ
3. రాఘవపాండవీయం
4. సరసేంద్రయాదవపురాణం

→ వెలమలయాడలో రాజరాజేశ్వరాలయం (శైవక్షేత్రం) – మహామండలేశ్వరి రాజాదిత్య [11th c] లో నిర్మించాడు. [original గా ఇది జైనాలయం]

→ కళ్యాణి చాళుక్యుల సామంతుడు.

→ రంగారెడ్డి జిల్లాలోని వల్లకుండ 6వ గ్రామంలో 7 జైనదేవాలయాలు ఉన్నట్టుగా ఉన్నాయి.

2. ముదికొండ చాళుక్యులు :—

: ముదికొండ రాజధాని [ఖమ్మం dt]

: వెంగి చాళుక్యులకు సామంతులు.

a. కుసుమాయుధ :—

: ముఖ్యుడు.

3. గోన హైహయరాజులు :—

: MBNR ను కాకతీయులకు సామంతులుగా

: రాజధాని వర్ధమానపురం. [గొల్ల జైనక్షేత్రం].

a. గోనబుద్ధారెడ్డి :—

: రంగనాథరామాయణంను రాశాడు. [తన కవి పేరు పెట్టాడు]

↓

[ద్విపద కావ్యం]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➔ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

4. సతయాడి రాజ్యం : —

: ఖమ్మం ప్రాంతం

: మడయల్ల రాడథానిగా, కాకతీయుల సామంతులు.

a. రుద్రుడు:

: గణపతి దౌహిత్రుడు తన సోదరి "మైలాంబ"ను రుద్రుడుకిచ్చి వివాహం.

మైలాంబ:

: ఖయ్యారం చెయువు శాసనం వేసింది.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

3. కాకతీయులు

→ 10 – 12th c వరకు సామంతులుగా పాలించి - మహామండలేశ్వర అనే బిరుదులను తీసుకున్నారు.

రాష్ట్రకూటులు
↓
కళ్యాణిచాళుక్యులు

→ ప్రారంభంలో కాకతీయుల symbol గరుడ, బిరుదాలు వరాహం
↓ ↓
రాష్ట్రకూటులు కళ్యాణిచాళుక్యులు.

→ ఆంధ్రదేశాధీశ్వర అనే బిరుదును తీసుకున్నారు.

→ రాజధాని పేర్లు - ఆంధ్రసగర అనే పిలవబడింది. క్షిడాభిరామం

ఎనుకొండవల్లభామాత్యుడు' రాశాడు. [తెలుగులో రాయబడిన తొలి - నాటకం] ఈ గ్రంథంలో పేర్లును ఆంధ్రసగర అనే పిలవబడింది

→ కాకతీయుల సామాజిక పరిస్థితులను దర్పణం – క్షిడాభిరామం.

→ కాకతీయుల రాజభాష సంస్కృతం.

→ అయి ప్రాచీన తెలుగు, కన్నడ అయి.

→ 12th – 14th c లో స్వతంత్రంగా పాలించారు.

ప్రశస్తులు :–

1. మాంచల్లకాసనం :

: దానశ్రీవ్రుడు పోషాడు.

: గుండయ్య రాష్ట్రకూటుడు పొంగి రాష్ట్రంపై దండెత్తి వచ్చిన వెలదంగూరు యుద్ధంలో చనిపోయాడు.

: ఇతని కుమారుడు ఎలేయ రాష్ట్రకూటుడ్ని " కొలిసిమేకు
↓
ప్రాణముకొండ
ప్రాంతం]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

3. చేతియ:

4. కాకర్త్యాయగుండను ఒను నాలుగు అంగల ప్రస్తావన వుంది.

→ చాళుక్యతంగా తెలుస్తున్న అంతకాకతీయుడు – గుండయ్యగారిష్టకూటుడు.

2. మైలాండు పొసగిన దియ్యారం చెయ్యు శాసనం: —

: మూలపురుషుడు పెన్నబ్రువ్యతి శూద్రతులంయాడు ఒనొ ప్రస్తావన, కాకతీయ నగరాన్ని పాలిస్తున్నాయు.

3. గరవపాడు శాసనం: —

: గణపతిదేవుడు – తంతాలచాళుడి వారసులం ఒని చెప్పుకున్నాడు.

కాకతీయులు ఒని పేరు రావడానికి గల కారణాలు:

: కాకతి ఒనగా ఉమ్మడితీగ.

a) కాకతీయ నగరంను పాలించడం వలన.

: కాకతీయుల తులదైవం కాకతియర్గ. కం మరి మూడనొ కాకతీయ ఒనొ పేరు వచ్చింది.

: యుద్ధనాథుడు – ప్రతాపయుద్ధయళ్ళుయణం'లో తులదైవం కాకతి' ఒని చెప్పబడింది.

: కీడాభిరామంలో కాకతమ్మ కలయం' గురించి ప్రస్తావన.

: Acc. కు చరిత్రకారులు 'కాకతి' దేవత జైనమతంలోని 'కుష్మాండిని' ఒని భావించారు.

: జైనమతం ⟶ శైవమతంలోకి మారారు.
'కుష్మాండిని' " 'కాకతి'

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

రాజకీయచరిత్ర : —

సామంత కాకతీయులు : —

1. బేత – I :
   : 1000 – 1052.
   : కాకతి – పురాధినాథ – బిరుదు [acc to ఖాజిపేట్ శాసనం].

2. ప్రోల – I :
   : 1052 – 1076
   : అరిగరుకేసరి, కాకతీవల్లభ } బిరుదులు
   : వరంగల్ దగ్గర " కేసరి సముద్రం" అనే తటాకాన్ని నిర్మించాడు.

3. బేత – II :
   : 1076 – 1108
   : ఱిభువన మల్ల, విక్రమచక్రి } బిరుదులు.
   : శివపురం అనే నగరాన్ని నిర్మిస్తున్నాడు. ఆ నగరంలో బేతేశ్వరాలయాన్ని నిర్మించాడు.
   : మత గురువు – రామేశ్వర పండితుడు – [కాలముఖ శైవుడు]

4. దుర్గ :
   : 1108 – 1176
   : ఖాజీపేట్ దగ్గర శాసనం ప్రకారం బేతేశ్వరాలయాన్ని రామేశ్వర పండితుడికి కానుకగా ఇచ్చాడు.

5. ప్రోల – II :
   : చివరివాడు.
   : 1116 – 1157.
   : తెల్లాపూర్ చాళుక్య రాజ్యం అంతం [యాదవులు అంతం చేశారు].
   : ఆల స్వతంత్రుడు.

(భల్లమ – V)

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 1157 లో దాయాదుల యుద్ధంలో తెలుగు చోళులు ఓడిపోయారు.

: 1157 – 1323 మధ్యకాలం కాకతీయ రాజులు :

1. రుద్రదేవుడు :— / ప్రతాపరుద్రుడు–I : [1157–1195]

: హన్మకొండ వశిష్ట ఇతని విజయాలను తెలియజేస్తుంది.

దీనిని ఓరుగల్లులో రాశాడు.

: వరంగల్ కోటను నిర్మించి రాజధానిని హన్మకొండ

↓

వరంగల్‌కు మార్చాడు.

NOTE

Acc. to BSL యాను మంత్రి గణపతిదేవుడు రాజధానిని మార్చాడు.

: చాళుక్య యుద్ధంలో సేనాని రాజుకు సహాయం.

: కోట
కొండపల్లి } రాష్ట్రాలను జయించాడు.

: నీతిసారము అనే సంస్కృత గ్రంథాన్ని రాశాడు

విద్యాభూషణ అనే బిరుదును తీసుకున్నాడు.

: యాదవరాజు జైత్రపాల [జైత్రపాల] ఓటమి చెందాడు. యాదవ-

రాజు గణపతి దేవుడిని బందీగా పట్టుకున్నాడు.

యాదవతాలంనాటి తప్పులు – యాదవ vs కాకతీయులు:

a) మేమాటి :

పశుపతి [శివుడు] లో [శివుడు] లింగాకృతిలో ఉన్న రుద్రదేవుడిని

జైలులో బలవంతులుగా నరికివేశాడు, అని రాయబడింది.

: 3 శైవ పీఠాల వల్ల శివలింగదోషం అని పేరు వచ్చింది.

1. దాయాదులు
2. శ్రీశైలం
3. కాళేశ్వరం

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

b) జల్లణ: —

: సుక్తిముక్తావళి అనే గ్రంథాన్ని రాశాడు.

: యాదవ, కాకతీయుల మధ్య ఘర్షణ

2. మహాదేవుడు: —

: 1195–1199

: దొరగింపై దండెత్తి ఓటమి చెయ్యాడు.

→ 1199–1202 లో సామంతరాజు రెచర్లరుద్రు కాకతీయరాజ్యం విచ్ఛిన్నం కాకుండా కాపాడాడు.

→ 'కాకతీయరాజ్యభారధౌరేయ' అనే బిరుదును తీసుకున్నాడు.

→ 'కాకతీరాజస్థాపనాచార్య' - బిరుదు.

→ 1202 లో గణపతిదేవుడి విడుదల.

→ యాదవరాజు సేంగన విడుదల చేశాడు. తెలుగురాయస్థాపనాచార్య' అనే బిరుదును తీసుకున్నాడు.

3. గణపతిదేవుడు:

: 1202 – 1269.

: అంధ్రదేశమంతా జయించబడింది.

విజయాలు:

1. దివిసీమ [krishna dt]

– చెయ్యవంశ పిన్నిచోళ పాలిస్తున్నాడు.

– ఇద్దరు తుమ్మాలను వివాహం గణపతిదేవుడితో.

– జయప్పసేనాని 'గజసాహిణి' గా నియమించాడు.

↓

[కంఠ పిన్నిచోడ]

జయప్పసేనాని – గ్రంథాలు:

1. నృత్తరత్నావళి
2. గీతరత్నావళి
3. వాయిద్యరత్నావళి

} సంస్కృతం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

2. వెలనాడు :—

: పుట్టిశ్వరుడిని ఓంతు చేసే

3. నిడుదవోలు యాళుత్సులు :

: వీరభటుడిని

4. నెల్లూరు చోడులు

: మనుమసిద్ధి.

*. చోడుతటుత్తచూరకార' ఒనె బిరుదు ద్వారా తెట్టుక్ వరకు రాజ్య-

స్థాపన జరిగిందని తెలుస్తుంది. ↓ బిరుస్సు.

Imp → సామంతులలో ప్రముఖులు వళ్ళూరివర్ల, కాయస్థ వంశస్థులు.

↓ బలమయినవారు. ↓ [లేఖకులు] ↓ North Indians.

రాయలసీమలో ఒక రాష్ట్రాన్ని స్థాపించారు.

కాయస్థరాజు 'గాంగేయసహాని'. తెలుగు రాజధాని.

[బిరుదాంకిత — పోలూర్ వెల్లటూరు వివరణ].

→ యాదవ సింగన కాలంలో యాదవరాష్ట్రంపై దండెత్తి రాగా, ఓడించినట్లు

'గణపవరశాసనం' ప్రస్తావిస్తుంది.

→ గణపతి దొవ్వుడి యొక్క ఒట్టయి — ముత్తుకూరు యుద్ధం [పాండ్యులు]

తరువాత Retirement. Then యుద్ధమదొలి పాలన.

→ మలసయ్య — విశ్వేశ్వర శివుడు. [పాసుపత శైవుడు].

→ గణపతి దొవ్వుడు-రాయగజకేసరి [బిరుదు].

→ మోటుపల్లిదగ్గర ఓడరేవు శాసనం [కాకతీయుల ప్రధాన రేవు పట్టణం].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

4. రుద్రమదేవి :

: 1269–89

: యాదవ రాజులు, ముగ్గురు దేవుడు – తిరుగుబాటు [సవితి కుమారులు].

: యాదవ మహాదేవుడు దండెత్తి వచ్చాడు.

Acc to : విక్రమాంకుడు రాసిన 'విక్రమాంకదేవ చరిత'
↓
17th c

మహాదేవుడిని ఓడించి కాటిలుంగారునాణాలను తీసుకుంది

Acc to మేలుపురం శాసనం 'రాయగజకేసరి' అనే బిరుదుని తీసుకుంది

విశ్వేశ్వర శివుడికి 2 గ్రామాలు దానంగా ఇచ్చింది.

1. క్రిష్ణలంక
2. మందడము

→ ఇంకొక మంత్రి అయ్యపు శివదేవయ్య.

: 'మార్కోపోలో' మోటుపల్లిని సందర్శించాడు.

→ కాయస్థదేవుడు తిరుగుబాటు చేశాడు. పోపుర్తి శాసనం ప్రకారం యాదవులు, పాండ్యులు సహకరించారు.

→ తిరుగుబాటులో రుద్రమదేవి, సేనాపతి విల్లిభార్మనుడు ఇద్దరు మరణించారు. దీనిని చందుపట్ల శాసనం [NLG Dt] చెబుతుంది.

5. ప్రతాపరుద్ర – II :

: 1289–1323.

→ రుద్రమదేవి తమ్ముడి కుమారుడు ప్రతాపరుద్ర – II.

: పోపుర్తిని చంపి, కాయస్థ వంశంను అంతం చేసి ఓరుగల్లు కోట, తెలుగు ప్రాంతాన్ని జయించాడు.

: సామంత రాజులను రద్దుచేసి, నాయంకార వ్యవస్థ ప్రవేశపెట్టాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ రాష్ట్రాన్ని 72 రాష్ట్రాలుగా విభజించి నాయంకార్లను నియమించాడు.

↓
[military, పరిపాలన విధులు]

→ నాయంకార్లలో అత్యధికులు వెలుపు కులస్థులు ఉండడంతో, రెడ్డి కులస్థుల సహాయంతో – కంధుర్తి ప్రారంభం.

కవులు :—

1. విద్యానాథుడు
   → ప్రతాపరుద్రయశోభూషణం.
2. మల్లినాథుడు
   → కాళిదాసుడిపై వ్యాఖ్యానాలు
3. అగస్త్య
   → 7 గ్రంథాలు
   a) క్రీష్ణచరిత
   b) బాలభారతము
   c. నలకీర్తికౌముది
   d.
4. రావిపాటి త్రిపురాంతకుడు
   a. మధనవిజయం
   b. ప్రేమాభిరామం.
   → తెలుగు అనువాదం "క్రీడాభిరామం"

→ అందరూ సంస్కృతకవులు.

→ ఢిల్లీ సుల్తానుల దాడులు :—
— ప్రతాపరుద్రునికాలంలో.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

S.NO	సం॥లం	సేనాపతి	సుల్తాన్	ఫలితం.
1.	1303	ఫతుద్దీన్ జునా	అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ	ఉత్తరభల్లి [illegible] యుద్ధంలో ఓడి పారిపోయాడు.
2.	1309	మాలిక్‌కాఫర్	" "	ప్రతాపరుద్రుడు నామమాత్రుడయ్యాడు
3.	1317-18	ఖుస్రుఖాన్	ముబారక్ ఖిల్జీ	ప్రతాపరుద్రుడు లింగి నామమాత్రుడు
4.	1321-22	మహ్మద్‌జునాఖాన్	గియాజుద్దీన్‌తుగ్లక్	జునాఖాన్ ఓటమి కొసిగి నాయకులు యుద్ధరంగం పొల్గొనని "ఢిల్లీఖాన సప్తాంగాలను అనే బిరుదు తీసుకున్నారు.
5.	1323	మహ్మద్ జునాఖాన్	" "	కాకతీయుల సామ్రాజ్య అంతం. వరంగల్ → సుల్తానాపూర్ గా నామకరణ మాలిక్ మక్బుల్ Governor గా నియమితం. Actual గా ఇతను గవర్నర్ నాయకుడు. కాకతీయుల దగ్గర దివాన్ చేశాడు.

NOTE ఢిల్లీఖాన్ మహ్మద్ జునాఖాన్ - బిరుదు

→ మీలాస్ శాసనం ప్రకారం : ప్రతాపరుద్రుడు-3 సర్వసైన్యాధిపతులతో యుద్ధ ప్రారంభం చేసుకున్నాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➔ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

10/1/13

పరిపాలన – విధానం :

SOURCES :

1. రుద్రదేవుడి "నీతిసారము"
2. మడికి సింగన — సకలనీతి సమ్మతము.
   ↓
   Ikshvaku [కాంసగాక్]
   ↓
   తొలుత వంశస్థుడు

→ ఈయన రాసిన ఇతర గ్రంథాలు :

1. యద్దపురాణం
2. దశమస్కంధ
3. వాసిష్ఠరామాయణం.

3. శివదేవయ్య :

: గణపతిదేవుని తెలంగాణ మంత్రి
: పురుషార్థసారము
: శివదేవాగమము (శైవమతం పై).

అధికారగణము :

ప్రధానమంత్రి – కొలనపాటి

హేమాడ్రి రెడ్డి – గణపతిదేవుడు

వెల్లంకి గంగాధరుడు – రుద్రమదేవి.

→ 72 మంది నియోగులు తెలుసు. అందరి నియోగాధిపతి.

→ గణపతిదేవుని తెలంగాణ గాంగేయసేవాని నియోగాధిపతి.

→ 18 తీర్థులు తెలుసు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

పరిపాలన - విభాగాలు :

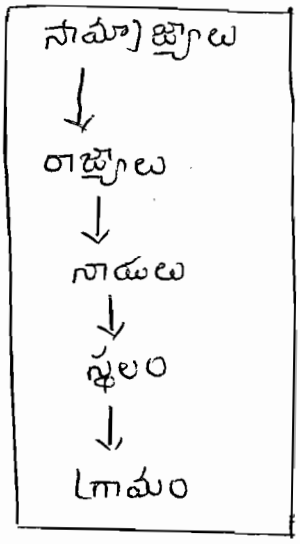

→ గ్రామ పరిపాలనలో 'ఆయగార' అనే మూలస విధానం ప్రవేశపెట్టారు.

↓

ప్రతి గ్రామంలో 12 మంది ఆయగారులను ప్రభుత్వం నియమిస్తుంది. వంశపారంపర్యం.

→ జీతం వుండదు. భూమిని ఇస్తారు. [ఆయము]

1. కరణం [accountant]
2. రెడ్డి [శాంతి భద్రతలు]
3. తలారి
4. పురోహిత
5. సువర్ణకార
6. ఆయసకుడు [కమ్మరి]
7. తచ్చేత [వడ్రంగి]
8. కుంభకార [కుమ్మరి]
9. రజక
10. నాయీ [మంగలి]
11. చర్మకార
12. వెట్టి [వెట్టిచాకిరి చేసేవాడు].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

మహారాష్ట్రలో — బారబలూత వ్యవస్థ.

(Imp) North India — జాజ్‌మని వ్యవస్థ.

Q: భారతదేశంలో జాజ్‌మని వ్యవస్థ ఈ కింది కాలంలో ఆవిర్భవించింది?

1. మౌర్యులకాలం 2. కాలచూరులకాలం మౌర్యుల ప్రాబల్యయుగంలో

3. గుప్తులయుగం (4) గుప్తులతదనంతర యుగంలో.

→ గణపతి దొవుడి కాలంలోని మగలట్లు శాసనం ప్రకారం ఆయగారకులు

ఏమంటే శూద్రకులస్థులు.

రెవెన్యూ పాలన

: భూమిశిస్తు ప్రధాన ఆదాయ వనరు. [50%]

↓

శిస్తు.

: వుట్టివకుండి — నగదురూపంలో

: వుట్టుకొలుచు — ధాన్యరూపంలో Tax చెల్లింపు.

వన్నులు:

కోయి/నీటివిధి — water tax

వుల్లరి — వంశపుల మీతపై వన్ను.

అడ్డదట్టసుంకం — వంశపులపై

ఇల్లదేర — House tax

ఆటసుంకం — ఆటలపై

అమ్మకపు సుంకం — Sales tax.

పెరికే ఎద్దు సుంకం

దొగరాజసుంకం — రాజు భుక్తులకు

సంధివిగ్రహ — విదేశీవ్యవహారాలకు.

వడియెర — సైన్యంపై కోసం వన్ను

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: యోలంపాటుల ద్వారా పన్నులు వసూలు చేసుకొని రాజ్యాన్ని రక్షిస్తున్నారు.

న్యాయపాలన:

: యజ్ఞవల్క్యస్మృతి ఆధారంగా న్యాయపాలన జరిగింది.

: 2 రకాల న్యాయస్థానాలు.

1. ప్రతిష్ఠిత:
(లేదా)
*. శాశ్వతన్యాయస్థానాలు

2. అప్రతిష్ఠిత / తాత్కాలిక న్యాయస్థానాలు.

: న్యాయస్థానాధిపతులను సముడితి అంటారు.

: సమయసంస్థలు (కులసంఘాలు):

→ న్యాయపాలనలో ప్రధానపాత్ర.

సైనికవ్యవస్థ:

2 రకాల దళాలు ఉండేవి.

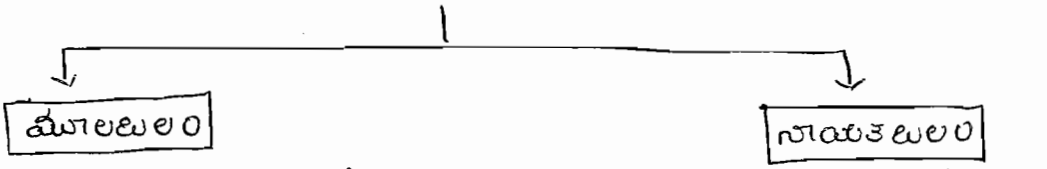

→ రాజు ఆధీనంలో ఉండే సైన్యం

→ రథం: మహారథుడు పట్టపాయేని

సాయకారుడు: గజపాయేని

→ కాకతీయుల కాలంలో త్రిపురాంతకదేవ సైనికులు – లెంకలు [Bodyguards]

→ రాష్ట్రకూటులలో వీరు – గరుడ

చాళుక్యులు – వెలైక్కారర్.

చోళులు – పయోయాసి.

జపాన్ – సమురాయ్

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ఆర్థిక వ్యవస్థ :—

వ్యవసాయం

: నూటిపాయడుల – చెరువులు.

1. : రామప్పచెరువు – పాలంపేట్ (వరంగల్ జిల్లా)
   – కాచర్ల యుడుడు.
2. పాకాలచెరువు – వరంగల్ dt.
   – పుగదల మమ్మడి [గణపతి దొవుడి మంత్రి-
   కుమారుడు].
3. బయ్యారం చెరువు – ఖమ్మం dt
   – మైలాంబ.

→ యితిచెరువు నిర్మాణం కోసం దశబంధ' ఒసి థరాలి నియామకం.

→ యితాయలుడు–I కాలంలో, వల్నాడు ప్రాంతాలలో చెరువులను నరకించాడు.

వస్త్రములు

: వస్త్రవరిశ్రమ ముఖ్యమయినది.

: Carls marcs — mother of cottons' ఇండియా.

: పాలుతికి సోమనాథుడు – యండితాధ్యాయిత' లో
20 రకాల వస్త్రాల తయారవుతున్నట్లు రాశాడు.

: మాకోపాలో మసోలియా' లో మస్లిన్ వస్త్రాలు తయారవుతున్నట్లు చెప్పాడు. ↓ యురోపియం.

: china నుండి సిల్క్ వస్త్రాల దిగుమతి.

: గోల్కొండ ప్రాంతం వజ్రాలకు ప్రసిద్ధి ఒసి మాకోపోలో చెబుతున్నాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: దేవతా పరిశ్రమ [వస్త్రసంబంధమైన అయిదవ వస్తువులు]

: ఉలాబాద్‌లోని నిర్మల్‌లో ఇనుప ఆయుధాల తయారీ — ఉమాస్ [సీరియా]కు చెందినది.

వ్యాపార - వాణిజ్యాలు : —

విదేశీయాణిజ్యం :

1. China
2. ఇరాన్
3. సీరియా
4. ఇరాక్
5. అగ్నేయాసియా దేశాలు.

→ పెద్దలంబడు (శ్రేణులు)
- నిగమ
- సభ
- శార్థవాహ

} వర్తకసంఘం.

→ యాత్రప్రాంతాలకు తీసుకెళ్లి వ్యాపారం.

a. అయ్యావోలు
b. నానాధీశ
c. వీరవలంజిక
d. తెలికి
e. పరదేశి
f. స్వదేశీ
g. సాసక్‌లురు
h. తగరంలురు
i. నకరము

} వర్తకసంఘాలు.

కాళ్ళుయట్టణాలు :

1. మచిలీపట్నం
2. కృష్ణపట్నం
3. థంటసాల
4. మోటుపల్లి [ప్రధానమయినది] / దేశాయకొండ / వెలనగర

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

వర్తక కేంద్రాలు :

1. ముత్తుకూర్ [Nellore] / వ్యవసాయపట్టణం
2. Guntur
3. పెనుకొండ

నాణాలు : —

బంగారు – గద్వాణ / నవరత్న / మాడ

వెండి – రూకలు

వీస, కర్షిగ, చిన్నం – రాగినాణాలు.

సామాజిక పరిస్థితులు :

: ఆచారాల ఆధిపత్యం బాగా ఉన్నది.

: పతివ్రత

: నియోగులుగా

: వైశ్యులకు గల పేర్లు :

→ కోమటి
→ సెట్టి
→ బుచ్చి.

: చోడయుద్ధం నుండి వచ్చిన రగతులాలు, వెనకబడిన తులాలు.

1. కమ్మ
2. రెడ్డి
3. వెలమ

} రగతులాలు

4. బలిజ

: రెడ్డి, వెలమలకు మధ్య ఆధిపత్య పోరు.

: యుద్ధములలో మొదటిపురం శాసనంలో రెండ్రాజుల వినాం ప్రత్యేకమయిన చెయ్యుండొదని చెప్పబడింది.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: ప్రయాణకథలకు నెమ్మదం.

: స్త్రీరతాల యుద్ధాలున్నాయి.

: బాల్యవివాహాలు, విధవావివాహాలనిషేధం, సతి, కన్యాశుల్కం, తెట్టం.

పెండ్లి, దేవాలయసాహిత్యం.

↳ సప్తశతాలంకారాలతో మొదలు ప్రారంభం. [కాళిదాసు రచనల్లో ప్రస్తావన

↓

అలంకారంగా

: వేశ్యలకు చాలా గౌరవం

: నర్తకి మాధవేవి' ప్రతాపరుద్ర-II కాలంలో ఉండేది. ఈమెగురించి

కొడాదిగమం'లో గొప్పగా ప్రస్తావించబడింది.

: రామప్పదేవాలయంలోని శిల్పుల ద్వారా అగ్ని, మిట్టల సాంప్రదాయం

పుస్తకాల్లో తెలుస్తుంది

: పండితారాధ్యచరిత్ర : ఉలూమ్ములాలు గురించి.

మతము: —

: శైవమతస్థుల స్వేచ్ఛమతస్థాపన ఇతరంగా ఉండేది.

జైనము: —

: 7th c – 12th c వరకు తెలంగాణాలో ఇక ప్రాబల్యం.

: శాతవాహనులు ప్రారంభంలో జైనమత ఆదరణ [ఉగాయులు]

: పోల-II కాలంలో మైలమ' అనే మహిళ కడలాలయ' అనుకుని

హన్మకొండలో నిర్మించినట్లు తెలుస్తుంది.

: 12th c లో వీరశైవం ప్రారంభంతాగానే జైనులపై దాడులు ఆరంభం,

అంతం.

: రుద్రదేవుడి కాలం నుండి దాడులు ప్రారంభం.

Ref: పండితారాధ్యచరిత్ర లో

→ పాలుర్కికి సోమనాథుడు

పెద్దరాజయ్య పాల్కురికి చెల్లుబడి లోని 500 అనుభవాలను

స్వీకరించి, జైనుల అంతం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

2. కాసె సర్వప్ప
→ సిద్ధేశ్వరచరిత్ర లో
గణయతి మొదలు జైనులను యేంసేందుకు వస్తావన.
↓
గురుపు యశ్వేశ్వర శివుడు 36 జైన గ్రామాల ధ్వంసం.

శైవమతము :—

→ వైదికేయుల తాలం → శైవయుగం
→ పాశుపతం, ప్రభుధరణ.

శైవశాఖలు:

1. పాశుపతము
2. కాలముఖము
} కాపాలికులు అభివర్ధించారు.

3. కాపాలిక
4. కాలానన
5. శివశాసన
6. శుద్ధ శైవము.

(Imp) వీరశైవము :—

: 12th c లో తెలుగునాట ప్రారంభమయింది.
: బసవన్న నాయకత్వంలో ప్రారంభించాడు.
: కళ్యాణి రాష్ట్రాల్లో పలుచోట్ల బిజ్జల వద్ద మొదలు యింది.
: భక్తి ఉద్యమం. యజ్ఞ, యాగాలను తిరస్కరించారు.
: వైదిక లక్ష్యం: సమసమాజ స్థాపన [తులరహిత సమాజం].
: కన్నడ కవుల సామాజిక దురాచారాలను ఖండించారు.
: తెన్నడంలో బసవన్న రచనలను వచనాలు అని అంటారు.
: వీరశైవులను – లింగాయత్తులు అని అంటారు.
: పురోహిత వర్గాన్ని జంగమ అంటారు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: శివమత ఉన్నది.

: అంధ్రులు వీరశైవాన్ని తెచ్చిన వ్యక్తి మల్లికార్జునపండితుడు [పాలనాటి చాళుక్యులకాలం].

: రాసిన గ్రంథం శివతత్వసారం [తెలుగు].

శైవసాహిత్యానికి ప్రాకారం చుట్టిన గ్రంథం.

: తెలుగులో మొదటి స్వతంత్ర గ్రంథాలు రాసినవాడు – శైవకవులు

: గొప్ప వీరశైవకవి – పాల్కురికి సోమనాథుడు.

– వరంగల్ జిల్లా పాలకుర్తి నివాసి

– యాదవకులస్థుడు

a. బసవపురాణం
b. పండితారాధ్యచరిత్ర } [మల్లికార్జున పండితుడిపై].
c. అనుభవసారము
d. వృషాధిప-శతకము } తెలుగులో

e. ద్విపదకావ్యము – సంస్కృతములో

f. బసవన్నగారు – కన్నడము
g. గంగాంబికగారు –
h. సద్గురుదగారు –

: శైవమత ప్రచారంకొరకు 6 మఠాలు ప్రారంభం.

1. ప్రాచ్యేశం
2. శ్రీశైలం
3. ఆత్మకూరుమఠం
4. పుష్పగిరి [కడప] } మఠాధిపతి విశ్వేశ్వరశివుడు.
5. వేములవాడ
6. ఏకేశ్వరం } ప్రధాన కేంద్రం మందడము [Guntur Dt]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: మందడుంలో విశ్వేశ్వర శతకం లోయ్యలులతు సుఖం, యొదపార-
శాలను నిర్మించాడు.

వైష్ణవము: —

: ప్రధానంగా 2 శాఖలు

1. శ్రీవైష్ణవం
   → వడగళై శాఖలుగా వుంది.
2. వీరవైష్ణవం.
   → లోయ్యనాయుడు ప్రారంభించాడు.

→ గ్రామదేవతలను పూజించడం.
→ యింగళ్ పూజవస్తువుల్లు "క్రీడాభిరామం" చెబుతుంది.
→ 6నెల, లవణాలు, నీముల ఉచరణ.

సాంఖ్యము:

: కాకతీయులు సంస్కృత సాహిత్యాన్ని ఆదరించారు. కాని సామంతులు, మంత్రులు తెలుగు సాహిత్యాన్ని ఆదరించారు.

తెలుగు కవులు:

1. భూసురరామాయణం — భూసుర మంత్రి
   — ప్రభావతి ప్రద్యుమ్నం.
2. కేతన
   — తికున శిష్యుడు
   a. — దశకుమారచరిత్ర [6నుయాదం] → దండి రాశాడు.
   — 6భినవదండి 6నె బిరుదు.
   — తికునకు 6ంకితం.
   b. విజ్ఞానేశ్వరి [6నుయాదం] — మితాక్షర [విజ్ఞానేశ్వరుడు]
   - తెలుగులో రాయబడిన తొల ధర్మశాసనం
   c. కాదంబరి [6నుయాదం] - బాణుడు

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

d. ఆంధ్రభాషా చరిత్రణం
→ తెలుగులో తొలి వ్యాకరణ గ్రంథం

3. మూరన:
: తికన శిష్యుడు
: మార్కండేయ పురాణం [తొలి తెలుగు పురాణం]
: నాగాయ్య మంత్రికి అంకితమిచ్చాడు.

4. తిప్పన:
: అంబరీషోపాఖ్యానము

11/11/13

వాస్తు-శిల్పకళలు :—

1. వెయ్యిస్తంభాలగుడి:
: రుద్రేశ్వరాలయం
: రుద్రదేవుడు 1163 లో నిర్మించాడు.
: తూర్పుకొండ.
: త్రికూటాలయము [మూడు గర్భగుడులు].
: present only శివుడు.

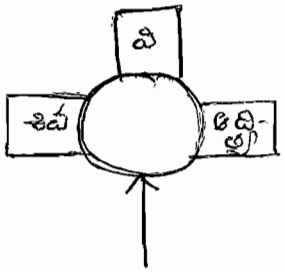

2. రామప్పదేవాలయం:
: పాలంపేట
: actual గా శివాలయం.
: కాకతీయ రుద్రుడు 1213 లో నిర్మించాడు [గణపతిదేవుడి సామంతుడు
[శిల్ప దేవుడు మరియు India లో పుష్ప పేరైన దేవాలయం].
: కాకతీయుల శిల్పకళ – రామప్ప శిల్పకళ.
: గొప్ప నంది విగ్రహం.
: ఎలుకుర్తి రాజధానిగా పాలించాడు.
: సంగీత స్వరాలు వలికే రాళ్లు

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

3. స్వయంభూకేశ్వరాలయం :—

: వరంగల్ నిటలు 1260లో గణపతిదేవుడు నిర్మించాడు.

: ఆలయ గాలిగోపురాలు 4 తోరణాలుంటాయి.

: ఆలయం కూలిపోయింది.

4. యద్గిరీ ఆలయం :—

: యాదగిరికొండలో ప్రోల-II నిర్మించాడు.

: ఇంతకు ముందు ఇది ఒక బ్రహ్మదేవాలయం.

5. పంచకూటాలయం :

: రామానుజపురం [వరంగల్ జిల్లా].

: 5 గర్భగుడులు

1. శివ
2. విష్ణు
3. ఆదిత్య
4. వినాయకుడు
5. దుర్గ.

6. కాళేశ్వర/ముక్తేశ్వరాలయం :—

: కరీంనగర్ జిల్లా.

: రుద్ర గుడిలో రెండు శివయాగాలను పూజించడం.

చారిత్రక్షణం :—

References :

1. కాకతీయ రాజ్యం :

— మాచిరాజు గొప్ప చరిత్రకారులు వర్ణించారు.

— శివలీలలు

— రాధాకృష్ణ, గోదేశల చిత్రాలు అద్భుతంగా వున్నాయి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

2. ఏకాంబరనాథుడు – ప్రతాపరుద్రచరిత్ర :

– వరంగల్‌లో 1500 మంది గొప్ప చాతకవులు వున్నారు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

4. రెడ్డినాయకయుగము

[1325 – 1475]

→ 1325లో దక్షిణ భారతదేశం [ఆంధ్రలో] క్రింది రాష్ట్రాలు ఆవిర్భవించాయి.

1. ముసునూరి
2. పద్మ
3. రెడ్డి

→ 1334లో మధురై

1. ముసునూరి నాయకరాజ్యం:-

: Krishna జిల్లా ముసునూరు స్వస్థలం.

: రాజధాని కొత్తపల్లి [ఖమ్మం dt భద్రాచలం దగ్గర]

a. ప్రోలయనాయక:-

: 1325 – 33

: ఇతని విలాస తామ్రశాసనం ద్వారా ఇతని information

↓

[తూ.గో.జి]

: దాని ప్రకారం తుగ్లక్‌లు తృంగు చేసిన దోపాలయాల పునరుద్ధరణ.

: తుగ్లక్‌లకు వ్యతిరేకంగా గెరిల్లా పోరాటం

: ప్రతాపరుద్ర – I నర్మదా నదిలో దూకి ఆత్మహత్య.

: తూర్పుగాంగులతో యుద్ధంచేస్తూ ఇతను చనిపోయాడు.

b. కాపయ:

: 1333 – 68.

: చివరివాడు. [రెండవవాడు]

: 1336 మాలిక్ మక్బుల్‌ను తరిమేసి వరంగల్‌ను ఆక్రమించాడు.

తెలుగువాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

బిరుదులు :—

1. ఆంధ్రదేశాధీశ్వర

2. ఆంధ్రసురత్రాణ

: కటువచోరు శాసనం ప్రకారం 75 మంది నాయకులు ఇలసి త్రింద వున్నారు. వీరిలో పద్మనాయకులు, రెడ్డిరాజులు కూడా వున్నారు.

: 5 సార్లు బహ్మనీలు ఇలసి రాజ్యంపై దాడి

ఒకదాడిలో యువరాజు వినాయకదేవుడిని చంపి గోలకొండ ఆక్రమణ.

: కొని ప్రాంత బలహీనతవలన రెడ్డిరాజులు, పద్మనాయకులు స్వతంత్రులుగా ప్రకటించుకున్నారు.

: 1368 లో 'భీమవర యుద్ధం' లో పద్మనాయక రాజు ఓరుగల్లు బహమనీల పక్షంలో ఉంటూచేశాడు.

: పద్మనాయకులు — తెలంగాణ

: రెడ్డిరాజులు — కోస్తాంధ్ర

: విజయనగరాజులు — రాయలసీమ

పద్మనాయకులు :—

: రాచకొండ [Nalgonda dt] రాజధాని

: వెలమ కులము.

: వైష్ణవమత ఆదరణ.

: "వెలుగోటి వారి వంశావళి" అనే గ్రంథం వీరి గురించి.

: 1325 — 1475.

: రెడ్డిరాజులతో నిరంతర యుద్ధాలు. [రాచకొయ, తుల, మత వైషమ్యాలు].

: బహమనీలతో స్నేహం. 50 విజయనగర రాజులతో యుద్ధాలు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

రాజకీయ చరిత్ర :

1. సంగమ నాయక – I :

: కాకతీయుల దుర్గర నాయకుడిగా.

: 1323 లో ఢిల్లీ సుల్తాన్లు, కాకతీయ రాజ్యంపై దాడిలో తప్పించుకున్నాయి.

ఆ తరువాత స్వతంత్ర రాజ్య స్థాపన.

: శాసనాధారాలు

→ ఆస్థాన కవి

i. నిగళ్ళ రామాయణం

ii. ఉదార రాఘవము.

→ చతుర్భాష కవితా విలాసుడు – బిరుదు.

2. అనయోత – I :

: 1361 – 84.

: భూమధర యుద్ధంలో ముసురుతి రాజు ఓటమి.

: రాచకొండ కోటను నిర్మించి రాజధానిని ఆమనగల్లు నుండి రాచకొండకు మార్చాడు.

↓ [NLG]

↓ [NLG]

3. సంగమ – II : [1384 – 99]

: విజయనగర రాజు బుక్కరాయలు – II ను ఓడించి ఆనగల్లు కోటను ఏలించాడు.

: ఆస్థాన కవి విశ్వేశ్వర.

→ చమత్కార చంద్రిక అనే గ్రంథం.

→ సాహిత్య-శిల్పవధి – బిరుదు.

4. అనయోత – II :

: 1399 – 1421.

: బహమనీలు విజయనగర రాజులతో స్నేహం. కారణం బహమనీలు రెడ్డి రాజులతో స్నేహం చేయడం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

5. మొదటి నాయక :

: 1421-30

: ఇతని భార్య నాగాంబిక చేసిన శాసనం "నాగనముద్ర - చెరువు శాసనం" ద్వారా.

: రాజధాని సంస్కృత కావ్యాన్ని రాసి రాముడికి 60 కిలం.

6. సింగమ-III :

: 1430-75

: సర్వజ్ఞ అనే బిరుదు.

: ఇతడు సంస్కృత గ్రంథాలు రాశాడు.

1. రత్నపాందూలీయ
2. రసార్ణవసుధాకర
3. సంగీత సుధాకర

→ సారంగధరుడు రాసిన "సంగీతరత్నాకర" పై వ్యాఖ్య.
[యాదవుల కాలం]

NOTE

ACC. టు B.S.L యాదవులలో మొదటి సింగమ-III. [పై గ్రంథాలు రాసినవాడు]

: బమ్మెర పోతన ఇతని కాలంలోని వాడు.

: వరంగల్ జిల్లా బమ్మెర గ్రామం.

: పద్మనాయకుల కాలంలో వైదిక తెలుగు కవి.

: శైవమతస్థుడు.

1. భోగినీ దండకం
2. వీరభద్ర విజయం } శైవ గ్రంథాలు.
3. భాగవతము.

: భాగవతంలోని ప్రధాన భాగాలు.

1. గజేంద్ర మోక్షం
2. రుక్మిణీ కళ్యాణం
3. ప్రహ్లాద చరిత్ర.

→ శేషాద్రిముడిక్ అంకితం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: భోగిని దండానాన్ని సంగమ—ప్రేక్ష అంకితం.

: గజపతులతో యుద్ధంలో ఓటమి. తెలంగాణ ప్రాంతాన్ని బయామనీలు ఆక్రమించుకున్నారు.

రెడ్డిరాజులు :—

: 1325 – 1424

: కృష్ణా-గోదావరి ప్రాంతం

1. వెలనాడు [Guntur]
2. కమ్మనాడు [ఖమ్మం, ఏర్రుంటి]
3. పాకనాడు [నెల్లూరు]
4. పలనాడు [గురజాల, మాచర్ల].

: రెండు వంశ రెడ్లు అని వీలున్నారు. వీరి స్వస్థలం పెదకాడ్డం
↓
[నెల్లూరులోని గూడూరు ప్రాంత]

: ప్రారంభంలో వీరి రాజధాని ఏర్రుంటి [వేనాడు]
↓
కొండవీడు [Guntur]

1. ప్రోలయవేమారెడ్డి :—

: 1325 – 53

: పల్లవ శాసనాల ఆధారంగా

: బయామనులు ముసులాయుధి రాష్ట్రాన్ని ఛిన్నాభిన్నం చేయడంలో స్వాతంత్ర్యాన్ని ప్రకటించుకున్నాడు.

1. శ్రీశైలం
2. శ్రీపురాంతకం
3. మాటుపల్లి

} ఆక్రమించుకున్నాడు.

4. .....

: నిర్మించిన నగరాలు :

1. కొండవీడు
2. వినుకొండ
3. బెజవాడ
4. కొండపల్లి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➔ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: నల్లమల్ల కొండల్లో శ్రీశైలం, రేపోజిశం చేశాలతు యెట్లను నిర్మించాయు.

శిల్పను "రవిశిల్పయ్యశెట్టి" భరించాడు.

: పాతాళగంగకు యెట్లను నిర్మించాడు.

(Imp) తెలుగు – సాహిత్యము :—

చదవలయాడు యాడిలేగడు :—

: తవిలయిందలి రుయిరియాడు

: 14th c

: ప్రతాశం జిల్లా.

బిరుదులు:

1. శంభుదాస

2. ప్రబంధపరమేశ్వర

3. - - - - - - - - - -

రచనలు:

: కర్ణాటకర్ణంలని శేషభాగం.

: రాజనాథనకొండ్రుడికి ఉంకితం.

: నరసింహపురాణం

: ఉత్తరయి వంశము

: రేపోలచేశాలయిహాత్యము

: రామాయణము.

శ్రీగిరి:

: ప్రథమకవి — బిరుదు

: నవనాథచరిత

రుక్మిన:

: చిత్రమారచరిత

: బాల్లిశాహాదొడ్డు రుు

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ల్లాల్లమయ్యదొవ్వుళు మహాదొవ్వుడు భరతుడు నాట్యశాస్త్రంపై వ్యాఖ్యానం.

2. అనయోతారెడ్డి :—

: 1353 – 64

: 1364 లా రాయధాని ఓర్గంకి —→ కొండవీడు.

: ప్రోలదొవ్వుడు – బిరుదు.

: మోటుపల్లి భరతశాసనం – సోమయ్య.

3. అనవేమారెడ్డి :

: 1364 – 86

: వసంతోత్సవం ఏనో కొత్త దండుగ ప్రారంభం.

: కవులను, కళాకారులను గౌరవించడం, ఆదరించడం [ఉత్సవం లాగ]

: కర్ణారవసంతరాయలు – బిరుదు.

4. కుమారగిరిరెడ్డి :—

: 1386 – 1402.

: కర్ణారవసంతరాయలు – బిరుదు.

: వసంతోత్సవ ఖర్చు – ఓవచిత్ తిరుమలశెట్టి భరించాడు.

: సి.నారె "ఇతనిపై" కర్ణారవసంతరాయలు ఏనో ఉస్తకం రాశాడు.

: వసంతరాజీయం' ఏనో సంస్కృత గ్రంథాన్ని రాశాడు. [భరతనాట్యాన్ని

: ఆస్థాన నర్తకి 'లకుమదేవి' గురించి వసంతరాజీయంలో

చెప్పబడింది.

: 'కాదాళరాయం' రాసిన వినుకొండ వల్లభామాత్యుడు ఇతని

కాలంవాడు.

: సేనాపతి 'కాటమదేవమారెడ్డి' – 'కుమారగిరిరాజీయం' ఏనో

సంస్కృత గ్రంథాన్ని రాశాడు. [కాళిదాసుడి నాటకాలపై వ్యాఖ్యానం]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

కాటయవేమారెడ్డి విజయాలు :—

1. యాద్వగాంసులను ఓడించి — తెలుగుయాదవుల బిరుదును తీసుకున్నాడు.

2. పరిపరరాయలు — ని ఓడించి ఆంధ్రదాంభతను పుయించాడు, కుమార్తెను వివాహమాడాడు.

: రెడ్డిరాజ్యాంలా 2 భాగాలు చేసి ఒక భాగాన్ని రాచయంబడి రాజధానిగా కాటయవేమారెడ్డికి ఇవ్వడం జరిగింది.

5. పెదకోమటి వేమారెడ్డి:

: 1402 — 1420

: కొండవీడు రాజ్యం

: కొండవీడు — రాచయంబడి మళ్ళీ నిరంతర ఘర్షణ.

↓ ↓

బయామని విజయనగరరాజు

Support

సాహిత్యం:

: సంస్కృతంలో గొప్ప కవి

1. సంగీతచింతామణి
2. సాహిత్యచింతామణి
3. శృంగారదీపిక

బిరుదులు:

1. సర్వజ్ఞ
2. కర్పూరవసంతరాయలు

ఆస్థానకవి — వామనభట్ట బాణుడు — సంస్కృత కవి.

నాటకాలు: ప్రబంధాలు:

1. సలాక్ష్యోదయము.
2. రఘునాథాభ్యుదయం
3. హంససందేశం

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

గద్యకావ్యాలు:

1. వేమభూపాల చరిత
2. వీరనారాయణ చరిత

నాటకాలు:

1. కనకలేఖనక్షోణం
2. ఉషాపరిణయం
3. పార్వతీపరిణయం

నిఘంటువులు:

1. శబ్దరత్నాకరము
2. శబ్దచంద్రిక.

బిరుదులు:

1. సాహిత్యచూడామణి
2. సాహిత్యసామ్రాజ్య ధురంధర

శ్రీనాథుడు:

: విద్యాధికారి.

: విజయనగర సంస్కృతవి డిండిమను పడించి, రెండవదేవరాయలతో గండపెండేరాన్ని తొడిగించుకున్నాడు.

: కవిసార్వభౌమ — బిరుదు.

గ్రంథాలు:

1. హరవిలాసం — వయసిచ్చియ్యాశెట్టికి అంకితం.
2. శృంగారనైషధం — మాయిడి సింగనకు
3. అనర్ఘరాఘవం — మాయిడి లింగడుకు
4. కాశీఖండం — వీరభద్రారెడ్డికి
5. భీమఖండం — కొమ్మయ్య మంత్రి.
6. పలనాటి వీరచరితం —
7. శివరాత్రి మహాత్మ్యం

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

6. రాచవెమారెడ్డి :

: 1430 – 34

: చివరి రాజు.

: రకరకాల పన్నులు వేసి ప్రజలను పీడించాడు. బలిజ వల్లభ్ను చెరలో వేశాడు.

: పోవడాయలు – స్వాధీనం.

1446 లో గజపతులు రాజమండ్రి రాజ్యాన్ని ఓడించారు.

విన్నకోట పెద్దన్న :

: రాజమండ్రి రాజ్యం ఆస్థాన కవి.

: శివలీలావిలాసం

: కాళ్ళాలంకార చూడామణి

ఉదయగిరి రాజ్యం :—

: నాయంకులు. [గజపతులు, విజయనగర రాజులకు].

బసవభూపాలుడు :

: ఆస్థానంలో 2 తెలుగు కవులు.

1. యుగంధర నారాయణకవి :

→ తెలుగులో పంచతంత్రం.

2. దగ్గుపల్లి దుగ్గన్న :

→ నాచికేతూపాఖ్యానం

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

5. విజయనగర సామ్రాజ్యము

[1336 — 1680]

: విజయనగరం రాజధాని. [present తుంగభద్ర నది]

: 4 వంశాలు పాలించాయి.

1. సంగమ [1336–1485]
2. సాళువ వంశం [1485–1505].
3. తుళువ వంశం [1505–1570]
   – తొట్లపల్లి తుళు ప్రాంతం వారు.
4. ఆరవీటి వంశం [1570–1680].

సామ్రాజ్య స్థాపన :—

: 1336 లో హరిహరరాయలు, బుక్కరాయలు స్థాపించారు. వీరిది సంగమ కుల సంగమవంశం.

: కాకతీయ ప్రతాపరుద్రుడి – 2 దగ్గర వీరు కోశాధికారులుగా.

: 1323 లో తుగ్లక్‌ల నుంచి తప్పించుకొని, వినొండి [తొట్లపల్లి] కి చేరుకున్నాం వినొండిని కంపిలరాయ పాలిస్తుండగా, వారి ఆధీనంలో చేరారు.

: 1327 లో తుగ్లక్ లు వినొండిని ఆక్రమించుకున్నారు. సోదరులు బందీలుగా చిక్కారు. governor మాలిక్‌నుల్ నియామకం.

: Delhi లో వీరిని ఇస్లాంలోకి Convert. 10 yrs శిక్షణలుగా వుండి.

: తెల్సాలను పాలిస్తున్న సోమదేవరాజు మాలిక్‌నుల్‌ని తరిమేసి 'వినొండి' ఆక్రమణ.

: 1336 లో తుగ్లక్‌లకు వ్యతిరేకంగా వినొండిలో రాజ్యస్థాపన.

: విద్యారణ్యస్వామి ఆశీస్సులతో విజయనగరాజ్య స్థాపన, వినొండి రాజధానిగా

[విజయనగరం వినొది రామాయణంలోని కిష్కింధనగరం' వినొది బలమైన నమ్మకం. 50 నాణాలపై హనుమాన్ చిత్రాలు వేశారు].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

సం॥	విదేశీయుడి పేరు	దేశం	రాజు
1.	ఇబన్ బటూతా	మొరాకో	మహమ్మద్ బిన్ తుగ్లక్ హరిహర – I తెలంగి
2.	అబ్దుర్ రజాక్ నికోలో డి కంటి	ఇటలీ	దేవరాయ – II
3.	అబ్దుల్ రజాక్	హీరట్ [ప్రస్తుత ఇరాన్]	దేవరాయ – II
4.	నికితిన్ [రష్యా వ్యాపారి]	రష్యా	విరూపాక్ష – II
5.	బార్బోస	పోర్చుగల్	శ్రీకృష్ణదేవరాయలు
6.	డొమింగో పేస్	పోర్చుగల్	శ్రీకృష్ణదేవరాయలు
7.	బార్బోస	ఇటలీ	" "
8.	ఫెర్నావ్ నూనిస్	పోర్చుగల్	అచ్యుతరాయలు

సమాచారం

విజయనగరాన్ని సందర్శించిన మొదటి విదేశీయులు :—

విదేశీయులు.

1. విజయనగరం 30 కి.మీ. చుట్టుకొలత, 90 వేల సైనికుల రక్షణ.
2. రాజుగారికి 12000 మంది భార్యలు 2-3 వేలు సతిని చేయిస్తారు.

1. విజయం తనివిని వర్ణించి గొప్పనగరం.
2. వజ్రాలు, ముత్యాలు కుప్పలుగా వేసి అమ్ముతున్నారు
3. వేశ్యలు చెల్లించే పన్నుల మిత్రం సొమ్ము ప్రభుత్వ నడపటానికి చేస్తుంది.
4. ఈ నగరంలో 7 కోటలున్నాయి.

1. ఆర్థిక, సామాజిక అంశాలను గురించి. [ధనికులు, పేదల మధ్య అంతరాలు తెలు].

1. మొత్తం జనాభా, కుల, దేవదాసి, వివాహాల జీవిత

1. శ్రీకృష్ణదేవరాయల personality ని గురించి.

—

→ సామాజిక మరియు ఆచారాలు, ఆహారపు అలవాట్లు,

https://t.me/shineindiapdfs
Website ↓ https://ourstudycircle.in
Downloaded at : www.ourstudycircle.in
https://t.me/shineindiapdfs

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ డియంగో పేస్, ఫెర్నావొన్యూనిజ్ రాసుకున్న dairy లను english లోకి అర్థమా చేసినవాడు – రాబర్ట్ సివెల్

– "The Forgotten Empire".

రాజకీయచరిత్ర :

1. సంగమవంశం :

యిరార – I :

: 1336 – 56

: 1343 లో రాజధానిని కొండపల్లి ——→ విజయనగరానికి మార్పు.

: 1346 లో హోయసాల రాజ్యాన్ని ఐక్యం చేశాడు.

: 1356 లో యాసన్ బహమన్ షా చేతిలో ఓడిపోయాడు.

↓

[బహమని రాజ్య స్థాపకుడు]

: Krishna, తుంగభద్ర ప్రాంతం కోసం సంఘర్షణ [బహమనిలతో].

↓

[రాయచూర్ దోయాబ్]

: Krishna - Godavari → గజపతులతో పోరాటం.

: చివరిరాజులు విజయనగరాజులు మధురై సుల్తానులతో పోరాడారు.

[కొంతకాలం].

బుక్కరాయలు – I :

: 1356 – 77.

: మహ్మద్ షా [బహమని] తో ముఖ్యంగా యుద్ధం. మొదటిసారిగా ఫిరంగులు, మందుగుండు సామాగ్రి ఉపయోగించబడ్డాయి.

: సాయన [విద్యారణ్య స్వామి] – వేదార్థ ప్రకాశిక అనే సంస్కృత గ్రంథం. [వేదాలపై భాష్యం].

: 1377 లో యువరాజు తండ్రిని మధురై రాజ్యాన్ని ఐక్యం చేశాడు. తండ్రి భార్య గంగాదేవి "మధురావిజయం" అనే సంస్కృత గ్రంథాన్ని రాసింది. [వీరకంపరాజు విజయము].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: గంగాదేవి గొప్పతనం శిష్యులకు చెప్పుతుంది.

దేవరాయ-I :

: 1406-22

: ఫిరోజ్‌షా బహమనీలతో రెండు యుద్ధాలు.

: మొదటి యుద్ధంలో ఓడిపోయి ఫిరోజ్‌షా బహమనీకి తమ్ముడైన్చి వివాహం, బంకాపూర్ కట్నంగా ఇచ్చాడు.

: రెండవ యుద్ధంలో బంకాపూర్ తిరిగి స్వాధీనం.

: తుంగభద్ర నదిపై ఆనకట్టను నిర్మించాడు.

దేవరాయ-II :

: కొండవీటిరాజు యుద్ధం చేశాడు.

: గజబెలుకార్ అనే బిరుదు.

: సంస్కృత గ్రంథాలు రాశాడు.

1. మహానాటక సుధానిధి
2. రత్నాభిషేక.

: 1423 - 46.

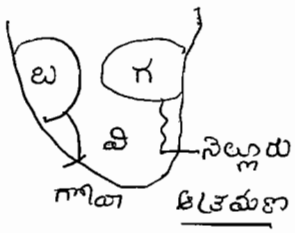

[మొదటిరాయ :

: చివరివాడు.

: సాళువనరసింహ అనే Governor [చంద్రగిరి] ఇతనిని చంపి
↓
చిత్తూరు
రాజ్యమును యస్వగతం చేసుకున్నాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

17/1/13

2. సాళువ వంశం :

: 1485 – 1505.

సాళువనరసింహ :

: 1485–91

: పురుషోత్తమ గజపతి ఇతనిని ఓడించి లుంబీగా వెళ్ళుకున్నాడు.

50 ఘట్టాని నరసనాయక ఉదయగిరి కోటను గజపతులకిచ్చి,

నరసింహను విడిపించాడు.

ఇమ్మడి నరసింహ :

: 1491 – 1505.

: నరసనాయక కుమారుడు వీరనరసింహ (P.M) ఇమ్మడి నరసింహను

చంపి తుళువ వంశ స్థాపన.

3. తుళువ వంశం :

వీరనరసింహ :

. 1505 – 09.

శ్రీకృష్ణదేవరాయలు :

: 1509 – 29.

: విజయనగర రాజులలో గొప్పవాడు.

: ఇతని సామ్రాజ్యం 6 ఖండములు 5 రాజ్యాలు ఏర్పడ్డాయి.

1. రాయచూర్ దోఆబ్
2. బీదర్ మహారాష్ట్ర
3. బూదర్
4. బీజాపూర్ } కర్ణాటక.
5. గోలకొండ

విజయాలు :–

: బీజాపూర్‌తో 2 యుద్ధాలు :

1510 – కోవిల్‌కొండ యుద్ధం.

బీజాపూర్ సుల్తాన్ యూసుఫ్ ఆదిల్‌షాను చంపాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: రాయచూర్ దోఆబ్ [కృష్ణా-తుంగభద్ర] స్వాధీనం.

1520 – రాయచూర్ యుద్ధం.

– ఇస్మాయిల్ ఆదిల్‌షాను ఓడించాడు.

– రాయచూర్ ఆక్రమణ.

: ప్రతాపరుద్ర గజపతిని ఓడించి - గజపతి సప్తాంగాలను అనే బిరుదు.

: కృష్ణా-గోదావరి ప్రాంత స్వాధీనం.

: పొట్నూరి సింహాద్రి [సింహాచలం] లో విజయస్తంభాన్ని నాటాడు.

: ప్రతాపరుద్ర గజపతి రాయభారై తుకారోజీని విడిపించాడు.

↓

తుకభవంచరిత్ అనే సంస్కృత గ్రంథాన్ని రాసింది.

: మైసూర్ [mysore] రాజు గంగరాయలును జయించి, శ్రీరంగపట్నం రాజధానిగా చేసి రాష్ట్రాన్ని పరిపాలన చేశాడు. [mysore రాష్ట్రం].

అష్టదిగ్గజాలు:

: SKDR సోదరుడు.

: 1529 – 43

: ఇస్మాయిల్ ఆదిల్‌షా ఇతనిపై దండెత్తి, ఓడించి రాయచూర్‌ను ఆక్రమించుకుని, నాగలాపురం ను ధ్వంసం చేశాడు.

↳ SKDR నిర్మించాడు.

: భార్గవ విలయాలంటే సంస్కృతంలో వరదాంబిక పరిణయం అనే గ్రంథాన్ని రాసింది.

సదాశివరాయలు:

: 1543 – 70.

: అళియ రామరాయలు [defacto].

↳ తళ్ళికోట యుద్ధానికి ముందు అరవీటి వంశస్థుడు. కొంతకాలం

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

గోలుకొండలో పనిచేసే SKDR లో చేరాడు. SKDR తుమ్మెకు వివాహం చేసుతున్నాడు.

తళ్లికోట యుద్ధం:

: 1565

: రామరాయలు, తిరుమల రాయలు } ఇతరపేర్లు.

అళియరామరాయలు Vs ముస్లిం రాష్ట్రాల కూటమి.

1. ఆదిల్ షాహీ [బీజాపూర్]
2. ఇబ్రహీం కుతుబ్ షాహీ [గోలకొండ]
3. ఆదిల్ షాహీ [బీదర్]
4. హుస్సేన్ నిజాం షాహీ [అహ్మద్‌నగర్]

→ పాల్గొనని రాజు – బుర్హాన్ ఇమాద్ షాహీ [బేరార్].

→ యుద్ధంలో అళియరామరాయలు మరణం. సదాశివరాయలు పెనుకొండకు పారిపోయాడు.

↓

[అనంతపూర్ dt]

↓

విజయనగర చివరి రాజధాని.

→ సదాశివరాయలు మరణానంతరం తిరుమల రాయలు ఆరవీటి వంశ స్థాపన.

4. ఆరవీటి వంశం:

: 1570 – 1680

: ఆరవీటి రాజధాని మార్పు → పెనుకొండ → చంద్రగిరి

↓

వెలుగు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

శ్రీరంగరాయలు – IV :

: చివరివాడు .

: 1688లో బీజాపూర్, గోల్కొండ రాజులు ఇతని రాజ్యాన్ని స్వాధీనం .

విజయనగర రాజుల – పరిపాలన :

: Fudal పాలన తెలియస్తుంది .

చక్రవర్తి – బలహీన అధికారి .

: పరిపాలనలో ప్రధాని, పురోహితుడి పాత్ర ఎక్కువ .

: SKDR తెలంగాణ తిమ్మరుసు ప్రధానిగా, రంగనాథ దీక్షితులు పురోహితుడిగా .

: వైభవోపేతమయిన రాజదర్బారు నిర్వహణ .

a. మహానవమిదిబ్బ
b. వెంకటవిలాసమండపం
} రాజదర్బారు పేర్లు .

శాఖలు :–

కట్టడ – Revenue శాఖ .
కందచార – సైనిక
భాండార – Treasury
ధర్మాసన – Judicial
} కేంద్ర పాలన .

→ ప్రతి department లో సంయుక్త - కరణం 6గురు ఉద్యోగులు వుంటారు .

రాష్ట్ర = స్థానిక పాలన :

: రాష్ట్రంను రాజ్యం / మండలము

: చంద్రగిరి — శ్రీరంగపట్నం — తొండమండలం [T.N]
: ఉదయగిరి — ఉళ్ళు
: పెనుకొండ — కందనవోలు [తాళ్ళపాక]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: నాయంకర వ్యవస్థ తెలదు.

: రాష్ట్రాలను సీమలుగా విభజన. సీమల అధిపతిని యువరాజుగార్.

: సీమ స్థలముగా విభజన

: స్థల గౌరవ, తరణం 6నే 6గురాయలుంటారు.

: చివరిస్థాయి గ్రామము. అయగార్ వ్యవస్థ వుంటుంది.

గ్రామాలు – రకాలు :

1. 6రగహార
   - టియ్యదొయి
   - చతుర్వేదిమంగళ గ్రామాలు

   } = ఇనాం / సయూర్‌గల్

2. దొవదొయి గ్రామాలు = దక్షిణాపథములు
   → దొంగలయాలకు, మతాలకు ఇవ్వబడినవి.

3. అమర గ్రామాలు = ఇక్తా / జాగీర్
   → ఉద్యోగుల జీతభత్యాలకొరకు.

4. ఉంబళి గ్రామాలు
   → కవులకు, కళాకారులకు

5. భండరవాడు గ్రామాలు = కాలిఫా
   → చక్రవర్తి ఆధీనంలో వుంటాయి.

కేంద్రం
↓
రాష్ట్రం
↓
సీమ
↓
గ్రామం.

రెవెన్యూ పాలన :

: భూమిశిస్తు ప్రధాన ఆదాయం.

: పన్నుల వసూలుకు భూమిని 2 రకాలుగా.

1. సకాంబర
   → పన్నులు ధాన్యరూపంలో చెల్లింపు.

2. కొడాంబళ
   → ద్రవ్యరూపంలో

: SKDR విధాయ పన్నును [కళ్యాణ కనికై] రద్దు చేశాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: సదాశివరాయలు మంగళ వస్త్ర రక్షుచేశాడు.

: వస్త్రోత్పత్తిపై పన్ను విధించారు.

: దుంజ సిద్ధాయము — Tax on textiles.

: సమయ సుంకము — కులసంఘాలపై వేసే పన్ను.

: SKDR కొండవీడు శాసనం 59 రకాల వస్త్రాలను ప్రస్తావిస్తుంది.

: న్యూనిజ్ ప్రకారం 42,000 పోర్టుల ఆదాయం నాగలపురం నుంచి వస్తుంది.

న్యాయ వ్యవస్థ:

: వంశపార పంపరాగతంగా నడుచుకుంది.

: విద్యారణ్య స్వామి వంశపార మార్గదర్శకం [న్యాయ వ్యవస్థపై] గ్రంథం రాయబడింది.

న్యాయస్థానాలు 2 రకాలు

శాస్త్రీయ	ముఖ్యమైన
→ చతుర్విధ న్యాయసంస్థలు	→ ఇతరులు న్యాయసంస్థలు.

: Acc to ఫెర్డినాండ్ నూనిజ్ ప్రధానమంత్రి ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా వ్యవహరించాడు.

: తిమ్మరుసు "ధర్మప్రతిపాలక" అనే బిరుదు పై అధికారిని నియమిస్తుంది.

: నికోలడికంటి అప్పయదీక్షిత సంచరించేవాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

సైనిక పాలన :

: 2 రకాల దళాలు

1

↓ ↓

సిక్ఖు సైన్యం — మరఠా/నాయకార సైన్యం.

→ చుట్టవర్తి ఆధీనంలో — → నాయకార్ల అధీనంలో

→ ACC. కు ఓల్డ్ రాజాక్ 11 లక్షల సైన్యం తలదు.

→ కృష్ణరాజయిజయం అనే గ్రంథం తుమ్మరధూర్జటి – యుపాతులు, ధీరంగుల ప్రస్తావన.

→ SKDR 13,000 గుర్రాలను సంగీత పోర్చుగీసువారి నుండి కొనుగోలు.

సామాజిక పరిస్థితులు :—

: బలమయిన కులవ్యవస్థ.

: ఆల్లసాని పెద్దన మనుచరిత్ర'లో 4 తెగల ప్రస్తావన.

1. వీరులు → వైదిక / నియోగ
2. రాచయారు [పోలియులు]
3. మతికర్తలు [వైశ్యులు]
4. సలపబోతీయారు [శూద్రులు].

: వీరపాంచల అనే తెలంగాణ బలంగా తనివేస్తారు.

తమ్మరి
కంసాలి
కంచరి
వడ్రంగి
శిల్పి

} వీరపాంచల

: వైకోల [weavers] కూడా బలంగా తనివేస్తారు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: కంబులత్తాక్ [యాదవులు] also బులంగా తనివేస్తారు.

: మహిళల వస్త్రధారణ భిన్నంగా ఉంటుంది.

: వస్త్ర రకాల దుకాణాలు కనిపిస్తాయి.

: ACC డు పేస్ SKDR లు కూడా సరులులను ఇచ్చినట్టు చెబుతున్నాడు.

మతపరిస్థితులు :—

: మత సామరస్యానికి [పోత్సాహమిచ్చారు.

1. శైవం
   a. పాశుపత శైవం
   b.
   c. వీరశైవం

→ సంగమ వంశస్థులు శైవ మతస్థులు.

→ విద్యాపతి కులదైవము.

2. వైష్ణవం :

: సాళువ, తుళువ, ఆరవీటి వంశస్థులు ఆదరించారు.

: విష్ణువు యొక్క 3 రూపాలను పూజించారు.

1. వెంకటేశ్వర [తిరుపతి]
2. రంగనాథుడు [శ్రీరంగపట్నం]
3. విఠల/పాండురంగ స్వామి [పండరీపురం]

3. శ్రీవైష్ణవం :

వడగలై [ఆంధ్ర, తర్వాటక]

తెంగలై [Tamilnadu]

4. జైనమతము :

: శత్రుల దాడి ఇంత జరుగుతూనే వుంది.

: శాంతలింగప్ప ఒక వీరశైవుడు. జైనులను శ్రీశైలంలో వేంకటేస్వామి, రక్షణ లుండదు

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

తీసుకురావడం మొదలైంది "ఉయ్యూత్త మాల్యుడు"లా చేస్తావన.

→ పోవరాయలు-I పార్శ్వనాథ ఆలయం నిర్మించాడు. [హంపి].

→ పెనుకొండలో జైన ఆలయాల నిర్మాణం

ఇస్లాం:

: పోవరాయలు-I 10,000 పోల యండి యుస్లింలను సైన్యంలో చేర్చుకున్నాడు.

: పోవరాయలు-II 2,000 యండి యుస్లిం archers ను చేర్చుకున్నాడు.

: అళియరామరాయలు విజయనగరంలో మసీదును నిర్మించాడు. గోవధకు అనుమతినిచ్చాడు.

క్రైస్తవము:

: ముఖ్యంగా ఆరవీటి వంశకాలంలో వెలుగు. చంద్రగిరిలో చర్చిల నిర్మాణం కోసం పొగార్చుగీసువాళికి అనుమతి.

: వెంకటపతిరాయలు-I కాలంలో మాటి నిర్మాణం జరిగింది

: St. Francis Xavier [16th C] గోవా, నాగపట్నంలోని 7 చర్చిల మళ్ళీ కాయలయ క్రైస్తవమతంలోకి మార్చాడు.

: Goaలోని BOM JESUS BASSILICA చర్చిలో ఇప్పటికి ఇతని mummy (dead body) ఉంది. [UNESCO చే గుర్తింపు].

↳ World heritage centre.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

యాస్తు శిల్పకళలు : —

a) మతపర కట్టడాలు – ద్రావిడ శైలి

b) లౌకిక కట్టడాలు – ఇండో పర్షియన్ శైలి.

హంపిలో ఆలయాలు :

1. విరూపాక్ష ఆలయం / పంపాపతి ఆలయం
   – హంపిలోని పొలాలయాల్లో పెద్దది.

2. విఠలస్వామి ఆలయం
   a. మూడు గోపురాలుంటాయి.
   b. సంగీత స్తంభాలు లేదా స్తంభాలు
   c. వితశిలా రథము.

3. యజ్ఞరామాలయము

4. కోదండరామాలయము.

5. లక్ష్మీనరసింహ విగ్రహము
   → శిల్పం 20 అడుగుల ఎత్తు.
   → SKDR తాలంలో.

→ విరూపాక్ష స్వామి : తెప్పోత్సవం [వసంత పూర్ణిమ].
: పెనుకొండ రాజులు ఈ ఆలయాన్ని నిర్మించారు.
: ఒక్కొక్క కుప్పురిళాలు.
: ఆలయం లోపల భాగం అంది [A.P లోనే పెద్దది].

→ చింతలవెంకటరమణ ఆలయం :
: ఆడివెట్టి
: ఒంటరైన శిల్పసంపద

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

చెన్నకేశవాలయం – పుష్పగిరి [తడుపు DT]

పరదరాజుల స్వామి ఆలయం – కంచి [T.N].

• రంగనాథస్వామి ఆలయం – శ్రీరంగం [T.N]

– వెయ్యిస్తంభాల మంటపం

లౌకిక కట్టడాలు:

యాంఫీ:

1. లోటస్ [పద్మ] మహల్ / చిత్రాంగిని మహల్
2. గజశాల
3. రాజగారి స్నానవాటిక

గగన్‌మహల్ – మైసూరులో.

సంగీతం – స్వర్ణయుగం:

: ప్రధానంగా కర్ణాటక సంగీతం.

: స్వర్ణయుగం – యక్షగాన ను ఆదరించారు.

: వివిధశాలలలో ప్రముఖ సంగీత విద్వాంసుడు లక్ష్మీనారాయణ [SKDR] ఆస్థానం

↓

సంగీతసూర్యోదయం అనే గ్రంథం [సంస్కృతం].

: రామయ్య మోల్ల చక్రవర్తుల ఆస్థానంలో వున్నాడు.

↓

స్వరమేళకలానిధి అనే సంస్కృత గ్రంథాన్ని రాశాడు.

↓

కర్ణాటక సంగీతానికి వెలుగు లాంటిది.

: విద్యారణ్య స్వామి : సంగీత సారము అనే గ్రంథాన్ని రాశాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

Q: ఈ క్రింది వానిలో వేద లక్షణాలు తెలిపేవాడు

(a) ఒక్పెక్ b. పెరంగజేబు c. శ్రీకృష్ణదేవరాయలు

d. సముద్రగుప్తుడు.

NOTE: ఒక్పెక్‌లు నగర/నగర లక్షణం ఉంది.

18/1/13

సాహిత్యం :—

సంస్కృతసాహిత్యం :—

విద్యారణ్యస్వామి :

1. ఉపనిషత్ ప్రవక్త
2. వేదోద్ధరణకర్త.

SKDR :

1. జాంబవతీ పరిణయం

గంగాధరుడు :

1. గంగాధర ప్రతాప విలాసం.

డిండిమ కవులు :

a. అయ్యగారినాథ డిండిమ :

: దేవరాయలు — గ్రీకు రాజు

: సోమవల్లి యాగానంతర ప్రహసనం — గ్రంథం.

: శ్రీనాథుని చోళలో డిండిమాయుడు.

b. రాజనాథ డిండిమ :

: సాళువ నరసింహ ఆస్థానంలో

: సాళువ ఖ్యాతయం గ్రంథం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

c. రాజునాథ – I పండితుడు :

: రచయిత తల్లి

: రచయిత భార్య

తెలుగు – సాహిత్యం :

SKDR :

: తొలి భాషలలోని తెలుగు తెస్సు ని వెలికాడు.

: 'రమూత్తమాల్యుడు' / 'విష్ణుచిత్తీయము'.

: రష్టదిగ్గజ కవులు పున్నారని చెప్పిన తొలికవి.

రిష్టదిగ్గజాలు :

1. తిక్కనసోమయాజి పెద్దన :

: రంధ్రకవితాపితామహుడు ని పేరు.

1. మనుచరిత్ర [కాలం రచించిన – తెలుగులో]

2. హరికథా సర్వస్వం ↳ SKDR కు రంకితం ఇచ్చాడు.

2. నంది తిమ్మన :

1. పారిజాతాపహరణము.

↳ SKDR కు రంకితం ఇవ్వబడింది.

3. తెనాలిరామలింగడు :

: వికటకవి ని పేరు.

: పాండురంగ మహాత్మ్యం.

↳ ఆరవీటి రాజు వెంకటపతిరాయలు – I కి రంకితం.

4. రామరాజు భూషణ :

: రసలు పేరు భట్టుమూర్తి.

1. వసుచరిత్ర

↳ శివమతరాయ – I కి రంకితం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

5. పింగళి సూరన :

1. రాఘవ పాండవీయం
2. ప్రభావతి ప్రద్యుమ్న
3. కళాపూర్ణోదయం

↳ నండ్యాల రాజు కృష్ణమరాజుకు ఇంకితం
↓
[సామంతుడు]

6. ధూర్జటి :

1. కాళహస్తి మహాత్మ్యం

7. మాధవయ్యగారి మల్లన :

1. రాజశేఖర చరిత

8. తెనాలి రామభద్ర :

1. పతలనీతిసార సంగ్రహం
2. రామాభ్యుదయం

పాలువనరసింహా :

1. పిల్లలమఱి పినవీరభద్ర :

1. జైమిని భారతం
2. శృంగార శాకుంతలము.

: 'వాణీ-నా-రాణీ' అని ప్రతిటించుకున్నాడు.

2. ప్రోలుగంటి చెన్నమంత్రి :

1. నరసింహపురాణం
2. బాలభారతం
3. సాభరి చరిత్ర.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➔ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

3. అన్నమాచార్యులు :—

: 1408 – 1503

: తిరుపతి జిల్లా అన్నమయ్య గ్రామం.

వేదాంతి అయ్యలార్యుడు
సంకీర్తనాచార్యులు
పురుషోత్తమ సార్వభౌమ
వేంకటేశ్వర సార్వభౌమ
} బిరుదులు.

: 32,000 కీర్తనలు రాశాడు. [సంస్కృతం, తెలుగు]
Present 8,000 కీర్తనలు లభ్యం.

: కీర్తనలను "అన్నమయ్య" అని పిలుస్తారు.

: ప్రముఖ వాగ్గేయకారుడు.

: 'శృంగార మంజరి' – గ్రంథం రాశాడు. ఇది భట్టుమూర్తి రాసిన వసుచరిత్ర కు మూలం.

: సాళువ నరసింహ ఇతనిని చెరసాలలో పెట్టాడు.

4. అన్నమాచార్య తిమ్మక్క :

: అన్నమాచార్యుల భార్య

: తెలుగులో తొలి తాళ్ళపాక కవయిత్రి.

: సుభద్రా కళ్యాణం

5. మొల్ల :

: మొల్ల రామాయణం – తెలుగు రామాయణాల్లో గొప్పది.

: గోపవరం [వేదవతి జిల్లా] స్వస్థలం.

: శూద్రకులానికి చెందినది.

: ఏకాంబరనాథుడి 'వేలాయుధచరిత్ర' లో మొల్ల ప్రవేశం.

[5] నియోగులకులాలు అని ప్రస్తావించబడింది.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: కందుకూరి వీరేశలింగం "ఆంధ్రకవుల చరిత్ర" అనే గ్రంథంలో మొల్ల 16th c కు చెందినదిగా పేర్కొన్నాడు. [విజయనగర కాలం].

: మొల్ల రామాయణం – శ్రీరాముడికి అంకితం.

6. నాచనసోమేశుడు:

: ఉత్తరాయల కాలం

: విజయనగరకాలంలో ఆంధ్ర తెలుగు కవి.

1. ఉత్తరహరివంశం

: పంచాక్షరిస్వామి అనే గ్రామాన్ని ధనాధారంగా.

నాయకరాజులు:

A. తంజావూరు:

1. రఘునాథ నాయకుడు:

: తంజావూరు SKDR గా పేర్కొన్నారు

: తెలుగులో అనేక గ్రంథాలు రాశాడు

1. పారిజాతాపహరణం
2. శృంగారసారమతి
3. గజేంద్ర మోక్షము
4. జానకీపరిణయం
5. రుక్మిణీ – ఏకవ్య వివాహం.

చొక్కనాథ వేంకటకవి:

→ రఘునాథ ఆస్థానంలో

1. సారంగధరచరిత
2. విజయవిలాసం

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

2. విజయరాఘవ నాయకుడు:

: సాహితీభూమి – బిరుదు

: తెలుగులో రఘునాథ భ్యుదయం – గ్రంథం

: ఆస్థానంలో కవయిత్రులు

కృష్ణజన్మ:

1. ఉషాపరిణయం

రంగాజమ్మ:

1. మన్నారుదాస విలాసం.

టైటిల్స్:

: అండి, కొడుము ఆస్థానంలో [విజయ రాఘవ, రఘునాథ].

: ఒసలు వేయు వరదయ్య.

: యెల్లూ [krishna dt] స్వస్థలం

: 41,000 పద్యములను రచించాడు. [మితిమీరిన శృంగారం].

B. మరాఠాలు:

శరభోజి – II:

: 18th c

: ఇతని తలంలో కాశీకి ప్రాగరాజు [ప్రాగయ్య].

ప్రాగయ్య:

: ప్రతాపం జిల్లా, కాశీకి స్వస్థలం.

: తెర్లాటుక సంగీతానికి త్రిమూర్తులలో ఒకడు

1. ప్రాగయ్య
2. శానశాస్త్రి
3. ముత్తుస్వామిదీక్షిత

} ముగ్గురు తుడా అంధులే.

: 1000 కృతులు రాశాడు. [700 లభ్యం] – శ్రీరామభక్తి పై.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

C. మధురై నాయకులు :

విజయరంగ చొక్కనాథుడు :

: తెలుగులో స్వాయంగా తెచి

1. శ్రీరంగ మహత్యము.

2. మాయుమహత్యము

: ఆస్థానంలో

నుడుయపాటి వెంకన్న :

1. మల్లి పురాణం

2. రఘునాథీయం

3. ఆంధ్ర భాషార్ణవం – [Dictionery].

వీరాంధ్రనాథుడు :

: ఏలాచలు చంద్ర చంద్ర ను సిద్ధేశ్వర చంద్ర ఆధారంగా రాశాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

బహమని సామ్రాజ్యం

: 1347 లో హసన్ గంగు చేత స్థాపితం [మహ్మద్ బిన్ తుగ్లక్ వద్ద] గుల్బర్గా రాజధానిగా

: బహమన్ షా చేత బిరుదును తీసుకోవడం వలన, బహమని రాజ్యం చేత పేరు.

: 150 సంవత్సరాలు Deccan ను పరిపాలనా రాజధానిగా పాలించారు.

1. ఫిరోజ్ షా బహమని:

: పరిపత్ - ఖురాన్‌లపై వ్యాఖ్యానాలు రాశాడు.

: దౌలతాబాద్‌లో ఖగోళ పరిశీలనశాలను స్థాపించాడు.

: భూమి సంస్కారాలు రైతులకు ఉద్యోగాలు ఇచ్చాడు.

2. అహ్మద్ షా - I:

: గేసు దరాజ్ కు సమకాలికుడు.
↳ సూఫీ సన్యాసి.

: బిరుదు - వలి. [ఆధ్యాత్మికత తలగిన]

: 1424 లో రాజధానిని గుల్బర్గా ⟶ బీదర్‌కు మార్చాడు.

మహ్మద్ గవాన్:

: 1463 - 81 - ప్రధానమంత్రిగా

: బీదర్ నందు - మహ్మద్ షా - III కి ప్రధాని.

: రాయచూర్, గోవాలను జయించాడు.

: బంగారుగుల మరియు గదువెలులను కలిపి కృష్ణా - గోదావరి ప్రాంతాన్ని జయించాడు.

: బీదర్ పరిశ్రమ భూగా అభివృద్ధి చెందింది.

: బహమని సామ్రాజ్యం ఇరాన్ తరహాలో ఉన్నత శిక్షణాలను చేసింది.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: మంగళూరు తీరం నుండి విదేశీయాత్రికుల్ని ప్రోత్సహించాడు.

: లేదక్‌లో 'గవాన్ – మదక్‌సా' ను నిర్మించాడు.

: 1481 లో గవాన్‌ను మహ్మద్ షా – III ఉరితీశాడు. దీనితో బహమనీ సామ్రాజ్య పతనం ప్రారంభం.

: రెండు వర్గాలు [రాజకీయాలలో]

1. పొఖ్ [ఇరాన్ నుండి వచ్చినవారు]

2. దక్కనీ [Locals]

: ప్రాంతీయ విద్వేషాలు, మత విద్వేషాలు రెండూ వున్నాయి.

: గవాన్ పొఖ్ వర్గానికి చెందినవాడు.

: కులీ [పొఖ్] ఇరాన్ నుండి వచ్చిన ఇతనిని తెలంగ రాజ్యానికి Governor గా నియమించి, 'కుతుబ్ – ఉల్ – ముల్క్' బిరుదునిచ్చారు.

[కుతుబ్‌షాహీ వంశస్థాపకుడు]

: 1490 – 92 కాలంలో 5 స్వతంత్ర రాజ్యాలుగా బహమనీ రాజ్యం విడిపోయింది.

1. బీరార్ రాజ్యం:

: మహారాష్ట్రలోని విదర్భ ప్రాంతం

: మొదట స్వతంత్రాన్ని ప్రకటించుకున్న రాజ్యం.

: రాజధాని గావిల్‌ఘర్

: ఫతుల్లా ఇమాద్ – ఉల్ – ముల్క్ దీని స్వతంత్ర రాజ్యాన్ని స్థాపించాడు.

: ఈ వంశానికి 'ఇమాది షాహీ' వంశం అని పేరు.

: 1490 – 1574 లో

↳ అహ్మద్‌నగర్ రాజ్యము దీని ఆక్రమణ.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

2. బీదర్:

: ఖాసిం బరీద్ (P.M) 1492 లో స్థాపన

: బరాడ్ షాహీ వంశం

: బహమని సుల్తానులను జైల్లో బంధించి, స్వతంత్రాన్ని ప్రకటించుకున్నాడు.

: SKDR బిరుదు – యవన రాజ్య స్థాపనాచార్య ఇవ్వడం జరిగింది.

కారణం ఖాశిం బరాబ్‌ను అణచివేసి, బహమని రాజ్య పునరుద్ధరణ.

: 1619 లో ఈ రాజ్యాన్ని బీజాపూర్ ఆక్రమించుకుంది.

3. అహ్మద్‌నగర్:

: 1490 లో స్వతంత్రాన్ని ప్రకటించుకుంది.

: స్థాపకుడు అహ్మద్ నిజాం షా.

: నిజాం షాహీ వంశం.

4. బీజాపూర్:

: 1490 లో యూసుఫ్ ఆదిల్ షా స్థాపించాడు.

: ఆదిల్ షాహీ వంశం.

a. ఇబ్రహీం ఆదిల్ షా – I:

: సరస్వతి భక్తుడు.

: సంగీతంపై 'నవరస్‌నామా' గ్రంథాన్ని రాశాడు

: నవరస్‌పూర్ అనే నగరాన్ని నిర్మించాడు.

: హిందువులు జగద్గురు అని పిలుచుకొనేవారు.

: ఆస్థానంలో పేరొందిన దక్షిణాదిన ప్రముఖ వాగ్గేయకారుడు చంబలకాడు.

మహ్మద్ ఖాసిం [ఫెరిస్తా గా ప్రసిద్ధి].

↳ గుల్షన్ – ఇ – ఇబ్రహీమి అనే గ్రంథం రాశాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

b. యుసుఫ్ ఆదిల్ షా:

: బీజాపూర్‌లో ఇతని సమాధిని "గోల్ గుంబజ్" గా పిలుస్తారు.
[second largest dome in the world].

: 1626లో జెరంగజేబు బీజాపూర్ రాజ్యాన్ని ఓడించాడు.

5. గోల్కొండ రాజ్యం:

: కుతుబ్ షాహీ వంశం.

: 1518 – 1627

: చివరగా స్థాపించబడింది.

a. కులి కుతుబ్-ఉల్-ముల్క్:

: 1518 – 43

: గోల్కొండ కోటను నిర్మించి మహ్మద్‌నగర్ అని పేరు పెట్టాడు.

: తెలుగానుని కొడుంగల్ ⟶ గోల్కొండకు మార్పు.
↓
[MBNR Dt]

: ఆస్థానంలో

శంకర్ కవి:

: యాదవంద్రోదాహరణం

: 99 పిల్ల వయసులో తుమ్మలూరు 'జుంపేడ్' ఇతనిని హత్య చేశాడు.

హత్య చేసినవాడు మహ్మద్ మంధాని.

b. జుంపేడ్:

: 1543 – 50

: సోదరుడు ఇబ్రహీం పోవరకొండకు Governor. ఇతను పాలించిన తర్వాత అయ్యలరాయలు దగ్గర తలదాచుకున్నాడు.

c. ఇబ్రహీం కుతుబ్ షా:

: 1550 – 80

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: కుతుబ్ షా ఒకే లిపిని తీసుకున్న మొదటి వాడు.

: అల్లకోట యుద్ధంలో పాల్గొన్నాడు.

: యూసుఫ్ సాగర్

ఇబ్రహీం పట్నం చెరువులను తవ్వించాడు.

: కోస్తాంధ్రను జయించాడు.

తెలుగు సాహిత్యం :

: తెలుగులో మంచి పండితుడు.

: ఈయనను 'మలిపెద్దన' అని పిలిచేవారు.

: ఆస్థానంలోని తెలుగు కవులు

1. కడ్డంకి గంగాధరుడు :—

: 'లవణ సుందరీసంవాదం' అనే గ్రంథం

2. కందుకూరి రుద్రకవి :

1. నిరంకుశోపాఖ్యానం

2. సుగ్రీవ విజయం

: సుల్తాన్ ఇతనికి 'సంతలపాలెం' అగ్రహారంగా ఇచ్చాడు.

3. పొన్నగంటి తెలగనార్య :

: యయాతి చరిత్ర [ఛత్ర తెలుగులో రాయబడింది]

: దీనిని చెరువు Governor మొనోఖాన్‌కు అంకితమిచ్చాడు.

d. మహ్మద్ కులి కుతుబ్ షా :

: 1580 – 1612

: 1591 – 92 లలో Hyd నగరం, charminar లను నిర్మించాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: ఫ్రేయసి జ్ఞాపకార్థం "హైదర్ మహల్" బిరుదునిచ్చాడు.

: charminar 180 రంగులు.

: దిక్కుతెర archy 30 రంగుల పెద్దుల్ని 60 తెరంగుల చిత్రం.

ప్లేగు వ్యాధుల్ని మరణించిన వారి జ్ఞాపకార్థం.

: 1611లో captain హాప్కిన్ ఆధ్వర్యంలో ఆంగ్లేయులు అలసాంగా ఉండేది [Globe అనే నౌకలో మచిలీపట్నం చేరుకొని వ్యాపార-స్థావరం ఏర్పాటు] – A.Pలో మొదటి స్థావరం

1608 – India లో first – సూరత్	
British	[డాగన్ అనే నౌకలో]
	జహంగీర్ అనుమతి.

సాయోత్రం:

: యాజీ ఉర్దూ కవి : లైలా-మజ్ను.

తెలుగు కవులు:

సారంగ తమ్మయ్య:

1. వైజయంతి విలాసం

(NOTE) కుతుబ్ షాహీల రాజధాని – పర్షియన్.

e. మహ్మద్ కులీ కుతుబ్ షా :–

: 1612 – 1626

: ఇతని చరిత్రను ఫెరిష్టా & బుస్సీ–స్వీయ చరిత్ర ఆధారంగా జైనుద్దీన్ అబాదీ రచించాడు.

: మూసీ మహోత్సవాలు నిర్వహించాడు.

: భాగ్యనగర నిర్మాత బిరుదాంకితుడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: వర్షియన్ గ్రంథాలు రాయబడినాయి.

→ యోక్ మహ్మద్ మెయిన్ (P.M)

– అసాల మిక్చరియ [యూనికలు – కొలతలు]

→ యాకీంతకి ఉద్దీన్

– యజనతుల్ తయ్యుబ [వైద్యంపై].

f. ఖుద్దుల్లా కుతుబ్ షా:

(23/1/13)

: 1626 – 72

: తల్లి యాయాత్ఖుటీ బేగం వంశాలను ఓ/c ఖుద్దుల్లా minor.

: విద్యాభ్యాసకి కృషి చేసింది.

: తల్లిపేరు మీదుగా యాయత్‌నగర్ ను నిర్మించాడు.

: టూవెర్నియర్ [ఫ్రెంచి యాత్రికుడు]

– Hyd నగర వీధులు, బజార్లను

– సామాజిక పరిస్థితులను గూర్చి చెప్పాడు.

– యాయత్‌నగర్‌ను పారిస్‌తో పోల్చాడు.

: ఫకీరుల్లా – యోక్ జుమ్లా ఉంటాడు.

: ఇతని ఫకీరు యోక్ మహ్మద్ సయ్యద్ కర్ణాటక రాష్ట్రం [తమిళనాడు/తంజావూరు]ను జయించాడు. [నాయకులు పాలస్తున్నారు]. తరువాత నుంచి చేలయ్యా'ను తీసుకువచ్చాడు.

: చేలయ్యా ఇతని ఆస్థానంలో వుండి 1000 పదములు రచించాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 1634 లో మొగల్ చక్రవర్తి షాజహాన్‌కు ఇలను సామంతుడయ్యాడు.

: కప్పం కింద 2 లక్షల వహ్నులు చెల్లించాలి.

[కం వీరి నాణాలపై షాజహాన్ పేరు వుంటుంది]. [photo also]

: మీర్ మహ్మద్ సయ్యద్ షాజహాన్ కొలువులో చేరి, కోహినూర్ వజ్రాన్ని కానుకగా సమర్పించాడు.

: 1636 లో ఆంగ్లేయులకు "బంగారు ఫర్మాన్" కానుకగా ఇచ్చాడు.

: ఉర్దూలో స్వయంగా కవి. "జిల్లల్" అనే కలం పేరుతో అనేక ఉర్దూ కవితలు రాశాడు.

: ఆస్థానంలోని ఉర్దూ కవి : గయాసి

: తొలినాటి పర్షియన్ ↓ ఉర్దూ అనువాదం

: original గా జియానత్ బి' రాశాడు.

: ఆస్థానంలోని తెలుగు కవి మల్లారెడ్డి.

: శివధర్మోత్తరం.
: పద్మపురాణం
: షడ్చక్రవర్తి చరిత్ర. } గ్రంథాలు.

9. అబుల్ హసన్ తానాషా :

: 1672 – 87

: 1674 లో వహ్నకొండకు చెందిన మాహన్న మాదన్నలకు ఉద్యోగం.

↓ సేనాపతి [సర్వసైన్యాధ్యక్ష] ↓ మీర్‌జుమ్లా [ప్రధాని]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: శివాజీ, మొదట్ల మధ్య సంబంధాలు :

1. మొదటి అంగీకారం

→ తొలిసారిగా Governor గా

2. శివాజీ పట్టాభిషేకం :

: ఛత్రపతిగా

: Native కొలకొండవాళ్ల [ఫలితం]

: రాయ్‌గఢ్ రాజధానిగా నియామకం.

: 12 సంవత్సరాల వయసులో.

: దశరథ శర్మ - కీర్తనలు రాశాడు.

: 1676 లో శివాజీ, మొదట్ల మధ్య రెండవ ఒప్పందం.

తెల్లదొర, తమిళనాడులోని ప్రాంతాలను దురుద్దేశానికి గోలకొండ సైన్యం సహాయం చేయాలి. దురుద్దేశ ప్రాంతాలను సమానంగా పంచుకోవాలి. కాని శివాజీ మోసంచేస్తాడు

: 1686 లో శివాజీ, మొదట్ల యుద్ధం.

: 1687 లో ఔరంగజేబు గోలకొండ ఆక్రమణ.

: అప్పుల్లో ఉన్న గోలకొండ కోటు తలుపులు తీసిన గోలకొండ రాజ్యం ద్రోహి. [ఔరంగజేబు].

: అబ్దుల్ రజాక్ లాంటి ఔరంగజేబుతో పోరాడి మరణించాడు.

: అన్నా ప్పా ను చంపించి దొలతాబాద్‌లో బంధించారు.

: 1700 లో అన్నా ప్పా కారాగారంలోనే మరణించాడు.

: మూడవ వ్యక్తిగా కూడా ఆదరించాడు.

: 14th c చివరించిన సిద్ధేంద్ర యోగి మూడవ ని ప్రారంభించాడు.

: పేరు రావడానికి గల కారణం ఇతని Native మూడవ [Krishna dt]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: భూమాకలాయం – గ్రంథం రాశాడు.

: ఇంకొక గురువు – నారాయణ తీర్థులు

– కృష్ణలీలా తరంగిణి – గ్రంథం.

: అన్నమాచార్యుడు గ్రామాన్ని, మాచిరాజుకి భాగవతుడికి బ్రహ్మరథంగా ఇచ్చాడు. [మాచిరాజు వంశం].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ఆధునిక భారతదేశ చరిత్ర

: 18th c – 20th c.

1. ఐరోపా యాత్రుల రాక
2. బ్రిటీష్ ఆక్రమణలు
3. పరిపాలనా, ఆర్థిక విధానాలు
4. తిరుగుబాట్లు – ఉద్యమాలు
5. సామాజిక, మత సంస్కరణోద్యమాలు
6. స్వాతంత్ర్య పోరాటం / జాతీయ ఉద్యమం.
7. నిజాం చరిత్ర
8. ఆంధ్ర రాష్ట్ర – ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆవిర్భావం } only A.P.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

1. యీరోపియన్ల రాక

: 17 may 1498 వాస్కోడిగామా సముద్రమార్గాన్ని కనుగొని కాలికట్ చేరుకున్నాడు.

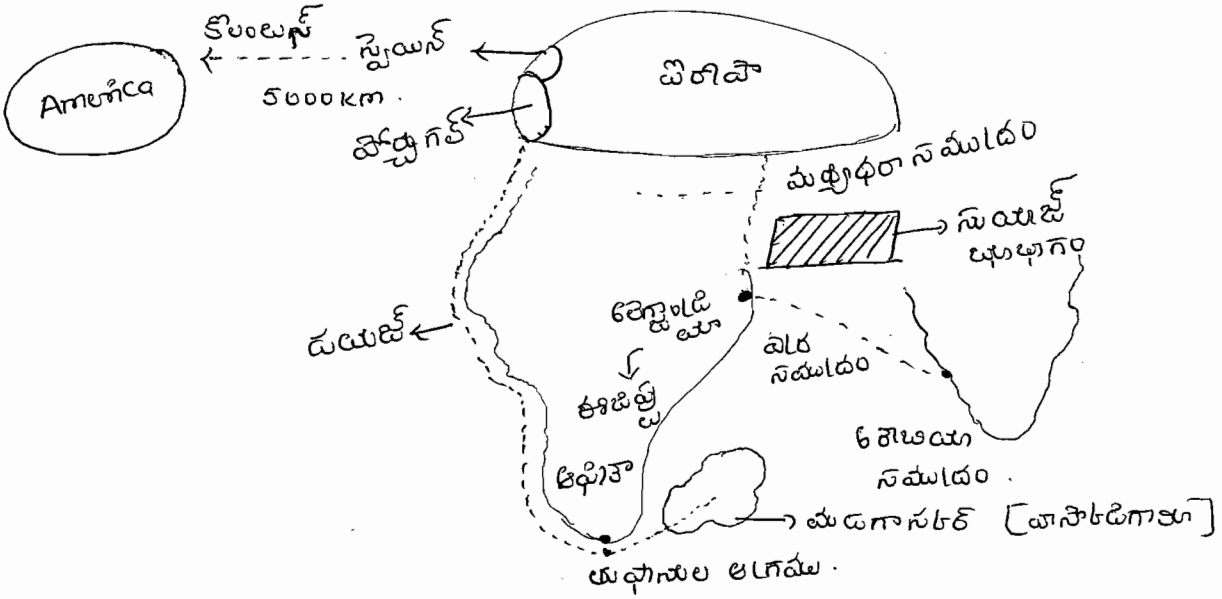

: 1453 లో బైజాంటియన్ సామ్రాజ్యాన్ని టర్కీ సుల్తాన్‌లు ఆక్రమించుకున్నారు. So సముద్రమార్గం closed. కొత్త సముద్రమార్గ అన్వేషణ ప్రారంభం.

: 1486లో డయజ్ [పోర్చుగీసు] మొదటి ప్రయత్నం.

: 1492 లో కొలంబస్ [ఇటాలియన్] – స్పెయిన్ చక్రవర్తి sponsors. – తూర్పు దేశాలకు మార్గం కోసం — కొత్త భూభాగం కనుగొన్నాడు.

: తుదాత్ అమెరిగో వెస్పుక్కి – కొత్త భూభాగానికి అమెరికా అని పేరు పెట్టాడు

: వాస్కోడిగామా డయజ్ route లోనే ప్రయాణించి మద్రాసర్ చేరుకున్నాడు. అతడు వ్యాపారి 'ఫ్లుట్ మజేజ్' ఇతనికి ఇండియాకు దారి చూపించాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 1860 లో పోర్చుగీసు, ఫ్రాన్సు, England లద్దుల్చాలు సూయజ్ canal ను తవ్వించారు. [10,000 km దూరం తగ్గింది].

: మడగాస్కర్ ను తాలకట్ రాజు జామోరిన్. [వాస్కోడిగామా] వచ్చినప్పుడు.

: మొదట భారతదేశంలో దుంగపెట్టినవారు – పోర్చుగీసు.

1. పోర్చుగీసు:
   → 1500 సం॥
   → స్థావరం కాలకట్ [ఊటి]

2. డచ్:
   → 1605
   → ఊటి స్థావరం మచిలీపట్నం

3. ఆంగ్లేయులు:
   → 1608
   → ఊటి స్థావరం సూరత్.

4. డేన్స్:
   → 1616
   → ఊటి స్థావరం ట్రాంకుబార్ [T.N]

5. ఫ్రెంచి:
   → 1668
   → ఊటి స్థావరం సూరత్

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

1. పోర్చుగీసు:

: 1500 సంలో వాస్కోడ గ ఇండియా' కంపెనీ స్థాపన
for business in India

స్థావరాలు: —

: కాలికట్
కొచ్చిన్
క్యాననూర్ } Kerala coast

: Goa – కొంకణ్ తీరం

: Bombay
: సాల్సెట్టి } మహారాష్ట్ర coast
: బాసిన్

: సూరత్
: భావనగర్
: డయ్యూ, డామన్ } గుజరాత్ తీరం

: చిట్టగాంగ్
యుగ్లి
సతీగావ్ } బెంగాల్ తీరం

: శాంథోమ్ – దక్షిణాన్ని ఫ్రెంచివారు వ్యక్తిగత స్థావరం
[తమిళనాడు]

→ ఫ్రాన్సిస్ డి ఆల్మెడ – 1505-09 వరకు Governor గా
[తొలి]

→ గుజరాత్ సుల్తాన్‌ను ఓడించాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ రెండవ Governor ఆల్బుకర్క్ – [1509-15]

– గొప్పవాడు.

→ 1510లో బీజాపూర్ సుల్తానుల నుంచి Goa ను జయించాడు.

→ 1511లో SKDR తో ఒక మైత్రి-సంధి చేసుకున్నాడు.

→ అనంతరం ఇతని Governor స్థావరాన్ని కొచ్చిన్ నుండి Goa కు మార్చాడు. [ప్రధాన స్థావరం].

→ గుజరాత్ సుల్తాన్ బహదూర్ షా ను సముద్రంలోకి తోసి వేశాడు.

భారత్ పై వీరి ప్రభావం :—

1. : నూతన పంటలను ప్రవేశపెట్టారు

1. మొక్కజొన్న
2. పొగాకు
3. pine apple
4. బొరవ

2. 1556 Goa లో మొట్టమొదటిసారిగా printing press వచ్చింది.

3. క్రైస్తవము :

→ క్రైస్తవమతం భారత్‌లో బలంగా వుండేలా ప్రచారం.

అంతానికి గల కారణాలు :—

→ యూరోపియన్ చక్రవర్తులతో వివాహాలు ప్రధాన కారణం.

→ షాజహాన్ బెంగాల్‌ను ఆక్రమించి, పోర్చుగీసువారిని తరిమేశాడు

→ శివాజీ టాక్సేషన్ – 1 సార్ సేష్టి, చౌసిన్‌ల ఆక్రమణ.

↓

[మరాఠా]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: పోర్చుగీసు వారి చేతిలో తొలి ఓటమి

: వారికి మిగిలిన 3 స్థావరాలు :

1. Goa
2. డయ్యూ
3. డామన్.

: 1961లో పై మూడు స్థావరాలు వీరి ఆధీనంలోనే వున్నాయి.

: Operation విజయ్ – [1961] సైనిక చర్య
– Goa విముక్తి కోసం.
– జనరల్ J.N చౌదరి ఆధ్వర్యంలో

: India నుండి చివరగా వెళ్లారు.

2. డచ్:

: నెదర్లాండ్ / హాలెండ్ కు చెందినవారు.

: 1602లో ఇండియాలో వ్యాపారకోసం స్థాపించిన కంపెనీ 'The united Dutch East india Company.

స్థావరాలు:

1. మచిలీపట్నం [మొదటిది]
2. భీమిలిపట్నం [విశాఖ]
3. నిజాంపట్నం [గుంటూరు]
4. పులికాట్ [నెల్లూరు]
   – గెల్డ్రియా కోటను నిర్మించాడు.
5. దేవనాంపట్నం
   → డేవిడ్ కోటను నిర్మించారు. } T.N
6. నాగపట్నం
7. చిన్నసోక [చిన్నస్]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

8. చిన్సూర [బెంగాల్]

— గుస్తవస్ వీటిను నిర్మించారు.

: 1690 లో వీరి ప్రధాన స్థావరం హుగ్లీతీరం ⟶ నాగపట్నంకు మార్చారు.

: 1759 లో బక్సార్ యుద్ధంలో ఆంగ్లేయులు వీరిని ఓడించి స్థావరాల ఆక్రమణ.

3. ఆంగ్లేయులు :—

: 31.12.1600 సం॥ న లండన్ లోని ఆంగ్లేయ వాణిజ్య "English East India Company" ఏర్పాటు. తూర్పు - దేశాలతో వ్యాపారం చేసేవి.

: ఎలిజబెత్ రాణి - I చార్టర్ చట్టం ద్వారా ఇతర తూర్పు దేశాల వ్యాపారంపై 15 సం॥ లకు గుత్తాధిపత్యం ఇచ్చింది.

: ఎలిజబెత్ కుమారుడు James - I 1609 లో గుత్తాధిపత్య కాలాన్ని ఏరియల కాలానికి extended.

: ఈ గుత్తాధిపత్యం 1613 లో రద్దు.

: వీరి స్థావరం సూరత్. రెండవ - మచిలీపట్నం [1611].

ఇతర స్థావరాలు :—

1. హుగ్లీ [బెంగాల్ లో మొదటిది].

1. Bombay
2. madras
3. calcutta

} ప్రధాన స్థావరాలు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

MADRAS : —

: 1639 లో ఫ్రాన్సిస్ డే నిర్మించాడు.

: ఈ ప్రాంతాన్ని చాయెర్ల వెంకటాద్రి నాయుడు [విజయనగర ప్రతినిధి] వెంకటపతి రాయలు-I నుండి అనుమతితో ఇచ్చాడు. [ఆరవీటి వంశం]

: సెయింట్ జార్జ్ కోట నిర్మించబడింది.

: ఈ నగరానికి నాయుడు తండ్రి చెన్నప్ప పేరు మీదుగా చెన్నపట్నం అనే పేరు వచ్చింది.

BOMBAY :

: 1668 లో గెరాల్డ్ ఔంజీర్ అనే ఆంగ్లేయ ప్రతినిధి నిర్మించాడు.

: బ్రిటిష్ రాజు John-I, దీనిని ఇతనికి ఇచ్చాడు.
[పోర్చుగీసు వారు ఆంగ్లేయులకు కట్నంగా ఇచ్చారు].

CULCUTTA :

: 1690 లో జాబ్ చార్నాక్ నిర్మించాడు.

: యోధుల్ Quver నుండి 3 గ్రామాలను కొనుక్కున్నాడు.

1. గోవిందపూర్
2. కాళికత } తలతల్లా
3. సత్తోతి

→ పోర్ట్ విలియంగోట నిర్మించబడింది.

: మొదటి Governor అయ్యాడు.

[మద్రాసు, బొంబై, కలకత్తా]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 1773 లో నియంత్రణ చట్టం ద్వారా బెంగాల్ Governor ను, తరువాత Governor ఆధీనంలో బొంబాయి ఉంచడం జరిగింది.

4. డేన్స్:

: తూర్పు స్థావరం ట్రాంక్విబార్

: పశ్చిమ స్థావరం బెంగాల్‌లోని సెరంపూర్.

: 1845 స్థావరాలను బ్రిటిష్ వారికి అమ్మి స్వదేశానికి వెళ్లిపోయారు.

: రాయల్ నివాస్ దీవులు కూడా వీరిలో ఉన్నాయి.

29/1/13

5. ఫ్రెంచ్:

: 1664 లో ప్రారంభం

: ప్రభుత్వ సంస్థ. [ఫ్రెంచ్ కంపెనీ].

: రాజకీయాలకు ముందుగా కలదు

స్థావరాలు:

1. సూరత్ [1668]

2. మచిలీపట్నం

3. యానాం [ఆంధ్ర తీరంలో]

4. మాహె [Kerala]

5. కేరళ

6. కరైకాల్ [T.N]

6. చంద్రనాగర్ (బెంగాల్)

7. పాండిచ్చేరి - ముఖ్య స్థావరం

[ఇవన్నిటిలో ఫ్రెంచ్ వారు నిర్మించారు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 1674 లో ఫ్రాంకోయిస్ మార్టిన్ పాండిచ్చేరి నిర్మాత — ఫ్రెంచి తొలి Governor.

డూప్లేక్స్ :

: సమర్థ Governor.

: 1742.

: India లో British వారిని ఓడించి చెయ్యలనుకొని ఇతని సైన్యం [పెక్కైక లచ్యోం].

కర్ణాటక్ యుద్ధాలు : —

మొదటిది : 1746–48

: కారణం యోరోపాల్లో France, ఇంగ్లాండ్‌ల మధ్య ఆస్ట్రేయా వారసత్వ యుద్ధం. దీని extension నే ఈ యుద్ధం.

: డూప్లే మద్రాసును ఆక్రమించాడు.

: శాంథోమే యుద్ధంలో ఫ్రెంచియవారికి సాయంగా వచ్చిన కర్ణాటక్ నవాబ్ అన్వారుద్దీన్‌ను ఓడించాడు.

: యుద్ధానంతరం ఏక్స్‌లాషాపెల్ సంధి France, England ల మధ్య [పోరాపాలో] Acc. to this యుద్ధం ఆపి, మద్రాసును తిరిగి ఇచ్చివేశారు.

రెండవది :

: 1749–56

: కర్ణాటక్, నిజాం రాజ్యాలలో వారసత్వ యుద్ధాలు.

అన్వారుద్దీన్ vs చాందాసాహెబ్
[ఆంగ్లేయ్] [డూప్లే మద్దతు]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: నిజాం రాష్ట్ర పాలకుడు నాజర్ జంగ్ vs ముజఫర్ జంగ్
[మేనల్లుడు]
[బ్రిటిష్ వారి మద్దతు] [ఫ్రెంచి]

: 1749 లో అంబుర్ యుద్ధం ఇన్వాయిట్టీన్‌ను యుద్ధంలో చంపి, చాందా సాహెబ్‌ను కర్ణాటక్‌కు రాజుగా చేశాడు.

: 1750 లో నాజర్ జంగ్‌ను చంపి ముజఫర్ జంగ్‌ను నిజాం రాజుగా ప్రతిష్టిస్తాడు.

: బెంగాల్ నుండి వచ్చిన సేనాని రాబర్ట్ క్లైవ్ [బ్రిటిష్]
1752 ఆర్కాట్ యుద్ధంలో చాందా సాహెబ్‌ను చిత్తుచేసి ఓడించి చంపేశాడు. [ఆర్కాట్ వీరుడు / Hero of ఆర్కాట్ గుంటూరులో ఇతని పేరు మీద క్లైవ్ కు తలవు].

నిజాము ఇన్వాయిట్టీన్ తుమారుడు మహ్మద్ ఖాన్ ని రాజుగా

: ముజఫర్ జంగ్‌ను చంపి అయిందూడు.

: పాండిచ్చేరి సంధితో ఈ యుద్ధం ముగిసింది.

మూడవది :

: 1756 – 63

: కారణాలు – ఐరోపాలో వలసలపై ఆధిపత్యం కొరకు.

: ఐరోపా కోసం France, England ల మధ్య జరిగిన యుద్ధాలను 'సప్తవర్ష సంగ్రామం' అంటారు.
కర్ణాటక్ – ప్లస్ ఇందులో భాగం.

: 1760 లో వందవాసి యుద్ధం – ఫ్రెంచి Governor
కౌంట్ డి లాలి vs సర్ కూట్ [బ్రిటిష్ సేనాని]
↓
ఓటమి – బంధి.

: ఓస్మా స్థావరాల ఆక్రమణ.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 1763 లో పారిస్ సంధి - ఫ్రెంచి యొక్క స్థావరాలను తిరిగి ఇచ్చేయాలి.

- బ్రిటిష్ రక్షణలో కేవలం వ్యాపార మార్కెట్ ఫ్రెంచి వారు చేయాలి.

: ఈ స్థావరాలు 1954 వరకు ఫ్రెంచి యొక్క ఆధీనంలోనే వున్నాయి.

: British యొక్క విజయాలకు కారణం యొక్క నౌకాశక్తి. [Queen of the sea].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

2. భారతదేశ ఆక్రమణలు

: లుటేష్ యాను ఆక్రమణకు ప్రధానకారణం చులహీన మొఘల్ రాజులు. [1707 – 1857]

1. బయదూర్ షా – I / షా ఆలం – I :

: 1507 to 1512

: చరిత్రకారులు షాయీ బేఖబర్ అని పిలచారు.

2. జహందర్ షా :

: 1712 – 13

: ప్రధాని జుల్ఫికర్ ఖాన్ పాలనలో defacto.

: ఇతను జిజియా పన్నును రద్దు చేశాడు. [కాశ్మీరంగా].

3. ఫరుక్ షియార్ :

: 1713 – 19

: సయ్యద్ సోదరులు [defacto గా]

1. సయ్యద్ అబ్దుల్లా ఖాన్ [వజీర్ – pm]
2. సయ్యద్ హుస్సేన్ అలీఖాన్ [మీర్ భక్షి – సేనాధిపతి]

: 1717 లో ఫర్మానా ఇచ్చాడు. [లిబరేషన్ ఆఫ్]

1. గుజరాత్
2. దెక్కన్
3. బెంగాల్ లలో ఈస్టిండియా కంపెనీకి customs free trade కి

వ్యతిరేకం తెల్పించాడు. దానికి బదులుగా 20 వేల రూపాయలు చక్రవర్తికి చెల్లించాలి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

4. మహ్మద్ షా:

: 1719 – 48.

: రెండవ రంగీలా (విలాసప్రియుడు) ని పిలిచేవారు.

: కథక్ నృత్యంలో ప్రావీణ్యం.

ఉపద్రవాలు:

1. ఖుర్షాన్-ఉల్-ముల్క్

2. నిజాం-ఉల్-ముల్క్

: ఖుర్షాన్ 1722లో Delhi వెళ్లిపోయి ఔధ్ ను స్వైజాబాద్ రాజధానిగా స్థాపన. తరువాత లక్నోకు.

: నిజాం 1724లో డెక్కన్ ప్రాంతంలో నిజాం రాజ్యాన్ని ఔరంగాబాద్ రాజధానిగా స్థాపన. తరువాత Hydకు మార్చాడు.

నాదిర్షా దండయాత్ర:

: 1739

: ఇరాన్ నెపోలియన్ ని పిలుస్తారు.

: కర్నాల్ యుద్ధం: నాదిర్షా Vs రంగీలా.

రంగీలాను ఓడించి 70 కోట్ల రూపాయలను, కోహినూర్ వజ్రం, మయూర సింహాసనాలను తీసుకుని వెళ్లిపోయాడు.

5. అహ్మద్ షా:

: 1748 – 54

: దురాని ఇమాద్ [defacto] అహ్మద్ షాను అలంగీర్ – II ని తీసుకువచ్చాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

6. అలంగీర్ - II :

: 1754 - 59

: మరాఠాల ఇమాద్ ఇతనిని యాత్ర చేసి యమునా నదిలో పడేశాడు.

7. షా ఆలం - II :

: 1759 - 1806

: మొదట వన్సెంటీట్ ఇమాద్ భయంతో వివిధ లో శరణార్థిగా వున్నాడు.

: 1803 లో Delhi ని బ్రిటిష్ వారు ఆక్రమించుకున్నారు.

8. అక్బర్ - II :

: 1806 - 1858

: pensioner చక్రవర్తి.

: 1829 లో రాజారామ్ మోహన్ రాయ్ ఇంగ్లీష్ వారిగా pension పెంపుకొరకు England రాజు దగ్గరకి వెళ్లాడు.

: 1833 లో రాజారామ్ మోహన్ రాయ్ బ్రిస్టల్ లో చనిపోయాడు. [సమాధి ఇక్కడే కలదు].

9. బహదూర్ షా - II :

: 1837 - 39.

: ఉర్దూలో గొప్పవాడు

: 1858 లో బ్రిటిష్ వారితో బందించి రంగూన్ కు తీసుకెళ్లారు. (బర్మా)

: 1862 లో రంగూన్ లో మరణించాడు. [సమాధి]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: భారతదేశ ఆక్రమణలు బెంగాల్ తో [1757] ప్రారంభం.

చివరి ఆక్రమణ ఔధ్ [1856].

: బ్రిటిష్ వారు తమ సంస్థానంలో పూర్వ ప్రాంతాన్ని British-India అంటారు.

: 563 సంస్థానాలున్నాయి. [స్వాతంత్ర్యం]

: 1000 కి పైగా రాజుల ఆధిపత్యం. [వైశాల్యం].

ప్రధాన రాష్ట్రాలు:

1. బెంగాల్
2. mysore
3. మరాఠా
4. సింధ్
5. పంజాబ్
6. ఔధ్.

1. బెంగాల్:

: 1717 లో ముర్షిద్ కులఖాన్ ను Governor స్వాతంత్ర్యరాజ్యంగా మార్చాడు.

: ఢిల్లీ నవాబ్ సీరాజుద్దౌలా [బ్రిటీష్ వారి కాడిక ముందు]
↓
[1756-57]

: 1757 – ప్లాసీ యుద్ధం. [23rd June, 1757]

బ్రిటీష్ పాలనకు నాంది.

కారణాలు:

1. కోటల వివాదం.
2. దస్తక్ల [ఈస్టిండియా కంపెనీ వస్తువులకు సంబంధించి
↓ 1717 మొగల్ చక్రవర్తి ఫర్మాన్ ప్రకారం ఉన్నట్లు వారికి తొలిసారిగా]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

50 దస్తక్‌లను రద్దుచేశాడు. ఈ విధానం యుద్ధానికి దారితీసింది

3. తిరుగుబాటుదారులకు ఆంగ్లేయులు ఆశ్రయం కల్పించడం.

Eg: రాజభల్లాల్, కిష్ణభల్లాల్‌లు సిరాజుద్దౌలాకు తిరుగుబాటు చేయగా, క్లైవ్ 6వ Governor వీరికి ఆశ్రయం ఇచ్చాడు.

4. 1756 లో సిరాజుద్దౌలా విలయంకోటను ఆక్రమించాడు. దీనిని జరిగిన 'చీకటి గది ఉదంతం' [block hole tragedy]

↓

146 మంది బ్రిటిష్ ఖైదీలను చిన్న గదిలో ఉంచి ఊపిరాడక 16 మంది మాత్రమే జీవించి ఉన్నారు.

→ రాబర్ట్ క్లైవ్ ముఖ్యఉద్దేశాలతో రవాస్సు చేస్తాడు. ముఖ్యంగా సేనపతి యోక్‌జూథర్ కూడా ఇంటిలో ఉన్నాడు.

→ యుద్ధంలో సిరాజుద్దౌలా ఓడిపోతాడు.

→ 1757-72 వరకు నవాబులు పాలించారు.

→ 1772 లో బ్రిటిష్‌వారి ఆధీనం.

1. యోక్‌జూథర్:

: 1757-60

: 24 పరగణాలను కంపెనీకి ఇచ్చాడు.

: డచ్ వారితో సంబంధాలు. 50 British వారు 1759 లో బడేరా యుద్ధంలో డచ్‌వారిని ఓడించారు.

: 1760 లో యోక్‌జూథర్‌ను పదవి నుంచి తొలగింపు. ఆయన మేనల్లుడు యోక్‌ఖాసింను తీసుకువచ్చాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

2. యోక్ఘాశం:

: 1760-63.

: 3 జిల్లాలు ఆంగ్లేయులకు యిచ్చాడు.

1. చిట్టగాంగ్
2. మిడ్నాపూర్
3. బర్దాన్.

: రాజధానిని ముర్షిదాబాద్ నుండి మాంగేర్ [బీహార్] కు
↓
[బెంగాల్]

మార్చాడు.

: తిరిగి ఇతనిని తొలగించి యోక్ఘాథర్‌ను నియమించాడు.
[అప్పటికి కుష్ఠు వ్యాధితో బాధపడుతున్నాడు].

: యోక్ఘాథర్ 3 రాజులతో [త్రికూటమి] కుట్ర
ఏర్పాటుచేసి తొలగించాడు.

1. యోక్ఘాశం
2. షుజాఉద్దౌలా [అవధ్ రాజు].
3. షాలం-II

: 176లో బక్సార్ యుద్ధం

ఆంగ్లేయులు vs కూటమి.
↓
సేనాపతి
↓
హెక్టర్ మన్రో
[విజేత]

: 1765 లో అలహాబాద్ సంధి. [షాలం-II తో]
రాబర్ట్ క్లైవ్ చేశాడు.

: Acc. to బెంగాల్ పాలనను 2 విధాలుగా
విభజించాలి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

1. రెవెన్యూ [Revenue] → ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ

2. లా అండ్ ఆర్డర్ [Law & order] → నవాబు.

→ అలసత్వంగా ఫ్రెంచ్ ఓటమి వల్లలు. [క్లైవ్].

→ 1772 లో బెంగాల్ Governor గా వారన్ హేస్టింగ్స్. ఫ్రెంచ్ పాలనను రద్దుచేశాడు.

→ చివరి బెంగాల్ నవాబ్ ముబారక్‌దౌల pension లు గా మారిపోయాడు.

2. మైసూర్:

: మైసూర్ నాయకుడు ఓడయార్ [17th c ఆరంభంలో] తనని స్వతంత్రరాజ్యంగా వల్లలు.

: 1761 లో కృష్ణరాజు-I పాలనాకాలంలో హైదర్ అలీ ఇతనిని బంధించి రాజ్యస్థాపన.

: మొదట సైన్యంలో చేరి, తరువాత దండిగలకు Governor అయ్యాడు.

: తర్వాత కృష్ణరాజు-I ను తొలగించి, పదవిచ్యుతం. [హైదర్ అలీ]

: హైదర్ అలీ తుదియోధుడు (1782-99), టిప్పుసుల్తాన్ ఈ రాజ్యాన్ని పాలించాడు.

: తండ్రి, కొడుకులు బ్రిటిష్‌వారితో 4 యుద్ధాలు చేశారు. వాటిని ఆంగ్ల-మైసూర్ యుద్ధాలు అంటారు.

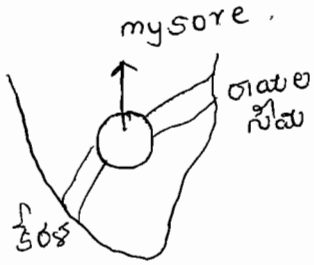

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ఆంగ్లో - మైసూర్ యుద్ధాలు:

మొదటిది:

హైదర్ ఆలీ Vs మెకార్ట్నీ [mysore Governor]

→ 3 ఏళ్లు పోరాడిన NO result. So సంధి.

రెండవది:

: 1780 – 84

: వారెన్ హేస్టింగ్స్ [గవర్నర్ జనరల్].

: హైదర్ ఆలీ cancer తో మరణిస్తే, టిప్పు సుల్తాన్ యుద్ధం కొనసాగింపు. కాని NO result.

: So మంగుళూరు సంధి

మూడవది:

: 1790 – 92

: కార్న్ వాలిస్ Vs టిప్పు సుల్తాన్.

↓

[నిజాం + మరాఠాలు]

మద్దతు.

: టిప్పు సుల్తాన్ ఓడిపోయి, శ్రీరంగ పట్నం సంధి జరిగింది.

: Acc. to this 50% of the mysore రాజ్యాన్ని మిత్రులు పంచుకున్నారు.

: 3 కోట్ల నష్టపరిహారం చెల్లించాలి.

నాల్గవది:

: 1799

: వెల్లస్లీ Vs టిప్పు సుల్తాన్

: టిప్పు సుల్తాన్‌ను "షేర్ ఏ mysore' అంటారు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: నెపోలియన్‌ను టిప్పుసుల్తాన్ భారతీకు ఆహ్వానించాడు.

: టిప్పుసుల్తాన్ చుట్టివర్తి జమన్‌షా కు ఆహ్వానం. తాను వీరు రాలేదు.

: ఈ యుద్ధంలో టిప్పుసుల్తాన్ ఓటమి – రాజ్య ఆక్రమణ.

30/1/13

టిప్పుసుల్తాన్:

: కొత్త క్యాలెండర్

: కొత్త ఖనిజాలు, కొలతలను ప్రవేశపెట్టాడు.

: కొత్త నాణాలను ప్రవేశపెట్టాడు

: బంగారు నాణెం – మొహర్

: ఆధునిక యంత్రములు

: కేరళలో రేవుపట్టణాల నిర్మాణం.

: విదేశీయాగుళ్ళానికి ప్రోత్సాహం. ప్రధానంగా మైసూర్ నుండి గంధపు చెక్క, కేరళ నుండి spices దిగుమతి.

: ఒకొక దేశాలతో వాణిజ్యఒప్పందాలను చేసుకొన్నాడు. For business purpose.

1. France
2. Russia
3. టర్కీ
4. ఇరాన్
5. బర్మా
6. china

: శృంగేరిలోని శారదాలయానికి విలువయిన కానుకలు సమర్పించాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: హైదర్ లో నాణాలపై శివపార్వతులు కనిపిస్తారు.

: టిప్పుసుల్తాన్ కన్నడ, పర్షియన్ భాషలో పండితుడు.

: France లోని జాకబిన్ పార్టీలో సభ్యుడిగా తీసుకొన్నాడు. ఇది 1789లో ఫ్రెంచి విప్లవాన్ని తెచ్చింది.

: ఫ్రెంచి విప్లవానికి చిహ్నంగా స్వేచ్ఛా వృక్షాన్ని నాటాడు. (విజయానికి)

: మైసూర్ నగరం, చుట్టు పరిసర ప్రాంతాలను పిత రాష్ట్రంగా చేసి వడయార్ రాజు కృష్ణరాజ-III కి ఇచ్చాడు. [బ్రిటిష్‌వారు]. కాని పిత పరభుత్వం విధించారు. సైనిక సహాకార పద్ధతి [Subsidiary-Alliance] ని పెట్టుకోవాలి.

: సామ్రాజ్యవాద విధానాన్ని [సైన్యసహకార పద్ధతి] వెల్లస్లీ ప్రవేశపెట్టాడు. [1798]

పరభుత్వం:

: దీనిని ఒప్పుకొనవలసిన బ్రిటిష్‌వారే విధులన్నీ రచిస్తారు.

: రక్షణకు కావలసిన సైన్యాన్ని బ్రిటిష్‌వారు నిర్వహిస్తారు. ఖర్చు రాజు భరించాలి.

: విదేశాంగ వ్యవహారాలు బ్రిటిష్‌వారికి ఒప్పజెప్పాలి.

: ఏవైనా విభేదాలను బ్రిటిష్‌వారి నిర్ణయమే తుదిదాకా నిర్ణయంగా ఉండాలి.

: వీటిని నిర్వహించే ఏజెంట్ : బ్రిటిష్ రెసిడెంట్

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

→ సైన్యసహకార పద్ధతిని ఆమోదించిన రాజులు :

1. నిజాం అలీ
   → 1798 సైన్యసహకార పద్ధతిపై మొదటగా సంతకం చేసిన రాజు.
2. కృష్ణరాజు-III వడయార్ [mysore]
   → 1799
3. రెండో నవాబ్ - సాదత్ అలీ
   → 1801
4. పీష్వా - బాజీరావు-II
   → 1802

3. మరాఠా :—

: 18th c లో మరాఠా చరిత్రకర్త సాయు [1707-49]
పీష్వాలు [defacto] రాష్ట్రాన్ని బాగా developed.

1. బాలాజీ విశ్వనాథ్ [7సంలు పీష్వాగా]
   : 1713-20
2. బాజీరావు - I
   : 1720-40
3. బాలాజీ బాజీరావు [నానాసాహెబ్]
   : 17-40 — 61

→ సాయు 1749 లో మరణం.
→ రాజధానిని సతారా నుండి పూనాకు మార్చాడు.

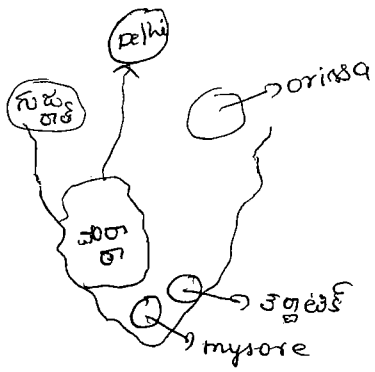

: 1761 లో అటక్ పై [అఫ్ఘనిస్తాన్] దాడిచేశారు. ఆనాడు చరిత్రలో అఫ్ఘాడియా అట్టుల.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

పానిపట్టు యుద్ధం – III :

→ మరాఠా Vs ఆఫ్ఘన్ షా అబ్దాలి. [1761].

→ జాట్ రాజు సూరజ్‌మల్ గొల్లా యుద్ధం చేయాలని సలహా.
కాని వీరు పాటించలేదు.

→ సూరజ్‌మల్‌ను "ప్లేటో ఆఫ్ జాట్" అని పిలుస్తారు.

→ మరాఠా సైన్యానికి నాయకులు

1. విశ్వాసరావు [పీష్వా కుమారుడు]
2. సదాశివరావు భావ్ [పీష్వా సోదరుడు]

[రెండు ముఖ్యుల తలపోయాయి].

→ 27 మంది యోధులు. ఓటమయ్యారు. వీరు. [సైన్యాధిపతి]

1. భోంస్లే వంశం [నాగ్‌పూర్]
2. సింధియా [గ్వాలియర్]
3. హోల్కర్ [ఇండోర్]
4. గైక్వాడ్స్ [బరోడా]

→ పెండ్లి, రాగి నాణాలు తెరువెట్టడం తప్పు. [సైనికులు].

→ 1761 లో నానాసాహెబ్ చనిపోయాడు.

→ ఈ యుద్ధం వ్యాప్తి ఆంగ్లేయులు లబ్ధి పొందారు.

ఆంగ్లో-మరాఠా యుద్ధాలు :—

1. మొదటిది :

: 1775–82

: పీష్వా - మాధవరావు – II Vs వారన్ హేస్టింగ్స్

: 7 సంవత్సరాల తర్వాత 'సాల్బై' సంధి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

రెండవది :

: 1803 – 05 .

: పీష్వా బాజీరావు – II vs యెల్లస్లీ .

: మరాఠాలు ఓటమి .

మూడవది :

: 1817 – 18

: పిండారీల యుద్ధం నే తూడా పిలుస్తారు .

: లార్డ్ హెస్టింగ్స్ vs మరాఠా [బాజీరావు – II] .

: బ్రిటిష్ లక్ష్యం – పిండారీల అంతం .

: ముఖ్యం సామ్రాజ్యాన్ని బ్రిటిష్‌వారు ఆక్రమణ .

: సతారా, చుట్టు పక్కల ప్రాంతాలను తలపే బదులు రాష్ట్రంగా ఏర్పాటు చేసి రాజా ప్రతాప్‌సింగ్‌ను రాజుగా [శివాజీ వారసుడు] ఏర్పాటు .

: 1818 లో, బాంబే కౌంట్రంగా మరాఠాలను రాజ్యాలను తలపే బాంబే రాష్ట్ర ఏర్పాటు . [కొల్హాపూర్]

: బాజీరావు – II pension యిస్తూ తానేపూర్ దగ్గర బిథూర్‌కి పంపించడం జరిగింది .

4. సింధ్ :—

: ఆక్రమించినవాడు Governor ఎల్లెన్‌బరో .

ఇతని ఆదేశాలతో చార్లెస్ నేపియర్ ఆక్రమించుకున్నాడు . [Resident]

: 1839 లో రాజు షేర్ మహ్మద్ సైన్య సహకార పద్ధతిపై సంతకం .

: 1843 లో ఆక్రమణ .

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

5. పంజాబ్ :—

: చిన్న చిన్న పంజాబ్ స్వతంత్ర రాష్ట్రాలు — మిజిల్ [12]

: పాలకుడు మిజిల్దార్.

సుకర్‌చకియ :

: ప్రధాన మిజిల్

: మహారాజ రంజిత్‌సింగ్ — మిజిల్దార్

— 1792 – 1839.

: 12 మిజిల్‌లను ఆక్రమించి మహారాజ్ అనే బిరుదును

: రాజధాని లాహోర్.

: స్వర్ణదేవాలయానికి golden plating చేయించాడు.

: ఆంగ్లేయుల తరుపాత బలమైనవాడు.

: ప్రతిభ ఆధారంగా ఉద్యోగాలు.

: ఫ్రెంచివారితో సత్సంబంధాలు.

: రంజిత్‌సింగ్ మరణానంతరం దులీప్‌సింగ్ [మూడు]

పరిపాలన — minor తనయుడితో తల్లి రాణిజిందాన్

పాలన.

ఆంగ్లో – సిక్కు యుద్ధాలు :

1. ఫిరోజ్‌పూర్ vs రాణిజిందాన్ [1845-46]

↳ ఓడిపోయి లాహోర్‌సంధి.

2. 1848-49

దుల్లాసి vs రాణిజిందాన్.

→ పూర్తిగా ఓటమి, పంజాబ్ ఆక్రమణ. pensionలుగా

London పంపించారు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 1848 లో డల్హౌసీ రాజ్యసంక్రమణ సిద్ధాంతం [Doctrin of Lapse] ఉపదేశపెట్టాడు.

Acc. to this

: దత్తపుత్రులకు రాజ్యాన్ని ఇవ్వకూడదు.

: దీని ద్వారా స్వాధీనం చేసుకున్న రాజ్యాలు.

1. సతారా [1848]
2. సంబల్పూర్ [1849] – ఒరిస్సా
3. జైత్పూర్ [1849] – బుందేల్ఖండ్
4. భగత్ [పంజాబ్] – 1850.
5. ఉదయ్పూర్ [1852] – రాజస్థాన్
6. ఝాన్సీ [1853] – బుందేల్ఖండ్.
7. నాగ్పూర్ [1854]

6. అవధ్:

: 1856 లో డల్హౌసీ ఆయింపాడు.

: నవాబ్ వాజిద్ అలీషా [Toyota]

: దుష్పరిపాలన నెపంతో ఆక్రమించుకున్నాడు.

: 1858 లో వాజిద్ కలకత్తాలో మరణించాడు [pensioner గా]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ఆంధ్రదేశ ఆక్రమణలు

: తెలంగాణా మినహా యుగళా ప్రాంతాలు బ్రిటిష్ పాలన.

: 5 ఉత్తర సర్కార్లను జయించారు.

1. శ్రీకాకుళం
2. రాజమండ్రి
3. ఏలూరు
4. ముస్తఫానగర్ [కొండవీటి ప్రాంతం]
5. ముర్తుజానగర్ [Guntur].

: 1766 – 88 మధ్యకాలంలో నిజాం నుంచి సర్కార్లను స్వాధీనం.

: సీడెడ్ జిల్లాలు [రాయలసీమ] 1800 లో నిజాం నుంచి స్వాధీనం.

1. బళ్ళారి
2. అనంతపూర్
3. కడప
4. కర్నూలు.

: చిత్తూరు, నెల్లూరు లను 1801 లో కర్ణాటక నవాబు నుండి స్వాధీనం.

ఉత్తర సర్కార్లు :-

: నిజాం ప్రధాని నాజర్‌జంగ్‌ను చంపించి ముజఫర్‌జంగ్‌ను రాజుగా నియమించాడు.

→ ఇతనికి రక్షణగా సేనాని బుస్సీని నియమించాడు.

→ కానుకగా మచిలీపట్నం ప్రాంతాన్ని ఫ్రెంచి వారికి.

→ కడపలో ముజఫర్‌జంగ్ హత్య.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: ఖుస్సీ సలాబత్ జంగ్‌ను రాజుగా నియమించెను. ఇతను 5 సర్కార్‌లను తానుతగా ఫ్రెంచివారికి ఇచ్చాడు.

: బాబ్బిలి జమీందార్ రంగారావు, ఆయన బంధువు ఆండ్రపాపారాయుడు ఖుస్సీకి వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు. [1754].
[బాబ్బిలియుద్ధం] - ఫ్రెంచి ఆధిపత్యం ప్రారంభం.

: ఖుస్సీకి సహకారం అందించిన జమీందార్‌లు.

1. విజయరామరాజు [విజయనగరం]
2. జగపతిరాజు [పెద్దాపురం]

: ఖుస్సీ విజయం సాధించి, రంగారావు యుద్ధంలో మరణం.

: 1758లో తల్లీ పోర్ట్ 6వ సేనానిని ఉత్తర సర్కార్‌లకు పంపించారు.

: ఇతను ఫ్రెంచివారితో చందుర్తి యుద్ధం చేశాడు.
ఓపుడు ఫ్రెంచి సేనాని కాన్‌ఫ్లాన్స్ యుద్ధంలో చిక్కిపోయాడు.
ఉత్తరసర్కార్‌లో ఫ్రెంచి ఆధిపత్యం అంతం.

: 1759 లో Ford జగపతిరాజును కొండూరు యుద్ధంలో చిక్కించాడు.

: 5 సర్కార్‌లను సలాబత్ జంగ్ ఫ్రెంచివారికిచ్చాడు.

: సలాబత్ జంగ్ తరువాత సోదరుడు నిజాం అలి 5 ఉత్తర సర్కారులను వెనక్కి తీసుకున్నాడు.

: గుంటూరు సర్కార్‌ను సోదరుడు బసాలత్‌జంగ్‌కు జీవితకాలానికి రాసిచ్చాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 1766 లో నిజాం అలీ, ఆంగ్లేయుల మధ్య ఒప్పందాన్ని కుదిర్చినవాడు – జోగిపంతులు.

: Acc. to this ఆంగ్లేయులు 9 లక్షలు చెల్లించాలి.

: గుంటూరు మినహా మిగతా 4 సర్కారులను ఆంగ్లేయులకు ఇవ్వాలి.

: బుస్సాలత్‌జంగ్ మరణానంతరం గుంటూర్‌ను ఫ్రెంచ్-వారికి ఇవ్వాలి.

: 1948 లో ఫ్రెంచ్‌వారికి ప్రాతిలోకంగా చనవిలయ-తామరాజు [విజయనగరం దయింతాక్] తిరుగుబాటు.

: పద్మనాభయుద్ధం లో ఫ్రెంచ్‌వారి చేతిలో ఓటమి.

↓,

[ఉత్తర]

31/1/13 **రాయలసీమ:**

: 1798 లో నిజాం అలీ సైన్యసహకార ఒప్పందంపై సంతకం.

: 50 లక్షలకానుగా 1800 సంలో తాత్కాలికంగా ఫ్రెంచ్‌యులకి

1. బళ్ళారి
2. అనంతపూర్
3. కర్నూలు
4. కడప

} 4 ప్రాంతాలను తాలూకా అనంతపూర్ కాంట్రాక్టుగా సీడెడ్ జిల్లా [ద్రవ్యమండలం] గా పేర్కొనబడింది.

: 1927 లో సంస్థాలలో జరిగిన "అంధ్రమహాసభలో" సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణ గారు రాయలసీమ అనే పేరును ప్రతిపాదించారు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: సీడెడ్ జిల్లా మొదటి Governor థామస్ మన్రో [1800-07]

: కలెక్టరేట్ విధానం 1794 లో ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. [ఇండియాలో].

: 1820-27 లో మద్రాసుకు Governor గా తొడా పనిచేశాడు.

: తమ్మట జిల్లాలని వత్తికొండలని "తెలరా" వ్యాళ్ళ సొరికి మరణిం-చాడు.

: థామస్ మన్రో పాలెగాళ్లను [దాదాపు 80 మంది] లొంగదీ-శాడు.

: విప్లవాడు నరసింహారెడ్డి ఆటవీష్ణాతుల తరపు పోరాటం. Captain Nolt ఇతనిని ఉరితీశాడు.

సర్ ఆర్థర్ కాటన్ :—

: civil engineer

: 1803 లో Guntur లో జననం. దాదాపు 50 y. మంది మృతి.

: Design చేసిన projects:

1. తాటిపూడి ట్యాంకేజి
   : భవకేశ్వరం [రాజమండ్రి]
   : గోదావరి నదిపై
   : 1847 – 52.
   : ఇంకొక ఇంజనీర్ చార్లెస్ లెగ్జాండర్ దీన్ని తొడా నిర్మాణంలో పాలుపంచు-కున్నాడు.

2. ప్రకాశం ట్యాంకేజి
   : విజయవాడ
   : Krishna నదిపై – (1852-54).
   : C.A దీన్ని design చేశాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: దాదాపు ఇదే సంగతి లో K.C కెనాల్ ను నిర్మించారు.

↓

[కడప, తెయ్యూలు] – 200 km.

C.P బ్రౌన్:

: civil service servant గా ఆంధ్రలో కొనసాగించాడు.

: తెలుగులో చదువుకున్నాడు.

: 1833 సంవత్సరం జిల్లా కలెక్టర్ incharge collector

: వెలగపూడి కోదండం నుంచి తెలుగు నేర్చుకున్నాడు.

: నిఘంటువులు రాశాడు.

: వేమన పద్యాలను తాళపత్రాల నుండి గ్రంథరూపంలోకి

మరియు ఇంగ్లీషులోకి అనువదించాడు.

నెల్లూరు – చిత్తూరు:

: కర్ణాటక రాష్ట్రంలో భాగం.

: 1801 లో Governor వెల్లస్లీ, కర్ణాటక నవాబు

రాజవంశాలను pensioner గా తెలుగుగడ్డ మీదే

స్థాపించడం.

: 1801 లో వెల్లస్లీ చదువు తాళ్ళపల్లి పద్యాలు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

3. పరిపాలన – శాఖలు విధానాలు

పరిపాలన విధానం:-

1. స్వరూపం (Structure)
2. రెవిన్యూ పాలన
3. న్యాయ పాలన
4. సివిల్ సర్వీసెస్

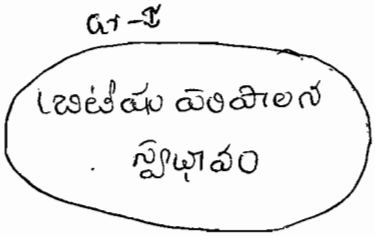

1. స్వరూపం:

: 1773 చట్టం ప్రకారం లండన్‌లో Court of Directors [24 మంది] ఫుపస్థ పర్యవేక్షణ కొరకు.

: 1784 పిట్స్ ఇండియా చట్టం ద్వారా Board of Control పర్యవేక్షణ. [6 గురు M.P లు – ఇందులో ఒక కేబినెట్ మంత్రి తప్పనిసరి]

: Governor General పై ఇద్దరి భాధ్యతలు వహించాలి.

INDIA లో – స్వరూపం:

: Fort విలియం Governor ను Governor General of ఫోర్ట్‌విలియం గా మార్చారు [Acc. to 1773 చట్టం].

: యుద్ధాలు, సంధుల విషయంలో మాత్రమే మద్రాసు, బొంబాయి Governor ఇతని అధీనంలో not పరిపాలన విధానంలో.

: మొదటి Governor General of Fort విలియం – వారన్ హేస్టింగ్స్

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 1833 చార్టర్ చట్టం ద్వారా పరిపాలన మొదా ఇతని ఆధీనంలో వుంటుంది.

Governor General ను → Governor General of India గా మార్చు.

మొదటివాడు - విలియంబెంటింగ్.

: 1773 చట్టం ప్రకారం Governor Generals executive council ఏర్పాటు. [4 గురు సభ్యులు]. వీరి majority సభ్యుల ఆమోదంతోనే చట్టాలు ఆమోదించబడతాయి. [పార్లమెంటు ఆలోచన]

: 1784 లో సాంకేతిక సమస్యల వల్ల సభ్యుల సంఖ్యను 3 కు తగ్గించారు. [పిట్స్ ఇండియా చట్టం].

: 1773 చట్టం తెలంగాణలో Supreme court ఏర్పాటు. [1+3]

: మొదటి ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఎలిజా ఇంపే.

D. రెవిన్యూ పాలన:

1. జమిందారీ
2. రైత్వారీ
3. మహల్వారీ రెవిన్యూ విధానం.

1. జమిందారీ విధానం:

: ఎస్టేట్‌లను స్థానిక జమీందారీలకు యాజమాన్య హక్కులతో ఇవ్వడం.

: జమీందార్లు భూమిశిస్తును [కౌలు] వసూలు చేస్తారు.

: వసూలు చేసిన మొత్తంలో 1/11 జమీందారీలకు, 10/11 Govt కి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

S.NO	రెవిన్యూ విధానం పేరు	సంవత్సరం	ప్రాంతాలు	శాతం	దీని కర్త	గవర్నర్ జనరల్
1.	జమిందారీ విధానం (or) శాశ్వత శిస్తు విధానం	1793	బెంగాల్ బీహార్ ఒరిస్సా కాశీ ప్రాంతం ఉత్తర సర్కార్లు	19%	సర్ జాన్ షోర్	కారన్ వాలిస్
2.	రైత్వారీ విధానం	1820	మద్రాసు బొంబే బీరార్ రాయలసీమ కాస్సాం	52%	[collector] థామస్ మన్రో [Ass. collector 1790 లో బారామహల్ కి]	థామస్ మున్రో లాట్ సెట్టింగ్స్
3.	మహల్వారీ విధానం	1833	ఆగ్రా పంజాబ్ సెంట్రల్ ప్రావిన్స్ వాయవ్య సరిహద్దు రాష్ట్రం చత్తీస్ గఢ్ నెల్లూరు	29%	R.M. బర్డ్	థామ్సన్

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs
Website ➡ https://ourstudycircle.in
https://t.me/shineindiapdfs

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: రెవెన్యూ కాలపరిమితి 10 సంవత్సరాలు.

2. రైత్వారీ విధానం :

: ప్రతి రైతుకు యాజమాన్య హక్కులను కల్పిస్తూ పట్టా ఇవ్వడం జరిగింది.

: ప్రభుత్వానికి ప్రధానమైన పన్ను వసూలు చేస్తుంది.

3. మహల్వారీ విధానం :

: ఉత్తర విధానం.

: ఒక్క గ్రామాన్ని ఎస్టేట్ [మహల్] గా విభజించారు.

: మొత్తం మహల్‌కు ఒక్క పన్ను నిర్ణయిస్తుంది.

: గ్రామపంచాయితీ పన్నులను వసూలు చేస్తుంది.

: జమీందారి వ్యవస్థకు దగ్గరగా వుంటుంది.

: పట్టా విధానం వుంటుంది.

4. న్యాయపాలన :—

వారన్ హెస్టింగ్స్ :

: ఉప్పుపరిశేల రద్దు చేశాడు.

: వీటి స్థానంలో Jury విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టాడు. [Present].

: శాశ్వత న్యాయస్థానాల ఏర్పాటు. [civil & criminal]

: కలకత్తాలో సదర్ దివాని ఆదాలత్ [civil], సదర్ నిజామత్ ఆదాలత్ [criminal] ఏర్పాటు.

కార్న్‌వాలిస్ :

: సంచార న్యాయస్థానాల ఏర్పాటు.

: court fee లను రద్దుచేశాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: లాయర్ల ఫీజును నిర్ణయించాడు.

: court of records ను ప్రారంభం చేశాడు.

విలియం బెంటిక్:

: సంచార న్యాయస్థానాలు రద్దు.

: 1834 లో మొదటి లా కమీషన్ ను ఏర్పాటు. Acc to 1833 చార్టర్ చట్టం.

: First లా కమీషన్ ఛైర్మన్ లార్డ్ మెకాలే.

: మొదటి సారిగా ఈ కమిషన్ చట్టాలను తయారుచేసింది.

: civil procedure code [1859]

: Indian peenal code [1860]

: Criminal procedure code [1861].

కానింగ్:

: 1861 లో High court Act చేయబడింది.

Acc to this మనదేశంలో మొదటి సారిగా 3 Highcourt లు ఏర్పాటు.

1. కలకత్తా
2. మద్రాసు
3. బొంబాయి.

లోపాలు:

: 1883 (1834) లో లార్డ్ రిప్పన్ – ఇల్బర్ట్ బిల్ ఏర్పాటు.

భారతీయులకు (Judges లకు) తెల్లవారిని విచారించే అధికార కల్పనకు ప్రతిపాదించిన బిల్లు.. [not success].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

4. సివిల్ సర్వీసెస్:

: 1786 లో కారన్‌వాలిస్ సివిల్‌సర్వీసెస్‌ను ప్రవేశపెట్టాడు.

: 2 రకాల సర్వీసెస్‌లను ప్రవేశపెట్టాడు.

1. కవనాంటెడ్ [Covenanted].

2. Non - covenanted

: 1861 లో Indian civil services Act ను తెచ్చి Covenanted ను ICS గా మార్చాడు

: Acc to 1853 చార్టర్ చట్టం - civil services కు పరీక్షను ప్రవేశపెట్టారు. [ప్రతిభ ఆధారంగా].

: ఇండియా గ్రీకు, లాటిన్ Paper లు తప్పనిసరి చేశారు.

: గరిష్ట వయోపరిమితి (1859) - 23

1860 - 22 సంలు.

1861 - 21

1878 - 19 సంలు.

↓

లిట్టన్ [1876-80]

↓

Governor general.

లిట్టన్

: 1878 - లిట్టన్ - భారత ఆయుధాల చట్టం

Acc to this భారతీయులు ఆయుధాలను తెలిగివుండరాదు.

[No Lisence].

: 1878 లో - Vernacular press Act [దేశీయ భాషల - పత్రికల చట్టం]

దేశీయ పత్రికలపై తీవ్రతర ఆంక్షలు.

: మైత్ బజార్ పత్రిక - శిశిర కుమార్ ఘోష్ స్థాపకుడు

↳ బెంగాలీ to English కి మార్చాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: ICS కు select అయిన [1863] లో భారతీయుడు – సత్యేంద్ర - నాథ్ ఠాగూర్.

: 1869 :

1. సురేంద్రనాథ్ బెనర్జీ

2. R.C దత్

: 1919 లో సుధారణ్ చంద్రఘోష్.

కమీషన్లు :

1. : 1886 లో ఛ్చిసన్ కమీషన్

Governor General – డఫ్రిన్.

1. ICS పరీక్షను లండన్ లో నిర్వహించాలి. యిక్కడ సర్వీసులన్ని ఇండియా, లండన్ లలో నిర్వహించాలి.

2. గరిష్ట వయోపరిమితి 23 కి పెంచాలి. [1892 లో అమలు]

2. లీ కమీషన్:

: 1924

: Governor General లార్డ్ లీడింగ్.

: 50% సివిల్ సర్వీసెస్ లను భారతీయులకు కల్పించాలి.

: పబ్లిక్ సర్వీసు కమీషన్ ను ఏర్పాటు చేయాలి.

: 1926 లో Delhi లో public service commission ఏర్పాటు. [present upsc].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

(12/13)

బ్రిటిష్ విద్యావిధానం :—

: 1757–1813 వ no education programmes.
b/c it's a money spending process.

: ఈ కాలంలో కేవలం 3 పాఠశాలల విద్యలు.

1. కలకత్తా మదరసా [1784].
— వారన్ హేస్టింగ్స్.

2. బెనారస్ హిందూ college [1791]
(or)
sanskrit college
→ డంకన్.

3. ఫోర్ట్‌విలియం college [1800]
→ లార్డ్ వెల్లస్లీ.
→ civil service training college.

: Acc. టు 1813 చార్టర్ చట్టం – లక్ష రూపాయలు విద్యకు కేటాయించాలి.

వివాదం:

: కేటాయించిన fund ను Indian education పై ఖర్చు పెట్టాలని వాదించినవారు – ఓరియంటలిస్ట్‌లు. [మాతృభాషలో]

: పాశ్చాత్య విద్య, ఇంగ్లీషు మాధ్యమం విద్యపై – ఆంగ్లిసిస్ట్.

: వివాదం 1835 వరకు కొనసాగింది.

లార్డ్‌మెకాలే:

: 1835 లో ఇంగ్లీషు విద్యకై సిఫారసు చేశాడు [మెకాలే మినట్స్]
దీని ఆధారంగా విలియంబెంటింగ్ ఆంగ్ల విద్యను ప్రవేశపెట్టాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: ఇదే సంగతి ఇంగ్లీషును రాజభాషగా ప్రకటించింది.

విద్యాకమీషన్లు : –

S.NO	కమీషన్ పేరు	సం॥	Governor General	సిఫారసులు.
1.	ఉడ్స్ డిస్పాచ్ [చార్లెస్ ఉడ్స్ లండన్ నుండి డిస్పాచ్ చేసిన నివేదిక] Board of control president	1854	డల్హౌసీ → 1856లో తగ్గింపులలో విద్యాశాఖను ప్రారంభించాడు. 1910లో తొలగింపు	1. ప్రాథమిక విద్య, మాధ్యమిక విద్య, వయోజన విద్య, వృత్తి విద్య, శాస్త్రీయ మరియు సాంకేతిక విద్యను ప్రోత్సహించడం. 2. ప్రాథమిక విద్య ప్రాంతీయ భాష, దేశీయ విద్య ఇంగ్లీషులో భోధించాలి. 3. Private భాగస్వామ్యం కోసం Grants-in-aid లను ఇవ్వాలి. 4. Universities స్థాపన.
		1857	లో మూడు విశ్వవిద్యాలయాలు ప్రారంభం. కలకత్తా [జనవరి] బొంబాయి [జులై] మద్రాసు [Sept]	
2.	W.W హంటర్ కమీషన్	1882	లార్డ్ రిప్పన్ [Father of local self Government].	→ ప్రాథమిక విద్యను స్థానిక సంస్థలకు బదిలీ చేయాలి.
3.	థామస్ రాలి	1902	లార్డ్ కర్జన్	→ విశ్వవిద్యాలయాల్లో భోదన-వసతులతో కూడిన విద్య.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

4. సాడ్లర్ కమిషన్	1917-19	లార్డ్ చేమ్స్‌ఫర్డ్	1. విశ్వవిద్యాలయాలకు స్వయంప్రతిపత్తి 2. 3 సంవత్సరాల Degree Course 3. Board of secondary education. Board of Intermediate ప్రధాన పరీక్షల నిర్వహణ. 4. Degree పరీక్షలు విశ్వవిద్యాలయాలు.
5. హార్టోగ్ కమిషన్	1929	లార్డ్ ఇర్విన్	→ విద్యా ప్రమాణాల గురించి ప్రతిపాదనలు.
6. సార్జెంట్	1944	వావెల్	→ పూర్వ ప్రాథమిత విద్య నుండి university విద్యవరకు దశ సంవత్సరాలు నిర్ణయించి.
7. Dr. జాకీర్ హుస్సేన్ కమిటీ	1937	కాంగ్రెస్ పార్టీ. [INC]	→ బాల్య ప్రవేశాలు' ఉంటాయి. 1. వృత్తి విద్యకు ప్రాధాన్యత. 2. అనియత విద్యావిధానం [Non-formal] 3. మొదటి 7 సంవత్సరాల ఉచిత నిర్బంధ-విద్య. 4. 2 భాషలను నుండి Hindi, 8th class నుంచి English బోధన.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

సామాజిక విధానం :—

సామాజిక చట్టాలు :

1. 1802 శిశుహత్యలను నిషేధించారు.

1830 — విలియం బెంటింక్ } వీరు
1840 — హార్డింజ్ — 2 } శిశుహత్యలను నియంత్రించడానికి కృషి చేశారు.

2. 1829 లో సతీనిషేధ చట్టం :

: విలియం బెంటింక్

: రాజారామ్ మోహన్‌రాయ్ కృషి వలన.

3. 1833 లో బానిస పార్లమెంటు మొత్తం బానిస సామ్రాజ్యంలో బానిసత్వ వ్యవస్థను నిషేధించింది.

→ 1843 లో నిషేధించబడింది.

4. నరబలుల నిషేధచట్టం [1846]

→ హార్డింజ్ — 2

→ ప్రధానంగా బింస్లాని ఖోండ్ తెగవారినిసం.

5. 1850 - కుల వివక్షత నియంత్రణ చట్టం.

→ దుల్హాసి.

6. 1856 - మత వివక్షత నియంత్రణ చట్టం.

→ దుల్హాసి

→ మతం మార్చుకోవడం ద్వారా వారసత్వ భంగం కలగదు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

7. 1856 - విధవా పునర్వివాహ చట్టం.

- ఉల్లాసి.
- కారకుడు ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగర్.

ఆర్థిక విధానాలు :—

(ఎస్/ఎస్/13)

: 1769 లో భారతీయ వస్తువులను England లో నిషేధిస్తూ పార్లమెంటు చట్టం చేసింది.

: 1813 చార్టర్ చట్టం ఈస్టిండియా కంపెనీ × సుఖ్తా పాలిత వ్యాపారాన్ని రంగం చేసింది. [స్పెషల్ జోన్]. చైనా, తేయాకు వ్యాపారం తప్ప.

: 1833 చార్టర్ చట్టం ఎకానమీ సుఖ్తా వ్యాపారం సంపూర్ణంగా రంగం చేసింది.

: 1853 లో రైల్వేలు ప్రారంభం. [బొంబే - థానా].

: బెల్గాం - 1853

: ↳ First line తెలంగాణ - బెల్గాం.

: 1853 - postal department

: మొదటి stamp కరాచీలో విడుదల చేశారు.

: steam ships - 1850

: దాదాభాయి నౌరోజీ రాసిన గ్రంథం -

" poverty, unbritish rule in India".

'సంపద తరలింపు సిద్ధాంతం' అని చెబుతున్నారు
(drain of wealth)

: Grand old man of India

ఉల్లాసి

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: Economic History of India
→ R.C. దత్.

4. తిరుగుబాట్లు – ఉద్యమాలు

1857 సిపాయిల తిరుగుబాటు :

: సిపాయి అనాయదం భారత సైనికుడిని తెలియజేస్తుంది.

Soldier : సిపాయి
1 : 6 [నిష్పత్తి].

: పాల్గొన్న వర్గాలు :
→ రాజులు
→ జమీందార్లు
→ రైతులు, చేతివృత్తులవారు
→ సనాతన హిందువులు.

కారణాలు :

: బ్రిటిష్ట్ యుపకరిలో ఉపయోగించిన తూటాల వివాదం.
తక్షణకారణం.

ఉద్యమతీరు: [COURSE OF THE MOMEMENT]

: 34th Native Infantry [కలకత్తా] – బారక్‌పూర్ [West bengal]

: ఈ వదాతదళంలో మంగళ్‌పాండే ఇద్దరు ఉన్నతాధికారులను గాయపరచాడు.

1. లెఫ్టినెంట్ బాగ్
2. లెఫ్టినెంట్ వ్హీలర్.

: 29 march, 1857 న ఉరితీశారు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: May 10 1857 సిపాయిలు మీరట్‌లో సమావేశం.

[Action plan].

: యెుత్‌చుటవర్తి బహదూర్ షా -II ను ఉప్పుయనేతగా [భారతచుటవర్తిగా] ఎన్నిక.

తిరుగుబాటు కేంద్రాలు:

1. Delhi:

: బహదూర్ షా -II.

: జనరల్ భక్త్‌ఖాన్ [మీర్‌భక్షి] సేనావతిగా.

: జాన్ నికల్సన్‌ను చంపగా ప్రాణాలు కోల్పయాడు.

: హడ్సన్ తిరుగుబాటును ణిచి వేసి, Delhi స్వాధీనం.

2. ఝాన్సీ:

: లక్ష్మీబాయి

: రాజ్యసంక్రమణ రాణి.

: హ్యూరోజ్ అనే సేనాని యుద్ధంలో లక్ష్మీబాయిని చంపివేశాడు.

3. కాన్పూర్:

: నానాసాహెబ్.

: చివరి పీష్వా దత్తతపుత్రుడు.

↓

బాజీరావు -II.

: ప్రధాన అనుచరుడు - అంతియాతోపే.

: క్యాంప్‌బెల్ తిరుగుబాటును ణిచివేశాడు.

: నానాసాహెబ్ నేపాల్‌కి పారిపోయాడు.

: 1859 వరకు గెరిల్లా యుద్ధం చేస్తూ ఉతీయబుడ్డాడు

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

4. లక్నో:

: 6వ తేదీ రాజ్యం.

: హజరత్ మహల్ 6వ తేదీ రాణి.

: హెన్రీ లారెన్స్
: జనరల్ Neil
: జనరల్ Havelock } [పాఠాలు కోల్పోయిన బ్రిటిష్ సేనానులు.

: క్వాంప్‌బెల్ తిరుగుబాటును అణచివేశాడు

రాణి నేపాల్‌కు పారిపోయింది

5. జగదీశ్‌పూర్

: బీహార్

: కున్వర్‌సింగ్ [బీహార్ కేసరి] – జమీందార్.

: విలియం టేలర్
విన్సెంట్ ఐర్ } తిరుగుబాటును అణచివేశారు.

తిరుగుబాటు – విఫలానికి కారణాలు:

(4/2/13)

: ఇండియా రాజుల support లేదు. [only 1%]

: ఈ తిరుగుబాటులో Governor General : కానింగ్.

– భారతీయ రాజులు వరదలకు అనవసరంగా అనిచేశాయి అని చెబుతున్నారు.

: 99% మంది జమీందారులు బ్రిటిష్‌వారికి మద్దతు.

: 50% పైగా సైనికులు బ్రిటిష్‌వారికి విధేయులు. ముఖ్యంగా సిక్కులు, గూర్ఖాలు.

: నాయకత్వం సరిగా లేకపోవడం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

తిరుగుబాటు స్వభావం:

: Acc to బ్రిటిష్ చరిత్రకారులు — mutiny (పితూరి).

: బ్రిటిష్ చరిత్రకారుడు — G.B. Malleson

" Indian mutiny" — గ్రంథం.

[mutiny — కింది స్థాయి ఉద్యోగులు పై స్థాయి వారిపై సర్కారు నియంత్రణలపై పోరాడడం] . — ఆజాద్ ప్రాతినిధ్యం ఉండదు.

: కాబట్టి సిపాయిల తిరుగుబాటు mutiny ని చెప్పుతాము.

: "ప్రథమ భారత జాతీయ స్వాతంత్ర సంగ్రామం".

— V.D. సావర్కర్.

'The first National war of Independence'

— గ్రంథం

: స్వాతంత్ర ఉద్యమం కాదు. కాని తరువాత జరిగిన స్వాతంత్ర ఉద్యమానికి స్ఫూర్తి ని చెప్పవచ్చు.

తిరుగుబాటు ప్రభావం:

: తిరుగుబాటు తరువాత బ్రిటిష్ వారు పరిపాలన వ్యవస్థ, విధానాల సంపూర్ణ మార్పునకు గురయ్యారు.

: ఈస్టిండియా కంపెనీ పాలన రద్దు.

: 1858 లో భారత రాజ్యాంగ చట్టం ను పార్లమెంటు చేసే పాలన రద్దు.

: బ్రిటిష్ నేరుగా పాలన ప్రారంభం.

: Governor General మరియు వైస్రాయ్ [రాజ ప్రతినిధి] ల పేర్లు. Governor General రద్దు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: మొదటి వైస్రాయి. క్రౌనింగ్.

: Court of Directors & Board of Control రద్దు.

: లండన్‌లో సెక్రటరీ of state' ఏర్పాటు.

↓

[భారత వ్యవహారాలను చూసుకొనే కేబినెట్ మంత్రి]

సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేట్

↓

వైస్రాయ్.

: 1861 council చట్టాలు : [భారత council చట్టం] :

పరిపాలన ప్రక్షాళన.

1. India లో పోర్ట్‌ఫోలియో విధానం ప్రవేశపెట్టడం.

2. 1833 లో రద్దుచేసిన శాసనసభలను పునరుద్ధరించారు.

: భారత సివిల్ సర్వీస్ చట్టం — 1861

: భారత పోలీస్ చట్టం — 1861

: High courts act — 1861

→ లార్డ్ కానింగ్ మంత్రి బలిపీఠం ఎక్కాడు.

మిలటరీ సంస్కరణలు :

: సిపాయిల నిష్పత్తి బెంగాల్ 2 : 1

మద్రాస్, బొంబే } 3 : 1

: NOV 1, 1858 విక్టోరియా మహారాణి ప్రకటన. దీనిని కానింగ్ లెటర్ బుక్‌లో చదివి వినిపించాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ముగింపు:

: ఆంగ్లేయులు నిలదొక్కుకోవడానికి రాష్ట్రాలను దురాక్రమించారు.

: 1859 లో రాష్ట్రాక్రమణ సిద్ధాంతం రద్దు.

: సామాజిక, మత, సాంస్కృతిక విషయాలలో జోక్యం చేసుకోలేదు.

: విభజించు - పాలించు అనే సిద్ధాంతం follow అయ్యారు.

Q-3.

changes in adm structure and policies

తెలంగాణలో 1857 తిరుగుబాటు:

నిజాంరాష్ట్రం:

: దేశంగాఢీలో June 1857 "ఔరంగాబాద్ లో" అనే సైనికుడు తిరుగుబాటు.

: కల్నల్ రిచ్చటేను ఇతనిని గాయపరిచాడు. 50 మందిని ఉరితీశారు.

: Hyd లో చూదాఖాన్ తిరుగుబాటు [సైనికుడు]. జైలులో వేశారు.

: 17 July 1857 తురాబజ్ఖాన్ [తిమ్మాపూర్ నాయకుడు] తిరుగుబాటు. కొల్లారంలోని బ్రిటిష్ రెసిడెన్సీ ప్రైన దాడి. కల్నల్ డేవిడ్సన్, మళ్ళా చొయడానికి ప్రయత్నం.

: రిజ్వీ బ్రిటిష్ సాలార్జంగ్ - I తురాబజ్ఖాన్ను చంపి, శవాన్ని ఉంతీశారు.

: తురాబజ్ఖాన్ అనుచరుడు చాకాల్లా ఉద్దీన్ ను ఉరి మానుకు వేలాడదీశారు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

: రాంజిగోండ్ [రతిలాబాద్] నిర్మలకు ఉత్తరాలు.

: భీంరావు [రాయచూర్], మరణశిక్ష.

: సోనాజీపంత్ [సంజం థకాల్], రంగారావు అనే వ్యక్తిని యుద్ధంలో నానాసాహెబ్‌కు పంపాడు. రంగారావు వచ్చిబడి మరణశిక్షకు గురయ్యాడు.

అంధ్రప్రాంతం:

: షేక్ పీక్ సాహెబ్ [కడప] - మునుల్లానీలకు జిహాద్ పిలుపు - తిరస్కృతి.

: దండుసేనాపతి [గంజాం] - సవర అనే గిరిజన తెగను సమీకరించి (present లిస్సా) యాత్రం చేసి తిరుగుబాటు. మరణశిక్ష.

: కోరుకుండ సుబ్బారెడ్డి - గోదావరి ఏజెన్సీ తిరుగుబాటు నాయకుడు. కొరయూరు గ్రామం పెద్ద. support గిరిజనులు. మరణశిక్ష.

5/2/13

గిరిజనతిరుగుబాట్లు:

భారతదేశం:

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

గిరిజన తిరుగుబాట్లు - India :

S.NO	పేరు	ప్రాంతం	సం॥	నాయకుడు	కారణాలు :
1.	ఖాసీ	ఈస్ట్ ఇండియా	1829 to 1832	తిరుత్ సింగ్	
2.	కోల్	జార్ఖండ్	1831-32	బుద్ధోభగత్	→ 6వ షెడ్యూల్ ప్రాంతాన్ని Reserved forest గా declare చేయడం
3.	ఖోండ్	ఒరిస్సా	1846-60	చక్రబిసోయి	→ నరబలి నిషేధచట్టం.
4.	సంతాల్	బీహార్	1855-56	సిద్ధు, కన్హూ సోదరులు	→ గిరిజనేతరుల తరిమివేత.

NOTE సిపాయిల తిరుగుబాటుకు స్ఫూర్తినిచ్చింది.

5.	కధనాగ	ఈస్ట్ ఇండియా	1882	నంభూధన్	
6.	ముండా	ఈశాన్య జార్ఖండ్	1899-900 Dec 25	బిర్సాముండా	→ క్రైస్తవ మిషనరీల
7.	కూకి & నాగ	మణిపూర్	1917-32	జడోనాంగ్ మేనకోడలు గైడిన్లు	

ANDHRA :

8.	రంప, రేఖపల్లి	ప.గోదావరి	1879	కొయతెగ యారు. తమ్మన్నదొర అంటుల్రెడ్డి చంద్రయ్య ప్రలతంటె సోంబా- య్యు.	→ చింతు పన్ను (or) మొదటి పన్ను → పోడు వ్యవసాయాన్ని నిషేధించడం

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

9. కొండదొర తెగకు - చాటు — విశాఖ ఏజెన్సీ — 1900 — కొర్రమల్లయ్య

10. రంపచోడవరం — 1922-24 — గ్లోరీసీతా - రామరాజు.

గ్లోరీసీతారామరాజు:

: పశ్చిమగోదావరి మొగల్లు గ్రామం.

: 1897 లో పాండ్రంగి గ్రామం, విశాఖలో జన్మించాడు.

: కృష్ణదొరపేట గ్రామంలో ఆశ్రమం - శ్రీరామరాజునగరం అని పేరుతెలదు. ఇది విశాఖ జిల్లా అండవ నది ఒడ్డున కలదు.

: గ్లోరీసీతారామరాజు ఆశ్రమంలోనికి తెలదు.

: బాస్టియన్ అనే తహసీల్దార్ క్రూర చర్యలు.

: ప్రాథమికంగా 2 సంగీల సాయుధ పోరాటం.

: అనుచరులు:

1. గాం గట్టందొర } గాంసోదరులు
2. గాం మల్లుదొర }
3. వీరయ్యదొర
4. పేగరాజు సత్యనారాయణరాజు. [గర్గరాజు].
5. గోకరి ఎల్రేసు.
6. మండుపడాలు.

: ఆధునిక ఆయుధాల కొరకు పోలాసుస్టేషన్లపై దాడి.

1. చింతపల్లి [1922]
2. కృష్ణదొరపేట
3. రంపచోడవరం
4. కృష్ణదేవీపేట

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

5. అన్నపరం

6. రాజ మొమ్మంగి

: ఇల్లాఠి యాక్సాచొసిన ఉథకారులు :

1. సాఁటీ కవార్ట్

2. యేటర్

: ఎవక్రోతయాలకు Rutherford [collector] ను special Commissioner గా నియామయెం.

: 1924 లో కేంబయోసన్ నెం ఉథకాఠి ఇల్లాఠని అరెస్ట్ చేయగా మెజర్ గుడాల్ కాల్చిచంపాడు.

: మల్లుదొర, ఉగ్గిరాజులను కండమాన్ జైలుకి.

↓

కండమాన్‌లో మరణం

→ స్వాతంట్రానంతరం M.P అయ్యాడు.

: ఇల్లాఠి ఉథమాని ఫజులుల్లా ఖాన్ [Dy. collector].

రైతు ఉద్యమాలు :—

1. ఇండిగో

2. దయోందార్‌లు

3 వడ్డీ వ్యాపారులకు వ్యతిరేకంగా.

1. నీలమందు విప్లవం :

: 1859 – 60

: బెంగాల్

: నాయకులు

1. దిగంబర బిస్వాస్

2. విష్ణు బిస్వాస్ సాధువులు గ్రామాలలో

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➔ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ఉద్యమాలను నడుపుతూ తెలంగాణ్ణాలని మేధావులు support చేశారు.

1. దీనబంధు మిత్ర

'నీల్ దర్పణ్' - నాటిక [బెంగాలీ] రాశాడు.

2. హరిశ్చంద్ర ముఖర్జీ

: హిందూ patriot పత్రిక నిర్వహించాడు.

: 1860 లో బలవంతంగా నీలిమందును చేయించడం బెంగాల్ Govt నిషేధించింది.

06/2/13

2. వహ్బ ఉద్యమం:

: 1872-75

: బెంగాల్‌లోని వహ్బ జిల్లా

: ఉధృతంగా జమీందార్లకు వ్యతిరేకంగా.

నాయకులు:

1. శంభునాథ్ పాల్

2. కేశవ్ చంద్రరాయ్

: 1875 లో బెంగాల్ కౌలుదారి చట్టం - రైతులకు రక్షణ కొరకు.

దీనితో వహ్బ ఉద్యమం ఆగింది.

3. దెక్కన్ అల్లర్లు:

: 1875-79 [పట్టి వ్యాపారులకు వ్యతిరేకంగా]

: మహారాష్ట్రలోని పూనా

సతారా

షోలాపూర్

అహ్మద్‌నగర్ జిల్లాల్లో.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: ఈ చట్టంలో మొత్తం ప్రధానమంట్లు.

: అంతర్జాతీయ ధరలు 50% వరకు పడిపోవడం.

: వడ్డీవ్యాపారులకు వ్యతిరేకంగా సామాజిక బహిష్కరణ.

: 1879లో వ్య డెక్కన్ వ్యవసాయఉపశమన చట్టం - పర్యాటు

[Deccan Agriculture Relief Act - 1879]

4. చంపారన్ సత్యాగ్రహం:

: 1917 [బీహార్]

: గాంధీ భారతీలో చేపట్టిన తొలి ఉద్యమం.

: సత్యాగ్రహాన్ని తొలిసారిగా ఉపయోగించాడు [India]

[ప్రవేశపెట్టాలి 1906]

: చంపారన్ జిల్లాలో తీనకథియా విధానం అమలులో వుంది.

: Acc. to this రైతు 3/20 వంతు భూమిలో ఖచ్చితంగా నీలిమందు వుండించాలి.

ఇతర నాయకులు:

1. రాజేంద్రప్రసాద్

2. J.B కృపలాని [స్వాతంత్ర్యం వచ్చే సమయానికి కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు].

3. అనుగ్రహ నారాయణ

4. మహాదేవదేశాయ్ [గాంధీకి secretary గా చేశాడు].

: తీనకథియ విధానం రద్దయింది.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

5. ఖేడ / ఖైర సత్యాగ్రహం :

: 1918

: గాంధీ రెండవ ఉద్యమం.

సహాయకులు :

1. సర్దార్ వల్లభభాయి పటేల్
2. ఇందూలాల్ యాజ్ఞిక్.

: ఉద్యమాన్ని నడపడానికి "గుజరాత్ సభ" ఏర్పాటు. గాంధీ ప్రభుత్వానికి

: తీవ్ర తరువు. భూమిశిస్తు వసూలుకు వ్యతిరేకంగా.

[కాని రెవిన్యూ చట్టం ప్రకారం 25% కంటే అధిక వరదలు వుండితే శిస్తు రద్దుచేయాలి. కాని వీరు వసూలు చేశారు]

: శిస్తు రద్దు. గాంధీ రెండవ విజయం.

6. మోప్ల / మప్పిల తిరుగుబాటు :

: 1921

: కేరళ

: మోప్లలు వేర ముస్లిం రైతులు : హిందూ భూయింధారులు

జెమ్మీల భూములు వీరు పనిచేసేవారు.

: జమీందార్లకు వ్యతిరేకంగా ఎ రంగాలలో తిరుగుబాటు.

1. కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకత్వంలో తిరుగుబాటు.

a. గోపాల్ మేనన్
b. మహాదేవ నాయర్ } కాంగ్రెస్ నాయకులు.
c. యాకుబ్ ఖాన్

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➔ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: హింసాయుత, లౌకిక ఉద్యమం.

: కాంగ్రెస్ నాయకుల అరెస్టు.

రెండవదశ:

: స్థానిక యువ నాయకుల ఆధ్వర్యంలో.

i. కున్ మహ్మద్ యాజి
ii. అలీ ముసలియార్
iii. కళాయింగళ్ మహ్మద్
iv. తంగల్

} హింసాయుత మతఘర్షణలకు దారితీసింది.

: జిల్లాల ఇన్చార్జ్, పోలీసుల ధ్వంసం.

: బ్రిటిష్ వారు దీనిని అణచివేయడానికి ప్రయత్నిస్తే, దాడి ఉద్యమం.

: దాదాపు 10 వేలమంది యువకులు పాల్గొన్నారు.

7. బార్డోలి సత్యాగ్రహం:

: సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్

: 1928.

: ఈ ఉద్యమం తరువాత గాంధీ "సర్దార్" అని బిరుదునిచ్చాడు.

: భూమి శిస్తు ఒకేసారిగా 22% పెరగడంపై.

: ఉద్యమతీవ్రత వల్ల భూమి శిస్తు రద్దు [22%]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

రైతు సంఘాలు : [కిసాన్ సభలు]

1. U.P కిసాన్‌సభ :

: స్థాపకులు గౌరీశంకర్ మిశ్రా.

: ఇంద్రనారాయణ ద్వివేది

: ఇందులాల్ యాజ్ఞిక్

: దీయూతనిచ్చినవారు – మదన్‌మోహన్ మాలవ్యా.

: 1918 [450 శాఖలు]

2. ఔధ్ కిసాన్‌సభ :

: 1920

: స్థాపకులు బాబా రామచందర్.

: జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ సహకారంతో

: 330 శాఖలు.

ఆంధ్రలో :

a. గుంటూరు రైతు సంఘం :

: స్థాపకులు గొగినేని రంగనాయకులు [N.G రంగా]

: 1923

b. ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘం :

: 1928

: కార్యదర్శి – N.G రంగా

: B.V రత్నం General secretary

: మాగంటి బాపినీడు, రైతు సంఘాలెందుకు ? అనే కరపత్రిక ప్రచురణలో

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 1933లో N.G రంగా స్వగ్రామం నిడుబ్రోలులో

"Indian peasant Institute" స్థాపించాడు.

3. బీహార్ కిసాన్ సభ:

: 1929

: స్థాపకులు స్వామి సహజానంద.

4: NOV 1, 1936 లో లక్నోలో All India కిసాన్ సభ ఏర్పాటు.

: అలి ప్రొటేమ్ స్వామి సహజానంద.

: N.G రంగా మొదటి General secretary.

: అలి సమావేశం లక్నో [1937] - ఫైజ్‌పూర్

: 1937 - ఫైజ్‌పూర్

ప్రొటేమ్ - సహజా

: 1940 - వలస [శ్రీకాకుళం]

ప్రొటేమ్ - సహజానంద.

ఈ సభ జరిగిన 2-3 రోజులకు తర్వాత మందస లో

జరిగిన కాల్పుల్లో కనక రైతుల మరణం.

ఆంధ్రలో రైతు ఉద్యమాలు: —

: జమీందారి ప్రాంతాల ఉద్యమాలు.

: స్ఫూర్తినిచ్చిన వ్యక్తి - 1929 లో బద్దు జగన్నాథదాసు

ఆంధ్రరాష్ట్ర జమీందారి రైతు సంఘం" ఏలూరులో స్థాపన.

: మొదటి సమావేశం 1931 - పెంకేటిగరి

ప్రొటేమ్ - N.G రంగా

ముఖ్యమ లక్ష్యం: జమీందారి విధానం రద్దు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

1. మునగాల ఉద్యమం:

: 1930-38.

: 1930లో మునగాల జమీన్ రైతు సంఘం' ఏర్పాటు.

↓

krishna DT

: స్థాపించినవారు బచ్చు జగన్నాథరావు.

2. వెంకటగిరి ఉద్యమం:

1. ఆట్లరాయిరెడ్డి

2. నెల్లూరు వెంకటరామనాయుడు.

↳ 'జమీన్ రైతు పత్రికను స్థాపించాడు.

→ 6నెలకే పత్రిక రాశాడు.

"మాకొద్దు ఈ జమీందారుల అండ ----- " గేయం.

3. కాళియట్నం ఉద్యమం:

: ప.గోదావరి జిల్లా

1. భూపతిరాజు
2. లక్ష్మీనరసింహరాజు } నాయకులు.

4. చల్లపల్లి ఉద్యమం:

: krishna DT

: గొడవెయాటి వెంకటసుబ్బయ్య - నాయకుడు.

: తమ్మినేని మద్దతు

1. చండ్రరాజేశ్వరరావు
2. వేటపాలెం రైతులు
3. చల్లపల్లి నారాయణరావు

: చల్లపల్లి జమీందారీలకు వ్యతిరేకంగా.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

5. విశాఖ – వేజెన్సీ ఉద్యమం:

: గిరిజనులలో గొత్తినౌకరి [వెట్టిచాకిరి]

: నాయకుడు మండేశ్వరశర్మ.

: 1940లో గొత్తినౌకరి నిషేధం.

NOTE 1939 టంనుటూరి ప్రకాశం – రెవిన్యూ మంత్రిగా వుండి. వైదులతో యాట్లాడి ఉద్యమాలను అదిపేశాడు.

: మనరాష్ట్రంలో 1948–49 లో జయింతి నిషేధచట్టం చేయబడింది.

8/2/13 కుల ఉద్యమాలు:

: దళితులు, మధ్యస్థాయి కులాల వారు బ్రాహ్మణ వ్యతిరేక

: బ్రిటిష్ వారు మద్దతు

బ్రాహ్మణ వ్యతిరేక కార్యక్రమాలు:

1. బ్రాహ్మణులను యాయించడం
2. గ్రంథాలను తగలబెట్టడం [పూజే]
3. రామాయణం వంటి గ్రంథాలను వక్రీకరించడం
4. బలవంతంగా దొంగాలయ ప్రవేశం
5. మడిబట్ట బాయులనుండి నీళ్ళు తెప్పుకోవడం:

1. మహారాష్ట్ర:

a. సత్యశోధక సమాజ్: 1873

: జ్యోతిబా గోవిందరావు పూలే స్థాపన.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: మాతి కులానికి చెందినవాడు [పూలె తమ్ముడు]

గ్రంథాలు:

1. గులాంగిరి
2. సార్వజని సత్యశోధక పుస్తక్
3. ఈశ్వర
4. థర్డ్ బ్రతీయ రత్న

: దీనబంధు – పత్రిక.

: బాలికలకొసం, దళితులకొసం ప్రత్యేకపాఠశాలల ఏర్పాటు.

సాయు మహారాజ్:

: కొల్హాపూర్ సంస్థాన మహారాజు

: 50% ఉద్యోగాలు పెనకబడిన కులాలకు

: ప్రాప్తనేతరులకు పాఠశాలలు, వసతిగృహాలు.

: పెనకబడిన కులాల వారికి పాఠపాఠశాలలు

: సహపంక్తి భోజనాలు, కులాంతర వివాహాలు.

: అంబేద్కర్‌కు ఆర్థికసహాయం.

6. మహాత్ దళిత ఉద్ధ్యమం:

: 1894

: గోపాల్ బాబా వాలంగకార్ స్థాపన.

: అంబేద్కర్ నాయకత్వంలో ఆధునీకరణ.

B.R. అంబేద్కర్:

: 1891 – 1956

సంస్థలు:

1. బహిష్కృత హితకారిణి సభ - 1924

[Depressed classes Institute]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

2. సమతాసంగ్ – 1927

3. All India schedule cast Federation - 1942

4. People's Education Society – 1945.

పత్రికలు:

1. మూక నాయక్

2. జనత

3. బహిష్కృత భారత

రాజకీయ పార్టీలు:

1. Independent Labour party – 1936

2. Republican party – 1956

గ్రంథాలు:

1. pakisthan (or) partition of India

2. The untouchables

3. Annihilation of cast [కుల నిర్మూలన]

4. Budda and his Dhamma.

: లేక దళితులు హిందూ మతాన్ని వీడి బౌద్ధమతం స్వీకరించినప్పుడే కులవ్యవస్థ నిర్మూలించబడుతుంది.

: 6వ నిజై గౌరవంగా 60 లక్షల మంది దళితులు బౌద్ధమతంలోకి

5. What Congress and Gandhi ofd on to the untouchable.

గాంధీజి:

: 1932 లో 2 సంస్థల స్థాపన

1. హరిజన సేవక సంఘం.

2. All India untouchability league.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: యాంజన్ – యుక్త స్థాపన.

2. మద్రాస్:

a. జస్టీస్ ఉద్యమం:

: మత్స్యస్థాయి కులాలవారు దీనిని చెయట్టారు.

: తెలుగు కులాలు
: రెడ్డి
: బలిజ
: కమ్మ

తమిళకులాలు
: ముదలియార్స్
: వెల్లాల
: శెట్టియార్స్.

: 1917 లో ఒక రాజకీయపార్టీ "South Indian Liberal Federation [జస్టీస్ పార్టీ] స్థాపన.

స్థాపకులు:

1. C.C.N ముదలియార్
2. T.M నాయర్
3. ఆగరాజు శెట్టియార్

: 1920 లో Justice party ఛతారంలోకి వచ్చింది. [1920-37]

: మొదటి C.M సుబ్బరాయలు శెట్టియార్. [నాలోస్థాంత రాజీనామా]

: 2nd C.M : రాజారామరాయలింగం [ఆంధ్రుడు]

: 1924 లో Justice party లోకి E.V రామస్వామి నాయకర్ చేరారు. [Congressలో బ్రాహ్మల Domination].

: ఇతని బిరుదు పెరియార్.

: 1925 లో దళితులకోసం "ఆత్మగౌరవఉద్యమం" ప్రారంభించారు

దీని లక్ష్యం దళితులకు దేవాలయ ప్రవేశం.

: మీరుయాద నిద్దాంతాన్ని నమ్మారు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

పెరియార్ ప్రారంభించిన పత్రికలు :

1. కుడి అరసు

2. విదుతలై

3. ఎకుతఱిప్పు

: E.V రామస్వామి 1937 Justice party ని ద్రావిడ కజగం గా మార్చారు.

: దీని నుండి 1949 లో అన్నాదురై DMK పార్టీ స్థాపన } బ్రాహ్మణ వ్యతిరేక పార్టీలు.

: 1972 లో రామచంద్రన్ AIADMK స్థాపన. }

9/2/13

KERALA :

1. EZHAVA / ఈడువ / ఎజ్జీవ ఉద్యమం :

: ప్రస్తుత దళిత కులం ఈడువ.

: అరవిప్పురం నుండి ప్రారంభం.

: నాయకుడు - నారాయణ గురు

: శ్రీనారాయణధర్మ పరిపాలన యోగం - సంస్థ స్థాపన.

నినాదం :

ఒకే దైవం, ఒకే మతం, ఒకే కులం.

: Congress party ఈడువ ఉద్యమంకు మద్దతు

: 1924-25 లో కాంగ్రెస్ నాయకులు "ఎకోలసహోదరన్ - ఉద్యమం" - ప్రారంభం.

నాయకులు :

1. T.K. మాధవన్

2. K. కెలప్పన్

3. C.F Andrews [దీనబంధు - గాంధీ ఇచ్చాడు]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

లక్ష్యం: ఈడువలకు దొనాలయి ప్రదేశం చొయించడం.

: రష్యాప్లవ్ నాయకత్వంలో [Communist] లక్ష్యంను మార్చింది.

"NO caste, NO God, NO Religion".

NOTE : 1956లో ప్రపంచంలో మొదటిసారిగా ప్రజలచేత ఎన్నుకొబడిన ప్రభుత్వం – Kerala.

: china, Russia నందు విప్లవం ద్వారా పిర్పాటు.

2. నాయర్ ఉద్యమాలు:

: బ్రాహ్మణ వ్యతిరేక ఉద్యమం. [నంబుడి బ్రాహ్మలు]

: నాయర్లు మధ్యకులస్థులు.

నాయకులు:

1. C.V రామన్ పిళ్లై

: మార్తండ వర్మ [యుకయాల నవల]

2. పద్మనాభ పిళ్లై

: 1914లో నాయర్ service society స్థాపన.

3. రామకృష్ణ పిళ్లై

: స్వదేశాభిమాని పత్రిక స్థాపన.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ఆంధ్ర దళిత ఉద్యమాలు :

1. ఆది హిందూ ఉద్యమం :

: జాతీయస్థాయిలో వచ్చిన దళిత ఉద్యమం.

: పంచమ కాని పదం వాడకుండా ఆదిహిందూధర్మ కాని పదం వాడాలి.

: Hyd నందు "భాగ్యరెడ్డి వర్మ" దీనిని ప్రారంభించాడు.

లక్ష్యాలు :

1. విద్యావ్యాప్తికి కృషి
2. కుల, వర్ణ ప్రాతిపదికంగా
3. Buddism ప్రచారం
4. దళితుల్లోని దురాచారాలు, వ్యసనాలను బంద్ చేయడం.
5. మిషనరీ (క్రైస్తవ్యం) భూదనాలు.

సంస్థలు :

1. జగన్మిత్ర మండలి – 1906
2. మన సంఘం – 1911

: ఈ ఉద్యమ ముఖ్య నాయకుడు : M.C ఆదయ్య

: సంఘాభివృద్ధి ఏర్పాటు.

ఇతర నాయకులు :

1. కరిగె రామస్వామి
   - a) సునీతుల సమాజము
   - b) ఆదిహిందు జాతి ఉన్నత సభ

   } సంస్థలు

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 1931 లో All India Adi Hindu మహాసభ లక్ష్యాలు రూపొందింది

: అధ్యక్షుడు – భాగ్యరెడ్డి వర్మ.

: దీనిని కొన్నింటికు ఆది ఆంధ్ర ఉద్యమం అనే పేరుతో వ్యాప్తి.

ఆది ఆంధ్ర సభలు :–

1. 1920 – గుడియాడ సమావేశం
   అధ్యక్షుడు – భాగ్యరెడ్డి వర్మ

2. 1922 – ఏలూరు
   అధ్యక్షుడు – పొపేంద్ర

3. 1924 – గుంటూరు
   అధ్యక్షుడు – కుసుమ ధొంకటోమయ్య

4. 1925 – అనంతపూర్
   అధ్యక్షుడు – భాగ్యరెడ్డి వర్మ

ముఖ్యనాయకులు :

1. మొజ్జ అప్పలస్వామి
2. జొలరంగస్వామి

: Krishna, Godavari జిల్లాలలో schedule hostels స్థాపన.

దళిత కవులు :

1. గుజ్జిం జోషువా :

: Native of వినుకొండ [Guntur]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

గ్రంథాలు:

1. స్వశాసనం
2. ధీర దాసే
3. కాంబోశకుడు
4. కనాథ
5. క్రీస్తు చరిత్ర [కొండ సూహోర్ల కెతడయి కవార్డ్]
6. ముంతాజ్ మహల్
7. నా కథ [జీవిత చరిత్ర]
8. యక్షిణి కళ్యాణం
9. గట్టిలం [దళితుడి ఆవేదన]

బిరుదులు:

1. కవికోకిల
2. మధురశ్రీనాథ
3. కవిదిగ్గజ
4. నవయుగకవి చక్రవర్తి

2. మహాకవి – బోయి భీమన్న:

: జన్మస్థలం యార్లగడ్డవారి [మూయిడి కూడురు మండలం]

గ్రంథాలు:

1. పాతేరు
2. దొవసుధ
3. కూలిరాజు
4. మానవుడి మరిమజిలి
5. గుడిసెలు కాలిపోతున్నాయి [కొండసాహోల్ల కెతడయి కవార్డ్]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

3. కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి :

: జీవిత విశేషాలు ఉన్నాయి

: 1917 లో ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం స్థాపన

: Andhra university first V.C

: బిరుదు - కళాప్రపూర్ణ

గ్రంథాలు :

1. ముసలమ్మ మరణం
2. కవిత్వ విచారము
3. నవయామిని

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

11/2/13

5. సామాజిక మతసంస్కరణోద్యమాలు

1. బ్రహ్మసమాజ్:

: 1828

: రాజారామ్ మోహన్‌రాయ్

: East India company యందు clerk గా [Bengal]

: సంస్కరణోద్యమ పితామహుడు.

: 1815 లో ఆత్మీయసభ స్థాపన

: 1828 లో ధర్మసభ గా పేరుపెట్టాడు.

: 1829 లో బ్రహ్మసమాజ్ స్థాపన.

: 1829 లో ఇలాంటి క్రియా వల్ల సతీసహగమన చట్టం.

: విగ్రహారాధన, బహుదైవారాధనను ఖండించాడు.

మానవాళికంతా ఒకే దైవం.

: 1829లో England కు వెళ్ళి 1833 లో బ్రిస్టల్ నగరంలో మరణించాడు.

: నౌకాయానం చేసిన తొలి భారతీయుడు.

పత్రికలు:

1. సంవాద కౌముది [1821]

* బెంగాలీ వార పత్రిక
[భారతీయుడు ప్రారంభించిన తొలి పత్రిక]

* బెంగాల్ గెజిట్ [1780] - English
స్థాపకుడు: జేమ్స్ అగస్టస్ హికి
[India లో first English పత్రిక]
(వార పత్రిక)

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 1835 లో Telugu లో మొదటి పుస్తక.

- బళ్లారి క్రైస్తవ సంఘం - నడిపింది
- మద్రాస్‌లో ముద్రించబడింది.

2. : 1822 - మిరాతుల్ కర్బక్

: పర్షియన్ భాషలో

: రాయ్ ప్రారంభించారు.

3. : బంగదుగ [6నెల భాషల్లో]

రాయ్ సాహిత్యం:

1. ఆథ-ఉల్ - ముజాయిదిన్ [పర్షియన్]

2. The Guide to peace and Happiness [English]

3. The preseps of Jesus

4. ఉపనిషత్తుల 6నువాదం [బెంగాలి to Eng]

పాశ్చాత్య విద్యా కృషి:

: 1825 లో వేదాంత కళాశాల [కలకత్తాలో ప్రారంభం]

: 1817 లో Hindu college - డేవిడ్ hare, రాయ్‌సహకారంతో

: డఫ్ college - 6స్కాండర్ డఫ్

→ రాజారామ్మోహన్‌రాయ్ తరువాత 1866 లో బ్రహ్మసమాజ్ రెండుగా చీలిక.

1. ఆదిబ్రహ్మసమాజ్ [దేవేంద్రనాథ్ ఠాగూర్]

: 1839 లో తత్వబోధని స్థాపన.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

2. భారతీయ ఆర్య సమాజ్

: కౌశవచంద్రదౌవ్

: Indian mirror ఒని యథిత స్థాపన

[మొదటి ఆంగ్ల దినపత్రిక]

: 1878 లో ఇవ చూతక వచ్చింది.

: కౌశవచంద్రదౌవ్ను తిరస్కరించి భారతీయ ఆర్య సమాజ్ నుంచి "స్థానఆర్య సమాజ్' స్థాపన.

: స్థాపకులు

: శివనాథశాస్త్రి & Co.

2. ఆర్యసమాజ్:

: 1875, Bombay.

: మూలశంకర [గుజరాతీ బ్రాహ్మణుడు]

: దయానంద సరస్వతి గా ప్రఖ్యాతి

లక్ష్యాలు:

1. కులవ్యవస్థను నిర్మూలించి ఆ ప్రాచీన వర్ణాలుగా మార్చడం

2. అస్పృశ్యత, మూఢనమ్మకాలను రూపుమాపటం.

3. ఇతని నినాదం
- Go back to vedas'

4. ప్రతివ్యక్తి 'SSS'లను పాటించాలి

a. స్వధర్మ

b. స్వభూమి

c. స్వరాజ్ [పరాయి పాలనను ఎంగీకరించకూడదు]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 1882లో రెండు ఉద్యమాలు చేశాడు.

1. గోసంరక్షణ ఉద్యమం

2. శుద్ధి ఉద్యమం

గ్రంథాలు:

1. సత్యార్థ ప్రకాశిక [హిందీ]

2. వేదభాష్య

a) ఋగ్వేదం

b) యజుర్వేదంలపై } సంస్కృతం

3. వేదభాష్య భూమిక

[హిందీ & సంస్కృతం]

: దయానంద మరణానంతరం 1922లో చాలక

1. సనాతన భావం:

: స్వామి శ్రద్ధానంద

: గురుకుల విద్యను ప్రోత్సహించడం

: ఆధ్యాత్మిక గురుకులంను స్థాపించాడు.

2. అతీయాదులు:

: లాలా హన్స్‌రాజ్

: వేదాలతో పాటు పాశ్చాత్య విద్య

: లాహోర్‌లో DAV [DAYANANDA ANGLO & VEDA] College ను స్థాపించాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

3. దివ్యజ్ఞాన సమాజం :

[థియోసాఫికల్ సొసైటి]

: 1875 లో న్యూయార్క్

స్థాపకులు :

1. కల్నల్ ఓలాకట్ [USA]
2. మేడం బ్లావట్‌స్కీ [Russia]

: 1878 లో చెన్నై నుండి అడయార్ (మద్రాస్) కు మార్చబడింది.

: 1907 వరకు ఓలాకట్ అధ్యక్షుడు.

: మరణానంతరం అనిబిసెంట్ (ఐర్లాండ్) అధ్యక్షురాలయింది.

అనిబిసెంట్ పత్రికలు :

1. New India
2. common wheel

విద్యాసంస్థలు :

1. Benaras Hindu college [1898]
2. B.T. college [Besent Theosophical college]

: 1916

: చిత్తూరు [మదనపల్లి] లో స్థాపించారు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

12/2/13

రామకృష్ణ ఉద్యమం :

→ స్వామి వివేకానంద, రామకృష్ణ పేరు యిడుగా.

→ వివేకానంద అసలు పేరు నరేంద్రదత్

→ రామకృష్ణ → గదాధర చట్టోపాధ్యాయ.

↓

బెంగాల్‌లోని దక్షిణేశ్వర్‌లోని కాళీమాత ఆలయంలో పూజారి.

→ మానవ సేవయే - మాధవ సేవ - theme.

→ 1896-97 లో రెండు సంస్థల ప్రారంభం.

1. రామకృష్ణ మఠం
2. రామకృష్ణ మిషన్

} రెండూ ప్రధానకేంద్రంగా [కలకత్తా సమీపాన].

: రెండు పత్రికలు ప్రారంభం.

1. ప్రబుద్ధ భారత [English]
2. ఉద్బోధన [బెంగాలి]

: మానవతావాది.

: 1893 - చికాగో సమావేశం [సర్వమత సమ్మేళనం].

: America, Europeలలో వేదాంత సొసైటీల ప్రారంభించాడు.

: 1902లో వివేకానంద మరణం.

: మరణానంతరం శిష్యురాలు [ఐర్లాండ్] మార్గరెట్ నోబుల్ [సిస్టర్ నివేదిత] నాయకత్వం.

↳ Dedicated.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ఇతర ఉద్యమకారులు :

1. హెన్రీ వివియన్ డిరోజియో :

: Anglo-Indian

: Hindu college లో Humanities lecturer.

↓ [కలకత్తా] ↓ [History ---]

: యంగ్-బెంగాల్ ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించాడు. [students]

: బెంగాల్ spectator – పత్రిక ప్రారంభం.

2. ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగర్ :

: వితంతు పునర్వివాహ చట్టం రావడానికి కారకుడు.

[ముందటి చట్టబద్ధ వితంతు వివాహం చేశాడు].

: మహిళా విద్యకోసం కృషి [3 వ విద్యాసంస్థల స్థాపన].

: 1849 లో కలకత్తాలో బెథూన్ పాఠశాల ప్రారంభం.

[దేశంలో మొదటి women college].

: First women graduate కాదంబిని గంగూలీ.

3. D.K. కార్వే :

: మహారాష్ట్ర

: Bombay లో widow home ని ప్రారంభించాడు.

వితంతువును వివాహం చేసుకున్నాడు.

: 1916 లో పూనా మహిళా విశ్వవిద్యాలయం.

[First women university in India].

: భారతరత్న లభించింది.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

4. గోపాల్ హరిదేశ్‌ముఖ్:

: లోకాహితవాది – పత్రిక ప్రారంభం.

: విధవా పునర్వివాహ మండలి ద్వారా సంస్థ వెల్వాటు.

5. జస్టిస్ మహాదేవ్ గోవింద్ రానడే:

: ప్రార్థనా సమాజ్ సభ్యుడు

↳ 1867 లో ఆత్మానామ్ పాండురంగ స్థాపించాడు.
[Bombay].

: 1887 లో Indian National Social Conference ను స్థాపించాడు.

: సహాయకులు:

1. రమాబాయి రానడే [భార్య]

→ రెండు సంస్థల స్థాపన

a. పూనా సేవాసదన్

b. శారదా సదన్ [విధవా వివాహం]

2. G.G కారర్

: Deccan Education Society ప్రారంభం

3. రఘునాథరావు

: బాల్య వివాహాలకు వ్యతిరేకంగా "ప్రతిజ్ఞ" ఉద్యమం.

6. గోపాలకృష్ణ గోఖలే:

: 1905 లో Servants of India Society ప్రారంభం

: శిష్యులు:

1. N.M జోషి

: కార్మిక సంఘం AITUC ని 1920లో స్థాపన.
[Mumbai].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: ఈయన 6వ్యాయేడు లాలాలజపతిరాయ్.

2. H.N - కుంబ్లూ

: సేవాసమితి 6వ సంస్థ [లెవాబాద్] స్థాపన

3. శ్రీరాయ్ యాజుపాయ్.

: 1914 లో Bombay Boys Scouts Association' ను ప్రారంభించాడు.

[ప్రవంచంలో మూడవ పాపెల్]

7. శివదయాళ్ ఖట్టి :

: ఆగ్రాలో రాధాస్వామి సత్సంగ్ స్థాపన.

8. దయారాంజి M. మలబారి :

: Bombay university V.C

: సేవాసదన్ సంస్థ స్థాపన.

పత్రికలు :

1. East & West

2. Indian spectator

3. Times of India.

: ఇతని కృషి వల్ల " The Age of Consent Act " - 1891

[బాల్యవివాహ నిషేధ చట్టం - మొదటిసారిగా].

[కనీస వివాహ వయస్సు 12 - 18]

: 1929-30 లో శారదా చట్టం - వివాహ వయస్సు 12 నుంచి 14 కు మార్చారు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

హిందూ సంస్కరణోద్యమాలు :

: మార్పుకు ప్రతిరూపం.

1. ధర్మసభ :

: 1830 లో కలకత్తాలో రాధాకాంత్ దేవ్ స్థాపించాడు.

[బ్రహ్మసమాజానికి ప్రతిరూపం].

2. భారత ధర్మ మహామండల :

: 1887, హరిద్వార్‌లో దీన్‌దయాళ్‌శర్మ స్థాపించాడు.

: ఆర్యసమాజానికి ప్రతిరూపం.

ముస్లిం సంస్కరణోద్యమాలు :

1. వహాబీ ఉద్యమం :

: 1810లో సయ్యద్ అహ్మద్ రాయ్‌బరేల్వీ ప్రారంభించాడు.

: లక్ష్యాలు :

1. ఇస్లాం మత సంస్కరణ [ఖురాన్ ఆధారంగా]
2. ముస్లిం పాలన పునరుద్ధరణ [జిహాద్ ద్వారా].

: వండమాన్ జైలుకు పంపించబడిన తొలి ఖైదీలు.

: 1853 లో Hyd లో ఉద్యమనాయకుడు ముబారిజుద్దౌల.

ఈనాటి నిజాం నాసిరుద్దౌల, ఇతడిని జైలులో పెట్టించాడు.

: గులాం రసూల్ [తెల్లాలు నవాబ్] – ఇంకొక ఉద్యమనాయకుడు.

arrest చేసి తిరుచునాపల్లికి పంపించారు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

1. అలీఘర్ ఉద్యమం:

: U.P లోని అలీఘర్‌లో

: సర్ సయ్యద్ అహ్మద్ ఖాన్ ప్రారంభించాడు.

13/2/13

ముఖ్యాంశాలు:

1. పాశ్చాత్య విద్యను ప్రోత్సహించడం

: 1870లో కలకత్తాలో Anglo-oriental college స్థాపన. తదనంతరకాలంలో అలీఘర్ university గా మార్చి.

2. బ్రిటిష్ వారికి విధేయతను తెలిగి వుండడం.

[ప్రధాన లక్ష్యం].

: అహ్మద్ ఖాన్ మరణానంతరం 1906లో political పార్టీని Dec. " All India muslim league party" రూపంలో స్థాపన.

స్థాపకులు:

1. ఆగా ఖాన్ [మొదటి అధ్యక్షుడు]
2. నవాబ్ సలీముల్లా ఖాన్ [ఢాకా నవాబు]
3. నవాబ్ ముహసిన్ - ఉల్ - ముల్క్
4. నవాబ్ వకార్ - ఉల్ - ముల్క్.

2. థియోబంధ్ ఉద్యమం:

: U.P, శహరన్‌పూర్ dt.

: అలీఘర్‌కు వ్యతిరేకంగా.

: సాంప్రదాయ విద్యను ప్రోత్సహం. [మదర్సా].

: 1867లో దారుల్ ఉలూం అనే మదర్సా ప్రారంభం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

స్థాపకులు :

1. మహ్మద్ ఖాసిం

2. రషీద్ అహ్మద్ గంగూలీ

: జాతీయోద్యమంలో కీలక పాత్ర, కాంగ్రెస్ పార్టీకి మద్దతు.

పార్శీ ఉద్యమాలు :—

: ఇరాన్ నుంచి వలస

: జొరాస్ట్రియన్‌లని కూడా అంటారు.

రహనుమయి మజ్దయాస్న సభ :

: 1851 లో స్థాపన.

(మజ్ద – దైవము
యాస్న – భక్తులు)

స్థాపకులు :

1. సొరాంజి ఛర్ద్‌జి

2. S.S. బెంగాలి

3. K.R. కామా

4. దాదాభాయి నౌరోజి

పత్రికలు :

1. Rస్త్ గోఫ్తార్

2. రస్త్‌గుఫ్తార్

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

సిక్కుల సంస్కరణోద్యమాలు :

: విగ్రహారాధనకు వ్యతిరేకంగా.

1. నిరంకారి ఉద్యమం :

: భాయి దయాళ్‌సింగ్ స్థాపించాడు.

2. నామ్‌ధారి ఉద్యమం :

: భాయి రామ్‌సింగ్ ప్రారంభించాడు.

: విగ్రహారాధన వ్యతిరేకించాడు. only నామస్మరణ.

3. కూక ఉద్యమం :

: భగత్ జవహర్ మల్ / సియాన్‌సాహెబ్ స్థాపకుడు.

: విగ్రహారాధనను వ్యతిరేకించారు.

: పంజాబ్‌లో సిక్కుల పాలనకు × తెలుపడం.
తిరిగే

: బ్రిటిష్ వారు ఓడించారు.

4. అకాలీ ఉద్యమం :

: 1921

: మహంతులకు వ్యతిరేకంగా.

: మహంతుల ఆధిపత్యం నుండి గురుద్వారాలను రక్షించాలి.

నాయకులు :

1. ఖరాసింగ్
2. కర్తార్‌సింగ్
3. బాబా ఖరక్‌సింగ్.

: గాంధీ, కాంగ్రెస్ పార్టీ మద్దతు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: బ్రిటిష్ Govt లోగ్గి సుధ్యారణ చట్టం చేసింది. [1922].

సుధ్యారణల నిర్వాహణకు Sapc స్థాపన.

[శిరోమణి సుధ్యార ప్రబంధ్ కమిటీ].

: ఖరగ్‌సింగ్ కాలి ధర్నాచేశాడు.

ఆంధ్రలో సంస్కరణోద్యమాలు:

కాలి సంస్కర్తలు:

1. పరవస్తు వెంకటరంగాచార్యులు:

: విశాఖ

: పునర్వివాహ సంఘం ఏర్పాటు

2. గాజుల లక్ష్మీనరసిశెట్టి:

: 1852 లో Madras Native association స్థాపన.

: వెట్టిచాకిరిక వ్యతిరేకంగా

↳ [పాలనం తెలుండా చని]

: Crescent ఏర్పాటును స్థాపించాడు.

3. ఆత్మారలక్ష్మీనరసింహం:

: విధవ వివాహాలనిసం పోరాటం.

: కందుకూరి సమీపం.

4. సామినేని ముద్దునరసింహం:

: హాస్యసూచని ఏర్పాటు

: సామాజిక దురాచారాలపై

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

5. సనాతన ధర్మశాస్త్ర :

: యాంటీ సునిర్ధరణ కార్యక్రమాలు [సెల్లారులో].

6. ఏసుసభ వీరస్వామి :

: మహిళా విద్యకోసం కృషి.

ఆంధ్రనందు ఉద్యమాలు :

15/2/13

బ్రహ్మసమాజం :

→ 1864 → వేదసమాజ్ – మదాసు

రాజగోపాలాచారి
P. సుబ్బరాయలు శెట్టి } స్థాపకులు.

: 1869 లో కేశవచంద్ర సేన్ వేదసమాజ్ కి దక్షిణభారతదేశపు బ్రహ్మసమాజ్ అని పేరుపెట్టాడు.

: బ్రహ్మోదయ అని గ్రంథాన్ని రాశాడు [Tamil & Telugu].

: 1882 లో మన్నవ బుచ్చయ్య పంతులు General secretary.

a. public openion
b. Hindu Reformer } పత్రికలు

: రాయసం వెంకట శివుడు తెలుగు జనన అనే పత్రికను.

A. : రఘుపతి వెంకటరత్నం నాయుడు – ముఖ్యుడు.

: విద్యాభ్యాసం Hyd. [రఘునాథ చటోపాధ్యాయ దగ్గర].

: Native మొదలయ్యింది.

: Hyd లోని mababoob college principal గా

వీరాపురం రాజోళి college principal

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 1925-28 మధ్యకాలంలో మద్రాసు university కి V.C గా పనిచేశాడు.

రచనలు:

1. Liberalism
2. Indian Social Reformer
3. Nighthood [లిటిష్ వారు - 1924 లో].

పత్రికలు:

1. Liberal పత్రిక
2. People's friend
3. Fellow సంపాదక

: Social purity movement ను ప్రారంభించాడు.

↓

[సాంఘిక శుద్ధి ఉద్యమం]

మద్యపాన నిషేధం
దేవదాసి
బాలజన్మోద్ధరణ
} కార్యక్రమాలు.

: అంధ లిబరల్స్ ప్రచార సభ' ని స్థాపించాడు.

వీరాపురం జమీందార్ సూర్యారావు బహదూర్ ఆర్థిక సహాయం.

B. దేశీరాజు వెదలూయ్యర్:

: Voice of truth - పత్రిక స్థాపన.

: Youngmen's prayer union స్థాపన.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ఆర్య సమాజ్ :

: పితాపురంలో దీని శాఖను ఆరంభించాడు స్వామినాథరావు

ప్రారంభించాడు.

: తెనాలిలో ఆచార్యగోవదోవ్

దివ్యజ్ఞాన సమాజ్ :

: యల్లా ప్రగడ సుబ్బారావు

కందుకూరి వీరేశలింగం : —

: 1848 లో రాజమండ్రిలో జన్మించాడు.

: 1919 మద్రాస్‌లో మరణించాడు.

: మహాగిండ రసజ్ఞ ఇతనిని "దక్షిణ వీరేశ విద్యాసాగర్"

గా పేర్కొన్నారు.

సంస్థలు :

1. widow Remarriage association.
   —1880 madras.

   1881 లో క్రోసూరు, గొరంట్లను వివాహం
   [First widow marriage]
   in A.P.

   → Nearly 50 marriages.

   → ఆర్థిక సహాయం ప్రకటనలివ్వడం.

2. వితంతు శరణాలయం

   : madras 1897

   : రాజమండ్రి 1905

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

3. Social Reform association

: 1878 రాజమండ్రి

4. వీరేశలింగం సమాజం

: 1905, మానవశరణాలయం.

: తిరుపతిలో వర్ణ బాలికల పాఠశాల – 1874. [First one].

దీని H.M మల్లాడి కృష్ణశాస్త్రి.

పత్రికలు :—

1. విద్యావర్ధిని – 1878
2. హాస్యసంజీవిని – 1875
3. సతీహిత బోధిని – 1883
4. సత్యసంవర్ధిని – 1892
5. సత్యవాయిని – 1905.

గ్రంథాలు :

1 రాజశేఖరచరిత్ర

→ తెలుగులో 2 వనవేల.

→ మొదటిది శ్రీరంగరాజచరిత్ర

↳ నరహరిగోపాలకృష్ణశెట్టి.

గద్యతొలి } రెండు
గద్యరచన }

2. సత్యవతీ చరిత్ర

3. చంద్రమతీ చరిత్ర

4

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

నాటకాలు: (17)

1. లవ్వలి వినాయం
2. సత్యహరిశ్చంద్ర
3. మాళవికాగ్నిమిత్రము.
4. రత్నావళి – శ్రీ

*.

సహాయకులు: —

1. రాజ్యలక్ష్మమ్మ [భార్య]
2. చెల్లమ్మ లూయ్స్
3. బసవరాజు గౌరాజు.
4. E.P metcalfe.
   : రాజమండ్రి Arts college principal.

NOTE → తెలుగులో [ఇతనిని] వ్యతిరేకించినవారు.

1. కొకొండ వెంకటరత్నం
   ఆంధ్రభాషా సంజీవిని – పత్రిక
2. పాడం వెంకటరాయశాస్త్రి.
   → ప్రతాపరుద్రీయం. సంస్కృత నాటకం

→ 1919 లో మద్రాసులోని పారివిలాసం [కోయరాజు వెంకటలక్ష్మి రాజు నివాసం] లో మరణించాడు.

కవులు:

1. గురజాడ అప్పారావు:
   : 1862 లో జన్మించాడు.
   : విజయనగరం నివాసి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

రచనలు :—

: ఆంధ్ర రచన నేలగిరి పాటలు.

: దేశభక్తి అనే గేయం.

: మా పేరేమిటి ? అనే కథానిక.

: లవణరాజుల కల – గ్రంథం.

: ముళ్ళూల సరాలు

: కన్యాశుల్కం

→ ఆంధ్ర వ్యావహారిక భాషా నాటకం.

: పుత్తడి బొమ్మ పూర్ణమ్మ

: కన్యాశుల్కాన్ని విజయనగర జయింతాడు అనుంధగజపతిరాజు.

తు ఎంకితమిచ్చాడు.

2. ఉన్నవలక్ష్మీనారాయణ :—

: మాలపల్లి [నవల]

: నాయకురాలు

: భావనతరంగాలు

: ముడుపుకట్టు జీవ్యం.

: Guntur లో శారదానికేతన్ బాలికల పాఠశాల స్థాపన.

3. గిడుగు వెంకటరామమూర్తి :

: గజాం జిల్లా వాసి [ఒరిస్సా].

: సవర భాషకు లిపిని తయారుచేశాడు.

: వ్యావహారిక భాషా ఉద్యమ పితామహుడు.

: తెలుగు అనే పత్రిక స్థాపన.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

రచనలు : —

1. గద్దోయింలామణి.
2. వ్యాసరింగాతుతో మండలి.
3. బాలతాశరణ్యము.
4. యండిత విషతుల భాషభేషజం

బిరుదులు:

1. బ్రిటిష ఇండియా ఆగమశాసనుడు.
2. కైజర్-ఎ-హింద్ [British Govt].

గాంధీ
సరోజినినాయుడు మరి

https://t.me/shineindiapdfs · Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

స్వాతంత్ర్య ఉద్యమం

16/2/13

: ఏదేశ చరిత్రలు వ్యవస్థీకృతంగా చూసే ఉద్యమం జాతీయ ఉద్యమం.

: 1885 – 1947.

: 1885 కాంగ్రెస్ పార్టీ స్థాపన. [Dec], Bombay లో A.O హ్యూమ్ స్థాపించాడు.

: Indian National Congress.

: A.O Hume ఉపాధ్యం ప్రకారం General Secretary గా.

ఆంగ్లేయ ఏజెంట్లు:

1. జార్జ్ యూల్
2. విలియం వెడర్‌బర్న్
3. హెన్రీ కాటన్

: కాంగ్రెస్ పార్టీ మొదటిసారిగా స్వాతంత్ర్యాన్ని 1929 లో తీర్మానం. [లాహోర్‌లో].

BY LAWS OF CONGRESS:

: సమావేశం ఎవరి సం॥ Dec లో జరుగుతాయి.

: ఏజెండా ముఖ్యం

1. కాంగ్రెస్ సమావేశం – 1885 – W.C బెనర్జీ [Bombay].
2. కలకత్తా – 1886 – దాదాభాయి నౌరోజీ
3. మద్రాసు – 1887 – బద్రుద్దీన్ త్యాబ్జీ
4. అలహాబాద్ – 1888 – జార్జ్ యూల్

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

VII. నాగపూర్ – 1891 – P. ఆనందాచార్యులు. [A.P]

కాంగ్రెస్ పార్టీకి ముందున్న రాజకీయ పార్టీలు :

1. LAND HOLDER'S ASSOCIATION :

: 1838

: ద్వారకానాథ్ ఠాగూర్

2. EAST INDIA ASSOCIATION

: 1866

: దాదాభాయి నౌరోజీ

: లండన్‌లో

3. INDIAN ASSOCIATION OF CULCUTTA

: 1876

: ఆనంద్ మోహన్ ఘోష్

: సురేంద్రనాథ్ బెనర్జీ

4. BOMBAY PRESIDENCY ASSOCIATION

: 1883

: ఫిరోజ్ షా మెహతా

: బదృద్దీన్ త్యాబ్జి

: K.T తెలంగ్

5. MADRAS MAHAJAN SABHA :

: 1884

: P. రంగయ్యానాయుడు

: P. ఆనందాచార్యులు [G.S]

↓

: వైదుయంతి – తెలుగు వక్త

: G. సుబ్రమణ్య అయ్యర్.

→ హిందూ దినపత్రిక స్థాపకుడు.

Downloaded at → www.ourstudycircle.in Watchdog of South India.

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: ఈ సమావేశంలో 72 మంది ప్రతినిధులలో, 4గురు అంధ్రులు

1. P. ఆనందాచార్యులు
2. న్యాయపతి సుబ్బారావు [ఆంధ్రభోజ]
3. గుత్తి ఋష్టికేశవ పిళ్లై
4. పెంతెల సుబ్బారాయుడు.

: జాతీయ ఉద్యమాన్ని 3 దశలుగా విభజించవచ్చు.

I. 1885 – 1905
– మితవాదుల యుగం

II. 1905 – 1920
– అతివాద యుగం

III. 1920 – 1947
– గాంధీయుగం.

I. మితవాదుల యుగం:

: 1885 – 1905

నాయకులు:

1. ఫిరోజ్‌షా మెహతా
2. దాదాభాయి నౌరోజి
3. గోఖలే
4. సురేంద్రనాథ్ బెనర్జీ
5. మహాగోవింద రనడే
6. రాష్ బిహారీ ఘోష్ etc.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

లక్ష్యాలు:

1. Domenian status. [స్వాతంత్ర్య ఆకాంక్ష]

2. ఆధునిక విద్య

3. ఆధునిక పరిశ్రమలు

4. ఉదార మేధోస్ఫూర్తి సంస్కరణలు.

5. Civil services లో భారతీయులకు లభించిన ప్రాతినిధ్యం.

మార్గాలు:

1. శాంతియుత, హింసాయుత పోరాటం

2. పత్రికల ద్వారా ప్రచారం.

పత్రికలు:

1. Voice of India
→ దాదాభాయి నౌరోజి

2. బెంగాలీ
→ సురేంద్రనాథ్ బెనర్జీ

3. Bombay chronicle
→ ఫిరోజ్‌షా మెహతా

4. సుధారక్
→ గోఖలే

3. ఆర్థిక కొల్లగొట్టిన ప్రభుత్వ తీరుతెన్నులు తెలియజేయడం.

Eg: 'Drain of well theory' of నౌరోజి.

" POVERTY UNBRITISH RULE IN INDIA" – గ్రంథం
– నౌరోజి.

4. 3P's పోరాట పద్ధతి.

1. prayers

2. petitions

3. protest [చట్టబద్ధ నిరసన]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: ఈ పద్ధతిని రాజకీయ యాచకత్వం [Political begging] అంటారు.

3. అతివాద యుగం :

: 1905 – 1920

నాయకులు :

1. బాలగంగాధర్ తిలక్ :

: 1866 లో పూనా దగ్గరలో చిక్కవన్ దూయ్యన కుటుంబంలో జన్మించాడు.

: 1891 లో The age of Consent act ను ప్రతిఘటించాడు [బాల్యవివాహాలు]

: అఖాడాలను స్థాపించాడు. [హిందూ యువకులకు వ్యాయామశాల].

ఇందులో శిక్షణ పొందినవారు గెరిల్లాతు ప్రతిదాడిగా పోరాడాలి.

: 1893 లో గణేష్ ఉత్సవం

: 1895 లో శివాజీ ఉత్సవం.

: 1896 లో మహారాష్ట్రలో దున్నులనిరాకరణ ఉద్యమం చేపట్టాడు.

పత్రికలు :

1. కేసరి [మరాఠి]
2. మహారత [English]

: 1898 లో 1½ సంలు, 1908 లో 6 సంలు మాండలే జైలుకు పంపబడ్డాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: ఖరీద్ నెహ్రూ ఆంగ్లరచయిత "భారత స్వాంతంత్ర్యం" ని వ్రాసాడు.

: Swaraj with in the British Raj' ని వ్యాసం.

: 1920 లో మరణించాడు.

18/2/13

2. లాలాలజపతి రాయ్:

: పంజాబ్ కేసరి

: పంజాబి – పత్రిక స్థాపన.

: 'unhappy India' – గ్రంథం

3. బిపిన్ చంద్రపాల్:

పత్రికలు:

1. New India
2. పతిదర్శక్

4. అరబిందో ఘోష్:

: 1909 లో రాజకీయ జీవితాన్ని వదిలి, పాండిచ్చేరిలో ఆధ్యాత్మిక జీవితం.

గ్రంథాలు:

1. Life divine
2. సావిత్రి
3. Old lamps for new.

పత్రికలు:

1. బందేమాతరం
2. ధర్మ [ఆధ్యాత్మిక పత్రిక]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

5. అజిత్‌సింగ్ :

: భారత్‌మాత society స్థాపకుడు

పత్రికలు :

1. భారత్‌మాతా
2. షేఫ్షా

పోరాటం – పద్ధతులు :

1. స్వదేశీ :

: బ్రిటిష్ వస్తువులను బ్రహించి, స్వదేశీ వస్తువుల వాడుక.

: రవీంద్రనాథ్ Concept.

2. Passive Resistance [నిష్క్రియాత్మకమైన ప్రతిఘటన].

: రవీంద్రనాథ్

Eg : జైళ్ళభరో

: దేశభక్తి, ప్రాణత్యాగం.

బెంగాల్ విభజన – కాంగ్రెస్‌లో చీలిక :

1905 ↓ 1907 ↓

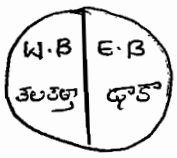

: 1903 లో కర్జన్ బెంగాల్ విభజన ప్రతిపాదన.

పరిపాలనా సౌలభ్యంకొరకు

8.5 cr జనాభా

1,89,000 చదరపు మైళ్ళ విస్తీర్ణం.

: ప్రతిపాదన మతపరమైన కోణంలో విభజన వ్యతిరేక ఉద్యమం, సురేంద్ర-

నాథ్ బెనర్జీ ఆధ్వర్యంలో

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 1905, Oct 16 న బెంగాల్ విభజన జరిగింది.

1905, INC సమావేశం:

: బెనారస్

: అధ్యక్షుడు – గోఖలే

: స్వదేశీ తీర్మానం ఆమోదం.

1906 INC సమావేశం:

: కలకత్తా

: అధ్యక్షుడి ఎంపికపై ఘర్షణ.

: అధ్యక్షుడు: దాదాభాయి నౌరోజీ.

: స్వరాజ్ తీర్మానం ఆమోదం.

↳ P. ఆనందాచార్యులు ప్రవేశపెట్టారు.

1907 INC సమావేశం:

: సూరత్ (Actual గా నాగపూర్‌లో జరగాలి).

: అధ్యక్షుడు – రాస్‌బిహారీ ఘోష్.

: కాంగ్రెస్‌లో చీలిక.

I. స్వదేశీ ఉద్యమం:

: 1905–08

: స్వాతంత్ర్య ఉద్యమంలో తొలి ప్రజా ఉద్యమం.

: ఆంగ్లేయుల నాయకత్వంలో

: బెంగాల్ విభజనకు ప్రతిస్పందనగా.

: బందేమాతర ఉద్యమం అనే మరో పేరు.

↳ స్ఫూర్తి గీతం.

: 1882లో బంకింగ్‌చంద్ర చటర్జీ రచించిన నవలలోని

గీతం – బందేమాతరం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 1770-1800 తలంలో హిందూ సన్యాసులు, బ్రిటిష్ వారికి వ్యతిరేకంగా 'సన్యాసితిరుగుబాటు'. [షేమం, దోపిడీకి వ్యతిరేకంగా].

: బ్రిటిష్ వారికి వ్యతిరేకంగా పోరాడిన మొదటి వారు.

కార్యక్రమాలు:

: విభజన బిల్లును "రక్షాబంధన్ దినోత్సవం"గా జరుపుతున్నారు.

రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్ సలహామేరకు.

: బెంగాలీల యొక్క సాంస్కృతిక కేంద్రము - ఠాగూర్

ఏమర్ సోనార్ బంగ్లా ---------- గీత రచన.

[బంగ్లాదేశ్ జాతీయగీతం].

: బ్రిటిష్ వస్తువుల బహిష్కరణ.

: P.C రే అనే వ్యవసాయదారు కలకత్తాలో "Bengal - Swadeshi chemical store" పెట్టాడు. [ఠాగూర్ ఆర్థిక సహాయంతో].

: బ్రిటిష్ విద్యాసంస్థల బహిష్కరణ, స్వదేశీ సంస్థల ఏర్పాటు.

Eg: 1907 లో Bengal National college పెట్టాడు.

అరబిందఘోష్ principal.

: యువజన సంఘాల పెట్టాడు.

Eg: బెంగాల్‌లోని బారిసాల్‌లో "స్వదేశీ బాందవ్ సమితి" అనే యువజన సంఘాన్ని అశ్వినికుమార్‌దత్ పెట్టాడు.

[450 శాఖలు - బెంగాల్‌లో].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

నాయకులు :

Bengal :

: బిపిన్‌చంద్రపాల్

: శ్యామసుందర్‌చక్రవర్తి

: అరవిందఘోష్

: సురేంద్రనాథ్

BOMBAY

: తిలక్

పంజాబ్

: లాలాలజపతిరాయ్

: అజిత్‌సింగ్

Delhi & Jammy :

: సయ్యద్‌హైదర్‌రాజా

MADRAS :

: V.O చిదంబరం పిళ్లై

: నౌకాయాన సంస్థ స్థాపన - స్వదేశీ steam Navigation company.

: 1908 లో ఉద్యమం అణచివేయబడింది.
అప్పుడు నెరవేరలేదు.

: తని 1911లో బ్రిటిష్‌రాజు జార్జ్-V వచ్చిన సందర్భంగా Governor General హార్డింజ్-II - [Delhi దర్బార్] లో బెంగాల్ విభజన రద్దు ప్రకటన [జరిగింది]

1911లో ప్రకటనలు

: రాజధానిని కలకత్తా నుండి Delhi కి మార్చు ప్రకటన. [1912]
↓
జరిగింది

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

19/1/13

ఆంధ్రదేశంలో స్వదేశీ ఉద్యమం :

: 1905 లో మద్రాసు బీచ్ సమావేశం
– కాంగ్రెస్ నాయకులు.

: G. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యర్ – తీర్మానించారు.

ప్రాంతీయ ఆంధ్రులు :

1. గాడిచర్ల హరి సర్వోత్తమరావు
2. అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు.
3. గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి

: 1906 లో మద్రాస్ లో స్వదేశీ లాగ్ ఏర్పాటు.

: ఆంధ్రప్రాంత Incharges : for స్వదేశీ.

1. న్యాపతి సుబ్బారావు
2. K వెంకటరమణ

1907 : బిపిన్ చంద్రపాల్ పర్యటన ద్వారా ఉద్యమం ప్రారంభం.
కొంతమేరకు no result.

పర్యటనకు కారకులు :

1. మేల్కొని చిత్తారావు

: organiser. 1907

: Krishna పత్రిక Editor. [మచిలీపట్నం నుండి].

: 1902 లో ఈ పత్రికను కొండా వెంకటప్పయ్య ప్రారంభించాడు. [తరువాత Editor దాసు నారాయణరావు].

: మేల్కొని "ఆంధ్రభారత" అనే పత్రిక స్థాపన.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

2. చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం :

: బిపిన్ ప్రసంగాలకు ముగ్ధుడయ్యాడు.

పత్రికలు :

1. దేశమాత
2. మనోరమ.

నాటకాలు :

1. ప్రసన్న యాదవం
2. గయోపాఖ్యానం

: నాటకాలలో స్త్రీ వేషాలు - టుంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు [నాయకురాలు]

3. హాస్యకథలతో [Novel]

దేశభక్తి గీతాలు :

1. భారతఖండంబు చక్కని పాడి ఆవు - - - - - - -

కార్యక్రమాలు :

1. విదేశీ వస్తువుల బహిష్కరణ.

స్వదేశీ stores :

రాజమండ్రి - గోదావరి
- కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు.
- దేశోద్ధారక - బిరుదు.

పత్రికలు :

1. ఆంధ్ర పత్రిక - 1908 [mumbai]
2. భారతి ↓ 1914
3. దేశాభిమాని ↓ madras.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

విజయయాత్ర – పింగళి లక్ష్మీనారాయణ

నెల్లూరు – మహంకాళి వేంకటసుబ్బారావు.

భూదానోద్యమం – వెంకటేశ్వరరావు

కడప – జంగంకోట యాదయ్య.

2. స్వదేశీ విద్యాసంస్థల స్థాపన.

: 1907 లో మచిలీపట్నంలో జాతీయ కళాశాల స్థాపన.

కొండపల్లి హనుమంతరావు principal.

: 1910లో కళాశాల మచిలీపట్నం నిషేధం.

3. యువజన సంఘాల ఏర్పాటు చేయడం.

రాజమండ్రి – బాలభారత సమితి

మచిలీపట్నం – యువజన స్వరాజ్ సమితి.

సత్తెనపల్లి – జాతీయ విద్యార్థి వర్ధిని సంఘం.

4. గ్రంథాలు:

ఆంధ్రుడి సోమనాథరావు – జపాన్ చరిత్ర.

శ్రేయస్కరం – జవనాయం [నాటకం]

అత్తలి సూర్యనారాయణరావు – హిందూదేశ చారిత్రం.

చెరకువాడ వెంకటరమయ్య
&
గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావు – బాలాజీ పతితోద్ధారక్

చిన్నాయగారు భూమూర్తి – భారత దర్శనం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

సంఘటనలు:

1. రాజమండ్రి సంఘటన:

: 1907

: Teacher's Training College principal

మాక్‌డొంటల్ నిషేధాజ్ఞలు

1. విద్యార్థులు వందేమాతరం పాడుతూడదు.

2. పాల్గొనరాదు సమావేశానికి హాజరు కాకూడదు.

: వీరేశలింగం dismiss అయినాడు గాడిచర్ల.

గాడిచర్ల:

గ్రంథాలు:

1. కొలంబస్ జీవితచరిత్ర

2. విస్మృత రాజకవి SKDR పై

పత్రికలు:

1. స్వరాజ్

2. మాతృసేవ

3. The Nationalist.

4. cult of the Bullet.

: భార్య రాంబాయి "సౌందర్యవల్లి" అనే పత్రిక స్థాపన.

2. కాకినాడ కాంగ్రెస్:

: 1907 ← Dist. medical officer.

: Cap. కెంప్ బిషప్ రావు అనే బాలుడిని, వందేమాతరం పాడినందుకు బీభత్సం.

: SO clubs పై దాడులు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

3. కోటయ్య కొండు సంఘటన:

: 1909

: చున్నపరెడ్డి 6నెల శిక్ష విందాలనిసం వడ్డి తెచ్చాడు.
దీన వడ్డును police తెల్పిచుండగా, చున్నపరెడ్డి
Police ను చుంపాడు.

: చున్నపరెడ్డి arrest, లపడలు Police stn పై దాడి
2 పాయలు, 2 police ల మరణం.

: చున్నపరెడ్డి ఉరి.

4. తెనాలి బాంబు కేసు:

: 1909

: తంచర్లపాలెంలో బాంబు వేలి చున్నయ్య 6నెల
శిక్షనుడి వ్యక్తి.

: ముగ్గురి శిక్షలు:
1. చుతరయ్య తామయ్య [10yrs]
2. కోటంరాజు వేంకటరాయుడు [2yrs]
3. లకరాజు బసవయ్య [2yrs]

5. హోంరూల్ ఉద్యమం:

: 1916-17

: 1914-18 లో ఐర్లాండ్ లపడలు ఈ ఉద్యమాన్ని చేవట్టారు.

: స్వయంపాలన

: ఇండియాకి సెల్ఫ్ గవర్నమెంట్ తీసుకువచ్చింది.

: 1916 లో తిలక్, సెల్ఫ్ గవర్నమెంట్ వారువారుగా ఉద్యమం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

A. తిలక్ ఉద్యమం:

: 1916 లో తిలక్ హోంరూల్ లీగ్ ఏర్పాటు [April]

: ఛైర్మన్ Joseph బాప్టిస్టా

: N.C కేల్కర్ General Secretary.

: 3 ప్రాంతాలలో ఏర్పాటు. [6 శాఖలు]

1. Bombay
2. Central province
3. Karnataka.

డిమాండ్లు:

1. స్వయంపాలన
2. భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాల ఏర్పాటు.
   [Linguistic provinces]
3. ప్రాంతీయ భాషల్లో విద్యాభోధన.

B. అనిబిసెంట్ ఉద్యమం:

: 1916, Sep లో Home Rule League' యుద్ధంలో ప్రారంభం. స్వయం ఛైర్మన్.

: న్యాయస్థాయి లయర్ - జనరల్ సెక్రటరీ

: B.P వాడియా కోశాధికారి. [కాల్పనానాయుడు also]

1918 లో మద్రాస్ లేబర్ యూనియన్ స్థాపన.

[India లో తొలి కార్మిక సంఘం].

: 1917 లో ఉద్యమం కొన్నికారణాల వలన ఆగిపోయింది.

1. ఆగష్టు ప్రకటన:
   : Aug 20 1917
   : మాంటెగ్

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: లక్షణాలు

1. స్వాయంపాలన

2. భూభ్రుతాయుల పాలన [పార్లమెంటరీ Govt].

[మొదటి లక్ష్యం యుద్ధం తరువాత].

: 200 శాఖలున్నాయి.

: ఆంధ్రలో:

: గాడిచర్ల నాయకుడు. [Home rule కు].

1916 (Dec) INC సమావేశం:

: Lucknow

: అధ్యక్షుడు A.C మజుందార్.

ప్రధానాంశాలు:

1. Lucknow తలయిక. [చీలిన కాంగ్రెస్ వర్గాల తలయిక].

2. Lucknow ఒప్పందం

: కాంగ్రెస్, ముస్లింలీగ్ పార్టీలు కలసి లక్ష్యసిద్ధి పూర్తి-
రెకంగా పోరాటం.

Lucknow తలయిక : తిలక్, నెలిసెంట్ మధ్యవర్తిత్వం ద్వారా

: తిలక్, జిన్నా → కాంగ్రెస్, ముస్లింలీగ్ ఒప్పందం.

Condition:

1. లక్ష్యోకని యొడంబడికవర్గాలు [ముస్లింలకు 1909లో ఇవ్వబడింది]
యింటూయార్లే సంస్కరణలు.

కాంగ్రెస్ ఓడ్డుచెప్పకూడదు.

: పాకిస్థాన్‌కు బీజాలు ఇక్కడే పడ్డాయి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ఉగ్రవాద కార్యకలాపాలు :

1. upto – 1915 [మొదటిదశ]

2. 1925 onwards [రెండవదశ]

మొదటిదశ :

: upto 1915.

: ఇండియా, విదేశాల్లో వున్నాయి.

భారతదేశం :

: మహారాష్ట్ర నుండి ప్రారంభం.

మహారాష్ట్ర :

1. వాసుదేవ బల్వంత్ ఫాడ్కే :

: విప్లవ ఉద్యమ పితామహుడు.

: 1879 లో నిజాం ఇతనిని బంధించు, బ్రిటిష్‌వారికి అప్పజెప్పాడు.

: ఏడెన్ జైలుకు పంపగా, అక్కడే మరణించాడు.

[యెమన్ దేశం present].

2. చాపేకర్ సోదరులు :

1. బాలకృష్ణ చాపేకర్

2. దామోదర్ చాపేకర్.

: 1893లో "హిందూ ధర్మ సంరక్షిణి సభ" స్థాపన.

: 1897లో ర్యాండ్ [పూనా plague కమీషనర్] ను.

: వీరిద్దరి ఉరితీత.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

3. సవర్కర్ సోదరులు:

1. గణేష్ సావర్కర్

2. వినాయక్ దామోదర్ సావర్కర్.

: 1899లో 'మిత్రమేళ' అనే విప్లవసంస్థ పెట్టాడు.

1904లో "అభినవభారత్" గా మార్చు.

a. అనంతలక్ష్మణ్ కర్వాడే:

: 1909లో నాసిక్ జిల్లా జడ్జి జాక్సన్ ను హత్యచేశాడు.

b. మదన్‌లాల్ ధింగ్రా:

: 1909లో వైస్రాయ్‌విల్లిని లండన్‌లో హత్యచేశాడు.

: 1909లో లండన్‌లో ఉరితీత.

: V.D సావర్కర్ సోదరులను అండమాన్ జైలుకు.

: V.D సావర్కర్ జైలునుండి విడుదలయ్యాక "All India Hindu mahasabha'కు తోడ్పడ్డాడు.

బెంగాల్:

: 1902లో ప్రధానంగా 2 విప్లవ సంస్థలు.

1. అనుశీలన్ సమితి ఆఫ్ ఢాకా

: పులిన్ బిహారీదాస్ స్థాపకుడు.

: అండమాన్ జైలు.

2. అనుశీలన్ సమితి ఆఫ్ కలకత్తా.

: 500 శాఖలు.

స్థాపకులు:

1. ప్రమోద్‌మిట్టర్

2. జితేంద్రనాథ్ బెనర్జీ

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

3. భూపేంద్రనాథ్ దత్త [వివేకానంద సోదరుడు].

4. బరీంద్రకుమార్ ఘోష్.

: యుగాంతర్ - విప్లవ పత్రిక స్థాపన.

: స్థావరం : మునిక్‌తల గార్డెన్స్ [తలతల్లాలని బాంబుల్లో].

: Bomb's factory వర్ధలు.

: 1908 లో కింగ్స్‌ఫర్డ్ [ముజఫర్‌నగర్ జిల్లా Judge] పై

యత్నాయత్నం. దాడిలో ఇద్దరు బ్రిటిష్ మహిళల మృతి.

విప్లవాదులు:

1. కుదిరాం బోస్
[17yrs లో ఉరి]

2. ప్రఫుల్లకుమార్ చకి
[suicide]

: 1909 లో మునిక్‌తలా గార్డెన్స్ పై police ల దాడి, స్వాధీనం.

మధ్యభాగం:

1. జతీన్ ముఖర్జీ:

: బాగా జతిన్ అని పిలిచేవారు.

: బెంగాల్, ఒరిస్సాలో గదర్ సంస్థ వర్ధలు.

: 1915 లో బాలాసోర్‌లో జరిగిన
కాల్పుల్లో మరణం.

గదర్ = విప్లవ

మద్రాస్:

1. వాంచు అయ్యర్:

: భారత్ మాత సోసియేషన్ - స్థాపన.

: తే' అను collector యాత్ర.

: 1911 లో suicide.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

DELHI :

: 1912లో Governor General హార్డింజ్ -II పై బాంబు విసిరిన ప్రదేశం Delhi లో.

1. రాజ్‌బిహారీ బోస్.
   → జపాన్‌కు పారిపోయాడు.

2. సచింద్ర సన్యాల్
   → బందీ జీవన్ - అనే విప్లవ నవల.

విదేశాలలో విప్లవ కార్యకలాపాలు :

లండన్:

: శ్యామ్‌జీకృష్ణవర్మ [గుజరాత్]
   → ఇండియన్ సోషియాలజిస్ట్ - పత్రిక.
   → Indian Home rule league society స్థాపన.

ప్యారిస్:

: మాడమ్ భికాజీ కామా [Bombay]
: త్రివర్ణపతాకాన్ని విదేశాలలో ఎగరవేసిన మొదటి వ్యక్తి.
: వందేమాతరం పత్రిక స్థాపన.

బెర్లిన్:

: వీరేంద్రనాథ్ ఛట్టోపాధ్యాయ [తెలంగాణ]
: తల్వార్ - పత్రిక స్థాపన.

టోక్యో:

: రాస్‌బిహారీ బోస్
: India's Independence league స్థాపన.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: ఆజాద్ హింద్ ఫౌజ్ లో విలీనం.

కాబుల్:

: రాజమహేంద్ర ప్రతాప్

: బ్రిటిష్ వారికి పోటీ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు. [parallel Govt]

వాంకువర్:

: కెనడా

: బారక్ నాథ్ దాస్ [బెంగాల్]

: Free Hindusthan — పత్రిక.

శాన్ ఫ్రాన్సిస్కో:

: 1913 లో Hind Association of America' విప్లవ సంస్థ ఏర్పాటు. [గదర్ సంస్థ].

: గదర్ — పత్రిక స్థాపన.

స్థాపకులు:

1. సోహన్ సింగ్ భక్న

2. లాలా హరదయాళ్ [General seerartary]

3. మహ్మద్ బరకతుల్లా.

: 1914 లో కొమగట మారు సంఘటన →

నౌక.

376 మంది పంజాబీలను [Hongkong కు వాంకువర్].

ఈ నౌక కలకత్తా రాగానే వీరు గదర్ విప్లవకారులుగా

ధాతిందు బ్రిటిష్ వారి దాడి, చాలా మంది మరణం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 21. Feb, 1915 లో గదర్ తిరుగుబాటు ప్రణాళిక. [లాహోర్].

ఎందరు అరెస్ట్ అయ్యారు. విప్లవకార్యకలాపాలు stop అయ్యాయి.

రెండవదశ:

: From 1925.

: Hindusthan Republican Association - 1924.
- కాన్పూర్.

స్థాపకులు:

1. చంద్రశేఖర్ ఆజాద్
2. సచీంద్ర సన్యాల్
3. రామ్ ప్రసాద్ బిస్మిల్.

: 1925 లో భగత్‌సింగ్ ఈ సంస్థలో చేరాడు.

: 1926 లో దీనికి నులుపుతూ " భారత నవ యువాన్ సభ "ను భగత్‌సింగ్ స్థాపించాడు.

: 1928 లో HRA ను HSRA గా మార్చాడు.

Hindusthan Socialist Republican Association.

ప్రయత్నాలు:

1. 1925 లో కాకోరి దోపిడీ యత్నం. 40 మంది విప్లవాదుల అరెస్టు. 4 గురికి ఉరిశిక్ష.

1. రాజేంద్రలాహిరి
2. రోషన్‌సింగ్
3. అష్ఫాఖ్
4. రాంప్రసాద్ బిస్మిల్.

:

: సచీంద్ర సన్యాల్‌కు యావజ్జీవం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

2. సాండర్స్ [లాహోర్‌లో police officer] పై 1928లో యాక్షన్. [లజపతిరాయ్ మరణానికి కారకుడు].

1. చంద్రశేఖర్ ఆజాద్
2. భగత్‌సింగ్
3. రాజ్‌గురు. etc.

3. 1929లో పార్లమెంట్‌పై దాడి. [central hallలో].

1. భగత్‌సింగ్
2. బటుకేశ్వర్‌దత్.

: 23rd march 1931లో లాహోర్ జైలులో సాండర్స్ కేసులో ముగ్గురికి ఉరిశిక్ష

1. భగత్‌సింగ్ [24 yrs]
2. రాజ్‌గురు
3. సుఖదేవ్.

: 1929లో ఆజాద్ ఇర్విన్ ప్రయాణిస్తున్న రైలుపై దాడి. 1931లో పిత encounterలో యోధుడు. దీనిలో. HSRA పూర్తిగా ఓడిపోయింది.

INDIAN REPUBLICAN ARMY:

: 1930

: సూర్యసేన్ [బెంగాల్] స్థాపకుడు.

: చిట్టగాంగ్ ఆయుధాగారంపై దాడిచేసి ఆయుధాల అపహరణ.

: 2 మహిళలు పాల్గొన్నారు.

1. ప్రీతిలత [suicide]
2. కల్పనాదత్త

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 1933 లో సూర్యసేన్‌ను ఉరితీయడం జరిగింది.

13. గాంధీయుగం:

: 1869 oct 2 పోరుబందర్ [గుజరాత్].

: తండ్రి – కరమ్‌చంద్ గాంధీ

: తల్లి – పుత్లీబాయి.

: భార్య – కస్తూర్బాగాంధీ.

: 1893 – 1915 వరకు South Africa లో

: నాటాల్ Indian Congress – సంస్థ

: Indian openian – పత్రిక

: యాంటూస్వరాజ్ – పత్రిక గ్రంథం.

: S.A లో తన ఇంటిపేరు 'టాల్‌స్టాయ్‌ఫాం'.
[గాంధీపై ప్రభావం].

: 1915 లో ఇండియాకి తిరిగి వచ్చాడు.

: 1916 లో సబర్మతి ఆశ్రమం – అహ్మదాబాద్.

INDIA:

: 1917 లో చంపారన్ సత్యాగ్రహం
: 1918 లో ఖేడా ఉద్యమం
} రైతు ఉద్యమాలు.

: 1918 లో Ahemedabad లో:
– వస్త్రపరిశ్రమల కార్మికుల జీతాల పెంపుదలకోసం నిరాహారదీక్ష [First]
– కార్మిక సంఘం ఏర్పాటు
'Ahemadabad Textile labour union'.
– 35% Bonus పెంచడం జరిగింది.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

గాంధీ – జాతీయోద్యమాలు :

1. సహాయనిరాకరణ
2. శాసనోల్లంఘన
3. క్విట్ ఇండియా

1. సహాయనిరాకరణోద్యమం :

: 1920 Aug – 1922 Feb

కారణాలు :

1. రౌలత్‌చట్టం – 1919
   – పోలీసులకు విశేషాధికారాలు.
   Eg : వారెంట్‌తో పనిలేకుండా arrest.
   : Arrest చేసిన వ్యక్తిని వంతవాలమయినా జైలులో ప్రుంచవచ్చు.
   : దీనికి వ్యతిరేకంగా గాంధీ 'సత్యాగ్రహ సభ' పెట్టాలు. స్థాపిస్తారు.
2. జలియన్ వాలాబాగ్ యాత్రాకాండ.
   : 13 April 1919
   : 1000 మంది మరణం.
   : 10 April న రౌలత్‌చట్టం ద్వారా ఇద్దరు కాంగ్రెస్ నాయకుల అరెస్టు.
   1. Dr. సత్యపాల్
   2. సైఫుద్దీన్ కిచ్లు.
   : Arrest కు నిరసనగా సమావేశం.
   [NO permission]
   : punjab Governor michael O డయ్యర్.
   మార్షల్ లా విధించాడు.
   [ఒకరు కంటే ఎక్కువ మంది తిరగకూడదు].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: కాల్పులు జరిపింది జనరల్ డయ్యర్.

: దీనిపై విచారణకు హంటర్ కమిటీ – ఏర్పాటు.
డయ్యర్‌కు clean cheat.

: ఈ దురంతానికి నిరసనగా టాగూర్ "Night hood award" ను త్యజించాడు.

: 1940లో ఉద్ధాంసింగ్ లండన్‌లో michael o డయ్యర్‌ను హత్య చేశాడు. లండన్‌లో ఉరితీయబడ్డాడు.

3. 1919 చట్టం:

: మాంటేగు చెమ్స్‌ఫర్డ్ సంస్కరణలు

: ద్వంద్వపాలన ప్రవేశపెట్టారు. [రాష్ట్రపాలనలో].

: దీని రద్దుకోసం

కేంద్రంలో 1935

4. ఖిలాఫత్ ఉద్యమం:

: 1919 లో ముస్లింలు

: ఖలీఫా ను రక్షించమని [విడుదలకోసం] → టర్కీనుండి

: 6 లీ సోదరులు ప్రారంభించారు.

బ్రిటిష్ సైనికుల ఉపసంహరణ
టర్కీ రాజు 'ఖలీఫా' ను
విడుదల
చేయాలి.

1. మహ్మద్ 6లీ

2. షౌకత్ 6లీ.

: All India ఖిలాఫత్ Conference' – సంస్థ స్థాపన.
గాంధీ ప్రభుత్వం.

: పై యాటిని బ్రిటిష్‌వారు పట్టించుకోలేదు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

కార్యక్రమాలు :

1. లిటిష్ వస్తువుల బహిష్కరణ

2. విద్యాసంస్థల బహిష్కరణ. [800 విద్యాసంస్థల స్థాపన]

3. న్యాయస్థానాలను బహిష్కరించడం

1. C.R. దాస్ [దేశబంధు]
2. మోతీలాల్ నెహ్రూ
3. పటేల్
4. C. రాజగోపాలాచారి

} న్యాయవాద వృత్తిని త్యజించిన వారు.

4. శాసనసభలను బహిష్కరించడం. 1920 elections ను బహిష్కరించారు.

5. బిరుదులను త్యజించారు.

6. 1915 లో గాంధీ గారిచ్చిన "కైజర్-ఎ-హింద్" బిరుదును త్యజించారు.

7. 1921 లో లిటిష్ రాజు పర్యటన బహిష్కరించారు.

→ Feb 5, 1922 లో చౌరిచౌర [U.P] లో 22 మంది police లను సజీవదహనం. సత్యాగ్రహంలో ఇది త్యజిశాకం. కం ఉద్యమం నిలిపివేత.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ఆంధ్రలో సహాయనిరాకరణ :

: 1921 లో విజయవాడలో AICC సమావేశం.

: తిలక్ "స్వరాజ్నిధి" పర్యటన. [చరఖాలు కొనడానికి].

: పింగళి వెంకయ్యగారు రూపొందించిన త్రివర్ణపతాకం ఆమోదం.

పింగళి వెంకయ్య :

1. A National flag for India
2. సన్-యట్-సేన్ జీవితచరిత్ర

} గ్రంథాలు.

: న్యాయవాద వృత్తిని త్యజించినవారు.

1. టంగుటూరి
2. ఉన్నవలక్ష్మీనారాయణ
3. కొండా వెంకటప్పయ్య [దేశభక్త]
4. త్యాగిపెద్ద
5. గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి

: శాసనసభకు రాజీనామా సమర్పించినవారు.

1. కొండా వెంకటప్పయ్య
2. P. నరసింహారావు
3. P. వెంకటపతిరాజు

: ఎన్నికలు బహిష్కరించటంలో జస్టిస్ పార్టీ ఏకాకిరంలోకి.

తొలి C.M సుబ్బరాయలు శెట్టియార్. ఏనార్స్లో రాజీనామా.

రాజీనామా చేసిన తెలుగు 2nd C.M. [పానుగంటి జమీందార్]

↳ మొదటి ఆంధ్రుడు.

: 1920-37 వరకు ఏకగ్రీవంలో. INC elections

బహిష్కరణ.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 1937 లో Congress గెలుపు. C.M రాజగోపాలాచారి.

తెలుగు మంత్రులు:

1. టంగుటూరి
2. V.V.గిరి
3. బెజవాడగోపాలరెడ్డి

: సహాయనిరాకరణ ప్రభావాలు 1 ప్రాంతీయ ఉద్యమాలు.

1. చీరాల - పేరాల ఉద్యమం:

: 1921 లో రెండు గ్రామాలను కలిపి municipality గా మార్చు. [15000 జనాభా].

: దీనిక వ్యతిరేకంగా [b/c more పన్నుల భారం].

: నాయకులు యర్రగిరాల గోపాలకృష్ణయ్య [ఆంధ్రకేసరి]

: Native పెద్దగ్రంథాలు [Krishna].

: చీరాలలో "ఆంధ్ర విద్యాపీఠ గోష్ఠి" పేర్పాటు.

: April 6, 1921 లో గాంధీ ఈ గ్రామ సందర్శన.

: రామదండు 6నెల యువకుల సంఘం' పేర్పాటు.

[రామనగర్]

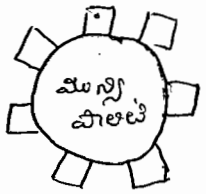

: బ్రిటిష్ వారు ఉద్యమాన్ని 6 కాలుచేశారు.

: 1938 లో బెజవాడగోపాలరెడ్డి వ్యూహ మున్సిపాలటి రద్దు.

: చీరాల - పేరాల వలసలు'

— P. నారాయణశాస్త్రి

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

2. పల్నాడు పుల్లరి సత్యాగ్రహం:

: 1921

నాయకులు:

1. ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ
2. పోదాంతం నరసింహాచార్యులు.

: మంచాలపాడు గ్రామంలో పాలసుతల్లులో 3 మరణం.

గ్రామపెద్ద తన్నగంటి వాన్నంటు మరణం.

3. పెదనందిపాడు వస్త్ర నిరాకరణోద్యమం:

: 1922

: పర్వతనేని వీరయ్యచౌదరి [ఆంధ్ర శివాజి]

: శాంతసేన యువజనసంఘం - స్థాపన.

: గాంధీగారి జోక్యంతో ఆగిపోయింది.

A.P స్వయంనిరాకరణలో మహిళలు:

1. మాగంటి అన్నపూర్ణమ్మ
   : నగలను తిలక్ స్వరాజ్యనిధికి
2. దువ్వూరి సుబ్బమ్మ
   : దేశ భాంధవి
3. ఉన్నవ లక్ష్మీ బాయమ్మ

గణమెళ్ల సత్యనారాయణ:

మాకొద్దీ తెల్లదొరతనం - - - - - - - - -

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

1922-30 మధ్యకాలంలో జాతీయోద్యమ సంఘటనలు:

: 1922-23 స్వరాజ్ పార్టీ స్థాపన [కాంగ్రెస్ ఖిలాఫత్ స్వరాజ్‌పార్టీ]

స్థాపకులు:

: C.R దాస్ [ఛైర్మన్]

: మోతీలాల్ నెహ్రూ [General secretary]

1922 (DEC) INC సమావేశం:

: గయలో

: ఛైర్మన్ C.R. దాస్.

: 1923 ఎన్నికల్లో పాల్గొనాలని దాస్, మోతీలాల్ వాదన

వేరే, రాజగోపాలచారి పాల్గొనకూడదని వాదన.

: voting ద్వారా election లో పాల్గొనకూడదని

నిర్ణయం. కం C.R దాస్ నియమం.

: parliament speaker గా విఠల్‌భాయ్ జయటోల్

↓

[స్వరాజ్ M.P]

: 1925 లో దాస్ మరణంతో పార్టీ ఛిద్రమైంది.

: ఆంధ్రలో స్వరాజ్ పార్టీకి నాయకుడు

: V.V రామదాసు [ఛైర్మన్]

సైమన్ కమీషన్ రాక:

: 1927 — 28

1. Indian states commission [బట్లర్ కమీషన్]

: కొండ-రాష్ట్ర సంబంధాలపైన.

2. Indian statutory commission [సైమన్ కమీషన్]

: 1919 చట్టం ఫలితాలు పర్యవేక్షణ.

కొత్తచట్టంకోసం సిఫారసులు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: భారత సభ్యులు లేరు. కనుక వ్యతిరేకం.

1927 INC సమావేశం:

: మద్రాసు

: M.A అన్సారీ అధ్యక్షుడు

: సైమన్‌బహిష్కరణ తీర్మాన ఆమోదం.

: Feb, 1928లో సైమన్ భారతకు వచ్చాడు. తన వ్యతిరేకంగా నిరసనలు.

LAHORE:

: లజపతిరాయ్ నాయకత్వంలో.

లక్నో:

: జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ

మద్రాస్:

: ఎనిమిది మందులు [అంటకేసం – ఈ ఉద్యమం వల్ల].

: పోలీసు తూటాల్లో పార్థసారథి అనే తొలి తెలుగు మరణం.

సైమన్‌కు మద్దతు:

1. జస్టిస్ పార్టీ
2. అంబేడ్కర్
3. ముస్లింలీగ్ పార్టీ.

తిలక్‌కు Home Rule వల్ల లాభమొస్తే!

మహాత్మా మరణమొచ్చినా మాలవ్యా

: సైమన్ నివేదికపై చర్చించడానికి Round table సమావేశాలు.

: సైమన్‌కు ప్రత్యామ్నాయంగా 1928లో INC "నెహ్రూ Report" విడుదల.

: 1929లో ముస్లింలీగ్ జిన్నా 14 సూత్రాల Report విడుదల.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

1929 (Dec) INC సమావేశం:

: Lahore

: జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ ఛైర్మన్

తీర్మానాలు:

1. సంపూర్ణ స్వరాజ్

2. 26, Jan 1930 న స్వాతంత్ర్యదినోత్సవ వేడుకలు జరపాలి.

3. Dec 31, 1929 12 a.m అలసారిగా ఆవర్ణ-యవస్త్రాన్ని ఆనరవేసింది.

4. రాసినది ఒప్పుకున యవస్త్రాన్ని నెహ్రూ ఆనరవేశారు.

5. Round table సమావేశ బహిష్కరణ.

6. శాసన ఉల్లంఘన ఉద్యమ తీర్మానం.

ఉగ్రవాదం నేగా
తమ లక్ష్యాలను సాధించడానికి
terror మార్గాలను
follow అవ్వడం.

29/2/13

2. శాసనోల్లంఘన ఉద్యమం:

[civil disobedience movement].

: హెన్రీ డేవిడ్ తొరో [USA] ఈ భావనను తెచ్చాడు.

: అన్యాయకరమైన చట్టాలను Govt చేస్తే ప్రతిఘటించడం దాని ఉల్లంఘించాలి.

: 1930లో గాంధీ

: 2 దశలలో జరిగింది.

1. 1930-31

2. 1932-33

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

మొదటిదశ:

: 1930 Feb లో CWC సమావేశం సబర్మతి ఆశ్రమం. ఉప్పుచట్టాలను ఉల్లంఘించాలని తీర్మానం.

: హోంరూల్ ఉద్యమం ఉధృతంగా. కం దీనిని ఉప్పుసత్యాగ్రహం అని కూడా అంటారు.

: గాంధీ ఇర్విన్‌కు 11 డిమాండ్లతో లేఖ – 11 points ultimatum' అంటారు.

1. 50% భూమిశిస్తు తగ్గించాలి.
2. 50% మిలటరీ ఖర్చుల కోత
3. భూరక్ష వ్యవస్థలకు రక్షణ కల్పించడం
4. మద్యపాన నిషేధం
5. ఉప్పు తయారుచేసుకునే వెసులుబాటు etc.

: సమాధానం రాలేదు. కం ఉద్యమం ప్రారంభం.

: 12th march 1930 78 మంది సత్యాగ్రహులతో గాంధీ సబర్మతి నుండి దండికి పాదయాత్ర.

: 6th April 1930 దండి చేరుకుని ఉప్పు సత్యాగ్రహం ప్రారంభం ఈ పాదయాత్రనే దండి మార్చ్ అంటారు.

: 78 మంది సత్యాగ్రహుల తెలుసుకోవలసిన వివరాలు.

ఎంతో పెళ్ళి గదర్‌పార్టీలో చేరిన వీళ్ళకి ఆంధ్రుడు దిక్కొచ్చాడయ్యా!

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

తమిళనాడు:

: వెదారణ్యము నెలి గ్రామంలో

: రాజగోపాలచారి నాయకత్వం

KERALA:

: పయ్యనూర్ [కాలకట్] లో

: K. కేలప్పన్

ORISSA:

: దర్శన

: సరిజినినాయుడు

: Hyd లో బెంగాలి కుటుంబంలో పుట్టింది

: తండ్రి ఘోరనాథ్ ఛటోపాధ్యాయ
[నిజాం కాలేజ్ లో ఒక teacher]

: గోవిందరాజులునాయుడు [తెలుగు] ని
ప్రేమ వివాహం.

: Nightingale of India

గ్రంథాలు:

: Golden threshold
[ఇంటి పేరు also same]

: The broken wings

: కాంగ్రెస్ కు ఛైర్మన్ అయిన మొదటి భారతీయ
మహిళ.

1925 (Dec) INC, కాన్పూర్ సమావేశం - సరోజిని నాయుడు
ఛైర్మన్.

1917 లో నైటింగేల్

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: స్వాతంత్ర భారతదేశంలో గవర్నర్‌గా పనిచేసిన తొలి మహిళ [U.P].

పాకిస్తాన్ తీరంలో:

పెషావర్:

: ఖాన్ అబ్దుల్ గఫార్ ఖాన్

: సరిహద్దు గాంధీ.

: ఖుదాయి ఖిద్మత్‌గార్ – యువజన సంఘం ఏర్పాటు.

[Red shirts అని కూడా పిలుస్తారు]

: భారతదేశం సమైక్యంగా వుండాలని కోరుకున్నాడు.

: భారతరత్న పొందిన మొదటి విదేశీయుడు.

[రెండవవాడు నెల్సన్ మండేలా]

: ఈ కాలంలోనే లండన్‌లో Round table సమావేశాలు జరిగాయి.

రౌండ్ టేబుల్ సమావేశాలు:

మొదటి:

: NOV 1930 – Jan 1931

: రామ్‌సే Mc. Donald [P.M] నిర్వహించాడు.

: బ్రిటిష్‌ఇండియా నుండి 57 మంది ప్రతినిధులు.

1. md. జిన్నా
2. ఆగా ఖాన్
3. md. షఫీ
4. md అలీ [సమావేశంలోనే మరణించాడు]

} ముస్లింలీగ్

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

Indian Liberal Federation:

1. శివనాథ శాస్త్రి
2. C.Y. చింతామణి [ఆంధ్రుడు]
3. తేజ్ బహదూర్ సప్రూ.

: ఈ పార్టీని 1917 లో సురేంద్రనాథ్ బెనర్జీ స్థాపించాడు.

All India Hindu mahasabha:

1. M.R. జయకర్
2. ముంజే

→ దళితుల ప్రతినిధిగా – అంబేడ్కర్.
[మూడు Round table సమావేశాలకు హాజరు]

→ 16 మంది సంస్థానాల నుంచి హాజరు
1. ఓక్బర్ హైదరీ [నిజాం తప్పు p.m]
2. యీర్జ ఇస్మాయిల్ [mysore తప్పు pm]

→ 16 మంది British ప్రతినిధులు.

→ INC బైర్జాజరు.

→ చర్చలను ఆపి, రెండవ సమావేశాలను Sep 1931 లో
జరుగుతుందని ప్రకటన.

గాంధీ – ఇర్విన్ ఒప్పందం:

: March 5, 1930

ముఖ్యాంశాలు:

1. శివనాథ శాస్త్రి
2. తేజ్ బహదూర్ సప్రూ
3. M.R. జయకర్

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

INC 46వ్ సమావేశం:

: 1931 march

: కరాచి

: వల్లభాయ్ పటేల్.

తీర్మానాలు:

1. గాంధీ-ఇర్విన్ ఒడంబడిక ఆమోదం.
2. ప్రాథమిక హక్కుల తీర్మానం [పటేల్ ప్రవేశపెట్టాడు]
3. జాతీయ ఆర్థిక విధానం [జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ]

రెండవ సమావేశం:

: sep 1931

: గాంధీజీ

: సరోజినీ నాయుడు.

: లండన్‌లో 46వ్ నియోజకవర్గాల విషయంలో లండన్‌లో విభేధించి సమావేశం జరిగినట్.

: ఇండియాకి తిరిగివచ్చి Jan 1932 తిరిగి శాసనోల్లంఘన.

: గాంధీని Arest చేసి పూనాలోని వరవాడ జైలులో తరలింపు.

: 1932 Aug లో Ramse mc Donald "Communal award" లో దళితులకు 71 46వ్ నియోజకవర్గాలు ఇస్తున్నట్లు ప్రకటన.

: దీనికి నిరసనగా గాంధీ వరవాడ జైలులో ఆమరణనిరహారదీక్ష.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

పూనా ఒడంబడిక :

: 1932 sept

: అంబేడ్కర్, గాంధీ మధ్య.

: 71 ఖళితనియోజకవర్గాలకు బదులు 148 నియోజక-
వర్గాలను ఇవ్వాలి. [ఉమ్మడి నియోజక వర్గాలు]

మూడవ సమావేశం :

: NOV 1932

ఆంధ్రలో శాసనోల్లంఘన :

: కొండా వెంకటప్పయ్యను ఉప్పు సత్యాగ్రహకారిగా

: ఆంధ్రరాష్ట్రమంతా సత్యాగ్రహ-శిబిరాలు ఏర్పాటు.

1. విజయనగరం
2. Guntur
3. పల్లిపాడు [Nellore]
4. సీతానగరం [E.G]
5. బళ్లారి
6. వేదవనం [మద్రాస్‌లో వేంకటాచల
ఇంటిపేరు]

ఉప్పు సత్యాగ్రహం :

మచిలీపట్నం – దుట్టాళి
– ముట్నూరి
– కయ్యూరి వెంకటేశ్వరం

విశాఖపట్నం
– అన్నేటి విశ్వనాథం

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

చూల్లంగి [Near కాకినాడ]

– తులసు సాంబమూర్తి

నెల్లూరు

– బెజవాడ గోపాలరెడ్డి.

మైలాపూర్ [మద్రాస్]

– టంగుటూరి

– దుర్గాబాయి దేశ్‌ముఖ్

రాయలసీమ

: కళ్లూరి సుబ్బారావు.

మహిళల పాత్ర:

→ ఉద్యమంలో పాల్గొని జైలుకెళ్లినవారు.

1. రుక్మిణి లక్ష్మీపతి
2. భారతీదేవి రంగ
3. వల్లభనేని సీతామహాలక్ష్మి
4. కంఠంపాటి మాణిక్యాంబ

కవులు:

తిరుపురనేని రామస్వామి చౌదరి:

: వీరగంధము తెచ్చినారము ---------- దేశభక్తి గేయం.

: ఉద్యమ సందర్భంగా రాశాడు.

: కులనిర్మూలన సంఘం – స్థాపన [రత్నాజీరావు]

: తెనాలికి Municipal chairman గా

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

రాజగోపాలు:

: C.R రెడ్డి ఇతనికి ఆంధ్ర బెర్నాండ్ షా' అని పేరు పెట్టారు.

వ్యక్తిసత్యాగ్రహ ఉద్యమం:

: 1940-41

: పరిమిత స్వేచ్ఛకోసం.

: 25 వేల మంది సత్యాగ్రహులు పాదయాత్ర ద్వారా Delhi కి చేరుకోవాలి.

: మొదటి సత్యాగ్రహి
- ఆచార్య వినోభా బావే.
- 1951 పోచంపల్లి [NLG] నుండి ప్రారంభించాడు.
- గాంధేయమార్గాలలో భూములు పేదలకు పంచేది.

: రెండవ సత్యాగ్రహి జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ.

3. క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం:

: 1942 Aug - Dec.

: చివరి ఉద్యమం [గాంధీ]

కారణాలు:

1. జపాన్ భారతీను ఆక్రమిస్తుందన్న భయం.

2. England సంక్షోభం.

తక్షణకారణాలు:

1. క్రిప్స్‌రాయబారం విఫలంకావడం.

ప్రధాని విన్స్టన్ చర్చిల్. గాంధీని 'కృశనగ్న ఫకీర్' అని పిలిచేవాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➔ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: స్టాఫర్డ్ క్రిప్స్ ఇండియాకు పంపబడ్డాడు.

: యుద్ధంలో సహాయం చెస్తే : యుద్ధం తరువాత

1. Domenian status

2. రాజ్యాంగపరిషత్తు ఏర్పాటు చేస్తామని proposal.

: ఖాతాదారులపై గాంధీగారి వ్యాఖ్య.

'post date cheque drawn on a crashing bank'

: క్రిప్స్ రాయబార విఫలం. క్విట్ ఇండియా ఉద్యమ ప్రారంభం.

: Aug 8 1942 Bombay లో ఉద్యమాన్ని గాంధీ ప్రారంభం.

: గాంధీగారు 'DO or Die' కి పిలుపు.

: Aug 9 న గాంధీతో సహా, పలువురు నాయకుల అరెస్టు.

ఉద్యమం Directionless
Leaderless.

: నాయకత్వం విద్యార్థుల చేతుల్లోకి.

: BHU students
→ హింసాయుత సంఘటనలు.

: ఈ సంఘటనలను చూసి చరిత్రకారులు "August-విప్లవం' అని పిలుస్తారు.

: Governor General లిన్‌లిత్‌గో: చర్చిల్‌కు ఉత్తరం రాస్తూ "most dangerous situation after 1857." అని రాశాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

మహిళా ఉద్యమకారిణిలు:

1. రుక్మిణీ లక్ష్మీపతి:
   : స్వాతంత్ర్యం తర్వాత Delhi కి తొలి మేయర్.

2. ఉషా మెహతా:
   : Bombay నగరంలో రహస్య రేడియో ప్రారంభం.

రంగంలో క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం:

: కళా వెంకట్రావు రహస్య circular ని తయారుచేసి 6 జిల్లా కాంగ్రెస్ కార్యాలయాలకు పంపాడు.

: దీనిని "కర్నూల్ circular" అంటారు.

: కళావెంకట్రావు arrest. [కర్నూల్ circular case]

ఆజాద్ హింద్ ఫౌజ్:

: కాంగ్రెస్‌తో సంబంధం లేని ఉద్యమం

: సుభాష్ చంద్రబోస్

: Indian National Army [INA].

: 1942 లో సింగపూర్‌లో cap. mohansingh ప్రారంభించాడు.

mohansingh:

: రెండవ ప్రపంచయుద్ధంలో యుద్ధఖైది.

: జపాన్ సహకారంతో స్థాపన.

: 45,000 మంది.

సుభాష్ చంద్రబోస్:

: 1896 లో కటక్ native.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 1919లో ICS గా మంయేత.

: 1920లో ఉద్యోగానికి రాజీనామా, కాంగ్రెస్‌లో చేరిత.

: 1943 ఆజాద్‌హింద్ ఫౌజ్ - నాయకత్వం.

: గాంధీ, బోస్‌ల మధ్య ఘర్షణ.

: బోస్ వర్గపోరాటం ద్వారా లక్ష్యసాధన.

1938 (DEC) INC సమావేశం:

: హరిపుర్ [గుజరాత్]

: సుభాష్‌చంద్రబోస్ ధ్యేయుడు.

: గాంధీకి ధ్యేయుడై వహించిన ఏకైక సమావేశం

1924 బెల్గాం సమావేశం.

1939 (DEC) INC సమావేశం:

: త్రిపుర [M.P]

: పట్టాభిసీతారామయ్య [గాంధీ ధ్యేయుడు] vs బోస్.

: బోస్ తిరిగి ఎన్నిక.

: ఈ రెండు సమావేశాలు వారి మధ్య దూరం పెంచింది.

: 1940లో బయటకు వచ్చి "FORWARD BLOCK" పార్టీ స్థాపన.

[present socialist party].

: 1941లో house arrest నుండి తప్పించుకుని, ఇండియాని

వదిలి వెళ్ళాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

కార్యక్రమాలు :

: జపాన్ వారు భారత్‌పై ఆధిపత్యం వహించుటయు

ఓటు యంత్రము పై దృష్టిందు.

: 2 లక్షలకు సైన్యాన్ని పెంపొందించాడు.

: 1943లో ఆజాద్ హింద్ పాఠశాలలు

: దీని 2 స్థావరాలు

1. సింగపూర్
2. రంగూన్

: జోష్ నినాదం :

'Give me blood, I will give you - Independence'.

: జైహింద్ స్లోగన్.

: పిలుపుల మహిళలు కూడా చేరారు.

: 4 దళాల ఏర్పాటు

1. గాంధీ దళం
2. నెహ్రూ దళం
3. సుభాష్ దళం
4. ఝాన్సీ దళం

: cap లక్ష్మీ సెహగల్ దళాధిపతి.

: రాష్ట్రపతి పదవికి, తలాంపై పోటీ.

చర్యలు :

: జోష్ నినాదం చలో Delhi. [కీలక మార్పు యాత్ర]

: 60,000 మంది బందీలుగా, 3 నాయకులతో సహా

1. P.N సెహగల్
2. షానవాజ్ ఖాన్
3. సుధీర్ కుమార్ దిల్లాన్.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: ఐఎన్ఎ ఎర్రకోటలో పెట్టి విచారణ

ఎర్రకోట విచారణ / INA విచారణ.

: స్వాయత్తపోరాటం చేసి విముక్తి చెయించిన

నాయకులు :

1. జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ
2. భూలాభాయి దేశాయ్ [గుజరాత్]
3. తేజ్‌బహదూర్ సప్రూ
4. కైలాసనాథ్ కట్జూ

: Aug 18, 1945 లో ప్రత్యేక యుద్ధవిమానంలో బ్యాంకాక్ నుండి టోక్యోకు బయలుదేరాడు.

: బోస్ విమానం ఫార్మోసా వద్ద కూలిపోయిందని Japan ప్రకటన.

1,
[తైవాన్]

: 200M లో M.K. ముఖర్జీ తయారీ బోస్ మరణంపై నివేదిక.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

భారతదేశ స్వాతంత్ర్యం – విభజన :

: 1929లో INC స్వాతంత్ర తీర్మానం (లాహోర్). 1947 లో సాధన

: ముస్లిం లీగ్ 1940 లో లాహోర్ సమావేశంలో
ద్వీజాతిసిద్ధాంత లక్ష్యాన్ని ఎంచుకున్న. 1948 లో సాధన.

: 1930లో మహ్మద్ ఇక్బాల్ కాశ్మీర్‌కు చెందిన ఉర్దూ కవి.
ముస్లిం ఎక్కువగా ఉన్న రాష్ట్రాలు స్వయం ఎక్కువ శక్తి కావాలని కోరాడు.

: 1933లో రహమత్ అలీ చౌదరి "సార్వభౌమాధికారంలో-
కూడిన రాజ్యం కావాలని" డిమాండ్.

: పాకిస్థాన్ భావనకు పితామహుడు
– md. ఇక్బాల్.

1. C.R FORMULA :

: 1944

: 1942 లో INC కి రాజీనామా, క్విట్ ఇండియా ఉద్యమానికి
వ్యతిరేకంగా

: 'స్వతంత్ర పార్టీ' – స్థాపన.

1. కాంగ్రెస్, ముస్లింలీగ్ పార్టీల ఉమ్మడి పోరాటం
2. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత Pakisthan ను విడదీయడం.
3. ప్లెబిసైట్ [ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ]

గాంధీ, జిన్నా చర్చలు విఫలం. CR Formula రూపు కాలేదు.

: పోరాటంలో ముందడుగు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

2. వావెల్ ప్లాన్:

: 1945

అంశాలు:

1. Executive Council లో 14 మంది సభ్యుల్లో 13 మంది భారతీయులు, 1 ఆంగ్లేయుడు [రక్షణశాఖ]

2. 6 గురు ముస్లింలు, 7 గురు ముస్లిమేతరులు వుండాలి.

3. ముస్లింలీగ్ పార్టీ, INC లు సభ్యులను నిర్ణయిస్తాయి.

: June 14, 1945 లో సిమ్లా సమావేశం.

జిన్నాతల్లి విఫలం. వావెల్ ప్లాన్ విఫలం.

: స్వాతంత్ర్యం ఉశగా భారత్

3. కేబినెట్ మిషన్ ప్లాన్:

: 1946

: 1వ ప్రధాని లేబర్ ముగ్గురు సభ్యుల కేబినెట్ మిషన్‌ను India కి పంపించాడు.

సభ్యులు:

1. సర్ పెథిక్ లారెన్స్ [Chairman]

2. A.V అలెక్జాండర్

3. స్టాఫర్డ్ క్రిప్స్.

: భారతదేశ స్వాతంత్రానికి వీలుగా సహాయం చేయడానికి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

సిఫారసులు :

1. భారతదేశ విభజనను తిరస్కరించింది.

* 16 Aug 1946 కలకత్తానగరంలో ముస్లింలీగ్ పార్టీ చేపట్టిన చర్యదినంగా ప్రకటన.
చెయింతర హింసాత్మక ఘటనలు జరిగాయి.

2. అఖిలభారత సమాఖ్యను ఏర్పాటు చేయడం.
[11 రాష్ట్రాలు + 563 సంస్థానాలు]

3. రాజ్యాంగ పరిషత్‌ను ఏర్పాటు చేయడం.
[9th Dec 1946 లో రాజ్యాంగపరిషత్ తొలిసమావేశం]

4. కేంద్రంలో తాత్కాలిక ప్రభుత్వ ఏర్పాటు.
[Sep 2, 1946 లో తాత్కాలిక ప్రభుత్వ ఏర్పాటు]
9 + 5
INC ML

14 మంది మంత్రులు :

1. నెహ్రూ	– PM
2. పటేల్	– Home minister.
3. బలదేవ్‌సింగ్	– Defence
4. రాజగోపాలాచారి	– విద్యాశాఖ
5. జాన్ మథాయి	– పరిశ్రమల శాఖ
6. ఆసఫ్ ఆలీ	– Railways
7. రాజేంద్రప్రసాద్	– Agriculture
8. జగ్జీవన్‌రామ్	– Labour

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

9. హోమ్ రూల్ — గనులు, విద్యుచ్ఛక్తి

ముస్లింలీగ్ మంత్రులు:

10. లియాఖత్ ఖాన్ — Finance

[Pak లాల్ లేథాని]

: ఖైద్-ఎ-ఆజం గని పిలుస్తారు [md. ఈ జిన్నాను]

11. హుజన్ ఫార్ ఖాన్ — Health.

12. ఘజ్నీర్ రబ్ నిష్తర్ — communications

13. T.T. చుండ్రిగర్ — వాణిజ్య శాఖ

14. జోగేంద్ర మండల్ — న్యాయశాఖ.

: 1947 Aug 15 తరువాత ముస్లింలీగ్ సభ్యులు రాజీనామా.

మంత్రివర్గ పునర్వ్యవస్థీకరణ.

4. మౌంట్‌బాటెన్ ప్లాన్:

: 3rd June plan గని కూడా అంటారు.

: June 3, 1947.

: Feb 20, 1947 పార్లమెంట్‌లో బ్రిటీష్ ప్రకటన.

"June 1948 కంటే ముందే స్వాతంత్ర్యం."

: march 1947లో మౌంట్‌బాటెన్ ఇండియాకి వచ్చాడు.

అంశాలు:

1. బ్రిటీష్ ఇండియాను 2 స్వాతంత్ర దేశాలుగా విభజన.

2. రెండు రాజ్యాంగ పరిషత్తుల ఏర్పాటు

3. బెంగాల్, పంజాబ్ రాష్ట్ర విభజన & రాష్ట్ర శాసనసభలు నిర్ణయిస్తాయి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

4. 563 సంస్థానాల స్వతంత్రాన్ని తిరస్కరించడం జరిగింది.

5. Boundary Commission ఏర్పాటు చేయాలి.

: పార్లమెంటు ఆమోదం. "భారత స్వాతంత్ర్య చట్టం -1947".

: సరియైన్ Commission chairman - రాడ్‌క్లిఫ్.

[China-India ల మధ్య మెక్‌మోహన్ రేఖ 1911]

: June 1948 వరకు మౌంట్‌బెన్ Governor General.

[స్వతంత్ర భారత దేశ మొదటి Governor General]

: తర్వాత మొదటి భారతీయ వ్యక్తి భారతీయ Governor General - రాజగోపాలాచారి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

7. నిజాం చరిత్ర

: 1687లో కుతుబ్‌షాహీల పాలన అంతం.

: 1687–1724 వరకు మొగల్‌ల పాలనలో అంతర్భాగం

: 1724 లో నిజాం పాలన ప్రారంభం.

: 1724–1948.

: నిజాం అసలు పేరు మీర్ ఖమరుద్దీన్ ఖాన్.

: ఔరంగజేబు కాలంలో 4000/4000 మన్సబ్‌దారుగా పనిచేశాడు.

: ఔరంగజేబు ఇతనికి 'చిన్‌కులిచ్‌ఖాన్' బిరుదిచ్చాడు.

: ఫరుఖ్‌సియార్ ఇతనికి 'నిజాం-ఉల్-ముల్క్' బిరుదిచ్చాడు.

ఇతని కాలంలో Deccan కు సుబేదారుగా [1713–15] పనిచేశాడు.

: మహ్మద్ షా రంగీలా కాలంలో "వజీర్" బిరుదు ఇచ్చారు.

Deccan కు రెండవ సారి గవర్నర్‌గా [1720–22] నియమితం

రాజధాని ఔరంగాబాద్.

: 1722–24 లో వజీర్ [pm] గా పనిచేశాడు.

: 1724 లో Deccan లో రాష్ట్ర స్థాపన.

: Deccan Governor ముబారిజ్‌ఖాన్‌కి 11 Oct 1724 లో యుద్ధం [షకర్‌ఖేడ్ యుద్ధం].

: నిజాం ఇతని ఓడించి నిజాం రాష్ట్ర స్థాపన.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: నిజాం రాష్ట్రం నుంచి
మరాఠాలు, కర్ణాటక్, mysore
రాష్ట్రాలు ఆవిర్భవించాయి.

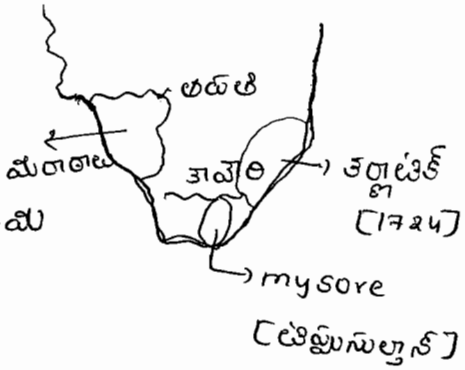

: బ్రిటిష్‌వారు కోస్తాంధ్ర, రాయలసీమ
ప్రాంతాల ఆవిర్భవించాయి

నిజాం ద్వారా పరిపాలించబడ్డ ప్రాంతాలు:

1. తెలంగాణా.
2. ఉత్తరకర్ణాటక
3. మరాఠా.

: నిజాం రాష్ట్రపాలనలో 7 + (3) సుబా నిజాంలు పాలించారు.

1. నిజాం - ఉల్ - ముల్క్:

: 1724 - 48

: మొదటి నిజాం.

: 1728 - పాల్కేడ్ యుద్ధం - బాజీరావు - I
ఇతనిని ఓడించారు.

: ముషీగాయ్ సంధి. చౌత్ చెల్లించడానికి సిద్ధం.

: 1738 భోపాల్ యుద్ధము - బాజీరావు - I

: మురైసరై సంధి [నిజాం ఓటమి].

: 50 లక్షల నష్టపరిహారం.

: మాళ్వా ప్రాంతం మరాఠాలకు ఇవ్వాలి.

: Deccan సుబేదార్ అనే పేరుతో పరిపాలించాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

2. నాజర్‌జంగ్ :

: 1748-50

: కుమారుడు

: East India company కి మద్దతు

: కర్నూలు నవాబు మొహ్మత్ ఖాన్ ఇతనిని చంపించాడు.

3. ముజఫర్‌జంగ్ :

: 1750-51

: రాజధాని బీరంగూడ.

: కడప జిల్లా లకిరెడ్డిపల్లిలో చంపబడ్డాడు.

మొహ్మత్ ఖాన్, ఉమ్దుల్ నబీ ఖాన్ (కడప నవాబ్)

లు చంపించారు.

4. సలాబత్‌జంగ్ :

: 1751-61

: ఉత్తర సర్కార్‌లను ఫ్రెంచివారికి ఇచ్చాడు.

(2) 5. నిజాం అలీఖాన్ :

: రెండవ నిజాం అంటారు.

: 1768 - 1803

: నిజాం-ఉల్-ముల్క్ బిరుదుడు.

: నిజాం బిరుదును తీసుకున్న మొదటివాడు.

: 1770లో రాజధానిని బీరంగూడ నుండి Hydకు

మార్చాడు.

: Raymonds అనే ఫ్రెంచి అధికారి [టిప్పుసుల్తాన్ దగ్గర పని చేశాడు]

Hydలో Gunfoundry ని స్థాపించాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: ఇతని Hyderabad లోపలు మూసారాం అని పిలిచేవారు.

: ఇతని నివాసి మలక్‌పేట్‌లోని మూసారాంబాగ్‌లో.

: 1798 లో సైన్యసహకార పద్ధతిపై నిజాం సంతకం.

: మొదటగా Resident గా వచ్చినవాడు J.P కిర్క్‌పాట్రిక్.

: ఖైరున్నిసాబేగంను వివాహం చేసుకున్నాడు.

: ఉత్తరసర్కార్‌లు, రాయలసీమ ఆంగ్లేయులకిచ్చాడు.

నిర్మాణాలు:

1. మోతీమహల్
2. గుల్షన్‌మహల్
3. లోషన్ బంగ్లా

(3) 6. సికింధర్ జా:

: 1803–29.

: సికింద్రాబాద్ నగరనిర్మాణం. [1806-07]

: దివాన్ – మీర్ ఆలం

: మీర్ ఆలం చెరువు Hyd లో ఇతని పేరు మీదుగా

: DY. pm [పేష్కార్] – చందూలాల్.
[ఖతి కులస్థుడు]

: Resident – రస్సెల్స్

– ప్రత్యేక సైన్యం రస్సెల్స్ బ్రిగేడ్ ఏర్పాటు.

: బాంక్ Governor మహీపతిరాయ్ తిరుగుబాటు.

British సహకారంతో అణచివేత.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: దానిలో నిజాం ఆర్థికంగా దివాలా.

: ఇతనికి Finance ఇవ్వడానికి పామర్ & co Hyd లో స్థాపన.

: కొత్తగా వచ్చిన Resident – మెట్‌కాఫ్ ఇతను.

[బ్రిటిష్ నుండి 80 లక్షల రుణాన్ని తక్కువ వడ్డీకి తెచ్చి పామర్‌కంపెనీకి చెల్లింపు]

: దానిలో పామర్ కంపెనీ దివాలా.

: మెట్‌కాఫ్ పరిపాలన సంస్కరణలను ప్రతిపాదించాడు. కాని ఎవరూ ఒప్పుకోలేదు.

(H) 7. నాసిరుద్దౌలా:

: 1829 – 57

: 6వ ఫ్రెంచి – స్రే.

: జఖందార్ల తిరుగుబాటును రస్సెల్స్ బ్రిగేడ్ ఓటమిపొందించింది.

: వహాబి ఉద్యమాన్ని ఓటమిపొందించాడు.

: 21 may 1853 బ్రిటిష్ రాణితో 'బేరార్ సంధి'.

ఒప్పందంతో బదులుగా 3 జిల్లాలను బ్రిటిష్‌వారికిచ్చాడు.

1. బేరార్
2. ఉస్మానాబాద్ } మహారాష్ట్ర
3. రాయచూర్ [కర్ణాటక].

: దానిపై సంతకం చేసిన దివాన్ – సిరాజ్-ఉల్-ముల్క్.

: ఇతని మేనల్లుడు సురాబుజ్ లోహాన్ ప్రధానిగా

[1853-83] నియమితం

[సాలార్‌జంగ్ – 1 గా ప్రసిద్ధి].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: British Resident ఛేజర్ బిరుద సంపత్ నిరసనగా రాజీనామా.

(5) 8. కిష్టుట్టోలా :

: 1857 – 69

: నిజాం – V

: సిపాయిల తిరుబాటు ధనచివేతలు కొలతకొలత.

: Star of India బిరుదు by British

(కులచేల యుద్ధము)

: చౌమహల్లా ప్యాలెస్ నిర్మాణం పూర్తయ్యింది.

: స్థలకీనామా palace నిర్మించబడింది.

– విక్టర్ – ఉక్ – ఉము) [నవాబ్].
(64తారీ)

(6) (9) మీర్ మహబూబ్ ఖాన్ :

: 1869 – 1911

: 3 సంవత్సరాల వయస్సులో నిజాం

: సాలార్‌జంగ్ – II నిజపరిపాలకుడు.

: 1884 లో పట్టాభిషేకం.

[Governor General రిప్పన్ ప్రభువు].

: సాలార్‌జంగ్ – II 1883 లో మరణం.

కుమారుడు సాలార్‌జంగ్ – III నియమితం

[మీర్ లాయక్ ఖాన్]. [1884–87]

: సాలార్‌జంగ్ – III 21 Feb 1884 లో ఉద్భవం –

రాజభావంగా [మొదటిసారి].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: ములీక్, నాన్‌ములీక్ ఘర్షణలు ప్రారంభం.

: 1883లో థాందా రైల్వే ఆందోళన - నిజాంకు వ్యతిరేకంగా జరిగిన మొదటి ఆందోళన.

(ములీక్ = స్థానికుడు)

1. ఉఘోరనాథ్ ఛటోపాధ్యాయ
2. దస్తూర్ జోషి హోషాంగ్
3. బుల్లా ఒబుల్ ఖయ్యూం

} ఉద్యమకారులు.

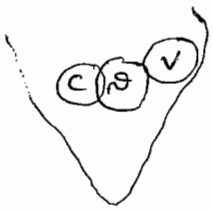

V = విజయవాడ.

: ముస్లిమని రెండేళ్లపాటు దేశబహిష్కరణ.

(7) 10. ఉస్మాన్ ఖలీఫాన్:

: 1911–48

: సాలార్‌జంగ్–I ప్రధాని.

[మీర్ యూసుఫ్ ఖాన్] –[1912–15]

: సాలార్‌జంగ్ మ్యూజియం నిర్మాత.

ఆధునీకరణ కార్యక్రమాలు:

1. ఉస్మాన్‌సాగర్ [గండిపేట]
2. నిజాంసాగర్
3. మీర్‌ఆలం సాగర్

: ఆధునిక పరిశ్రమల స్థాపన.

1. charminar సిగరెట్లు
2. నిజాం షుగర్స్ లిమిటెడ్ [టూధన్]
3. సిర్పూర్ కాగజ్‌నగర్ Paper mill [ఆదిలాబాద్]
4. DBR mills [వస్త్రపరిశ్రమ]

[దివాన్ బహదూర్ రామ్‌గోపాల్]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 1914 లో పురావస్తుశాఖను ప్రారంభించాడు.

: 1919 లో Osmania university స్థాపన.

: First university in A.P.

: కొంత ఇస్లామీకరణ జరిగింది.

ఉదా: పాలమూర్ — మహబూబ్‌నగర్

ఇందూర్ — నిజామాబాద్

వలగండ్ల — తెలంగాణ

మన్నుకోట — మహబూబాబాద్.

ధారాశివ — ఉస్మానాబాద్ [మహారాష్ట్ర].

: 1948 లో Hyd రాష్ట్రం విలీనం. [పైనిచర్య ద్వారా]

సాలార్‌జంగ్ – I :

: 1853 – 83

: ముగ్గురు నిజాంలకు P.m గా I, II, III.

: పైటుస్ నెం అంగ్లేయ రెసిడెంట్ దగ్గర చిన్నప్పటి నుంచి శిక్షణ.

సంస్కరణలు:

1. సుంకాల రద్దు. దాని స్థానంలో 1865 లో జిల్లాలుండి విధానం కలదు. [14 జిల్లాలు].

2. ప్రతి జిల్లాకు తాలుఖ్‌దార్ నియామకం.

3. తాలుఖ్‌దార్‌లను సమన్వయం చేసే board మజ్లిస్ – ఎ – మాల్‌గుజారి. [దివాన్ court].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

పోలీసు సంస్కరణలు :

: రెవెన్యూ, పోలీసు విధులను వేరుచేశాడు.

: కొత్త పోలీసుశాఖల ఏర్పాటు.

[మహకాము - ఇ - కాల్వాలి] - థియతి

: జిల్లాస్థాయి - మహతయిన్ [S.P]

: కమీన్ - C.I

: చౌకిదార్ - S.I

న్యాయవ్యవస్థ :

: ఎత్తేత సివిల్, క్రిమినల్ కోర్టుల ఏర్పాటు.

: civil లో కింది స్థాయి court మున్సిఫ్.

Criminal court మెజిస్ట్రేట్

: civil జిల్లాస్థాయి - దివాని దొలత్

: criminal " - ఫౌజ్‌దారి దొలత్.

: High court - మహాతమ - ఇ - సదర్

: Supreme court - మజ్లిస్ - ఎ - ముఆళ్.

రెవెన్యూ - ఆర్థిక సంస్కరణలు :

1. సైన్యాన్ని బాగా తగ్గించాడు.

2. ఉద్యోగుల సంఖ్యను తగ్గించాడు.

3. పోలంపాటను రద్దుచేసి రైత్వారీవిధానం తెచ్చాడు.

4. ఎత్తేత Revenue department - మహతామాయ - ఇ - మాల్ - గుజార్.

5. హాలసిరి పొండినాణేల ముద్రణ.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 1860లో లండన్‌కు వెళ్లి, రాయచూర్, ఉస్మానాబాద్‌ను తిరిగి పొందాడు. [బ్రిటిష్]

రవాణా సౌకర్యాలు:

: సోలాపూర్ to Hyd రోడ్డు మార్గం.

: Hyd to వాడి [Kaz] రైలు మార్గం.

విద్యాసంస్కరణలు:

: 6 కొత్త మదర్సాలను నిర్మించాడు.

1. సాలార్ దారుల్ ఉలూం [1855]
2. మదర్సా-ఎ-పొజ్జ (1878)

: పాశ్చాత్యవిద్యకోసం school, college స్థాపన.

1870 – Engineering college
1870 – City highschool
1872 – చాదర్‌ఘాట్ highschool
1873 – Girls highschool.

(1887) వెండి విలాసం 6 మంది పిల్లలు తెలిపే పద్యాలు [సాలార్‌జంగ్ మరణానంతరం]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➔ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

21/12/13

సామాజిక - సాంస్కృతిక - రాజకీయ చైతన్యం :

: తెలంగాణాలో 1900 తరువాత ప్రారంభం, కోస్తాంధ్రాలో 1850's.

కారణాలు :

1. నిజాం నిరంకుశ విధానాలు.
2. చరిత్రాస్పృహను పరిచయం.

   Eg : 1892 లో 'Record' చరిత్రపై నిషేధం.

   : చదవ 6నా వ్యక్తి వ్యాసాలు (నిజాంకు వ్యతిరేకంగా) రాసినందుకు

   పోషణలోపరణ.

3. భూస్వామ్య దోపిడీ

   : తెలంగాణాలో వ్యవసాయ భూమిలో 40% జమీందార్ల చేతుల్లో.

4. హిందూ వివక్ష.

   Eg : విద్యాసంస్థలు, Scholarships.

5. తెలుగు భాషకు ఉపమానం, ఉర్దూకు ప్రాధాన్యత.

6. నిరక్షరాస్యత. [5 శాతం కంటే తక్కువ].

తెలంగాణాలో ఉద్యమాలు :

1. గ్రంథాలయ ఉద్యమం :

   :

   : కొమరాజు వెంకటలక్ష్మణరావు. [గ్రంథాలయ ఉద్యమ పితామహుడు]

   : తెలంగాణాలో ఉద్యమాలకు నాంది.

   లక్ష్యం :

   : పుస్తకాల ద్వారా విజ్ఞానం

   : గ్రంథాలయాల స్థాపన

   : తెలుగు పుస్తక రచన, సేకరణ, ముద్రణ.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: ప్రధానంగా History, Science లను ప్రోత్సహ.

గ్రంథాలయాలు:

1. 1901 – Hyd – శ్రేష్ఠమైనదిగా అంధ్ర భాషానిలయం.
– రావిచెట్టు రంగారావు సమాసంలో ప్రారంభం.

2. 1904 – యస్వకొండు – శ్రీరాజరాజనరేంద్ర భాషానిలయం

3. 1905 – వరంగల్ – శబ్దానుశాసన ఆంధ్ర గ్రంథాలయం.

4. 1905 – సికింద్రాబాద్ – ఆంధ్రసంవర్ధిని గ్రంథాలయం.

: పుస్తక ముద్రణకోసం విజ్ఞానచంద్రికామండలి – స్థాపన.

ఇతర స్థాపకులు:

1. గాడిచర్ల
2. కయ్యూరివర
3. నాయనిసెంకటరంగారావు.
: [మునగాల జమీందార్]
: కొమర్రాజు ఇతని దగ్గర దివానుగా పనిచేశాడు.
: గ్రంథాలయ ఉద్యమానికి ఆర్థికసహాయం.

ముద్రించిన గ్రంథాలు:

1. కొమర్రాజు – రచనలు:

1. హిందూమహాయుగం [Ancient period]
2. మహమ్మదీయమహాయుగం
3. శివాజీ చరిత్ర
4. ఆంధ్రవిజ్ఞాన సర్వస్వం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

2. C.R రెడ్డి:

1. ఆర్థశాస్త్రం

2.

3. చిలుకూరి వీరభద్రరావు

1. ఆంధ్రుల చరిత్ర

4. గాడిచర్ల:

1. ఆంధ్రులసంక్షిప్త చరిత్ర.

కోస్తాంధ్రలో గ్రంథాలయ ఉద్యమం:

: 1866లో విశాఖపట్నంలో సరస్వతీ గ్రంథాలయం.

: ఆదినారాయణమూర్తి ప్రారంభించారు.

: ఆంధ్రదేశంలో మొదటి Library.

: 1914లో విజయనగరంలో రామమోహనధర్మ పుస్తకభాండాగారము.

: వెంకటరమణయ్యగారు ప్రారంభించారు.

: 1914లో ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ సంఘ స్థాపన

: అధ్యక్షుడు మోచర్ల రామచంద్రరావు

: వెంకటరమణయ్య General secretary.

2. ఆర్యసమాజ్:

నిజాంరాష్ట్రం:

: Hydలో 1892లో ప్రారంభం.

: స్థాపకుడు కేశవరావు కొరటకర్ ┐

: వామన్‌రావు నాయక్ │

: పండిట్ వినాయక్‌రావు │ స్థాపకులు.

: మాధవ నారాయణస్వామి │

: నరేంద్రజీ ┘

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

కార్యాలయాలు:

: 1905 లో వివేకవర్ధని పాఠశాలను కోఠిలో ప్రారంభించాడు.

: 1938 లో నిజాం ను వ్యతిరేకంగా సమ్మె.

దీనికి నాయకుడు కాశీనాథ్ భైద్య.

: Oct 24 1938 దౌర్జన్యంగా Hyderabad Day జరుపుకున్నారు. గాంధీగారి జోక్యంతో సమ్మె విరమించారు.

3. HINDU SOCIAL CLUB:

: 1892 లో Hyd.

: యాంటీ ప్రభుత్వ సంస్థలకు కార్యాలయంగా.

నాయకులు:

1. రాఘవేంద్రనాయనీగర్
2. కృష్ణ అయ్యంగార్
3. రామచంద్రపిళ్లై

4. SOCIAL SERVICE LEAGUE:

: 1915

: కేశవరావు కోఠిలో

వామనరావు నాయక్ లు ప్రారంభించారు.

లక్ష్యాలు:

1. విద్యను ప్రోత్సహించాలి.

2. గ్రంథాలయాలు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

5. పండిట్ జవహర్లాల్ నెహ్రూ:

: 1889 నవంబర్ 14 న జన్మించారు

: హిందూ, ముస్లిం మిశ్రమ కుటుంబం

: అలహాబాద్ లో జన్మించారు

: 1912 – బారిస్టర్ పట్టా

: 1916 – కమలా కౌల్ ను వివాహం చేసుకున్నారు.

: ఇందిరా ప్రియదర్శిని అనే కుమార్తె జన్మించారు.

6. ఆంధ్రజన సంఘం:

: 12 NOV 1921

: HYD

: T. రంగారావు నివాసంలో ప్రారంభం.

స్థాపకులు:

1. K.V రంగారెడ్డి
[తొలి అధ్యక్షుడు]

2. మాడపాటి హనుమంతరావు
[తొలి General Secretary]
: ఆంధ్రపితామహుడిగా ప్రసిద్ధి.
: తెలంగాణా ఆంధ్రోద్యమము – గాంధీ.

3. మందుముల నరసింగరావు

4. బూర్గుల రామకృష్ణారావు.

: T.K. కార్వే – తెలంగాణాలో సమావేశం [గోలకొండ]
↓
తీర్మానం

ఈ సమావేశంలో వెంకటరామారావు తెలుగులో మాట్లాడుతూ

నిరసనించారు. So walk out చేసి సంఘ స్థాపన.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

లక్ష్యాలు:

1. తెలుగు భాషా, తెలుగు సాహిత్యాన్ని ప్రోత్సహించాలి.
2. తెలుగు చరిత్రను వెలుగులోకి తీసుకురావాలి.
3. గ్రంథాలయ ఉద్యమాన్ని నడపడం
4. తెలుగుభాషలో విద్యను ప్రోత్సహించడం. more importance to women education.
5. పదవల్ల చైతన్యాన్ని నింపడం.

: జనసంఘాలన్నీ యున్నకొండలో సమావేశం పెట్టాలు చేసి 'ఆంధ్రజన-సంఘం,' ఆంధ్రజనకొండసంఘం' గా మార్చు. [1923 Apr].

: తొలి సమావేశం 1923 — HYD.

గోపాల్‌రెడ్డి — అధ్యక్షుడు.

మాడపాటి — General secretary.

కార్యక్రమాలు:

1. సాహిత్యపరిషత్తుల పెట్టాలు [కవుల సంఘాలు]

a. కాళోజీనారాయణరావు — ప్రగతిశీల సమితి

b. దాశరథి కృష్ణమాచార్యులు — తెలంగాణ రచయితల సంఘం.

- నా తెలంగాణ కోటిరతనాల వీణ - - - - - -

c. రావినారాయణ రెడ్డి — నవ్యసాహితి సమితి.

2. ఆదిరాజు వీరభద్రరావు

: ఆంధ్రపరిశోధక సంఘం స్థాపన.

: తెలంగాణ శాసనాలు — పుస్తక ప్రచురణ.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

3. సురవరం ప్రతాపరెడ్డి:

: ఆంధ్రుల సాంఘిక చరిత్ర – గ్రంథం

3. గ్రంథాలయ సంస్థల సమావేశాలు జరిగాయి.

: 1925 – మధిర [ఖమ్మం జిల్లా] – తొలి సమావేశం

: 1927 – సూర్యాపేట [నల్గొండ] – రెండవ సమావేశం.

4. 1928 లో "ఆంధ్ర తాలిన్యుల పాఠశాల" [Hyd] స్థాపన.

5. ప్రజల్లో చైతన్యానికి పత్రికల స్థాపన.

1922 – నాలగి పత్రిక [నల్గొండ]

– స్థాపకులు: కె. వెంకట్రావు

– నరసింహారావు

1922 – తెలుగు – ఇంగుర్తి [వరంగల్]

– బద్దిరాజు సోదరులు

a) సీతారామచంద్రరావు

b) రాఘవరంగారావు

10 May 1926 – గోలకొండ [Hyd]

– వెంకటరామిరెడ్డి [ఆర్థిక సహకారం]

↳ Hyd కాన్సుల్

– సురవరం ప్రతాపరెడ్డి సంపాదకుడు.

సురవరం ప్రతాపరెడ్డి:

: ప్రజాపక్ష పత్రిక స్థాపన.

గ్రంథాలు:

1. హైందవ ధర్మవీరులు

2. హిందూ యోధులు

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

3. గోలూరు తప్పుల సంచిత

4. ఆంధ్రుల సాంఘీక చరిత్ర

5. రామాయణ విశేషాలు

: విజ్ఞానవర్ధిని పరిషత్ సంస్థను స్థాపించారు.

ఎల్లాప్రగడ సీతాపుమారి:

: గోలూరు పత్రికలో స్త్రీ వాదులపై వ్యాసాలు.

: 1930 లో ఆంధ్రజనకాంధ్ర సంఘం' ఆంధ్రమహాసభ' గా మార్పు.

ఆంధ్రమహాసభ:

1. నిజాం ఆంధ్రమహాసభ:

! 1930 లో ఏర్పాటు. [1930 – 46]

లక్ష్యాలు:

1. మహిళల హక్కులసాధన పొరాటం.

2. రైతులసాధన ఉద్యమాలు

3. దళితులు [అస్పృశ్యులను ముఖ్యధారలోకి]

4. సామాజిక దురాచారాల రూపుమాపటం.

: 1930 – 46 మధ్యకాలంలో 13 సమావేశాలను

నిర్వహించారు.

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

S.NO	సం॥	పట్టణం	తిరుగుబాటుదారుడు	ప్రాధాన్యత.
1.	1930	జోగిపేట [మెదక్]	సురవరం ప్రతాపరెడ్డి	→ ఆంధ్రమహాసభ స్థాపన స్థాపకులు: యుగంధర్ పొట్టిముత్ ఆంధ్రమహాసభ - ప్రతిక స్థాపించింది
2.	1931	పాపరకొండ	బూర్గులరామకృష్ణారావు	-
3.	1934	ఖమ్మం	పులిజాల వెంకటరంగారావు.	-
4.	1935	సిరిసిల్ల	మాడపాటి హనుమంతురావు	-
5.	1936	షాద్‌నగర్	K.V రంగారెడ్డి	-
6.	1937	నిజామాబాద్	ముదుముల నర్సింగారావు.	1. తెలుగులోనే పత్రిక మాట్లాడాలనే నిబంధన సడలింపు 2. భూధ్యాయుల పాలన రంజింపచాలని నిజాంకు డిమాండ్. → ఆంధ్రసభలో 2 వర్గాలు 1. కమ్యూనిస్టులు [Communist] → నాయకుడు రావినారాయణరెడ్డి 2. మితవాదులు
7.	1940	బాగమలాంపురం	ముదుముల నర్సింగారావు.	
8.	1941	చిలుకూరు	రావినారాయణరెడ్డి	—
9.	1942	ధర్మవరం	మాడిరాజు రామకోటేశ్వర్‌రావు	- ఆంధ్రమహాసభను పెంచుచేశారు. - మొదటి మహిళా కమ్యూనిస్టులు N. సుందరమ్మ
10.	1943	HYD	K.V రంగారెడ్డి	→ 26 may 1943 ఆంధ్రసారస్వత పరిషత్ ఏర్పాటు.

1944 లో 2 వ కమ్యూనిస్టు సుందరయ్య రెడ్డి → మొదటి కమ్యూనిస్టు: లాకినేని శంకరనారాయణరావు.

Downloaded at www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➔ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

11. 1943

: 1953 దాకా

రామానుజారావు

ఉన్నాడు.

[present : C. నారాయణ రెడ్డి

ఉన్నాడు]

11. 1944 భువనగిరి రావినారాయణరెడ్డి → రెండు ముఖ్య సభ జరిగింది.

1. అజాదీ

2. ముక్తాదీ

12. 1945 వడికొండ రుంయుముల నర్సింగరావు)

[ముక్తాదులు]

1945 [ముక్తాదులు] ఖమ్మం రావినారాయణరెడ్డి

13. 1946 కంది [మెదక్] జుక్కలూరు రంగారావు)

[ముక్తాదులు]

: 1946లో ముక్తాదులు Hyderabad State Congress లో విలీనం

ఉన్నాదులు CPI లో విలీనం.

HYDERABAD STATE CONGRESS :

! 1938

: స్వామి రామానంద తీర్థ స్థాపించాడు.

: Sep 8, 1938 లో నిజాం ప్రభుత్వ ఓక్బర్ హైదరీ పార్టీని

నిషేధించాడు.

విక్రయ చర్చలు :

: నిషేధంపై చర్చలు

పాల్గొన్నవారు :

1. కాశీనాథ్ త్రివ్వ

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

2. మందుముల నర్సింగరావు

నిజాంతరపున:

1. బహదూర్ యార్ జంగ్

2. కిలియార్ జంగ్

: యీక్ ఇత్తెహాద్ [యథాతథ] 1946 లో నిషేధం ఎత్తివేత.

వందేమాతర ఉద్యమం – ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం:

: 1938

: విద్యార్థులు.

కారణాలు:

1. హిందూ వివక్షత.

నాయకులు:

1. P.V నరసింహారావు

2. రామకృష్ణారావు

3. తర్బుకేశం

4. అయిల్ల రామచంద్రారెడ్డి

5. చెన్నారెడ్డి

6. మూకల రామచంద్రారెడ్డి.

: గాంధీ, బోస్ మద్దతు పలికారు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

తెలంగాణ సాయుధ పోరాటం :

: 1946-51

: తెలంగాణ రైతులు, communist ఆధ్వర్యంలో.

: భూస్వామ్యవ్యతిరేక పోరాటంగా

: ఇదొరతమైన ఉద్యమం 1969 లో నక్సల్బరి [West Bengal] లో జరిగింది. [నక్సల్ ఉద్యమం].

: నక్సల్ బరి 1969 నుండి వచ్చింది. కం పై ఉద్యమాన్ని నక్సలైట్ ఉద్యమం అనలేము.

COMMUNIST PARTY OF INDIA : [CPI]

: 1920

: తాష్కెంట్ నగరం [రష్యా]

: స్థాపకుడు M.N రాయ్.

: Indiaలో 1925 లో సింగవేలు ఆధ్వర్యంలో కాన్పూర్‌లో ప్రారంభం

నాయకులు:

1. S.A డాంగే
   : Socialist అనే పత్రిక స్థాపన
   : తొలి కార్యదర్శి పత్రిక
2. ముజఫర్ అహ్మద్
3. నళిని గుప్త
4. షౌకత్ ఉస్మాని
5. P.C జోషి etc.

: CPI 1964 లో చీలిపోయింది.

CPI [రష్యా అనుకూలం]

CPI(M) [China అనుకూలం]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: కాంగ్రెస్‌లోని socialist నాయకులు 1934 (Dec), Bombay సమావేశంలో "Congress socialist party' స్థాపన.

↓

Congress లో ఒక భాగం.

స్థాపకులు:

1. ఆచార్య నరేంద్రదేవ్ [ఛత్రపతి]
2. జయప్రకాశ్‌నారాయణ్
3. రామ్‌మనోహర్ లోహియా
4. యూసుఫ్ మెహ్రాలీ etc.

: 1935 లో N.G రంగా Andhra Socongress socialist party ప్రారంభం.

ఆంధ్రలో:

! 1934 లో socialist party ని స్థాపించినవారు పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య.

: రహస్యంగా స్థాపించబడింది [b/c CPI పై నిషేధం వుంది]

ఇతరనాయకులు:

1. తెంగుపాటి సత్యనారాయణ
2. చండ్రరాజేశ్వరరావు

: socialist party లో వుంటూ కార్యక్రమాలను నిర్వహించారు.

కార్యక్రమాలు:

1. రాడికల్ పాఠశాలల స్థాపన
2. న్యాపర్తి కామేశ్వరరావు Guntur జిల్లాలో ఒక రాడికల్ పాఠశాలను స్థాపించాడు.

: కంకిపాడు పాఠశాల [విజయవాడ] లో పాఠాలు నేర్పుతున్నారు.

1. రావినారాయణరెడ్డి
2. బద్దం ఎల్లారెడ్డి

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

3. N.G రంగా నాయకత్వంలో [1938-39] ఇచ్ఛాపురం నుండి మద్రాసు వరకు పాదయాత్ర

పాల్గొన్నవారు:

1. చలసాని వాసుదేవరావు
2. పొన్నలగడ్డ రామలింగయ్య
3. పుచ్చలశ్యామసుందర్‌రావు

పతితలు:

1. పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య – విశాలాంధ్ర
2. N.G రంగా 1. – చిలకపత్తి
   2. – ప్రజాబంధు
   3. – వాహిని
3. ఆంధ్రపత్రిక – జనవాణి
   – కాగడా
4. ముట్నూరి చంద్రశేఖర్‌రావు – నవశక్తి
5. కొండపల్లి వెంకట్రావు – ఉదయిని.

సాయోత్సం:

1. నార్లవెంకటేశ్వరరావు – నేటిరష్యా
2. గడ్డిలింగయ్య – విప్లవవీరులు
3. క్రొవ్విడి లింగరాజు – మార్క్స్‌గారికి రాసిన మదర్ ను తెలుగులో అనువదించాడు.

కార్ల్ మార్క్స్ - దాస్‌కాపిటల్
– communist-
మానిఫెస్టో

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

4. శ్రీ శ్రీ :

: శ్రీరంగం శ్రీనివాసరావు

: 1910 విశాఖలో పేద బ్రాహ్మణకుటుంబంలో జన్మించాడు.

: ఆయన పుస్తకాలు - వీరసింహ - విజయసింహ
→ 10 సంగీల వయస్సులో.

1. ఖడ్గ సృష్టి
2. సీతసీత ముప్పీడకలు
3. ట్రాసక్రోడులు
4. కొంటె కోణాలు
5. దేనంతము [స్వీయచరిత్ర]
6. యుగప్రస్థానం
→ 1950లో వ్రాయబడింది.
→ వచనకవితలు.
→ తన యిద్దరు కొంపెల్ల జనార్థనరావుకి అంకితమిచ్చారు.

: 1970 లో విరసం అనే సంస్థని స్థాపించాడు.

: స్వర్ణోత్సవ ఆయన సమగ్రశం ఇచ్చాడు.

తెలంగాణాలో Communist party :

: 1940 లో Hyd లో నాస్తిక్ సొసైటీ స్థాపించబడింది.

: మోతీలాల్ సప్తా స్థాపించాడు.

: 1946 లో రావినారాయణరెడ్డి తర్వాత communist party స్థాపించబడింది.

: 1946-51 వరకు తెలంగాణ సాయుధ పోరాటాన్ని చేసింది.

: కైతంగ పోరాటాన్ని ఎసునూరి నుండి ఎసునూరి దొరేమళ్ళ రాయచంద్రారెడ్డి దొర్లాన్ని వ్యతిరేకించగా

: పోరాటంలో దొడ్డి కొమరయ్య అనే కైతు తొలి చరమబలిదాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website → https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: దానిలో ఉద్యమం వ్యాప్తి చెందింది. Communist లు involve కావడం వలన సాయుధపోరాటంగా మారింది

Communist నాయకులు:

1. రావినారాయణరెడ్డి
2. బద్దం ఎల్లారెడ్డి
3. ఆళ్వార్ స్వామి
4. దొడ్డి కొమరయ్య మొదటి అమరవీరుడు.
5. మగ్దూం మొహియుద్దీన్

→ తెలంగాణా CPI కి General secretary.
→ ఉర్దూ కవిత్వం రచయితల సంఘం స్థాపన.

: ప్రధానంగా 3 దళాల ఏర్పాటు

1. గెరిల్లా దళం.
2. గ్రామరక్షక దళం
3. విధ్వంసక దళం

→ ప్రధాన శత్రువులు రజాకార్లు.

రజాకార్లు:

: 1927 లో నవాబ్ సర్ధర్ యార్ జంగ్ నిజాం రాష్ట్రంలో ఒక మత సంస్థ 'మజ్లిస్-ఎ-ఇత్తేహాదుల్ ముస్లిమీన్' ను స్థాపించాడు [MIM]

: మత శాఖకు తొలి అధ్యక్షుడిగా ఖాసిం రజ్వీ

: 1925 లో నాగపూర్ లో RSS స్థాపించబడింది.

: స్థాపకుడు హెడ్గేవార్.

: 1940 లో మత శాఖ Director బహదూర్ యార్ జంగ్ MIM కు ఒక సంస్థగా రజాకార్లను స్థాపించాడు.

రజాకార్లు - సుశిక్షిత తాత్కాలికులు

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 30 మంది రజాకార్లకు ఒకపటి సాలార్.

: తాలుకా స్థాయిలో – సాలార్-ఎ-సాథీర్.

: జిల్లా స్థాయిలో సాలార్-ఎ-కబీర్

: ఒప్పర్-ఎ-లోగ – Apex body.

: 1946 లో ఖాసిం రిజ్వీ నాయంలో పూర్తిగా MIM మిలిటెంట్ సంస్థగా మారింది.

: రజాకార్లు communistలు, కైతులు, యోధులపై దాడి.

: ఇమ్రోజ్ లో ఉర్దూ పత్రిక – సంపాదకుడు షోయబుల్లా ఖాన్ నిజాం రజాకార్లను వ్యతిరేకంగా రాసినందుకు Aug 21 1948 న దాయణ చంపి.

: 1948 లో Hyd సంస్థానం విలీనం.

: 1951 oct 21 సాయుధపోరాటం ఆపివేయబడింది.

సాయుధపోరాటంపై గ్రంథాలు:

1. రావినారాయణ రెడ్డి:

→ వీరతెలంగాణ నా జ్ఞాపకాలు - జ్ఞాపకాలు.

ఇతర గ్రంథాలు:

1. నాగార్జునసాగరం
2. ఒడుంబాసుందరి
3. దివ్వెల ముత్యాలు

3. ఆరుట్ల రామచంద్రారెడ్డి:

: తెలంగాణ పోరాట స్మృతులు

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

3. దొడ్డపల్లి వెంకటేశ్వరరావు

– తెలంగాణ రైతుల సాయుధ పోరాటం చరిత్ర.

4. దాశరథి కృష్ణమాచార్యులు:

– జనపథము
– కిన్నెధార
– యుద్ధవాణి } ఇతరగ్రంథాలు.

5. యాసిరెడ్డి భాస్కర్‌రావు & సుందరసత్యనారాయణ – మాభూమి [నాటకం]

6. పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య

– Telangana people's struggles and it's lessons'

ఇతరగ్రంథాలు:

1. విప్లవపథంలో నా యాత్ర [స్వీయచరిత్ర]
2. విశాలాంధ్రలో ఇజ్రాత్పూర్.

నిజాం పాలన రంగం కావటం:

: నిజాం విలీనాన్ని తిరస్కరించాడు.

: దాంతో భాగ్యరెడ్డి వర్మ Hyderabad state congress – "Joint Indian union movement" ను ప్రారంభించాడు.

: 1947 Aug 27 Hyd ముక్త "విలీనదినోత్సవం" గా జరుపుకున్నారు.

: ఖాసిం రిజ్వీ ఇత్తిహాద్-ఎ-ముస్లిమీన్ స్థాపన

: రాయనంద లేఖ నాయకత్వంలో దుర్గామ

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: యథాపూర్వస్థితి పిటిషిన్ :

: 29 NOV 1947

: నిజాం, నెహ్రూ Govt.

నిబంధనలు :

: ప్రధాని చర్చలనంతరం ఒప్పందంపై సంతకం

1. రక్షణ, విదేశాంగ వ్యవహారాలు భారతదేశానికి అప్పజెప్పాలి.

2. భారత Agent General ను Hyd లో నియమిస్తారు.

3. ఒప్పందకాలం 1 సం॥.

సైనికచర్యకు కారణాలు :

1. Agent General గా K.M మున్షిని నియమించారు.
[భారతీయ విద్యాభవన్ స్థాపించాడు].

ఎటువంటి కార్యాలయం ఇవ్వలేదు.

2. పాకిస్తాన్‌తో సత్సంబంధాలు.

3. నిజాం ప్రధాని లాయక్ అలీ – పాకిస్తాన్ అలా ప్రధాని లియాఖత్ అలీ –
ఈ ఇరువురు కలసి రాజకీయాలు చేయడం.

4. General ఇడ్రూస్ [నిజాం సేనాని] కి కోట్ల రూపాయలతో ఆయుధాల –
కొనుగోలుకు ప్రయత్నం.

5. రజాకార్ల దుశ్చర్యలు.

6. 10 Sep 1948 pak సలహాతో దొడ్డారెడ్డి సమితికి నిజాం పిర్
ఫిర్యాదు చేయడం. [రక్షణ కారణం – సైనిక చర్యకు].

దొరను చుట్టిన దూత – మెయిన్ నవాజ్ జంగ్.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

వల్లభభాయి పటేల్:

: Indian బిస్మార్క్

: ఉక్కు మనిషి

: ఇతని secretary V.P మీనన్ ప్రముఖ పాత్ర.

: 13 sep – 17 sep సైనికచర్య జనరల్ J.N చౌదరి ఆధ్వర్యంలో

: operation polo' అని పేరు పెట్టారు.

: 17th sep 1948 Hyd భారత్‌లో విలీనం.

: నిజాం ను Hyd state కు రాజ్ప్రముఖ్ (Governor) గా నియమించారు.

: 1948–49 మధ్య జనరల్ J.N చౌదరి పాలన బాధ్యతలు. [సైనిక పాలన].

: 1949–52 వరకు Govt లో ICS ఆధికారి M.K వెల్లోడి ముఖ్యమంత్రి పదవిని నియమించారు.

: 1952 లో మొదటి సారిగా ఎన్నికలు. కాంగ్రెస్ విజయం

: తొలి Hyd రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి – బూర్గుల రామకృష్ణారావు [MBNR]

: ఈయన సాధ్య తవి.

1. కృష్ణశతకం
2. సారస్వతవ్యాస మంజరీ } తెలుగు
3. పండితరాయలచరిత్రము

4. ఉమర్ ఖయ్యాం [ఉర్దూ].

: Hyd youngmen's union' ను స్థాపించాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ఆంధ్రరాష్ట్ర ఏర్పాటు :

: 1953 లో కొందరు ఆంధ్ర, రాయలసీమ నాయకులు ఉద్యమం ద్వారా ఆంధ్రరాష్ట్ర ఏర్పాటు. [పొట్టి శ్రీరాములు నిరాహార దీక్ష]

: 1956 లో Hyd రాష్ట్రం కలిసి ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పాటు.

: మద్రాస్ రాష్ట్రంలో 40% తెలుగువారు. 58% ప్రాంతం తెలుగు-ప్రాంతం. కాని వెనకబడింది.

: ప్రత్యేకరాష్ట్ర భావన ప్రధానంగా వక్తల ద్వారా ప్రజల్లో కలిగింది.

: రెండవ ప్రముఖ పాత్ర సాహిత్యం.

1. కొండా వెంకటప్పయ్య — ఆంధ్రోద్యమము
2. ముసలసీతారామమూర్తి — రాష్ట్రగానము
3. రాయప్రోలు సుబ్బారావు — ఆంధ్రావళి

ఇతరగ్రంథాలు

1. తెలుగుతల్లి
2. విశ్వమంజరి
3. జడకుచ్చులు

అనువాదాలు :

1. మేఘదూతం
2. కుమారసంభవం
3. ఉత్తరరామచరిత

} సంస్కృతం నుండి తెలుగు.

ఏ దేశమేగినా ఎందు కాలిడినా ---------- గిలం.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

4. విశ్వనాథ సత్యనారాయణ [తెలి సాయంత్]

1. ఆంధ్రపుత్ర

ఇతరగ్రంథాలు:

1. రామాయణ కల్పవృక్షం [జ్ఞానపీఠ అవార్డ్]

2. చెలియలకట్ట

→ P.V నరసింహారావు మాండలీన్ నుపయోగించాడు.

[సహసర్పాలకి 6నెలల పట్టింది]

→ 6ఋతువులు 6నెలల తెలుగు నవల రాశాడు

[P.V నరసింహారావు].

: విశ్వనాథ సత్యనారాయణ రచయిత 6నెలల పత్రిక ప్రారంభించాడు.

: సంపూర్ణ యువకుని సాహిత్య సమితి - సప్తపత్రాంధ్ర రాష్ట్ర పత్రాన్ని ప్రకటించారు.

నాయకులు:

1. ఉన్నవలక్ష్మీనారాయణ

2. కొన్నవిట్టుల సరునాథం.

: అంధ్రరాష్ట్ర ఉద్భవం 1913 లో అంధ్రమహాసభ ఏర్పాటు చేయడం ద్వారా ప్రారంభం.

అంధ్రమహాసభ:

ముఖ్యసమావేశాలు:

: 1913 లో మొదటి సమావేశం బాపట్ల

(తాలి): అధ్యక్షుడు B.N శర్మ. ఈయన మరణాల 1918 లో ధూళిపాళయిత్త రాష్ట్రాల బిల్లును ప్రవేశపెట్టారు. వీగిపోయింది.

: మొదటసారి రాయలసీమ 6నెల సభ్యుడు ప్రత్యేక రాష్ట్ర తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టాడు. చర్చ జరిగినా, ఓటింగ్ జరగలేదు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 1914 రెండవ సమావేశం విడయాడు – స్వామి సుబ్బారావు

ఇతని రచనలు :

1. చింతామణి
2. Indian progress

: కందుకూరి ప్రత్యేక ఆహ్వానితుడు.

: ప్రత్యేకతాప్తి తీర్మానం ఆమోదించబడింది.

మూడవ సమావేశం :

! 1915

: విశాఖ

: రాజరామరాయలింగం – ఛైర్మన్.

నాల్గవ సమావేశం :

: 1916

: కాకినాడ

: మోచర్ల రామచంద్రరావు [ఆంధ్ర గోఖలే]

: తెలుగు ప్రాంతాలకు ప్రత్యేక కాంగ్రెస్ కమిటీ ఏర్పాటు చేయాలని తీర్మానం.

: 1918, 22 Jan ఆంధ్ర-కాంగ్రెస్ కమిటీ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

→ ఆలి ఛైర్మన్ – స్వామి సుబ్బారావు

జనరల్ సెక్రటరీ – కొండా వెంకటప్పయ్య.

ఐదవ సమావేశం :

: 1917

: Nellore

: కొండా వెంకటప్పయ్య – ఛైర్మన్

: గుత్తి కేశవ పిళ్లై, విష్ణురావు బాయ్‌కాట్ చేశారు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 1917 లో మాంటెగుకు Delhi లో స్వాతంత్ర్యసుబ్బారావు స్థాయి కల్పించి వినతిపత్రం

: 1918 లో Congress కమిటీ రాయలసీమ ఆంధ్రమహాసభ పెట్టినపడింది.

: తరిగి 1941 లో విశాఖలో విజయానంద గజపతి ఆంధ్రమహాసభ పెట్టారు.

: 1926లో Apr 26 లో ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయం విజయనగరంలో స్థాపించబడింది.

: C.R రెడ్డి మొదటి V.C.

: C.R రెడ్డి రచనలు:

1. తెలుగుసాహిత్యవిచారం
2. నవయామిని
3. మునలమ్మ మరణం

: తళాపయూర్ణ — బిరుదు

: 1917 లో ప్రజాస్వామ్యవాదులు — స్థాపన.

: 1930 లో University ని విశాఖపట్నానికి మార్చారు.

: రెండవ V.C సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణ [1931-36]

సర్వేపల్లి గ్రంథాలు:

1. The Hindu view of life.
2. Religion and society
3. Eastern Religion and western thoughts.

: కొండవీటి వంశము కాదయ స్థాపకుడు, రక్షకుడు [మొదటి]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 1934 లో రాయలసీమ యువసభ ను Ch. నరసింహారెడ్డి స్థాపించాడు. [యుక్త రాయలసీమ]

: మొదటి ఛీఫ్‌మినిస్టర్ నెహ్రూ పట్టాభిరామారావు.

శేషాద్రి కమిటీ:

: 16 NOV 1937

: కోస్తాంధ్ర - రాయలసీమ ప్రాంతాల మధ్య

: కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు ఇంటి పేరు శేషాద్రి.

కోస్తాంధ్ర నాయకులు:

1. కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు
2. కొండా వెంకటప్పయ్య
3. దొకిరాజు వాసుదేవరావు

రాయలసీమ:

1. గాడిచర్ల
2. కడప కోటిరెడ్డి
3. పులివర్తి నీలకంఠారెడ్డి

లంశాలు:

1. రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత రాజధాని, High court ఏ ఏ నగరాల్లో వాదించవచ్చు.

[High court - Guntur, రాజధాని - తర్వాత]

2. నీటి ప్రాజెక్టులకు ప్రాధాన్యత

3. రాయలసీమలో University.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: 1948 లో నెహ్రూ విశాఖలో పూరావ్. 30 పార్ కమిటీని

1948 లో రాష్ట్రాంగమయితే విర్వాటు చెసింది.

సభ్యులు:

1. Dr. దస్నాలాల్
   Retired ICS
2. జగత్‌నారాయణ్‌లాల్
   రాష్ట్రాంగమయితే సభ్యుడు.

: భాషా ఆధారిత రాష్ట్రాల విర్వాటుపై.

: ఈ కమిటీ భాషా ఆధారిత రాష్ట్రాలను వ్యతిరేకించింది.

రాష్ట్ర విర్వాటుకు

1. ఆర్థిక స్వాలంబన
2. దౌశ సమగ్రతను దృష్టిలో ఉంచుకోవాలి. కాని భాషను కాదు ఒని నియోధిత.

1948 (DEC) INC సమావేశం:

: జైపూర్

: JVP కమిటీ విర్వాటు

1. నెహ్రూ
2. పటేల్
3. పట్టాభిసీతారామయ్య [INC ఛీఫ్]

పట్టాభిసీతారామయ్య:

స్థాపించిన సంస్థలు:

1. భాగ్యలక్ష్మి బ్యాంక్
2. చిత్తూరు జిల్లా కేంద్రీయ బ్యాంక్
3. ఆంధ్రాబ్యాంక్

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

4. అంబేద్కర్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ

గ్రంథాలు:

1. History of INC
2. గాంధీయిజం
3. Feathers and Stones

పత్రికలు:

1. ప్రజాభూమి
2. Native people

-

: JVP కమిటీ Report :

1. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రాలను వాయిదా వేయాలి. అంబేద్కర్ అప్పా.

: రాష్ట్ర విభజన delay ను నిరసిస్తూ గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి Aug 15, 1951 న నిరాహారదీక్ష చేపట్టారు.

: 35 కోట్ల తెలుగు ప్రజల మనోభావాలు దీనిలో ప్రతిబింబించలేదు.

అమరజీవి పొట్టి శ్రీరాములు:

: Nellore

: గాంధేయవాది.

: మద్రాసులో 19 Oct 1952 న ప్రారంభం

15 Dec 1952 న మరణించాడు [58 days]

: హింసాత్మక సంఘటనలు

:

→ కైలాసనాథ కమిటీ కమిటీ — సరిహద్దు నిర్ణయించడం

→ L.S. మిశ్రా కమిటీ — బళ్ళారి గురించి. [mysore లో తెలుగు]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: Oct 1, 1953 న ఆంధ్రరాష్ట్రం ఏర్పాటు

→ రాజధాని కర్నూలు

→ మొదటి C.M – టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు [KMPP పార్టీ]

→ Dy. C.M – నీలం సంజీవరెడ్డి

→ C.M టీమతి – Governor

→ N. వెంకటరమణయ్య – Speaker

→ కోకా సుబ్బారావు – High court ప్రధానన్యాయమూర్తి.

→ July 4, 1954 లో హైకోర్టు Guntur లో స్థాపన.

: 1951 T.B విఘటనతో Congress నుండి బయటకు వచ్చి

[స్వాతంత్ర్యం వచ్చే సమయంలో INC ఉన్నాడు]

KMPP [కిసాన్ మజ్దూర్ ప్రజా పార్టీ] ని స్థాపించాడు.

: టంగుటూరి కూడా 1951 లో Congress కు రాజీనామా చేసి KMPP లో చేరాడు.

: కాంగ్రెస్ మద్దతుతో ప్రధాని ఏర్పాటు [సంకీర్ణం].

: 1954 లో ఫజల్ అలీ కమిషన్ నివేదికలో ప్రధాని తప్పనిసరి అయింది.

: 1955 లో జరిగిన ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ సంపూర్ణ మెజారిటీ

C.M బెజవాడ గోపాలరెడ్డి

Dy. C.M నీలం సంజీవరెడ్డి.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పాటు:

: భాషాప్రయుక్త తొలి రాష్ట్రం – ఆంధ్రరాష్ట్రం.

: 1948లో విజయవాడలో విశాలాంధ్రమహాసభ ఏర్పాటు.

: వ్యాదవర కాళేశ్వరరావు స్థాపించాడు.

: తొలి సమావేశం – వరంగల్ [1950]

అధ్యక్షుడు – వ్యాదవర

: రెండవ సమావేశం – Hyd [1954]

– శేషా అధ్యక్షుడు.

: 1953 లో SRC ఏర్పాటు [States Reorganisation Commission]

(Dec 22)

Chairman – సయ్యద్ ఫజల్ అలీ.

సభ్యులు:

1. H.N. కుంజ్రూ

2. K.M. పణిక్కర్.

: భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రాలు అన్న ఏర్పాటు చేయవచ్చు అని అంగీకారం.

: Report 1955 లో ఇచ్చింది.

Hyd రాష్ట్ర వాదనలు:

1. నిజాం రాష్ట్రాన్ని విభజించి, తెలంగాణను విశాలాంధ్రలో కలపాలి

నాయకుడు – బూర్గుల రామకృష్ణారావు.

2. Hyd రాష్ట్రాన్ని విభజించి మద్రాస్ తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు.

a) మాడిచెన్నారెడ్డి

b) K.V రంగారెడ్డి.

3. Hyd రాష్ట్రాన్ని విభజించరాదు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

SRC REPORT:

1. మరాఠి ప్రాంతాలు బాంబాయి రాష్ట్రంలో కలపాలి.

2. కన్నడ ప్రాంతాలు, mysore రాష్ట్రంలో కలవేయాలి.

3 మిగిలిన తెలంగాణాను 1961 వరకు ప్రత్యేక రాష్ట్రంగా వుండి, ఆ తరువాత రాష్ట్రశాసనసభ నిర్ణయించాలి.

: మూర్ల రామకృష్ణారావు మొత్తం మీద సమైక్య రాష్ట్ర తీర్మానం 6 సెంబ్లీలో జరిగింది.

147 – అనుకూలం

28 – వ్యతిరేక ఓట్లు.

పెద్దమనుషుల ఒప్పందం:

: Feb 20, 1956

: ఆంధ్ర, తెలంగాణ నాయకుల మధ్య.

తెలంగాణ నాయకులు:

1. మూర్ల రామకృష్ణారావు [C.M]
2. K.V రంగారెడ్డి } మంత్రులు
3. మర్రిచెన్నారెడ్డి }
4. T.V నరసింగరావు [INC – రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షుడు]

ఆంధ్ర నాయకులు:

1. నీలం సంజీవరెడ్డి [C.M]
2. నీలం సంజీవరెడ్డి [DY C.M]
3. గౌతు లచ్చన్న [మంత్రి]
4. ఖుర్షీద్ నల్లారాయణరావు [INC రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షుడు].

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

ఉంశాలు:

1. పరిషాలను వ్యాయాన్ని కెటాయించాలి.

2. ప్రాంతీయ ఆధిపత్య భయం పోవాలి.

3. C.M, DY C.M లలో ఏదో ఒకటి తెలంగాణకు ఇవ్వాలి.

4. ఉద్యోగాల భర్తీలో ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి

5. తెలంగాణలో విద్యావకాశాలు తెలంగాణ విద్యార్థులకే ఇవ్వాలి.

6. మిలిటరీ నిబంధనలను కొనసాగించాలి.

: NOV 1, 1956 ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడింది

C.M – నీలంసంజీవరెడ్డి

C.M ఆఫీసు – Governor

Speaker – బెజ్వాడ విశ్వేశ్వరరావు

↳ 1958లో తెలుగు తల్లి

ఉర్దూ తల్లి స్థాపించాడు.

Chief Justice – కోకా సుబ్బారావు.

: 1960లో 2 వ C.M దామోదరం సంజీవయ్య [దేశంలో ఎస్సీ C.M,

→ K.V రంగారెడ్డి DY C.M.

ఆదిభట్ల నారాయణదాసు:

: హరికథా పితామహుడు

ధర్మవరం రామకృష్ణాచార్యులు

: ఆంధ్రనాటక పితామహుడు.

బళ్ళారి రాఘవ:

: ఆంధ్రనాటకరంగం

బిడ్డు కృష్ణమూర్తి:

: ఎనిబిసెంట్ దత్త పుత్రుడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

: At the feet of the master – గాంధీ.

:

మోక్షగుండం విశ్వేశ్వరయ్య:

: Native రాష్ట్రం, కర్ణాటక స్థిరపడ్డాడు.

: Civil Engineer

: మూసీనదికి వరదలు రాకుండా ఆనకట్టలు design

: mysore రాజ్యానికి దివాన్‌గా

: mysore లో కావేరి నదిపై 'కృష్ణరాజ సాగర" డ్యామ్ నిర్మాణం

NTR:

: Krishna జిల్లా నిమ్మకూరు.

: Sub Registrar గా పనిచేసి మనదేశం' సినిమాలో సినారంగంలో

: 1982 లో TDP స్థాపన

: 1983 లోపు 7 విజయాలు. [గిన్నిస్ రికార్డు].

చిల్లర భీకృష్ణమాచార్యులు:

: ఆంధ్రకుమారి' ను తెలుగులో రాశాడు.

రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణశర్మ:

: తెలుగులో గాథాశప్తశతి' రాశాడు.

: C.R రెడ్డికి బంధువయ్యాడు.

గుడుపాటి వెంకటచలం:

: స్త్రీవాది

: మైదానం

: మీనా } నవలలు

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

చివరకు మిగిలేది:
: చివరకు మిగిలేది [నవల]

గోపీచంద్:
: ఒక యోగి ఆత్మకథ [నవల]

చిన్నయసూరి:
: బాలవ్యాకరణం - బాలవ్యాకరణం
[పంచతంత్రం అనువాదం]

కెంపె గౌడ:
: బెంగళూరు నగర నిర్మాత.
: గంగా - గౌరి విలాసం [తెలుగులో]

వేంకట్టు నాగనాయకులు:
: శ్రీకాకుళం నాయుడి పోరాటంలో నాయకుడు [1968-69 లో నక్సలైట్ ఉద్యమంలో నాది - శ్రీకాకుళం]
: 1968 encounter.

PRINTING PRESS:
: 1565 లో గోవా, పోర్చుగీసువారు.
: మనదేశంలో ముద్రించబడిన తొలి పుస్తకం St. Peter's చర్చిలో [మలబార్]
: 1746 లో తెలుగులో మొదటి సారిగా Bible ముద్రణ జర్మనీలో.
[బెంజమిన్ షుల్ట్జ్]
: ఇండియాలో తెలుగు పుస్తకం 1807 లో C.P బ్రౌన్ - తెలుగువ్యాకరణం ఒక గ్రంథం. ముద్రణ. [ముద్రించబడిన తొలి తెలుగు గ్రంథం - ఇండియాలో]

Downloaded at : www.ourstudycircle.in

https://t.me/shineindiapdfs Website ➡ https://ourstudycircle.in https://t.me/shineindiapdfs

పత్రికలు:

1. Deccan chronicle — 1945
   - రామోపాల్ మిధలియార్.

2. ఆంధ్రపత్రిక — 1938
   - రామనాథ్ గోయింక

3. ఆంధ్రప్రకాశిక — 1985
   - A.V పార్థసారథి.
   - తెలుగులో ఆలి రాజకీయ పత్రిక.
   [మద్రాసు నుంచి]

4. రయ్యత్ [ఉర్దు] — మందుముల నరసింగరావు.

5. ఫర్యాద్ — అబ్దుల్ గఫర్ఖాన్
   - ఉర్దూ పత్రిక.

6. మోతఫ్-ఉల్-ఇస్లాం — హాజి కర్తాన్
   - నిజాం నిషేధించాడు.

Downloaded at : www.ourstudycircle.in